

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

TK
park

รองศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล

(ฉบับปรับปรุง)

31 ตุลาคม 2549

คำนำ

การอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะในวัยเยาว์ซึ่งกำลังมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีความเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยรุ่น มีความสนใจในขอบเขตกว้าง ต้องการเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ซึ่งจะเป็นพื้นฐานชีวิตในอนาคต การอ่านเป็นกิจกรรมที่สามารถสนองความสนใจและความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากการอ่านยังไม่เป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวันของคนไทยส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนมีกิจกรรมอื่น ๆ มากมายที่ดึงความสนใจไปจากการอ่าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจึงเป็นสิ่งเหมาะสมและจำเป็น อย่างไรก็ตามกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นยังมีไม่มาก ไม่หลากหลาย และอาจไม่น่าสนใจสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นเท่าที่ควร สำนักงานอุทยานการเรียนรู้จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยเรื่อง “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น”

ในการวิจัยเรื่องนี้คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสนใจอ่าน การร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ต้องการ และได้รวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำเสนอโดยจัดกลุ่มตามทักษะที่ใช้ในการร่วมกิจกรรมและลักษณะการจัดกิจกรรม ทั้งนี้คณะผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำหรับผู้จัดกิจกรรมประยุกต์ใช้ และพัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่นและความเหมาะสมกันห้องสมุดและหน่วยงาน

การวิจัยเรื่อง “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น” สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือและการอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย นับตั้งแต่สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ผู้สนับสนุนทุนวิจัย โรงเรียนและห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของเยาวชน ได้แก่ โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนไผทอุดมศึกษา โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) และโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครภาชีเจริญ ห้องสมุดศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย ห้องสมุดสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ และอาจารย์ บรรณารักษ์แห่งสถานศึกษา และห้องสมุดต่าง ๆ ได้แก่ อาจารย์กรรองกาญจน์ ถนอมพล อาจารย์งามลักขณา กังวานเลิศ อาจารย์พวงเพชร เจริญสิทธิ์ อาจารย์วิจิตรา ศิริสัจจาพิพัฒน์ และอาจารย์มยุรี เหลืองสินศิริ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกหน่วยงานและบุคคลที่ได้กล่าวนามข้างต้น รวมทั้งผู้ที่ไม่ปรากฏนามในที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูล ประสานงานและให้ความอนุเคราะห์ต่างๆ อย่างดียิ่งไว้ ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์สุพรรณณี วราพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ระเบียบวิธีวิจัย	3
ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
ปริทัศน์วรรณกรรม	6
การอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น	6
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	9
บทที่ 2 การส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น	16
การส่งเสริมการอ่าน	16
การอ่านและความสนใจอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น	18
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	23
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น	28
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	29
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	44
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู	50
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	57
กิจกรรมแข่งขัน / ประกวด	63
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
การกำหนดขอบเขตการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง	83
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
การสร้างเครื่องมือการวิจัย	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	88
การอ่านหนังสือ	91
การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	99
ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	111
ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	111
ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อย	113
ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	128
ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อย	130
เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรม-	
ส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	145
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับ-	
ความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น	150
ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	150
แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	156
ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	161
สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	164
วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	169
ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม	174
บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	178
สรุปและอภิปรายผล	178
อภิปรายสมมติฐาน	220
ข้อเสนอแนะการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น	223
บรรณานุกรม	227
ภาคผนวก	
แบบสอบถามเรื่องกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น	232
รายชื่อเว็บไซต์ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบอ่านเรียงตามลำดับจำนวน-	
เยาวชนที่ระบุการเข้าใช้	239
ตัวอย่างแบบบันทึกการอ่าน	241

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศและอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
2	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	90
3	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	91
4	สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง จำแนกตามเพศ	92
5	สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง จำแนกตามอายุ	93
6	การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน จำแนกตามเพศ	94
7	การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน จำแนกตามอายุ	95
8	การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง จำแนกตามเพศ	95
9	การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง จำแนกตามอายุ	96
10	ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน จำแนกตามเพศ	98
11	ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน จำแนกตามอายุ	99
12	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	100
13	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	100
14	ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	101
15	ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	102
16	สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	103
17	สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	105
18	สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	107
19	สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	108
20	ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	109
21	ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	110
22	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	112
23	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	113
24	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ	114
25	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามอายุ	115
26	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ	116
27	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
28	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามเพศ	119
29	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามอายุ	120
30	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ	121
31	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ	122
32	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ จำแนกตามเพศ	124
33	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ จำแนกตามอายุ	125
34	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ	126
35	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ	127
36	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	129
37	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	130
38	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ	131
39	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามอายุ	132
40	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ	133
41	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ	134
42	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามเพศ	136
43	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามอายุ	137
44	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
45	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ	140
46	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด จำแนกตามเพศ	141
47	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด จำแนกตามอายุ	143
48	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ	144
49	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ	145
50	เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทใหญ่	146
51	เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทย่อย	148
52	ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ	152
53	ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ	154
54	ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด	156
55	แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ	158
56	แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ	159
57	แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด	161
58	ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ	162

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
59	ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ	163
60	ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด	164
61	สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ	166
62	สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ	168
63	สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด	169
64	วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการ ของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ	171
65	วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการ ของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ	172
66	วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการ ของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด	174

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อบุคคล สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก ดังปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่าน ประกาศ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ระหว่างการประชุมระดับโลกว่าด้วยหนังสือ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2525 (กรมวิชาการ 2529 : 152 – 154) มีเนื้อความบางข้อซึ่งเน้นความสำคัญของการอ่านดังนี้

เราขอให้มีโลกซึ่งมีหนังสือสำหรับทุกคน และมีคนทุกคนซึ่งอ่านหนังสือ ทุกคนซึ่งยอมรับว่าหนังสือและการอ่านเป็นส่วนหนึ่งที่ยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับในชีวิตรประจำวัน เราขอให้มีโลกซึ่งไม่เพียงประกอบด้วยประชากรที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น หากประกอบด้วยประชากรที่อ่านหนังสือเป็นนิสัยทั่วทุกคน

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกช่วงวัยเพราะการอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูล และสามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในยุคข้อมูลข่าวสารเช่นในปัจจุบันนี้ การอ่านทำให้มีความสุข มีความหวัง และสนองความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน และเป็นวิธีการที่สำคัญและสะดวก ในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านต่าง ๆ ในด้านการศึกษา อาชีพ และคุณภาพชีวิต

เยาวชนซึ่งเป็นผู้ที่กำลังมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ อย่างรวดเร็ว มีความกระตือรือร้นสนใจใคร่รู้ในเรื่องต่าง ๆ และส่วนใหญ่อยู่ในวัยศึกษา การอ่านจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ที่มีทักษะการอ่านมีอัตราความเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและเขียนได้ดี นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยตอบสนองความต้องการและความสนใจของเยาวชน ทั้งยังช่วยพัฒนาให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 12 – 14 ปี เป็นวัยที่มีความสามารถในการอ่านด้วยตนเองสูง มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ แต่ยังมีความรู้และประสบการณ์ในชีวิตและการอ่านไม่มากนัก การส่งเสริมการอ่านจึงมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ในประเทศไทยการอ่านยังไม่เป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวันของคนส่วนใหญ่ การส่งเสริมการอ่านจึงเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เช่น หน่วยงานราชการซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียนหรือการศึกษาต่อเนื่อง และภาคเอกชน อาทิเช่น สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับหนังสือและการอ่าน เช่น สมาคมนักเขียน สมาคมห้องสมุด

และสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือ รวมทั้งกลุ่มบุคคลในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดำเนินการโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ (คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต 2546 : 83) ในระดับชาติ หน่วยงานการที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการหรือสนับสนุนการส่งเสริมการอ่าน และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีการดำเนินการหลากหลาย เช่น การรณรงค์เพื่อส่งเสริมการอ่าน การจัดประกวดหนังสือ และการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติซึ่งดำเนินการสืบเนื่องมาตั้งแต่ปีหนังสือสากล พ.ศ. 2515 จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็น “ปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้” ทำให้มีการส่งเสริมการอ่านมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมการอ่านดำเนินการได้หลายแนวทางตั้งแต่การผลิตสื่อการอ่านที่ดีมีคุณภาพ การจัดแหล่งบริการหนังสือและการอ่านให้เข้าถึงและเพียงพอ การจัดระบบการศึกษาที่ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการตาม เพศ วัย และระดับการศึกษาของบุคคลผู้เป็นกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย (คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต 2546 : 77) ทั้งนี้เพราะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีลักษณะสำคัญ คือ เข้าใจ จูงใจ กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็น และสร้างบรรยากาศการอ่าน หนึ่ง ในแต่ละสังคมย่อมประกอบด้วยคนจำนวนมากที่มีความหลากหลาย อาจมีทั้งผู้รักการอ่าน ผู้ที่อ่านน้อย และผู้ที่ไม่ชอบอ่าน นอกจากนี้ ยังอาจมีความสามารถในการอ่านและความสนใจอ่านแตกต่างกันอีกด้วย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจึงมีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดและความเหมาะสมกับสภาพสังคมและกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มักจัดโดยห้องสมุดประเภทต่าง ๆ และสถานศึกษาโดยดำเนินการตามรูปแบบ และวิธีการที่มีการปฏิบัติแล้วเป็นผลดี อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น การวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นครั้งนี้จึงเป็นการรวบรวมข้อมูลการอ่าน การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นของไทยต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นำเสนอรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น โดยการรวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งของไทย และต่างประเทศจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และเว็บไซต์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลจากการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่สอดคล้องกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย อันจะเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานอุทยานการเรียนรู้นำไปใช้ในการจัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่เหมาะสม และน่าสนใจสำหรับเยาวชนไทย และเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านความน่าสนใจของกิจกรรม ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของเยาวชน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

สมมติฐานการวิจัย

1. เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และประโยชน์ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้คือ ความรู้
2. เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก และเยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการสาธิตในระดับมากที่สุด

ระเบียบวิธีวิจัย

ประกอบด้วย

1. ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งมีการจัดอย่างแพร่หลาย ในด้านรูปแบบ และวิธีการจัด และศึกษาสภาพการอ่านและความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2. กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มตัวอย่าง) ในการศึกษา คือ เยาวชนไทยทั้งหญิงและชาย อายุระหว่าง 12 – 14 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ส่วนใหญ่อยู่ในวัยศึกษา มีความสามารถในการอ่านด้วยตนเองดี มีความใฝ่รู้ และกระตือรือร้นในการรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 420 คน ประกอบด้วยเยาวชนก่อนวัยรุ่นจากแหล่งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น 7 แห่ง ๆ ละ 60 คน ประกอบด้วย สถานศึกษา

4 แห่ง ซึ่งได้รับรางวัลดีเด่นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ สาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน และสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้เนื่องในปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ และห้องสมุดประชาชน 3 แห่งที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสม่ำเสมอ ดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนไพฑูริคดีศึกษา (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน ระดับประถมศึกษา) และโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา) โรงเรียนละ 60 คน รวม 120 คน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน ระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษา) โรงเรียนละ 60 คน รวม 120 คน

2.3 เยาวชนอายุ 12 – 14 ปี ที่เข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุดประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร และห้องสมุดศูนย์การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แห่งละ 60 คน รวม 120 คน และเยาวชนที่เข้าใช้ห้องสมุดและร่วมกิจกรรม ณ อุทยานการเรียนรู้ 60 คน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน มีวิธีการได้มา ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จาก 4 โรงเรียน โดยการประสานกับผู้บริหารโรงเรียน บรรณารักษ์และอาจารย์ผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จัดเตรียมเยาวชนผู้ตอบแบบสอบถาม

เยาวชนอายุ 12 – 14 ปี ในห้องสมุดประชาชน และอุทยานการเรียนรู้คัดเลือกโดยพิจารณาลักษณะทางกายภาพ และสอบถามระดับการศึกษาและอายุ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัย และเว็บไซต์ ประกอบกับการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถาม และใช้เป็นเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

3.2 ศึกษาการอ่านและความสนใจอ่านและความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ มีเนื้อหา 3 ตอน (ดูภาคผนวกตัวอย่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์)

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 การอ่านหนังสือ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน การใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง และประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ตอนที่ 4.2 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ตอนที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อมูลความคิดเห็น ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เนื้อหาของกิจกรรม ช่วงเวลาที่จัด สถานที่จัด และวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

3.4 การทดสอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทดสอบแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นกับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรม ณ อุทยานการเรียนรู้ จำนวน 40 ชุด และนำผลการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 การแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 420 คน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

3.7 การเรียบเรียงนำเสนอผลการวิจัยในส่วนที่เป็นเนื้อหากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยการพรรณนา และในส่วนที่เป็นความคิดเห็นนำเสนอโดยตารางประกอบการบรรยาย

3.8 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ตลอดจนแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ปริทัศน์วรรณกรรม

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยด้านการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก งานวิจัยที่เกี่ยวกับเยาวชนก่อนวัยรุ่นมี 14 เรื่อง เป็นงานวิจัยของไทย 12 เรื่อง และงานวิจัยในต่างประเทศ 2 เรื่อง ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 หัวข้อใหญ่ดังนี้ การอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น มีงานวิจัย 5 เรื่อง ดังนี้

กรมวิชาการ (2519) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง “ความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเด็กและบรรณารักษ์ในเรื่องความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็ก ประชากรในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั่วประเทศ และครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายและนักเรียนมัธยมศึกษาเลือกอ่านนิทาน-นิยายมากที่สุด และเมื่อเรียนชั้นมัธยมศึกษาจะมีแนวโน้มอ่านนิตยสาร-วารสาร หนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้น และในทางกลับกันมีแนวโน้มที่จะชอบอ่านวรรณคดี นิทาน นิยาย วิทยาศาสตร์และศาสนาลดลง ประเภทหนังสือที่มีความสนใจเกือบจะคงที่แม้จะเรียนชั้นสูงขึ้น ได้แก่ สารคดี ตำราการทำสิ่งต่าง ๆ และเรื่องแปลก นอกจากนี้ยังพบว่าแรงจูงใจที่ให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือมากที่สุดคือ การดูภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์ แรงจูงใจรองลงมาของนักเรียนประถมศึกษาได้แก่ การดูโทรทัศน์ การฟังบรรณารักษ์หรือครูแนะนำ และผู้ปกครองซื้อให้อ่าน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนมัศึกษามีแรงจูงใจรองลงมาคือ การอ่านบทวิจารณ์หนังสือและการฟังบรรณารักษ์และครูแนะนำ

สุปรีดี อ่อนหวาน (2530) วิจัยเรื่อง ความสนใจอ่านหนังสือภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 518 คน จากโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงสนใจ

อ่านหนังสือบันเทิงคดี สารคดี และกวีนิพนธ์ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายสนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และสารคดีมากตามลำดับ นักเรียนหญิงสนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และนวนิยายมากตามลำดับ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพรรณณี วราทร (2545) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเยาวชนต่อหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลระดับชาติของไทย โดยศึกษาการอ่านหนังสือของเด็กก่อนวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ซึ่งเป็นเด็กหญิง 104 คน และเด็กชาย 96 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่เด็กก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ทำในเวลาว่าง ได้แก่ อ่านหนังสือ (ร้อยละ 85.00) ดูโทรทัศน์/ภาพยนตร์ (ร้อยละ 71.50) และใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 58.50) ในด้านการอ่านหนังสือพบว่า เด็กก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 35.00) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง และรองลงมา (ร้อยละ 28.50) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 3-4 ชั่วโมง ผู้ที่ใช้เวลาอ่านหนังสือต่อสัปดาห์น้อยกว่า 1 ชั่วโมง มีน้อย (ร้อยละ 10.00) ในด้านจำนวนหนังสือที่อ่านพบว่าเด็กก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.50) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 1-2 เล่ม รองลงมา (ร้อยละ 30.50) อ่านสัปดาห์ละ 3-4 เล่ม การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกอ่านหนังสือพบว่า เด็กก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการอ่านคือ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 91.50) รองลงมา คือ คำแนะนำของเพื่อน (ร้อยละ 29.50) และบทแนะนำและวิจารณ์หนังสือ (ร้อยละ 21.00) และน้อยที่สุดคือ คำแนะนำของญาติ (ร้อยละ 11.50) เด็กก่อนวัยรุ่นอ่านหนังสือหลายประเภทโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.00) ชอบอ่านเรื่องสั้น รองลงมาชอบอ่านนวนิยายแปล นวนิยาย และสารคดี (ร้อยละ 49.00 42.50 และ 32.00) ตามลำดับ และพบว่า เด็กก่อนวัยรุ่นชอบอ่านบันเทิงคดีเนื้อเรื่องต่าง ๆ ในระดับมาก 6 เนื้อเรื่อง ได้แก่ การผจญภัย ลึกลับเหนือธรรมชาติ ประสบการณ์ชีวิต ตลก ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม และประวัติศาสตร์ ตามลำดับ แต่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.00) ไม่รู้จักบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลระดับชาติของไทยที่นำมาให้อ่าน

กรมวิชาการ (2546) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความสนใจและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนของครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างใน 4 ภาค ๆ ละ 2 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร รวม 116 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 จำนวน 73 คน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยหรือ

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 34 คน ครูบรรณารักษ์ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 107 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 จำนวน 2,499 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 1,418 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือมากถึงร้อยละ 94.99 โดยให้เหตุผลในการอ่าน เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ นักเรียนได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และชอบอ่าน สำหรับหนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูน นิทาน หนังสือพิมพ์ และหนังสือเรียน แต่หนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอ่านในชีวิตประจำวัน คือ หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ และหนังสือการ์ตูน นิทาน อุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ได้แก่ นักเรียนมีภาระงานมาก ต้องช่วยทำงานบ้าน และอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา คือ การบริการของห้องสมุด ไม่มีหนังสือที่ต้องการ และห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม

นิพโพลด์ (Nippold), ดุทธิ (Duthie) และลาร์สัน (Larson) (2005) ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้ภาษาเป็นกิจกรรมยามว่าง : สิ่งที่ชอบทำในยามว่างของเด็กโตและเด็กก่อนวัยรุ่น เพื่อเน้นความสำคัญของวรรณกรรมต่อพัฒนาการทางภาษาของเยาวชนในวัยเรียนจากการอ่านหนังสือและวรรณกรรมต่าง ๆ ซึ่งทำให้ได้รู้ศัพท์ยากและศัพท์ใหม่ การวิจัยนี้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพการอ่านหนังสือด้วยความสนใจของตนเองโดยไม่เกี่ยวกับการเรียนของเยาวชน เพื่อศึกษาเวลาที่เยาวชนใช้เพื่อการอ่านด้วยความสนใจของตนเองในแต่ละวัน และประเภทหนังสือที่ชอบมากที่สุด และเพื่อหาคำตอบว่ากิจกรรมที่เยาวชนชอบทำในยามว่าง และสื่อการอ่านที่เยาวชนอ่านในช่วงอายุต่าง ๆ ในวัยก่อนวัยรุ่นมีความแตกต่างกันหรือไม่ อันจะเป็นแนวทางในการพิจารณากิจกรรมที่คาดหวังจากเด็กในช่วงวัยนี้โดยมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเลือกจากเยาวชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และมีผลการเรียนดีจำนวน 200 คน เป็นนักเรียนระดับ 6 และระดับ 9 กลุ่มละ 100 คน ซึ่งประกอบด้วยเยาวชนชาย หญิงจำนวนเท่ากัน

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมในยามว่างที่เยาวชนชอบมากที่สุด คือ การฟังเพลง หรือชมการแสดงดนตรี ดูโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ เล่นกีฬา เล่นคอมพิวเตอร์หรือเกมส์ กิจกรรมยามว่างที่ชอบทำน้อยที่สุด ได้แก่ การทำอาหาร วิ่ง หรือเดินออกกำลังกาย การเขียน และงานศิลปะ และสิ่งประดิษฐ์ การอ่านเป็นกิจกรรมในยามว่างที่เยาวชนชอบในระดับปานกลาง สื่อการอ่านที่นิยมมากที่สุด คือ วารสาร/นิตยสาร นวนิยาย และการ์ตูนตามลำดับ สื่อการอ่านที่ชอบน้อยที่สุด

คือ บทละคร หนังสือวิธีทำสิ่งต่าง ๆ และหนังสือพิมพ์ ความสนใจอ่านของเยาวชนลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น โดยปรากฏในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ความสำคัญแก่การอ่านในด้านการพัฒนาความรู้เรื่องศัพท์ การส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเองเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กก่อนวัยรุ่น โดยเฉพาะเยาวชนที่ที่มีความบกพร่องทางภาษา และโรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นนิสัยรักการอ่านแก่เยาวชนทุกคน โดยความร่วมมือของทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา นักจิตวิทยา บรรณารักษ์ ผู้ปกครอง และนักเรียน นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้เยาวชนใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านด้วยความสนใจของตนเองให้มาก

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

มีงานวิจัย 10 เรื่อง* จำแนกย่อยเป็น 2 หัวข้อ คือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

มีงานวิจัย 4 เรื่อง ดังนี้

สมใจ พุทธเบญพจน์ (2528) วิจัยเรื่อง ผลของการส่งเสริมการอ่านต่อความสนใจในการอ่าน และเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านโดยวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ มีการใช้ห้องสมุด และมีอัตราการยืมหนังสือเพิ่มขึ้น เพราะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน คือ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบรรณารักษ์กับนักเรียน และสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แกห้องสมุด เป็นผลทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านสูงขึ้น

นงนุช พิเชษฐพันธ์ (2529) วิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 107 คน ครูบรรณารักษ์จำนวน 107 คน จากโรงเรียน

* งานวิจัยของกรมวิชาการ (2546) ครอบคลุมทั้งด้านสภาพการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จึงปรากฏในทั้ง 2 หัวข้อ

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด และครูบรรณารักษ์ 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดมากที่สุด คือ การเล่านิทาน รองลงมาคือ การแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา การจัดนิทรรศการรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน ตามลำดับ

ลิวอนโดส์ (Livandais) (1986) วิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเกรด 7-12 ต่อกิจกรรมการอ่านที่แนะนำไว้ในเอกสารประกอบการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียนต่อกิจกรรมเหล่านี้ และความถี่ในการจัดกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครู 35 ชุด และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน 1,020 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชอบกิจกรรมซึ่งเร้าความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรมได้รับอิทธิพลจากเพื่อนและการติดต่อกับนักเรียนโดยตรง กิจกรรมที่นักเรียนชอบ ได้แก่ กิจกรรมการพูด กิจกรรมที่ให้เพื่อนมีส่วนร่วม และกิจกรรมการเขียนสั้น ๆ ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบ คือ กิจกรรมทางศิลปะ นักเรียนที่มีอายุ และความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าจะชอบกิจกรรมที่มีลักษณะเฉพาะตัวมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดกิจกรรมบ่อย ๆ มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียน

วิล ประกิจ (2531) วิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านสำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะนำการอ่านที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือโดยการจัดแสดงหนังสือหรือใบหุ้มปกหนังสือ ทั้งนี้เพราะการจัดแสดงหนังสือเป็นกิจกรรมที่จัดง่าย สะดวกกว่าการแนะนำหนังสือโดยวิธีอื่น ๆ

2.2 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีงานวิจัย 6 เรื่อง ดังนี้

สมลักษณ์ สูดหอม (2522) วิจัยเรื่อง โปรแกรมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมคือ ให้มีความรู้และทักษะทางภาษาไทย เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมคือ อาจารย์และนักเรียน ประเภทของกิจกรรมที่จัดเป็นส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางด้านการใช้ภาษาไทย การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์กว้างขวาง ได้แสดงความคิดสร้างสรรค์และได้รับความสนุกสนาน ปัญหาในการจัดกิจกรรมคือ นักเรียนไม่เข้าใจ ไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม

เขมชาติ อุ๋นไธสง (2523) วิจัยเรื่อง การศึกษาการเรียนการสอนหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีแนะนำหลักการอ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์และให้คุณค่า สิ่งที่น่าหนักที่สุดคือ คติธรรมคำสอนและแนวทางในการดำเนินชีวิต อุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุดคือ รูปภาพ และหนังสืออ่านประกอบอื่น ๆ กิจกรรมที่จัดเพื่อประกอบการเรียนการสอนส่วนใหญ่จัดให้มีการอภิปรายในชั้น

สาลินี หมายเจริญ (2527) วิจัยเรื่อง โครงการเสนอการจัดนาฏกรรมประกอบการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้บริหารระบุว่านาฏกรรมที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยในระดับมาก ได้แก่ การแสดงละครพูด การแสดงละครใบ้ประกอบวรรณคดี การแสดงบทบาทสมมติประกอบวรรณคดี การแสดงสถานการณ์จำลองประกอบวรรณคดี การอ่านบทสนทนา การอ่านทำนองเสนาะ การแสดงเพลงเรือ การท่ายปริศนาท่าทาง และการแสดงละครสั้น อาจารย์ระบุว่านาฏกรรมที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การแสดงละครพูด การแสดงละครใบ้ประกอบวรรณคดี การแสดงบทบาทสมมติประกอบวรรณคดี การแสดงการอ่านบทสนทนา การแสดงการอ่านทำนองเสนาะ การขับร้องเพลงไทยสากล และการท่ายปริศนา นักเรียนระบุว่านาฏกรรมที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การแสดงละครพูด การฟ้อนหน้ากระบวนแห่เทียน การอ่านบทละครพูดคำกลอน การอ่านทำนองเสนาะ และการขับร้องเพลงไทยสากล

สุวิมล โยมวงศ์ (2531) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการอ่านในชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนดำเนินการ กิจกรรมจัดมากทุกรูปแบบ ทั้งฝึกอ่านออกเสียง ตอบคำถาม สนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และมีการประเมินผลทุกครั้งที่จัดกิจกรรม โดยครูเป็นผู้ประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การประเมินผลมีทั้งให้เป็นคะแนน และข้อเสนอแนะ ส่วนประโยชน์ของกิจกรรมเห็นว่ามีประโยชน์มาก ส่วนการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน ครูเป็นผู้วางแผนการจัดกิจกรรม นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ รูปแบบของกิจกรรมที่จัดมาก คือ ประกวด แข่งขัน มีการประเมินผลน้อย บางกิจกรรมประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

จารึก พู่พวง (2536) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 จำนวน 449 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านน้อย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรมวิชาการ (2546) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ และการจัดนิทรรศการหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมัธยมศึกษาจัดขึ้น เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ การจัดป้ายวิชาการหรือป้ายนิเทศ การแนะนำการอ่าน และการประกวดเขียนเรียงความหรือบทความ ปัญหาที่ครูมัธยมศึกษาประสบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด คือ ขาดงบประมาณ รองลงมา ได้แก่ ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม และขาดผู้ช่วยเหลือ

การวิเคราะห์งานวิจัยทั้ง 14 เรื่อง พบว่า ไม่มีเรื่องใดตรงกับงานวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่กำลังดำเนินการนี้ งานวิจัยที่ใกล้เคียงกันมี 2 เรื่อง คือ งานวิจัยของกรมวิชาการ (2546) เรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน และงานวิจัยของ Livandais (1986) เรื่องการสำรวจทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเกรด 7-12 ต่อกิจกรรมการอ่านที่แนะนำไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

การวิเคราะห์ผลการวิจัยทั้ง 14 เรื่อง สรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่นได้ดังต่อไปนี้

1. การอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น สรุปลงเป็น 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

1.1 สภาพการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) และสุพรรณณี วราทร (2545) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นของไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.99 และ 85.00 ตามลำดับ) ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ ส่วนผลการวิจัยของนิฟโฟลด์ (2005) พบว่า เยาวชนในสหรัฐอเมริกาชอบอ่านเป็นกิจกรรมในยามว่างในระดับปานกลาง และลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น ในด้านเวลาที่ใช้ในการอ่าน ผลการวิจัยของสุพรรณณี วราทร (2545) พบว่า เยาวชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 35.00) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง เยาวชนจำนวนรองลงมา (ร้อยละ 28.50) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 3 – 4 ชั่วโมง และเยาวชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.50) อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 1-2 เล่ม นอกจากนี้ ยังพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.50) เลือกหนังสืออ่านตามความสนใจของตนเอง

1.2 แรงจูงใจและสาเหตุในการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2519) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือมากที่สุด คือ การดูภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์ แรงจูงใจรองลงมาของนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่ การดูโทรทัศน์ การฟังบรรณารักษ์และครูแนะนำและผู้ปกครองขอให้อ่าน ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษา มีแรงจูงใจรองลงมาคือ การอ่านบทวิจารณ์หนังสือ และการฟังบรรณารักษ์และครูแนะนำ

ผลการวิจัยของสุพรรณณี วราทร (2545) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการอ่านคือความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 91.50) รองลงมาคือคำแนะนำของเพื่อน (ร้อยละ 29.50) และบทแนะนำและวิจารณ์หนังสือ (ร้อยละ 21.00) และน้อยที่สุดคือคำแนะนำของญาติ (ร้อยละ 11.50) ตามลำดับ

ผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) พบเหตุผลในการอ่านหนังสือ แหล่งการอ่าน อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีเหตุผลในการอ่านเพื่อได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพิ่มพูนความรู้ และชอบอ่าน ตามลำดับ อุปสรรคในการอ่านหนังสือ ได้แก่ มีการบ้านมาก ทำงานบ้าน และอ่านไม่เข้าใจ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน ได้แก่ การบริการของห้องสมุด ไม่มีหนังสือที่ต้องการ และห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด

1.3 ประเภทและเนื้อเรื่องของสื่อการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบ

ผลการวิจัยของสุปรีย์ อ่อนหวาน (2530) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงสนใจอ่านบันเทิงคดี สารคดี และกวีนิพนธ์ในระดับมาก และสุพรรณณี วราทร (2545) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.00) ชอบอ่านเรื่องสั้น จำนวนรองลงมาชอบอ่านนวนิยายแปล

นวนิยาย และสารคดี (ร้อยละ 49.00 ร้อยละ 42.50 และ 32.00) ตามลำดับ ส่วนผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2519) พบว่า นักเรียนเลือกอ่านนิทานและนิยายมากที่สุด นักเรียนมัธยมศึกษามีแนวโน้มอ่านนิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน อ่านวรรณคดี นิทาน นิยาย วิทยาศาสตร์ และศาสนาลดลง ประเภทหนังสือที่มีความสนใจเกือบจะคงที่คือ สารคดี ตำราการทำสิ่งต่าง ๆ และเรื่องแปล ในขณะที่ผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) พบว่า หนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชอบอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือการ์ตูน นิทาน หนังสือพิมพ์ และหนังสือเรียน ส่วนผลการวิจัยของนิโพลด์ (2005) พบว่า สื่อการอ่านที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาชอบอ่านมากที่สุด ได้แก่ วารสาร / นิตยสาร นวนิยาย และการ์ตูนตามลำดับ

นอกจากนี้ผลการวิจัยของสุปรีย์ อ่อนหวาน (2530) ยังพบว่า เยาวชนชายและหญิงสนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ในระดับมากแตกต่างกัน คือ เยาวชนชายสนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และสารคดี ในขณะที่เยาวชนหญิงสนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และนวนิยาย ตามลำดับ

ในด้านเนื้อเรื่องของหนังสือที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบอ่าน ผลการวิจัยของสุพรรณิฉัตร (2545) พบว่า เนื้อเรื่องของหนังสือที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบอ่านในระดับมาก มี 6 เนื้อเรื่อง ได้แก่ การผจญภัย ลึกลับเหนือธรรมชาติ ประสบการณ์ชีวิต ตลก ธรรมชาติ / สิ่งแวดล้อม และประวัติศาสตร์ ตามลำดับ

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

สรุปเป็น 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

2.1 ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด สมใจ พุทธเบญพจน์ (2528) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่าน และการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน คือ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน บรรณารักษ์และนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และนักเรียนมีความสนใจในการอ่านสูงขึ้น

ส่วนผลการวิจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน สมลักษณ์ สูดหอม (2522) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์กว้างขวาง ได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ และได้รับความสนุกสนาน และสุขุมล ไชมวงศ์ (2531) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีประโยชน์ในระดับมาก ส่วนจารึก พู่พวง (2536) พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.2 รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการจัดในห้องสมุดมีหลากหลาย ผลการวิจัยของนงนุช พิเศษฐพันธ์ (2529) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดมากที่สุด คือ การเล่านิทาน รองลงมา ได้แก่ การแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา และการจัดนิทรรศการผลงานของนักเรียน ตามลำดับ และผลการวิจัยของวิไล ประกิจ (2531) ก็พบว่า กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ โดยจัดแสดงหนังสือหรือใบหุ้มปกหนังสือ เช่นกัน

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับการศึกษาปรากฏในผลการวิจัยหลายเรื่อง เขมชาติ อุ๋นโรสง (2523) พบว่า กิจกรรมที่ใช้ในการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ คือ การอภิปรายในชั้น และอุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุด คือ รูปภาพ ผลการวิจัยของสาลีณี หมายเจริญ (2527) พบว่า นวัตกรรมที่อาจารย์ใช้ในการเรียนการสอนค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การแสดงละครพูด การแสดงละครใบ้ประกอบวรรณคดี การแสดงบทบาทสมมติประกอบวรรณคดี การแสดงการอ่านบทสนทนา การแสดงการอ่านทำนองเสนาะ การขับร้องเพลงไทยสากล และการทายปริศนา และผลการวิจัยของสุวิมล โสมวงศ์ (2531) พบว่ารูปแบบของกิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ การประกวด / แข่งขัน ส่วนผลการวิจัยของลิวันดัยส์ (Livandais) (1986) พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนมัธยมสหรัฐอเมริกาชอบ ได้แก่ กิจกรรมการพูด กิจกรรมที่เพื่อนมีส่วนร่วม และกิจกรรมการเขียนสั้น ๆ ส่วนผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมัธยมศึกษาจัด ได้แก่ การจัดป้ายวิชาการ หรือป้ายนิเทศ การแนะนำการอ่าน และการประกวดเรียงความหรือบทความ

บทที่ 2

การส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

การเรียนรู้และการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประชากรและการพัฒนาประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศโดยมุ่งเน้นประเทศไทยเข้าสู่ “สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ ใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน การเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็งมียุทธศาสตร์ประการหนึ่ง คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2544) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545* ได้กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาคนในด้านการอ่านและการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545) คือ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ตามแนวนโยบายข้างต้นนี้ การส่งเสริมการอ่านจึงเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นการสนองนโยบายการจัดการศึกษาของชาติแล้ว การที่ประชากร โดยเฉพาะเยาวชนในวัยเรียนมีคุณสมบัติรักการอ่านและรักการศึกษาคั่นคว้า ย่อมเป็นประโยชน์เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ช่วยให้สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและนำพาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้

2.1 การส่งเสริมการอ่าน

หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชน โดยการจัดบริการหนังสือและการอ่านในห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนในสวนภูมิภาคทั่วประเทศ ส่วนการจัดการส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนในกรุงเทพฯ ดำเนินการโดยกรุงเทพมหานครโดยการจัดบริการหนังสือและการอ่านและกิจกรรมต่างๆ ในห้องสมุดประชาชนและบ้านหนังสือและห้องสมุดเคลื่อนที่ ในท้องที่เขตต่างๆ ใน

* ฉบับที่ 2 มาตรา 7 และ 24

กรุงเทพมหานคร และกระทรวงศึกษาธิการโดยห้องสมุดศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นหน่วยงานเหล่านี้ได้ดำเนินการมาเป็นเวลานานแล้ว ในปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ได้มีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักการพัฒนาเยาวชนนอกจากการจัดบริการห้องสมุดยังได้ดำเนินการส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชน โดยเฉพาะผู้อยู่ในวัยเรียนโดยกำหนดเป็นโครงการรณรงค์ในสถานศึกษาทั่วประเทศ ที่สำคัญคือโครงการรณรงค์การอ่านสามสัปดาห์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นและจูงใจให้สถานศึกษาจัดโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้แก่เด็ก และยกย่องสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้อ่านและใช้สติปัญญาอย่างสร้างสรรค์ มีการดำเนินการทั้งในระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 2546: 10)

ในการดำเนินการตามโครงการนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำการคัดเลือก มอบรางวัลแก่สถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จัดนิทรรศการเสนอกิจกรรมผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัล และจัดกิจกรรมเสวนาและอภิปรายเผยแพร่แนวความคิดและองค์ความรู้ที่ได้ โครงการยอมนักอ่านจำแนกกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็น 2 สาขา ได้แก่

1. กิจกรรมส่งเสริมยอมนักอ่าน
2. กิจกรรมส่งเสริมยอมนักอ่านสู่การเรียนรู้ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่ม
 - 2.1 ด้านส่งเสริมนักสร้างสรรค์สังคม
 - 2.2 ด้านส่งเสริมนักสื่อสารภาษาไทย
 - 2.3 ด้านส่งเสริมนักสื่อสารภาษาอังกฤษ
 - 2.4 ด้านส่งเสริมนักคิดคำนวณ
 - 2.5 ด้านส่งเสริมนักประดิษฐ์

กิจกรรมในโครงการ “รักการอ่าน สามสัปดาห์” ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่

1. การประกวดสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมดีเด่น ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ
2. กิจกรรมแรลลี่การอ่าน สามสัปดาห์ (ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร) มีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมสร้างสรรค์จากการอ่าน เวทีเสวนารักการอ่าน ชุมนุมกิจกรรมการเรียนรู้และเรียนรู้ห้องสมุด เป็นต้น

การดำเนินงานโครงการรักการอ่าน สามสัปดาห์ระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมการอ่าน คือ การจัดโครงการ “วางทุกงาน อ่านทุกคน” ในโรงเรียนต่าง ๆ โดยจัดเวลาเพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนอ่านหนังสือวันละอย่างน้อย 15 นาที และจัดกิจกรรมอื่น ๆ อย่างหลากหลายตลอดปี

ใน พ.ศ. 2546 มีการตระหนักถึงความสำคัญแก่การอ่านมากยิ่งขึ้น มีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเป็น “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” เนื่องในมงคลวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา การประกาศปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นนักเรียน ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง และประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ ปลุกฝัง สร้างนิสัยให้เด็กไทยรักการอ่าน รวมทั้งเพื่อมุ่งสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ (กรมวิชาการ 2546: 3-5) มีการดำเนินการโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับเขต พื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดปี 2546 และต่อเนื่องในปีต่อ ๆ ไป

ในระดับชาติ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งสร้างกระแสการเรียนรู้และการรักการอ่านอย่างกว้างขวาง ทัวถึงและสอดคล้องกัน เพื่อมุ่งให้เด็ก เยาวชน และคนไทย ตระหนักว่าการอ่านคือเส้นทางสู่ความสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญในวิถีชีวิต และการใฝ่รู้ การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งตลอดชีวิต

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็น “แหล่งเรียนรู้” และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างประหยัดเพื่อสนับสนุน อาทิ การทอดผ้าป่าหนังสือ เพื่อบริจาคแก่ห้องสมุด การจัดกิจกรรมและการแข่งขันเชิงวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

ในระดับโรงเรียน มีการจัดทำปฏิทินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตลอดปี และกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่าน และมาตรการเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการส่งเสริมการอ่านข้างต้นที่ย่อมแสดงว่า สังคมไทยในปัจจุบันโดยเฉพาะตั้งแต่ พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กและเยาวชน ภาครัฐจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางแก่หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมการอ่านและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะเมื่อมีการประกาศให้ปีพ.ศ. 2546 เป็น “ปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้” ย่อมมีผลให้หน่วยงานภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นงานด้านส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากยิ่งขึ้น

2.2 การอ่านและความสนใจอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

เยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้คือผู้ที่มีอายุระหว่าง 12 – 14 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยคาบเกี่ยวระหว่างเด็กโตกับวัยรุ่น จึงเรียกว่าวัยก่อนวัยรุ่น (Pre-teenager) หรือวัยรุ่นตอนต้น (Adolescence) หากอยู่ในวัยเรียนจะเป็นผู้ศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ที่อยู่ในวัยนี้มีบุคลิกและความสนใจที่เปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กคือ เริ่ม

ต้องการอิสระ ชอบแสวงหาข้อเท็จจริงและประสบการณ์ด้วยตนเอง อาจมีอุดมการณ์หรือมีบุคคลที่ประทับใจยกย่องเป็นต้นแบบของตน เยาวชนก่อนวัยรุ่นให้ความสำคัญกับเพื่อนอย่างมาก แต่ยังคงต้องการความสัมพันธ์อันดีและความช่วยเหลือจากครอบครัวในการแก้ปัญหาและคำแนะนำในเรื่องต่างๆ

เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เยาวชนจะสนใจการอ่าน สามารถอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้ เข้าใจเรื่องเชิงนามธรรมและเรื่องที่ซับซ้อน (Trim 2004: xx) นอกจากหนังสือแล้วยังเริ่มสนใจอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ด้วย ในด้านเนื้อเรื่องเยาวชนก่อนวัยรุ่นมักมีแนวเรื่องที่ชอบและนักเขียนที่ชื่นชอบ เยาวชนชายและหญิงสนใจเรื่องผจญภัย เรื่องสัตว์ และเรื่องตลก แต่อาจมีเรื่องที่สนใจมากแตกต่างกันบ้าง กล่าวคือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายชอบเรื่องความรู้ งานอดิเรก สิ่งประดิษฐ์ กีฬา วีรบุรุษและเรื่องลึกลับ ส่วนหญิงมักสนใจบันเทิงคดี โดยเฉพาะแนวเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อนและความรัก อย่างไรก็ตามเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงบางคนอาจชอบเรื่องแนวเดียวกับชาย แต่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายจะไม่ชอบเรื่องที่เป็นที่นิยมของหญิง ลักษณะหนังสือที่เหมาะสมกับเยาวชนก่อนวัยรุ่นคือหนังสือที่มีวิธีนำเสนอกระชับ หรือ แปลกใหม่ น่าสนใจ สำนวนภาษาไม่ยาก มีอารมณ์ขัน ตัวละครเอกมีวัยใกล้เคียงหรือวัยเดียวกันกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ในด้านรูปเล่มต้องกะทัดรัด ปกมีสีสันสะดุดตา และมีภาพประกอบบ้าง อนึ่ง เมื่อเยาวชนเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งจะมีกิจกรรมและความสนใจเรื่องต่าง ๆ หลากหลายมากขึ้นจะมีแนวโน้มสนใจการอ่านลดลง

ความสนใจด้านการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่นอาจมีความเปลี่ยนแปลงตามอายุดังนี้

อายุ 12 ปี – เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องลึกลับ การผจญภัย วีรบุรุษ ชีวิตประวัติบุคคล ประวัติศาสตร์ หญิงส่วนมากชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว โรงเรียน และเรื่องความรัก บางคนอาจเริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ และเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ

อายุ 13 ปี – เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงยังคงชอบเรื่องการผจญภัย โดยเฉพาะในดินแดนแปลกใหม่ นอกจากนี้ชายยังชอบเรื่องสิ่งประดิษฐ์และงานอดิเรก หญิงยังคงชอบอ่านนวนิยาย บางคนอาจชอบอ่านบทร้อยกรอง ไม่ชอบเรื่องวิชาการมากนัก

อายุ 14 ปี – เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงยังคงชอบอ่านนวนิยายและวารสาร ชายจะเลือกอ่านนวนิยายและนิตยสารที่มีเรื่องในแนวที่ชอบเช่น ชีวิตประวัติและงานอดิเรกต่างๆ ส่วนหญิงชอบอ่านนวนิยายผู้ใหญ่มากขึ้น ชอบเรื่องรักสะเทือนอารมณ์และเรื่องจินตนาการ บางคนอาจสนใจเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ

เมื่อเยาวชนโตขึ้นย่อมมีกิจกรรมในชีวิตหลากหลายยิ่งขึ้นประกอบกับในสมัยปัจจุบันมีสื่อประเภทต่าง ๆ ที่น่าสนใจและตรงกับความสนใจของเยาวชนมาก เยาวชนส่วนใหญ่จึงให้ความสนใจกับเหล่านี้มากและลดความสนใจการอ่านหนังสือลง แต่เนื่องจากการอ่านเป็นสิ่งที่มี

ความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตดังกล่าวแล้วในตอนต้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดการให้เยาวชนได้อ่านและเข้าถึงสื่อการอ่านได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การจัดโอกาสเพื่อการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 การจัดโอกาสเพื่อการอ่านแก่เยาวชน

โอกาสเพื่อการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กและเยาวชน เยาวชนควรได้รับโอกาสเพื่อการอ่านเสมอทั้งนอกเวลาเรียนและในระหว่างการเรียนรู้ ดังนี้

การส่งเสริมให้เยาวชนก่อนวัยรุ่นตระหนักว่าการอ่านเป็นบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิต จำเป็นต้องให้ได้สัมผัสสื่อการอ่านที่หลากหลาย ได้แก่ หนังสือรวมเรื่องสั้น นวนิยาย รวมบทกวี นิพนธ์ ชิวประวัติ หนังสือวิธีทำหรือคู่มือสิ่งต่างๆ หนังสือภาพ จุลสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ การ์ตูน หนังสือเสียง หนังสืออักษรขนาดใหญ่ (large-print books) และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้เด็กและเยาวชนก่อนวัยรุ่นยังสนใจและได้รับประโยชน์จากการอ่านและการโต้ตอบข้อความทางอีเมลและอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

ในสังคมปัจจุบัน เด็กจำนวนมากเมื่อกลับบ้านในแต่ละวันไม่ได้อ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง แต่ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ เล่นวิดีโอเกมส์ คุยโทรศัพท์ หรือสังสรรค์กับเพื่อน ๆ กิจกรรมในชีวิตประจำวันนี้ของเยาวชนอาจมีผลในเชิงสร้างสรรค์ได้หากอยู่ในขอบเขตความพอดี แต่ในความเป็นจริงมีแนวโน้มที่จะเป็นกิจกรรมหลักซึ่งแย่งเวลาของกิจกรรมประเภทอื่น เช่น การอ่านหนังสือที่น่าสนใจ

ดังเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเยาวชนได้รับประโยชน์จากการใช้เวลาเพื่ออ่าน ประโยชน์ที่ได้รับได้แก่ การขยายความรู้เรื่องศัพท์ การเพิ่มความคล่องแคล่วในการรับรู้คำต่าง ๆ และมีความรู้และความเข้าใจเรื่องที่น่าสนใจ ครูและผู้เกี่ยวข้องจึงต้องจัดเวลาเพื่อการอ่านสำหรับเยาวชน และต้องดูแลให้ใช้เวลานั้นเพื่ออ่านหนังสืออย่างแท้จริง

การอ่านหนังสือตามความสนใจหรือเพื่อความเพลิดเพลินในช่วงที่อยู่ในโรงเรียนในแต่ละวันจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประชากร กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนต้องมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน กิจกรรมเหล่านั้นต้องประกอบด้วย การอ่านในเวลาที่กำหนดให้ และการฝึกวิธีอ่านซึ่งมีผลดีต่อการเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน และเหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินโดยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรตลอดปีการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม โดยต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดห้องเรียนที่ดีซึ่งมีมุมหนังสือที่มีหนังสืออย่างเพียงพอ (ประมาณ 7-8 เล่มต่อนักเรียน 1 คน) การจัดเวลาให้เด็กได้

คูหนังสือ เลือกหนังสือที่น่าสนใจ และได้รับอนุญาตให้อ่านเรื่องที่เลือกด้วยตนเอง ตัวอย่าง การจัดเวลาอ่านหนังสือตามความสนใจในการเรียนอาจทำได้โดยการแทรกในการเรียนการสอน รายวิชาต่าง ๆ เช่น ในวันที่มีการเรียนสังคมศึกษา ครู เลือกหนังสือจากห้องเรียนหรือห้องสมุด ของโรงเรียนเตรียมไว้ให้นักเรียนอ่านตามลำพัง หนังสือเหล่านั้นอาจเพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ในเรื่องที่มีการสอนหรืออาจไม่เกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเลยก็ได้ และจัดให้เด็กได้มี โอกาสอ่านหนังสือทุกวันต่อเนื่องกัน 5 สัปดาห์ หรืออาจจัดเวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของ ตนเองแทรกในตารางสอนประจำสัปดาห์ ดังตัวอย่าง หน่วยการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ภาคเหนือ ของประเทศไทย เนื้อหาอาจเกี่ยวกับท้องถิ่นที่มีชนชาวเขาเผ่าต่างๆ อาศัยอยู่ ครูอาจกำหนดให้ นักเรียนอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้ และจัดกิจกรรมติดตามผลการอ่าน เช่น แบบฝึกหัดเกี่ยวกับ คำศัพท์ และคำถามทดสอบความเข้าใจ

การอ่านตามความสนใจเช่นนี้ต้องไม่มีการทำรายงานการอ่าน เพราะเป็นการอ่านเพื่อ ความเพลิดเพลิน แต่ต้องบันทึกเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านให้ครู โดยไม่มีการนำไปติดบอร์ดหรือ เผยแพร่แก่คนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เพื่อมิให้เป็นการแข่งขันกันในด้านจำนวนหนังสือที่อ่าน นอกจากนี้ ต้องไม่มีการทดสอบจากหนังสือที่อ่านตามความสนใจ แต่อาจมีการอภิปรายอย่างไม่เป็นทางการ ในบรรยากาศสนุกสนาน

2.2.2 การสร้างบรรยากาศการอ่าน

บรรยากาศและสภาพแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชน การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและกระตุ้นความสนใจอ่านจึงมีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็ก และเยาวชนอย่างยิ่ง ซึ่งมีการดำเนินการได้หลายวิธีดังตัวอย่างต่อไปนี้

เทศกาลหนังสือหรือเทศกาลการอ่านของเยาวชน การสร้างบรรยากาศการอ่านแก่ เยาวชนในขอบเขตกว้างลักษณะหนึ่ง คือ การจัดเทศกาลอ่านหนังสือเฉพาะแนวหรือเฉพาะ กลุ่มเป้าหมาย เช่น “โครงการเยาวชนอ่านหนังสือ” หรือ “หนังสือสำหรับเยาวชน” โครงการ เหล่านี้มีการนำเสนอหนังสือและสื่อการอ่านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ซึ่งจะกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความสนใจหนังสือและการอ่าน

การจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือ เป็นการแนะนำหนังสือที่ดีหรือ เหมาะสมกับเยาวชนเฉพาะกลุ่มเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจอ่าน ตัวอย่าง สิ่งพิมพ์แนะนำหนังสือ เช่น “Books for Keeps” ของประเทศอังกฤษ หรือ “เล่มนี้ดีน่าอ่าน” และ 500 เล่มหนังสือดี สำหรับเด็กและเยาวชนไทย เป็นต้น

ร้านหนังสือในโรงเรียน ร้านหนังสือในโรงเรียนสามารถสร้างบรรยากาศการอ่านและมี ส่วนส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนหลายลักษณะ ได้แก่ สร้างนิสัยการซื้อหนังสือซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ในการสร้างเด็กให้เป็นนักอ่านและแก้ปัญหาไม่ชอบหนังสือหรือมีหนังสือที่ไม่ตรงกับ ความสนใจ ทำให้เด็ก ๆ รู้ถึงความสุขแห่งการเลือก การซื้อและการเป็นเจ้าของหนังสือของตนเอง เปิดโอกาส ให้เด็กสัมผัสหนังสือหลายประเภท ซึ่งโดยปกติอาจไม่ได้พบ ร้านหนังสือในโรงเรียนที่จะสามารถ ดึงดูดความสนใจของเยาวชนต้องจัดชั้นหนังสืออย่างน่าสนใจสำหรับเยาวชน มีการจัดแสดง หนังสือและการส่งเสริมการอ่าน มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็ก และเยาวชน และมีคู่มือเข้าถึงหนังสือต่าง ๆ อย่างดี

มุมหนังสือในบ้าน หมายถึง การจัดให้มีหนังสือและสื่อการอ่านรูปแบบต่าง ๆ ไว้ใน ส่วนต่าง ๆ ของบ้านหรือที่พักอาศัย ซึ่งเยาวชนสามารถมองเห็นและเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการ กระตุ้นความสนใจและสนองความต้องการรู้ตามธรรมชาติของเยาวชน

ห้องสมุดบ้าน

ในบางท้องถิ่นที่ไม่มีระบบห้องสมุดประชาชนที่ดี อาจจัดตั้งห้องสมุดขนาดเล็กในบ้าน ของสมาชิกในหมู่บ้าน มีอาสาสมัครซึ่งอาจเป็นแม่บ้าน หรือเยาวชนดูแลและให้บริการ เช่น ห้องสมุดบ้านในประเทศซิมบับเว ในแอฟริกา และบุงโกะ (bunko) ในประเทศญี่ปุ่น ห้องสมุดเหล่านี้ มีความมุ่งหมายเพื่อดึงผู้ใหญ่และเด็กในชุมชนเข้ามาพบกัน ร่วมประสบการณ์หนังสือเด็กใน ชุมชน และส่งเสริมการอ่านโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การแสดงละคร และการ สันทนาการ

2.2.3 ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการอ่านของเยาวชน

การส่งเสริมการอ่านของเยาวชนจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นด้วย ความร่วมมือกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง อาจเริ่มจากบ้านไปสู่โรงเรียน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ เยาวชน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน ทั้งนี้ต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในขอบเขตกว้างและเฉพาะด้านในระดับชาติและท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยพื้นฐานของการส่งเสริมการอ่าน คือ ความหลากหลายและความเพียงพอของหนังสือ และ การมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความกระตือรือร้นและรอบรู้เกี่ยวกับหนังสือและเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี แนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการอ่านของเยาวชนอาจดำเนินการดังนี้

- 1) การจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ จัดหาหนังสือให้ และให้คำแนะนำโดยการร่วมมือ ระหว่างองค์กรและกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก

- 2) การประชุมพบปะระหว่างผู้ที่สนใจเรื่องหนังสือและเยาวชน โดยจัดการสนทนาเกี่ยวกับหนังสือกับผู้ใหญ่ ในโรงเรียน สโมสรเยาวชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
- 3) การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือกับผู้ใหญ่ในองค์กรต่าง ๆ ในการประชุมสัมมนาและในการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษา
- 4) การจัดทำห้องสมุดสำหรับเด็กและเยาวชนในห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ชมรมต่าง ๆ ศูนย์ชุมชน หรือกล่องหนังสือ หรือห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับเด็กและเยาวชน
- 5) การก่อตั้งห้องสมุดหนังสือสำหรับเด็กระดับชาติและระดับภูมิภาค และศูนย์ศึกษาวิจัยด้านหนังสือสำหรับเด็กแห่งชาติ
- 6) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ สถานีรถไฟ หรือใช้ยานพาหนะต่าง ๆ เช่น รถโดยสาร เรือ หรือรถไฟ เป็นสถานที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือ
- 7) การจัดกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ เช่น สัปดาห์หนังสือ สัปดาห์ห้องสมุด ห้องสมุดเคลื่อนที่ และในเทศกาลต่าง ๆ โดยห้องสมุดในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น
- 8) การใช้สื่อต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนเพื่อส่งเสริมการใช้หนังสือและห้องสมุด
- 9) การแปลหนังสือสำหรับเด็กเป็นภาษาท้องถิ่น หรือภาษาของชาติ

การดำเนินการตามแนวทางข้างต้นนี้ต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น

- ลักษณะของชุมชนในท้องถิ่น
- การกระจายของประชากรในภูมิภาค
- สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง
- สาธารณูปโภค
- กลุ่มวัยของเด็กในชุมชน
- ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

ประเด็นเหล่านี้ต้องมีการพิจารณาตั้งแต่ขั้นการวางแผนดำเนินการ ประกอบกับปัจจัยด้านเวลา สถานที่ ทรัพยากรสารสนเทศที่มี บุคลากร และงบประมาณ

2.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึงการกระทำเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสนใจการอ่าน เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย เหตุที่ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่ต้องศึกษาและฝึกฝน เมื่อว่างเว้นไปก็อาจจะลืมเลือนจนเสียทักษะที่เคยมี เป็นผลให้ขาดโอกาสที่จะได้รับประโยชน์จากการอ่าน นอกจากนี้กิจกรรม

ส่งเสริมการอ่านยังทำให้สามารถรักษาความสนใจในการอ่านให้ต่อเนื่อง หรือกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีหลายรูปแบบ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ดีควรก่อให้เกิดความเข้าใจ จูงใจ กระตุ้น หรือแนะนำให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวในหนังสือ จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยทั่วไปมี ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่จูงใจในการอ่าน
2. ชี้ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน
3. กระตุ้นหรือเร้าให้เกิดความอยากรู้ อยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพ
4. แนะนำชักชวนให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉานเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ และสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์
5. ส่งเสริมให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

2.3.1 ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เด็กและเยาวชน จะทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงในการสร้างนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาทักษะการอ่าน และประโยชน์ทางอ้อมในการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถอื่น ๆ ดังนี้

1. ช่วยจูงใจและเร้าความสนใจต่อหนังสือและการอ่าน
2. ช่วยฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
3. ช่วยให้เกิดพัฒนาการด้านความคิด
4. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาทางการฟัง พูด อ่านและเขียน
5. ช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะเมื่อกลุ่มเป้าหมายได้รับประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน รู้จักวิธีอ่าน และได้เห็นหนังสือหลากหลาย ย่อมเกิดความรู้สึกรักและมีการแสดงออกที่ดีต่อการอ่าน
6. เปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถและเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ให้ความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียด
8. ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี เชื้อเพื่อช่วยเหลือกัน
9. ฝึกความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบความสำเร็จต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัยและความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ บุคลากร ลักษณะของกิจกรรม เวลา สถานที่ และขั้นตอนในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมในโรงเรียนอาจเริ่มจากกิจกรรมการเข้าค่ายการอ่าน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ ตระหนักในความสำคัญของการอ่าน รู้วิธีการอ่าน และการจดบันทึกการอ่านก่อน ต่อจากนั้นจึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบที่

ตรงกับความสนใจของเยาวชนเป้าหมายในช่วงเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม และในทุกกิจกรรมควรมีการสนทนา วิเคราะห์ หรืออภิปรายเกี่ยวกับหนังสือหรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้นมีความหมายและเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น

2.3.2 ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดประเภทของกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านจำแนกมีหลายวิธี วิธีหนึ่งที่พบบ่อย คือ การจัดกลุ่มตามลักษณะกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจโดยทางประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน (คุณหญิงแมนมาส ขวลิขิต 2529: 223-224) ดังสรุปเป็น 5 ประเภทใหญ่ ดังนี้

2.3.2.1 กิจกรรมเร้าโสตประสาท หมายถึงกิจกรรมที่ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ทักษะการฟัง ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแนะนำหนังสือด้วยปากเปล่า การบรรยาย การอภิปราย การโต้ว่าที่ และการบรรเลงดนตรีหรือร้องเพลง เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เกิดความเพลิดเพลินในอรรถรส การจัดกิจกรรมซึ่งเน้นทักษะการฟังไม่ใช้อุปกรณ์ที่เบี่ยงเบนความสนใจไปทางอื่น เช่น ภาพและท่าทาง ฯลฯ ยกเว้นแต่เมื่อจำเป็นเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่กำลังพูดถึง

2.3.2.2 กิจกรรมเร้าจักขุประสาท หมายถึงกิจกรรมที่ชวนให้ดู ฟัง ฟินิจ และอ่านความหมายของสิ่งที่เห็น กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ อาทิ การจัดแสดงภาพถ่าย ภาพเขียน ภาพประกอบหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเรื่องในหนังสือ กิจกรรมเน้นทักษะการดูซึ่งมีการแสดงภาพ หนังสือ และสิ่งของ จะมีคำบรรยายอธิบายสิ่งที่แสดง สรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่จัดแสดงหรือประวัติความเป็นมาเฉพาะที่จำเป็นเพราะมุ่งให้ผู้ร่วมกิจกรรมใช้สมาธิในการดู

2.3.2.3 กิจกรรมเร้าโสตและจักขุประสาท หมายถึงกิจกรรมซึ่งชวนให้ฟังและดูไปพร้อม ๆ กัน กิจกรรมประเภทนี้สามารถดึงดูดความสนใจของเยาวชนได้ดี เพราะมีทั้งเสียงภาพ และความเคลื่อนไหว ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ เช่น การเล่านิทานประกอบภาพแบบต่าง ๆ และการเล่านิทานโดยใช้โสตทัศนวัสดุประกอบ การฉายภาพนิ่งประกอบการบรรยาย การฉายภาพยนตร์ วีดิทัศน์ การสาธิตเทคนิควิธีการ เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงทางธรรมชาติ และการแสดงเรื่องจากหนังสือประกอบดนตรีหรือการขับร้อง เป็นต้น

2.3.2.4 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยเป็นการสานต่อการอ่านหรือฟังเรื่องจากหนังสือ โดยการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การสรุปเนื้อเรื่อง

หรือประเด็นสำคัญ การแต่ง ดัดแปลงหรือเรียบเรียงเรื่องใหม่ การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านหรือได้รับฟังในแง่มุมต่าง ๆ รวมทั้งการวาดภาพประกอบเรื่อง เป็นต้น

2.3.2.5 กิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือแข่งขัน หมายถึงกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมด้วยอย่างเต็มที่โดยการลงมือทำทั้งเพื่อเรียนรู้ ฝึกฝน หรือการแข่งขัน กิจกรรมทำนองนี้นอกจากให้ความรู้และส่งเสริมการอ่านแล้ว ยังส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้ร่วมกิจกรรม เช่น ช่วยให้นักเรียนเป้าหมายเกิดความสนุกและภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวอย่างกิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือแข่งขัน เช่น การเล่านิทานแล้วให้ผู้ฟังวาดภาพหรือแสดงท่าทางประกอบ การแข่งขันร้องเพลงประกอบนิทาน นวนิยายหรือบทละคร การแข่งขันเล่าเรื่องที่ได้ฟัง การแข่งขันเรียบเรียงเรื่องที่ได้ฟัง การแข่งขันเขียนเรื่องขึ้นใหม่ตามแก่นเรื่องที่ได้ฟัง การตอบปัญหา การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครหรือเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งจากเรื่องทีอ่าน และการโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ เป็นต้น

การส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่นในประเทศไทยมีการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ทุกประเภท นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมโครงการซึ่งเป็นกิจกรรมใหญ่ที่อาจประกอบด้วยกิจกรรมหลายประเภท

ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทต่าง ๆ ที่มีการดำเนินการในห้องสมุด และในโรงเรียนในประเทศไทย มีดังนี้

กิจกรรมประเภทเร้าไสตประสาท กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและวิชางานห้องสมุด ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากหนังสือทีอ่านตามความสนใจของตนเอง และหนังสืออ่านนอกเวลา แนะนำหนังสือในดวงใจหน้าชั้นพร้อมอภิปราย/สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ ในช่วงโมงเรียน

กิจกรรมประเภทเร้าจักษประสาท ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดนิทรรศการตามเทศกาลหรือวันสำคัญทั้งของชาติและสากล และการจัดป้ายนิเทศความรู้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จัดป้ายนิเทศความรู้เกี่ยวกับเรื่องพฤกษศาสตร์ สมุนไพร พันธุกรรมฯ กลุ่มสาระสังคมศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจัดป้ายนิเทศความรู้ทั่วไปเป็นภาษาต่างประเทศต่าง ๆ ทีมีการสอนในโรงเรียนห้องสมุดโรงเรียนจัดป้ายนิเทศความรู้ทั่วไปตามเหตุการณ์สำคัญทีเกิดขึ้น เป็นต้น

กิจกรรมประเภทเร้าไสตและจักษประสาท ได้แก่การจัดแสดงผลงานของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และโครงการต่าง ๆ เช่น นิทรรศการวิชาการประจำปี หรืองานสัปดาห์ห้องสมุด ในงานจัดให้มีนิทรรศการ การประกวดและแข่งขันต่าง ๆ เช่น ประกวดวาดภาพตอบปัญหาวิชาการ การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ เป็นต้น

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการจัดในห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนใน กรุงเทพมหานครที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีหลากหลายรูปแบบในห้องสมุดแต่ละแห่ง กิจกรรมที่พบที่มีการจัดในห้องสมุดทุกแห่งคือ การจัดนิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ และการสาธิต กิจกรรมที่จัดในห้องสมุด 6 แห่ง ใน 7 แห่งที่สำรวจ ได้แก่ การเล่านิทาน การประกวดคำขวัญ การฉายวีดิทัศน์ และการเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ส่วนกิจกรรมประเภทที่มีการจัดเพียง 1 แห่ง คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมที่ไม่มีห้องสมุดแห่งใดจัดเลย คือ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการจัดในห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดโรงเรียนที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลการวิจัย

จำนวนห้องสมุดที่จัด	กิจกรรม
7 แห่ง	นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ การสาธิต
6 แห่ง	การเล่านิทาน การประกวดคำขวัญ การฉายวีดิทัศน์ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ
5 แห่ง	การเล่าเรื่องจากหนังสือ การบรรยาย การประกวดเรียงความ นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด การฉายภาพยนตร์ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน / ฟัง การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน
4 แห่ง	การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ เรียงความแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ/ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือที่อ่าน / ฟัง การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือที่อ่าน โครงการยอดนักอ่าน
3 แห่ง	การแนะนำ / วิจารย์หนังสือ การได้วาที การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร / ขับร้อง) การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย

จำนวนห้องสมุดที่จัด	กิจกรรม
2 แห่ง	การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือ (นิทาน / เรื่องต่างๆ) การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน / ฉากในนวนิยาย / ฯลฯ) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา
1 แห่ง	การฟังการอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การฟังการอ่านบทกวี การอภิปราย การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การแข่งขันไต่หาที่ โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน
ไม่มีแห่งใดจัด	การแต่ง / ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน

2.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

เป้าหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชน คือ ต้องการให้เยาวชนสามารถอ่านได้ในระดับที่ใช้สติปัญญา วิเคราะห์วิจารณ์ และมีความเข้าใจอย่างดีพอ สามารถอภิปรายความมุ่งหมาย ตัวละคร แรงบันดาลใจ แนวคิด การใช้ภาษาและสิ่งต่าง ๆ ที่สนใจได้นอกจากนั้นยังต้องการให้เยาวชนรักการอ่านและมีการอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต

โครงการส่งเสริมการอ่านทุกประเภทมีปรัชญาพื้นฐาน คือ การอ่านวรรณกรรมที่ดียกระดับจิตใจ หล่อเลี้ยงจินตนาการและก่อให้เกิดความตื่นตัว ทั้งยังพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิด เหตุผล อารมณ์ และสร้างความสามารถต่าง ๆ ในชีวิตจริง

โดยเป้าหมายนี้ผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจึงพยายามทำให้การอ่านเป็นประสบการณ์ที่สนุกสนาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ผู้จัดกิจกรรม คือ บรรณารักษ์และครูซึ่งอาจต้องทำงานร่วมกัน ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่สอนการอ่าน ส่วนบรรณารักษ์ใช้ความเชี่ยวชาญด้านสื่อการอ่านและการบริการด้านการอ่านช่วยให้เยาวชนรักการอ่าน การส่งเสริมการอ่านจะสำเร็จไม่ได้หากขาดความร่วมมือระหว่างครูกับบรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องเยาวชน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่น่าสนใจที่มีการจัดในต่างประเทศและในประเทศไทยจัดกลุ่มตามทักษะที่ใช้ในการร่วมกิจกรรมและลักษณะการจัดกิจกรรม 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะ

การฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมแข่งขัน/ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.4.1 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ดำเนินการนำเสนอโดยการพูดเป็นสำคัญ และอาจมีการใช้สื่ออื่นประกอบบ้าง เช่น หนังสือ รูปภาพ และสิ่งของ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสนทนา การอภิปราย การสัมภาษณ์ และการอ่านข้อเขียนหรือบทร้อยกรอง เป็นต้น แนวทางการจัดกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังรูปแบบต่าง ๆ มีดังนี้

2.4.1.1 การบรรยาย การบรรยาย หมายถึง การนำเสนอเรื่องราวตามหัวข้อที่กำหนดโดยการพูดโดยผู้พูดเพียงคนเดียวหรือหลายคนเพื่อนำไปสู่ความสนใจเนื้อเรื่องตามหัวข้อ และการอ่านหนังสือในหัวข้อนั้น และการบรรยายหรือแนะนำหนังสือโดยตรง รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการบรรยาย มีดังนี้

การบรรยายผู้บรรยายหนึ่งคน เป็นการเล่าเรื่อง เหตุการณ์ หรือประสบการณ์ด้านใดด้านหนึ่งซึ่งอาจให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน หรือทั้งสองประการ กิจกรรมเช่นนี้คล้ายคลึงกับการสอนซึ่งเยาวชนคุ้นเคย จึงอาจต้องใช้อุปกรณ์อื่นประกอบด้วยเพื่อดึงดูดความสนใจของเยาวชน

การอภิปรายกลุ่ม ผู้ดำเนินการมีจำนวน 3 – 5 คน ในจำนวนนี้ 1 คนเป็นผู้ดำเนินรายการ ส่วนคนอื่น ๆ เป็นผู้พูดแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้ดำเนินรายการเสนอ การอภิปรายกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับหัวข้อที่เป็นปัญหาหรือเรื่องที่สามารถมีหลากหลายความคิด

การสัมมนา คือกิจกรรมที่มีผู้พูดหลายคนให้ข้อมูลหรือความคิดเห็นสั้น ๆ ในหัวข้อเดียวกัน โดยอาจมีความเห็นสอดคล้องหรือแตกต่างกัน โดยมีผู้หนึ่งเป็นผู้ดำเนินการสัมมนา ช่วงท้ายของกิจกรรมนี้มักเป็นโอกาสให้ผู้ร่วมกิจกรรมซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

การสนทนา คือกิจกรรมที่มีผู้พูดสองคนขึ้นไปในประเด็นที่เป็นหัวข้อ ผู้พูดแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนในบรรยากาศไม่เป็นทางการแบบการสนทนา

การสัมภาษณ์ มีผู้ดำเนินรายการเป็นผู้ตั้งคำถาม และผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ตอบหรือให้คำอธิบาย กิจกรรมนี้มักจัดสำหรับบุคคลผู้มีชื่อเสียงหรือผู้มีประสบการณ์ตรงในหัวข้อกิจกรรม ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บุคคลที่ได้รับการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักเขียน นักแปล ผู้วาดภาพประกอบ เจ้าของชีวประวัติ และนักอ่าน เป็นต้น

กิจกรรมการพูดซึ่งผู้ร่วมกิจกรรมใช้ทักษะการฟังเป็นสำคัญเหล่านี้มีวิธีการให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมโดยการตั้งคำถามเพิ่มให้ผู้พูดตอบ การตั้งคำถามจากผู้ร่วมกิจกรรมหรือผู้ฟังมี

2 วิธี คือ การถามโดยคำพูดโดยตรง และการถามโดยเขียนคำถาม แต่ละวิธีมีข้อดีแตกต่างกัน ดังนี้

คำถามเป็นข้อเขียน เป็นวิธีที่สะดวกสำหรับผู้ดำเนินรายการหรือผู้จัดกิจกรรมควบคุมกิจกรรมให้มีความเหมาะสมเนื่องจากสามารถปรับปรุงคำถามให้กระชับตรงประเด็น ขจัดความซ้ำซ้อนของคำถาม จัดลำดับความสำคัญ และความสัมพันธ์ของคำถามของคำถาม และป้องกันปัญหาและความขัดแย้งที่อาจเกิดจากการตั้งคำถามที่ไม่เหมาะสมได้ การดำเนินการเพื่อให้การตั้งคำถามราบรื่นและไม่ขัดเวลาการพูด คือการแจกกระดาษและปากกาแก่ผู้ร่วมกิจกรรมล่วงหน้า เชิญชวนให้ตั้งคำถามซึ่งจะทำให้รวบรวมคำถามได้รวดเร็ว

คำถามเป็นคำพูด แม้ว่าจะจะเป็นรูปแบบที่ควบคุมไม่ได้และอาจทำให้เสียเวลาไปบ้าง แต่มีส่วนดีคือสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและน่าตื่นเต้นมากกว่าการถามโดยข้อเขียน แต่เหมาะสำหรับใช้ในกิจกรรมการพูดที่มีผู้ร่วมกิจกรรมไม่มากนัก

สรุปขั้นตอนและแนวทางดำเนินการกิจกรรมการบรรยาย

1. กำหนดหัวข้อ และผู้พูด
2. ติดต่อผู้พูดเพื่อให้ข้อมูลวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ค่าตอบแทน วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้พูดต้องใช้ ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาของกิจกรรม และระยะเวลาการพูดของผู้พูด และช่วงเวลาจัดกิจกรรม
3. การประชาสัมพันธ์ เตรียมข้อมูลและภาพถ่ายของผู้พูด ศึกษาเนื้อหาของหัวข้อเพื่อทำเอกสารประชาสัมพันธ์และการแนะนำเมื่อเริ่มกิจกรรม วางแผนแหล่งและช่วงเวลาประชาสัมพันธ์
4. ตรวจสอบความพร้อมของสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการบรรยาย
5. จัดนิทรรศการหนังสือและสื่อการอ่านที่ส่งเสริมให้อ่าน
6. ติดต่อยืนยันการบรรยายกับผู้บรรยายเมื่อใกล้ถึงกำหนด
7. ผู้จัดอยู่ในสถานที่จัดกิจกรรมก่อนเวลามากพอควรเพื่อคอยต้อนรับผู้บรรยาย อำนวยความสะดวก และดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ เช่น การเตรียมคำถาม การบันทึกการบรรยาย และการบันทึกภาพ เป็นต้น

2.4.1.2 การสนทนาเรื่องหนังสือ

กิจกรรมนี้จัดง่าย ใช้เวลาไม่มาก และมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการได้ทั้งโดยบุคลากรเพียงคนเดียวหรือจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะคุณสมบัติที่จำเป็นของผู้จัดกิจกรรมการสนทนาเรื่องหนังสือมีเพียงความรักหนังสือและการอ่าน การยอมรับและให้เกียรติเยาวชน และความเต็มใจมีประสบการณ์

การสนทนาเรื่องหนังสือสามารถจัดในโรงเรียนโดยบรรณารักษ์ และ/หรืออาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย หรือจัดในห้องสมุดประชาชน หรือด้วยความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนกับห้องสมุดโรงเรียน โดยจัดเป็นโครงการร่วมมือที่มีการวางแผน เตรียมการพร้อมทั้งด้านบุคลากรและทรัพยากรสารสนเทศ การสนทนาเรื่องหนังสือทั้ง 2 วิธี มีลักษณะดังนี้

การสนทนาเรื่องหนังสือของห้องสมุด เป็นกิจกรรมการบรรยายหรือสนทนาเกี่ยวกับหนังสือโดยบรรณารักษ์ มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ฟังอ่านหนังสือและใช้บริการของห้องสมุด กิจกรรมนี้อาจจัดในห้องสมุดหรือนอกห้องสมุดในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการสนทนาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ และโทรทัศน์

การสนทนาเรื่องหนังสือของห้องสมุดที่ดีเป็นการแนะนำหนังสือแบบไม่เป็นทางการครั้งละไม่เกิน 4 เรื่อง ไม่เน้นการวิเคราะห์หรือวิจารณ์หนังสือ แต่บอกเล่าเกี่ยวกับโครงเรื่องและเนื้อหาของหนังสือ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่ง อาจเชื่อมโยงหนังสือที่แนะนำกับหนังสือหรือสื่อการอ่านอื่นที่สัมพันธ์กันได้ และอ่านข้อความจากหนังสือให้ฟังเป็นตัวอย่าง ทั้งนี้หนังสือเรื่องที่แนะนำต้องมีอยู่หลายเล่มในห้องสมุด และพร้อมให้ขอยืม แม้ว่ากิจกรรมนี้ต้องใช้เวลาเตรียมการมากพอสมควร แต่เป็นกิจกรรมที่ทำซ้ำได้หลายครั้งสำหรับผู้ร่วมกิจกรรมต่างกลุ่มกัน

การสนทนาเรื่องหนังสือในชั้นเรียน ดำเนินการโดยบรรณารักษ์ห้องสมุดหรือครูหนังสือที่แนะนำแก่นักเรียนที่เป็นเยาวชนก่อนวัยรุ่นไม่มีข้อจำกัดด้านประเภทและเนื้อหา แต่เป็นเรื่องที่ผู้แนะนำชอบอ่านและรู้ว่าเป็นหนังสือที่อยู่ในความสนใจของเยาวชนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ และเป็นหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลินที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา

สถานที่และบรรยากาศของกิจกรรมการสนทนาเรื่องหนังสือ

ห้องสมุดประชาชนเป็นสถานที่เหมาะสมสำหรับจัดกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสือเนื่องจากบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีความสะดวกและรู้สึกผ่อนคลายในการจัดกิจกรรมในสถานที่ที่คุ้นเคย ในขณะที่เดียวกันเยาวชนที่ร่วมกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนก็มีโอกาสได้ออกไปทัศนศึกษานอกห้องเรียน

ห้องสมุดประชาชนอาจประสานกับโรงเรียนให้นำนักเรียนมาร่วมกิจกรรมการสนทนาหนังสือ ณ ห้องสมุดนอกเวลาเปิดบริการทั่วไป หรือในช่วงเวลาที่มีผู้ใช้้น้อย การจัดกิจกรรมในช่วงที่ห้องสมุดปิดบริการปกติทำให้สามารถจัดเก้าอี้นั่งสำหรับเยาวชนที่มาร่วมกิจกรรมในบริเวณ คือ ใกล้กับห้องหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งเป็นสถานที่จัดกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด รองลงมาคือ ในห้องประชุมของห้องสมุดที่มีบรรยากาศดี สถานที่ที่ไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการสนทนาหนังสือสำหรับเยาวชนคือห้องกิจกรรมสำหรับเด็ก แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้สถานที่นี้อย่างหลีกเลี่ยง

ไม่ได้ ต้องจัดแต่งสถานที่ใหม่ให้มีบรรยากาศที่ไม่ดูเป็นเด็ก และเหมาะสมกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น โดยย้ายหนังสือนิทานภาพออก และแทนที่ด้วยหนังสือสำหรับเยาวชน และชี้แจงให้เยาวชนทราบถึงความจำเป็นที่ต้องใช้สถานที่ห้องสำหรับเด็กด้วย

ในห้องจัดกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสือจัดแสดงหนังสือสำหรับเยาวชนที่หลากหลาย ประมาณ 10 เรื่อง โดยจัดวางให้น่าสนใจ หนังสือเหล่านี้ควรประกอบด้วยหนังสือความรู้ที่มีภาพขนาดใหญ่ มีเนื้อเรื่องแปลก ๆ เช่นเกี่ยวกับหุ่นยนต์ สัตว์ต่าง ๆ และกีฬา เป็นต้น รวมทั้งบันทึกคดีปก่อน และสารคดีที่อยู่ในความสนใจของเยาวชน และหนังสือโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดมีไว้ให้บริการ

วิธีการสนทนาเรื่องหนังสือ

การสนทนาเรื่องหนังสืออย่างเป็นทางการ ผู้ดำเนินการต้องศึกษาข้อมูลความสามารถในการอ่านของเยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมและเตรียมตัวสำหรับการสนทนาให้พร้อม โดยทั่วไปกิจกรรมการสนทนาเรื่องหนังสือแต่ละครั้งจะพูดถึงหนังสือครั้งละประมาณ 3 - 4 เรื่อง และมีหนังสือสำหรับผู้่านระดับเดียวกันนั้นจัดแสดงไว้ด้วย การสนทนาเรื่องหนังสือมีวิธีการ ดังนี้

1. ผู้จัดกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสืออ่านหนังสือที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายอย่างหลากหลาย เพื่อเลือกเรื่องที่เหมาะสมจะนำไปสนทนากับเยาวชนก่อนวัยรุ่นคือเรื่องที่มีเหตุการณ์หรือมีการแสดงพฤติกรรมของตัวละครมาก หนังสือที่เป็นประเด็นสนทนาแต่ละครั้งควรมีความเกี่ยวเนื่องกันทางใดทางหนึ่ง แต่การแนะนำหนังสือที่มีแนวคิดเดียวกันทั้งหมดมักจะไม่สร้างบรรยากาศที่ดี

2. ร่างบทสนทนาแล้วอ่านออกเสียง ความสำเร็จในการสนทนาเรื่องหนังสือคือ การพูดอย่างเป็นธรรมชาติและรู้จักจริงในสิ่งที่พูด ซึ่งสามารถทำได้โดยการฝึกฝนหลายครั้งคนเดียวหน้ากระจก และการซ้อมพูดต่อหน้าบุคคลอื่นเช่น ในหมู่เพื่อน ๆ

3. ไม่เริ่มกิจกรรมจนกว่าเยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมประจำที่เรียกขาน ชณะรอคอยผู้ฟัง ผู้ดำเนินกิจกรรมต้องยิ้มแย้มและมีท่าที่เป็นมิตร

4. เกริ่นนำการสนทนาโดยอธิบายแนะนำตนเองแก่เยาวชน ให้ข้อมูลความเกี่ยวข้องกับหนังสือและผู้อ่านที่เป็นเยาวชน และแจ้งว่าจะเล่าเรื่องห้องสมุดและหนังสือบางเรื่องที่คิดว่าเยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมจะชอบ

5. เริ่มการสนทนาที่หนังสือเรื่องที่เป็นที่สนใจทั่วไปอย่างกว้างขวางในหมู่เยาวชน ส่วนหนังสือที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือแตกต่างจากเรื่องอื่นควรจัดไว้เป็นเรื่องสุดท้าย เมื่อเยาวชนไว้ใจผู้สนทนาและยอมรับแล้วว่ากิจกรรมนี้เป็นประสบการณ์ที่ดี

6. ไม่อ่านในขณะที่สนทนา เนื่องจากขณะอ่านผู้ดำเนินการจะสูญเสียการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมกิจกรรมทางสายตา ยกเว้นในกรณีถ่ายทอดคำพูดของผู้แต่งจึงอ่าน ไม่ควรท้วงข้อความแม้จะเป็นกวีนิพนธ์

7. อย่าวิพากษ์หรือตัดสินหนังสือในกิจกรรมสนทนา เช่น ไม่กล่าวว่า “หนังสือเรื่องนี้ตลกที่สุดเท่าที่เคยอ่าน” หรือ “เป็นหนังสือที่ดีที่สุดที่ทุกคนต้องอ่าน”

8. ไม่พูดนอกเรื่อง โดยกำหนดเวลาไว้ประมาณ 20 นาที และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดและเตรียมบทสรุปเมื่อจบกิจกรรม

9. จำชื่อตัวละครให้ได้ แต่อย่าพยายามกล่าวถึงตัวละครหลายตัวเพราะจะทำให้สับสน

10. พูดชัดถ้อยชัดคำ ไม่ดัดเสียงแต่เปลี่ยนระดับเสียงได้เมื่อเสนอข้อความที่เป็นบทสนทนา แต่อย่านำเสนอแบบละครทั้งการใช้เสียงและการแสดงท่าทาง ในการสนทนาควรเก็บมือให้เรียบร้อย

11. ใช้คำพูดของผู้แต่งบ้างตามความเหมาะสม พยายามเลือกสรรข้อความส่วนที่แสดงกลวิธีพรรณนาของผู้แต่ง และนำเสนอให้ตัวละครมีชีวิตชีวา

12. จัดทำแฟ้มข้อมูลสำหรับกิจกรรมการสนทนาเรื่องหนังสือ โดยบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นประเด็นการสนทนาเรื่องหนังสือที่ดีไว้ทุกครั้งที่อ่านหนังสือ และจัดเรียงบันทึกนั้นเป็นระบบที่ใช้ได้สะดวก เพื่อลดเวลาการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

13. เริ่มการสนทนาและจบการสนทนาด้วยการกล่าวถึงชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่ง

14. หากการสนทนาเรื่องใดไม่ราบรื่น พยายามรวบรัดและเริ่มเรื่องใหม่ ต้องมีความยืดหยุ่นเนื่องจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอาจมีสิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

15. ในขณะที่ดำเนินการสนทนาให้นำหนังสือจำนวนมากและหลากหลายมาให้เยาวชนได้เห็น

16. หนังสือทุกเรื่องทีกล่าวถึงในกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสือจะต้องอนุญาตให้ขอยืมได้ จึงต้องมีเรื่องละมากกว่า 1 เล่ม

ในกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสืออาจมีสื่ออื่น ๆ สนับสนุน เช่น ภาพยนตร์ การฉายภาพยนตร์สั้น ๆ ประกอบหลังจากจบการสนทนาสามารถดึงดูดความสนใจของเยาวชนได้มาก หลังจากกิจกรรมการสนทนาสิ้นสุดเป็นโอกาสดีสำหรับการแนะนำหนังสือและบริการของห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดที่ควรนำเสนอร่วมกับกิจกรรมสนทนาเรื่องหนังสือ ได้แก่ เวลาเปิดและปิดห้องสมุด กิจกรรมและรายการพิเศษต่าง ๆ ของห้องสมุด และบริการที่ห้องสมุดจัดเฉพาะเพื่อเยาวชน นอกจากนั้นอาจกล่าวถึงประเภทของหนังสืออ้างอิงที่ห้องสมุดมี บริการยืมและบริการหนังสือจอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสในการแนะนำการอ่านสำหรับผู้ร่วมกิจกรรมเป็นส่วนตัว รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด เช่น หนังสือเกิน

กำหนด หนังสือหาย บัตรห้องสมุดหาย เป็นต้น นอกจากนี้อาจนำชมส่วนบริการอื่น ๆ ของห้องสมุด เช่น มุมใส่ทัศนวัสดุและอุปกรณ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.4.1.3 การอภิปรายหนังสือ

การอภิปรายหนังสือเป็นกิจกรรมที่ผู้ร่วมกิจกรรมอย่างแท้จริงต้องใช้ทักษะการอ่าน การพูด และการฟังร่วมกัน แต่ในบางกรณีผู้ร่วมกิจกรรมอาจหมายถึงผู้ร่วมฟังเท่านั้น

การอภิปรายกลุ่ม นอกจากทำให้เยาวชนเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างดีในเบื้องต้นแล้ว ยังทำให้ได้คิดและหาเหตุผลเกี่ยวกับความหมายของสิ่งที่อ่านพบ และแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อเรื่องและประเด็นต่าง ๆ ในหนังสือ ทำให้เกิดทักษะการคิดอย่างลึกซึ้งและการให้เหตุผลอย่างน่าเชื่อถือ การเชื่อมโยง การสรุป และการแยกสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องออก จนถึงการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การอ่านจึงเป็นทักษะที่ใช้บูรณาการ เป็นความตื่นเต้น กระตุ้นปัญญา และเป็นเมล็ดพันธุ์แห่งการคิดและสำรวจต่อ

การอภิปรายหนังสือ ต้องกำหนดให้อ่านหนังสือที่จะอภิปรายล่วงหน้า ในบางกรณีการอภิปรายเรื่องหนังสือเพียง 1 เรื่อง หรือหัวข้อเล็ก ๆ เพียงหัวข้อเดียวก็อาจจัดกิจกรรมอภิปรายเป็นชุดได้มากกว่า 1 ครั้ง การจัดกิจกรรมการอภิปรายกลุ่มเพื่อส่งเสริมการอ่านควรพิจารณาด้านเวลา ความพร้อมด้านบุคลากร และทรัพยากรสารสนเทศของผู้จัด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านช่วงเวลา และกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายด้วย

ผู้ร่วมกิจกรรม จำนวนผู้ร่วมกิจกรรมอภิปรายกลุ่มแต่ละครั้งอาจมีตั้งแต่ 5 คนจนถึง 25 คน ข้อควรคำนึงในการกำหนดขนาดกลุ่มอภิปรายคือ กลุ่มขนาดเล็กผู้ร่วมกิจกรรมมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มขนาดใหญ่ และมีหนังสืออ่านประกอบได้เพียงพอกับจำนวนผู้ร่วมกิจกรรม แต่ผู้ร่วมกิจกรรมอาจมีความกดดันที่ต้องแสดงความคิดเห็นและอาจหมดประเด็นอภิปรายได้ง่าย ดังนั้นหากผู้จัดกิจกรรมมีความพร้อมด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ขนาดกลุ่มอภิปรายที่เหมาะสมควรเป็นจำนวน 12-15 คน ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมอภิปรายทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การอภิปรายสามารถดำเนินได้อย่างดีโดยไม่มี ความกดดันมาก และผู้ร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์จากการอภิปรายอย่างเต็มที่

หัวข้อการอภิปราย บางหัวข้ออาจอยู่ในความสนใจและเหมาะสมกับทุกกลุ่มอายุ แต่เยาวชนก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่รู้สึกผ่อนคลายและพอใจร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในวัย

ใกล้เคียงกับตนเอง หัวข้อการอภิปรายที่มักเป็นที่สนใจของเยาวชนเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจตามวัย เช่น เรื่องกีฬา งานอดิเรก ศิลปะ การแสดง หนังสืออดนียม เรื่องที่เป็นปัญหาหรืออยู่ในความสนใจในสังคม และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนโดยตรง เป็นต้น

หนังสือที่ใช้ในการอภิปราย หนังสือที่เลือกให้อ่านเพื่ออภิปรายต้องพิจารณาทั้งด้านความเพียงพอของหนังสือสำหรับผู้ร่วมกลุ่มอภิปรายและคุณค่าของหนังสือในด้านประเด็นที่จะก่อให้เกิดการอภิปราย ต้องมีความยาวไม่มากนัก หากเป็นเรื่องน่าสนใจเหมาะสมที่จะอภิปรายอย่างยิ่งแต่มีความยาวมากอาจคัดเลือกอ่านบางตอนหรือบางบท หรือแบ่งสรรเนื้อหาให้ผู้ร่วมกิจกรรมหลายคนร่วมกันอ่าน ทั้งนี้ต้องทำความเข้าใจร่วมกันว่าในเนื้อหาของหนังสือแต่ละตอนนั้นย่อมมีแนวคิดหรือประเด็นที่น่าสนใจ แต่อาจมีเพียงบางประเด็นที่สำคัญและเหมาะสมจะใช้เป็นประเด็นอภิปรายกลุ่มและดำเนินการอภิปรายได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ความยากง่ายของหนังสือต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับกลุ่มเยาวชนผู้ร่วมอภิปราย เป็นเรื่องที่เขียนอย่างกระชับชัดเจน น่าสนใจ และปราศจากอคติหรือความลำเอียงจนมีผลต่อความคิดเห็นของผู้ร่วมกิจกรรม

ในด้านรูปแบบของหนังสือที่จะใช้ในการอภิปรายกลุ่มนั้นไม่มีข้อจำกัด อาจเป็นร้อยแก้ว ประเภทนวนิยาย เรื่องสั้น ความเรียง ชีวประวัติ หรืออื่น ๆ หรือร้อยกรองประเภทต่าง ๆ แต่ต้องมีเนื้อหาสะท้อนหัวข้อที่จะอภิปราย และมีประเด็นที่กระตุ้นให้เกิดการอภิปรายได้ นอกจากหนังสือเล่มแล้วอาจใช้สิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ เช่น จุลสาร บทความวารสาร และนิตยสารและหนังสือพิมพ์ ซึ่งข้อเขียนประเภทดังกล่าวนี้มีเนื้อหาเหมาะสมกับประเด็นที่เป็นเรื่องเหตุการณ์ร่วมสมัย เช่น สาธารณภัย สภาพแวดล้อม และปัญหาสังคม เป็นต้น

หน่วยงานที่ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากหนังสือบ่อยครั้งควรกำหนดรายชื่อหนังสือเพื่อใช้ในการอภิปรายไว้และปรับปรุงอยู่เสมอ อาจเป็นหัวข้อกว้าง เช่น สงคราม การศึกษา หรือหัวข้อที่เป็นปัญหาสังคมปัจจุบัน เช่น ยาเสพติด เรื่องเพศ เยาวชน ชนกลุ่มน้อย นวนิยายวิทยาศาสตร์ นวนิยายเกี่ยวกับเยาวชน และกวีนิพนธ์ เป็นต้น ควรเลือกหนังสือที่กระตุ้นให้เกิดการอ่านข้ามระดับเล็กน้อย หากหนังสือง่ายเกินไป เยาวชนจะเข้าใจว่าผู้ใหญ่วิเคราะห์เขาอ่านไม่เก่ง หรืออาจไม่สนใจอ่านเพราะคิดว่าเป็นหนังสือเด็ก ๆ แต่หากเรื่องยากมากเกินไปก็จะไม่สนใจ เพราะฉะนั้นหนังสือเพื่ออภิปรายเป็นกลุ่มควรสูงกว่าระดับของกลุ่มเล็กน้อย

ผู้ดำเนินการอภิปรายควรมี 1-2 คนที่มีความชำนาญ หรือได้รับการฝึกฝนมาในด้านนี้ ซึ่งอาจเป็นบรรณารักษ์ ครู อาจารย์ หรือสมาชิกในชุมชน ในบางกรณีอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญหัวข้อที่มีการอภิปรายร่วมในการอภิปรายในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูล

แนวทางดำเนินการอภิปรายกลุ่ม

1. ผู้นำกลุ่มอภิปราย ควรเป็นผู้มีประสบการณ์หรือได้รับการฝึกฝนด้านกิจกรรมการพูด การอภิปราย และมีความรู้หรือประสบการณ์ในหัวข้อที่อภิปราย เพื่อสามารถกระตุ้นผู้ร่วมอภิปราย ให้แสดงความคิดเห็นและควบคุมการอภิปรายให้อยู่ในแนวทางตามหัวข้อที่กำหนด ผู้นำกลุ่ม อภิปรายควรมีบุคลิกภาพที่อบอุ่น เป็นมิตรซึ่งจะมีผลให้ผู้ร่วมการอภิปรายกล้าแสดงความคิดเห็น แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีความมั่นคง ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องไม่เป็นผู้พูดเสียเอง เมื่อการ อภิปรายกว้างเกินประเด็นต้องเป็นผู้นำกลับเข้าสู่ประเด็นการอภิปราย

2. การเตรียมคำถาม คำถามนำสู่ประเด็นในการอภิปรายเป็นสิ่งสำคัญมาก คำถามที่ดี ต้องไม่ยาวเกินไปหรือสั้นเกินไป เป็นคำถามที่ผู้ร่วมการอภิปรายสามารถพูดได้มากกว่าการตอบรับหรือ ปฏิเสธ ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องเตรียมคำถามไว้เพื่อกระตุ้นและเชิญชวนให้มีการอภิปรายใน ประเด็นที่เป็นหัวข้ออย่างลึกซึ้งได้ ในกรณีที่ผู้ร่วมกิจกรรมอภิปรายกลุ่มมีความเห็นตรงกันหมดใน ด้านใดด้านหนึ่ง ผู้นำการอภิปรายต้องตั้งคำถามซึ่งกระตุ้นความคิดโต้แย้งด้วย

3. การอภิปรายต้องไม่หยุดชะงัก ในการอภิปรายกลุ่มเมื่อกิจกรรมดำเนินไปนานพอควร จนถึงช่วงการยุติการอภิปราย ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องสร้างบรรยากาศที่ชวนให้ผู้ร่วมกิจกรรม รู้สึกอยากมาช่วยการอภิปรายอีก การจบกิจกรรมผู้ดำเนินการอภิปรายต้องไม่เสนอความเห็นของ ตนเองในประเด็นที่มีการอภิปราย แต่เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และคำถามที่ไม่ จำเป็น

4. จำนวนกลุ่มอภิปราย การกำหนดจำนวนกลุ่มอภิปรายในกิจกรรมการอภิปรายกลุ่ม แต่ละครั้งขึ้นกับเนื้อเรื่องและแนวความสนใจของผู้ร่วมกิจกรรม อาจมีการอภิปรายในเรื่องใดเรื่อง หนึ่งตั้งแต่ 1 ครั้งจนถึงมากกว่า 10 ครั้งและบางหัวข้ออาจจัดการอภิปรายตลอดปี

กิจกรรมกลุ่มอภิปรายเน้นสื่อได้ทุกประเภท ประเภทสิ่งพิมพ์อาจเป็นหนังสือ วารสาร จุลสาร หรือสิ่งพิมพ์หลายประเภทร่วมกัน สื่อประเภทอื่น ๆ ที่สามารถใช้ในการอภิปรายกลุ่มเพื่อ ส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ สื่อบันทึกเสียงต่าง ๆ ภาพยนตร์ วิทยทัศน์ สไลด์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น power point และวีซีดี เป็นต้น การพิจารณาเลือกใช้สื่อประเภทใดในการเสนอเนื้อหา เพื่อการอภิปรายกลุ่มขึ้นกับประสิทธิภาพของสื่อชนิดนั้นในการนำเสนอเนื้อหาเรื่องที่จะอภิปราย และประสิทธิภาพในการกระตุ้นความคิดและก่อให้เกิดการอภิปราย

ข้อควรคำนึงในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอภิปรายเพื่อส่งเสริมการอ่านคือ การไม่คาดหวัง หรือต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมการอภิปรายในทางใดทางหนึ่ง และไม่มุ่งการสอน สิ่ง ที่ผู้ดำเนินการคาดหวังได้คือ การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็น ของตนอย่างลึกซึ้งซึ่งจะก่อให้เกิดภูมิปัญญาและความสร้างสรรค์ทั้งแก่ผู้ดำเนินการและผู้ร่วม กิจกรรม

การจัดกิจกรรมการอภิปรายหนังสือครั้งแรก ครูหรือบรรณารักษ์เป็นผู้นำการอภิปราย ต่อมาเมื่อเยาวชนมีประสบการณ์ในกิจกรรมนี้ ก็สามารถผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำกลุ่มอภิปราย โดยครูช่วยเตรียมและควบคุมการฝึก อาจจัดผู้ร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย 4 คน มีการพบกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

การเริ่มต้น อาจเริ่มโดยถาม “ใครไม่ได้ทำการบ้านอ่านหนังสือมาบ้าง?” หากมีผู้ยอมรับว่าไม่ได้ทำหรือหากปรากฏชัดเจนในการอภิปรายว่าไม่ได้อ่านและเตรียมมา ต้องให้ผู้นั้นออกจากกลุ่มไปทำงานให้เสร็จและเขียนสรุปมาส่ง การลงโทษคือการไม่ได้ร่วมกลุ่มอภิปราย ผลของการลงโทษนี้จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นว่าเป็นกิจกรรมที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม

ขั้นต่อมา ถามว่า มีคำถามที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนังสือหรือไม่ พยายามให้กลุ่มตอบคำถามนี้ให้ได้ทั้งหมด หรือบอกให้อ่านส่วนที่มีคำตอบในหนังสือ

หลังจากนั้น จัดเวลาสำหรับการสรุปและตรวจสอบความเข้าใจ ซึ่งขึ้นกับระดับประสบการณ์ของผู้ร่วมกลุ่มอภิปราย

สุดท้าย ควรเริ่มด้วยคำถามที่ผู้นำกลุ่มเตรียมมา หรือเป็นคำถามที่ผู้ร่วมกิจกรรมถามหรือเตรียมมา หรือคำถามที่ครูเตรียมไว้สำหรับแต่ละคน

การตั้งคำถามติดตามก่อนจบกิจกรรมเป็นการอธิบายข้อสังเกตต่างๆ การอธิบายความหมายของคำ การหาข้อสรุป และการสืบค้นสิ่งผิดพลาดต่างๆ ในกิจกรรม กิจกรรมนี้สิ้นสุดโดยการสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ สรุปสิ่งที่ได้อภิปรายถึง และตั้งคำถามสุดท้ายเพื่อเชื่อมต่อไปสำหรับการอภิปรายครั้งต่อไป

แนวทางการประเมินผลกิจกรรมการอภิปราย

พิจารณาจากการมีส่วนร่วมและคุณภาพของคำตอบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม พิจารณาจากตารางตรวจสอบ ซึ่งประเมินจากประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสนใจตอบ ลักษณะมีส่วนร่วม ความร่วมมือกันในกลุ่ม การรับฟังผู้อื่น และการไม่แสดงความเห็นแตกต่าง

2. คุณภาพของคำตอบ ดูจากการแสดงออกของผู้ร่วมกิจกรรมว่าได้อ่านและเข้าใจเรื่องเพียงใด การแสดงความเห็นได้แย่ง มีการใช้เหตุผลอย่างรอบคอบเพียงใด และข้อโต้แย้งมีเหตุผลสนับสนุนดีเพียงใด ทั้งโดยการหาเหตุผลและโดยหลักฐานจากหนังสือ นอกจากนี้หลังการอภิปรายควรให้มีการตอบคำถามที่มีการอภิปรายเป็นข้อเขียนด้วย

2.4.1.4 การอ่านให้ฟัง

การที่ครูอ่านเรื่องที่น่าสนใจให้นักเรียนฟังทุกวันมีผลในการส่งเสริมการอ่าน เพราะในขณะที่ฟังเด็กจะสร้างภาพหรือแผนที่ในสมองตามเรื่องที่ได้ฟัง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ เด็กควรได้ฟังการอ่านทุกวันประมาณ 15-20 นาที หนังสือที่เลือกเพื่ออ่านออกเสียงต้องมีโครงสร้างประโยคยากและค่อนข้างซับซ้อน มีศัพท์มาก มีการพรรณนา รายละเอียด และมีคุณค่าสูง ซึ่งจะมีผลให้เกิดการอ่านอย่างซาบซึ้ง

ประโยชน์ของการอ่านออกเสียงคือ บอกให้รู้ ทำให้เข้าใจ ยืนยัน กระตุ้นความอยากรู้ และให้แรงบันดาลใจ ประสบการณ์เหล่านี้ทำให้มีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการอ่าน และเป็นบ่อเกิดของความอยากอ่าน นอกจากนี้การอ่านให้ฟังบ่อย ๆ เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้สัมผัสข้อเขียนประเภทต่าง ๆ ทั้งเชิงพรรณนา กวีนิพนธ์ การอธิบายความ และการชี้แจง และช่วยพัฒนาความสามารถและความเชื่อมั่นในการอ่านสื่อที่มีเนื้อหามาก

การอ่านให้ฟังมีวิธีการดังนี้

1. เลือกเรื่องให้ผู้อ่าน (ครูหรือบรรณารักษ์) ชอบและคิดว่าเด็กจะชอบ เช่น เรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่น่าสนใจเพราะกระตุ้นผู้ฟังให้คิดและมีปฏิสัมพันธ์ นอกจากนี้เด็กก่อนวัยรุ่นชื่นชอบเรื่องกระตุ้นอารมณ์ เช่น เศร้า เสียใจ โกรธ รัก หรือขบขัน อย่างไรก็ตาม ควรเลือกเรื่องให้หลากหลายสำหรับอ่านให้นักเรียนฟัง
2. ความสำเร็จในการอ่านให้เด็กฟังมีมากขึ้นเมื่อครูฝึกอ่านเรื่องที่เลือกไว้ก่อนหลายครั้ง ครูที่ขาดประสบการณ์ในการพูดสามารถสร้างความมั่นใจให้ตนเองโดยการบันทึกวิธีทัศนหรือเทปบันทึกเสียงการพูดของตน เพื่อปรับปรุง หรือฝึกการอ่านในหมู่เพื่อน ๆ ซึ่งสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือความเห็นเชิงสร้างสรรค์ได้
3. ครูหรือบรรณารักษ์ ควรเริ่มกิจกรรมการอ่านให้ฟังเฉพาะเมื่อผู้ฟังมีความพร้อม เช่น เมื่อเด็ก ๆ นั่งอยู่ข้าง ๆ นักเขียน หรือนั่งร่วมกิจกรรมนี้ตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า
4. การฟังอย่างมีปฏิสัมพันธ์เป็นสิ่งที่สำคัญในกิจกรรมนี้ ครูสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านและการฟังของเด็กได้โดยแนะนำให้คาดเดาเนื้อเรื่องจาก ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ หรือปกหน้า และปกหลังของหนังสือ และเมื่อเด็กแสดงความคิดเห็นเชิงคาดการณ์ ครูต้องบอกให้รู้ว่าเขาคาดเดาผิดหรือถูก และสนับสนุนให้พยายามใหม่
5. เด็กก่อนวัยรุ่นจะมีความตั้งใจฟังและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น หากครูสามารถพูดหรืออ่านอย่างมีประสิทธิภาพโดยการเน้นเสียง ใช้คำ จังหวะ เพื่อสะท้อนอารมณ์ตามเนื้อความที่อ่าน
6. เด็กก่อนวัยรุ่นจะเข้าใจอารมณ์ในเรื่องได้มากขึ้นหากครูใช้น้ำเสียง สีหน้า หรือท่าทางประกอบในการอ่าน เช่น นิ้วหน้า ถอนใจ ฯลฯ

7. แม้จะเน้นความสนใจที่เนื้อหาที่เลือกมาอ่าน แต่ครูต้องคอยมองดูผู้ฟังเพื่อสังเกตและควบคุมบรรยากาศ

8. หลังการอ่านให้ฟัง ครูต้องตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นการท้าทายเด็กให้เข้าถึงเนื้อหาที่ลึกซึ้งมากกว่าข้อความที่ฟัง อันจะนำไปสู่การประยุกต์สิ่งที่รับรู้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาของตนเองได้

บรรณารักษ์ควรจัดหาคู่มือรวบรวมบทความที่ดีจากหนังสือต่าง ๆ หรือคู่มือการอ่านออกเสียงเพื่อใช้ประกอบการจัดทำกิจกรรมและสำหรับให้ขอยืม

2.4.1.5 การอ่านเป็นกลุ่ม

การอ่านเป็นกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เด็กหลายคนร่วมกันอ่านออกเสียงจากหนังสือเรื่องเดียวกัน เป้าหมายของการอ่านเป็นกลุ่มทุกรูปแบบคือการสื่อสารข้อความของผู้แต่งโดยมีการแสดงออก

วิธีดำเนินการเริ่มต้นโดยครูแสดงวิธีอ่านหนังสือที่จะใช้ในกิจกรรม ต่อจากนั้นจึงให้เด็กอ่านซ้ำ ๆ พร้อมกัน จนกระทั่งอ่านได้คล่อง เป็นธรรมชาติ และมีกิริยาท่าทางที่ดีจึงเป็นที่พอใจ

การอ่านเป็นกลุ่มมีหลายแบบ ได้แก่ การอ่านพร้อมกัน การอ่านสลับ การอ่านสะท้อนเสียง และการอ่านเพิ่มจำนวน

การอ่านพร้อมกัน ทุกคนอ่านเนื้อความจากหนังสือเรื่องเดียวกันทุกบรรทัดพร้อมๆ กัน เนื้อหาที่อ่านอาจเป็นต้นฉบับข้อเขียนจากชั้นเรียน บทร้อยกรองของกวี บทพรรณนา และบทบรรยาย

การอ่านสลับ คือการสลับกันอ่าน เด็กๆ รวมกลุ่มกันอ่านเนื้อความคนละตอนต่อกัน หนังสือที่เขียนแบบสนทนามีความเหมาะสมกับการอ่านสลับ

การอ่านสะท้อนเสียง ครูอ่านข้อความหรือย่อหน้าที่คัดเลือกมา แล้วให้นักเรียนอ่านสะท้อนเสียงครูพร้อมกัน โดยอ่านออกเสียงเนื้อความเดียวกัน พยายามเลียนอัตราความเร็วในการอ่าน การแสดงท่าทาง การใช้เสียงสูงต่ำ และการใช้สำนวนของครู ทำอย่างนี้เรื่อยๆ จนจบข้อความที่คัดเลือกมา

การอ่านสมทบ เป็นการอ่านหลายคนในเนื้อความเดียวกัน เริ่มโดยหนึ่งคนอ่านบรรทัดแรกหรือส่วนแรกของข้อความ ต่อมาคนที่สองร่วมอ่านโดยทั้งสองคนอ่านข้อความตอนที่สองด้วยกัน ต่อมาคนที่สามก็ร่วมอ่านอีกในส่วนที่สาม ดำเนินอย่างนี้ไปเรื่อยๆ จนทุกคนร่วมกันอ่าน

เนื้อความนั้น การเริ่มต้นกิจกรรมการอ่านสมทบครั้งใหม่จะทำเมื่อมีผู้นำอ่านตอนใหม่ และจะดำเนินต่อไปเช่นเดียวกัน

2.4.1.6 การอ่านกวีนิพนธ์

แม้ว่ากวีนิพนธ์จะเป็นวรรณกรรมประเภทที่มีผู้อ่านน้อยกว่าประเภทอื่น แต่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการอ่านกวีนิพนธ์ก็มีคุณค่าและน่าสนใจหากมีการดำเนินการที่เหมาะสม

1. การคัดเลือกกวีและบทนิพนธ์ เนื่องจากกวีและผลงานเป็นตัวกำหนดกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้อ่านกวีนิพนธ์ การเลือกกวีและบทกวีนิพนธ์เพื่ออ่านในกิจกรรมของห้องสมุดจึงมีความสำคัญ ผู้ดำเนินการต้องอ่านผลงานของกวีที่จะนำเสนอในกิจกรรมเพื่อเข้าถึงทำนองแต่งและเนื้อหาผลงานของกวีที่มีเนื้อหาตรงกับความสนใจของเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย และอ่านออกเสียงได้อย่างน่าฟังย่อมมีผลให้กิจกรรมประสบความสำเร็จ (แต่หากเป็นผลงานของกวีผู้มีชื่อเสียงมากซึ่งเป็นที่ยู่ออกอย่างกว้างขวาง เนื้อหาและทำนองแต่งของกวีนิพนธ์ก็อาจไม่สำคัญมากนัก เนื่องจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนหนึ่งเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเห็นผู้มีชื่อเสียงผู้นั้น)

2. การนำเสนอกิจกรรมอ่านกวีนิพนธ์ กิจกรรมอ่านกวีนิพนธ์มีวิธีดำเนินการได้น่าสนใจ 2 วิธี ดังนี้

กวีเจ้าของผลงานเป็นผู้อ่านบทกวีนิพนธ์ ในกรณีนี้กิจกรรมจะน่าสนใจยิ่งขึ้นหากกวีผู้นั้นเล่าเรื่องเกี่ยวกับบทกวีและเรื่องเกี่ยวกับตนเองให้ผู้ร่วมกิจกรรมฟัง หรือตอบปัญหา หรือสนทนากับผู้ร่วมกิจกรรม กวีนิพนธ์จำนวนมากเข้าใจยากในการอ่านหรือฟังครั้งแรก ผู้จัดกิจกรรมจึงควรจัดทำสำเนาบทกวีที่จะมีการอ่านในกิจกรรมแจกจ่ายแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมล่วงหน้าซึ่งจะช่วยให้ร่วมกิจกรรมได้อย่างสนุกสนานและซาบซึ้งได้

การอ่านกวีนิพนธ์โดยนักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง ในกรณีนี้ด้วยความร่วมมือของผู้อ่าน ผู้ดำเนินกิจกรรมสามารถกำหนดแนวเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอบทกวีนิพนธ์ได้โดยอิสระและในขอบเขตกว้าง อาจเป็นการอ่านบทกวีนิพนธ์ของกวีคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งในหัวข้อเดียวกัน ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมอ่านกวีนิพนธ์สำหรับเยาวชนที่ประสบความสำเร็จกิจกรรมหนึ่งในสหรัฐอเมริกา คือ การอ่านกวีนิพนธ์นานาชาติซึ่งจัดเป็นชุดต่อเนื่องกัน การจัดแต่ละครั้งนำเสนอ กวีนิพนธ์เป็นกลุ่มตามภาษา กิจกรรมเริ่มต้นโดยผู้อ่านให้ข้อมูลเกี่ยวกับกวีและผลงานของเขาเป็นข้อมูลชีวประวัติ ทำนองแต่ง และแนวเนื้อเรื่องของกวีนิพนธ์ ต่อจากนั้นจึงอ่านบทกวีในภาษาที่แปลเป็นภาษาประจำชาติ คือ ภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยบทกวีในภาษาต้นฉบับในลำดับหลัง เนื่องจากผู้ร่วมกิจกรรมไม่เข้าใจต้นฉบับต้นกวี การอ่านบทกวีโดยเริ่มจากภาษาประจำชาติเป็นที่เข้าใจดี จึงเป็นการให้พื้นฐานความเข้าใจซึ่งจะทำให้กิจกรรมดำเนินไปได้ด้วยดี การจัดกิจกรรม

แต่แต่ละครั้งมีบทกวีสั้น ๆ จำนวน 10 – 12 บท และใช้เวลาระหว่าง 45 นาทีถึงหนึ่งชั่วโมง บางครั้งมีการบรรเลงดนตรีคลอไปด้วยในขณะที่อ่านบทกวี นอกจากนี้อาจสร้างบรรยากาศโดยผู้อ่านบทกวีแต่งกายด้วยชุดแต่งกายประจำชาติของบทกวีนิพนธ์ จัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมและหนังสือเมื่อจบการอ่านบทกวีอาจมีการอภิปรายเรื่องที่เกี่ยวข้องและแนะนำหนังสือกวีนิพนธ์และเรื่องอื่น ๆ การจัดกิจกรรมการอ่านกวีนิพนธ์เช่นนี้นอกจากกระตุ้นความสนใจในวรรณกรรมประเภทกวีนิพนธ์แล้ว ยังเพิ่มพูนประสบการณ์และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรม และสร้างทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดที่จัดกิจกรรมนี้อีกด้วย

2.4.1.7 เรียงร้อยถ้อยกวี

กิจกรรมนี้เริ่มโดยการคัดลอกบทร้อยกรองที่นักเรียนไม่คุ้นเคย แล้วแบ่งออกเป็นบทหรือเป็นวรรค จากนั้นครูมอบชิ้นส่วนของบทร้อยกรองแก่ผู้ร่วมกิจกรรมให้ช่วยกันร้อยเรียงขึ้นใหม่ นักเรียนได้รับส่วนของบทร้อยกรองคนละ 2-3 ส่วน อ่านข้อความที่ได้รับมอบ บางคนอาจได้รับการช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนในการอ่าน จากนั้นเรียงข้อความด้วยตนเอง แล้วผลัดกันอ่านข้อความดัง ๆ ช่วยกันจัดเรียงข้อความใหม่ตามที่เห็นควร แล้วอ่านทวนข้อความไปเรื่อย ๆ นักเรียนใช้เครื่องช่วยหลายอย่าง ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอน จังหวะ สัมผัส วิธีการสร้างประโยค และการหาความหมายของศัพท์ เมื่อร้อยเรียงได้เป็นที่พอใจแล้ว ครูอ่านบทร้อยกรองที่ถูกต้อง ในขณะที่นักเรียนจับตามดูบทร้อยกรองที่ตนเรียงตามไปด้วยเพื่อตรวจความถูกต้อง

วิธีร้อยเรียงบทร้อยกรองใหม่นี้ใช้กับเด็กทุกกลุ่มวัย ทีละกลุ่มหรือหลายกลุ่ม โดยใช้บทร้อยกรองบทเดียวกันหรือต่างกันได้ การเรียงข้อความไม่จำกัดเฉพาะบทร้อยกรอง อาจใช้กับความเรียงต่าง ๆ ได้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ประโยคความคิดหลักและประโยครอง จากนั้นอาจมีการอภิปรายและการอ่านซ้ำ

2.4.1.8 การเล่านิทาน

กิจกรรมการเล่านิทาน ผู้ร่วมใช้ทักษะการฟังเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังอาจมีกิจกรรมอื่นที่สัมพันธ์กับเรื่องที่เล่าซึ่งนำไปสู่กิจกรรมที่ใช้ทักษะอื่น ๆ ได้แก่ การเขียน การร้องเพลง และการเล่น เป็นต้น

การกิจกรรมการเล่านิทานเป็นช่วงเวลาสำคัญและมีคุณค่าสำหรับทุกกลุ่มอายุ ประโยชน์ที่สำคัญคือ เป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน สร้างแรงใจ ให้แนวคิดซึ่งเยาวชนผู้เคยมีประสบการณ์ฟังนิทานเติบโตขึ้นจะมีโอกาสได้ใช้เรื่องที่เคยได้ฟังเหล่านี้ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านนอกจากให้ความเพลิดเพลินยังเป็นสื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตที่สำคัญและสัจธรรมต่าง ๆ ในขณะที่เยาวชนร่วมกิจกรรมการเล่านิทานจะสามารถติดตามเรื่องได้ทั้งโดยจินตนาการและผ่านความเชี่ยวชาญของผู้เล่า

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมแนะนำเยาวชนให้สนใจการอ่านได้ดี เป็นประโยชน์ให้รู้จักสื่อการอ่านประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ กวีนิพนธ์ และรูปภาพ ซึ่งสื่อการอ่านเหล่านี้เยาวชนอาจไม่รู้จักรู้หรือไม่สนใจอ่านไปหากไม่มีการเล่าเรื่องให้ฟัง การเล่านิทานจึงเป็นการกระตุ้นความอยากอ่าน เป็นการให้แรงกระตุ้นเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การเพิ่มพูนศัพท์ ประสบการณ์ จินตนาการ และความรู้ ช่วยเพิ่มพูนทักษะการตีความ และเป็นประสบการณ์ร่วมกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับหนังสือที่มีคุณค่า

การดำเนินการเล่านิทานในห้องสมุด

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมเก่าแก่ของมนุษย์ซึ่งมีคุณค่าสำหรับทุกกลุ่มอายุ แต่แตกต่างกันที่เนื้อหา วิธีนำเสนอและการนำไปใช้ประโยชน์ นิทานที่เหมาะสมจะใช้ในกิจกรรมเล่านิทานสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นคือ นิทานพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ เช่น นิทานเทพเจ้า ตำนาน นิทานสุภาษิต การเล่านิทานที่ประสบผลสำเร็จขึ้นกับการเลือกเรื่องที่เล่า และวิธีการเล่า การเลือกเรื่องที่เหมาะสมมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากเรื่องที่สนุกจำนวนมากอาจไม่เหมาะที่จะใช้ในการเล่านิทาน

1. การเลือกเรื่อง เรื่องที่เหมาะสมมีแนวทางพิจารณาจากส่วนต่าง ๆ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ทำนองแต่ง การพรรณนา และสำนวนภาษา กล่าวคือ โครงเรื่องต้องดำเนินไปอย่างเป็นเหตุเป็นผลจากประเด็นหนึ่งไปสู่อีกประเด็นหนึ่ง และมีจุดคลี่คลายประเด็นแล้วจบอย่างรวดเร็ว ตัวละครนำเสนออย่างแจ่มชัด เข้าใจง่าย และมีจำนวนน้อย ทำนองแต่งชัดเจน ตั้งแต่ต้นเรื่องไม่ว่าจะเป็นแนวขบขัน เศร้า เป็นบทร้อยกรองหรือเป็นเชิงละคร การพรรณนากระชับและชัดเจน สำนวนภาษาสอดคล้องเหมาะสมกับเรื่องและบุคลิกของผู้เล่า และที่สำคัญที่สุดในการเลือกเรื่องเพื่อเล่าคือ เป็นเรื่องที่คุณผู้อ่านชอบ

2. การเตรียมตัวเพื่อเล่านิทาน ผู้เล่าต้องเตรียมตัวสำหรับกิจกรรมเล่านิทานล่วงหน้าโดยการอ่านเรื่องที่จะเล่าซ้ำหลายครั้งให้จำเรื่องได้ อาจทำโครงเรื่องย่อเพื่อบันทึกเหตุการณ์ในฉากต่าง ๆ ที่สำคัญ ฝึกการเล่านิทานเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและฝึกความชำนาญ ผู้เล่าต้องทำความเข้าใจบทบาท ทัศนคติ เหตุผลในการทำสิ่งต่าง ๆ และอารมณ์ของตัวละครในเรื่องเพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามขณะฟังการเล่า สิ่งเหล่านี้เป็นเคล็ดลับความสำเร็จของกิจกรรมเล่านิทานสำหรับเยาวชน

อนึ่งแม้ว่าในการเล่านิทานแต่ละเรื่องอาจมีการตัดทอน เปลี่ยนแปลงเนื้อเรื่องบ้างด้วยเหตุผลของแต่ละกิจกรรม แต่การเล่านิทานที่มีประสิทธิภาพที่สุดผู้เล่าต้องเล่าเรื่องโดยมีความแตกต่างจากต้นฉบับเดิมน้อยที่สุด และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีเหตุผลที่ดีจริงเพราะในบางกรณีการแสดงลีลาและเติมมุขในการเล่านิทานมากทำให้เรื่องเสียหาย เยิ่นเย้อ และสร้างความประทับใจที่ไม่ดีแก่ผู้ฟัง

3. การเล่านิทาน การสร้างบรรยากาศในกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้เล่าอาจแต่งกายด้วยชุดพิเศษที่เข้ากับเรื่องที่เล่าหรือโอกาส แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้การเล่านิทานสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นประสบความสำเร็จคือ การใช้เสียง การแสดงสีหน้าและท่าทาง เสียงที่เล่าต้องฟังชัดเจน ออกเสียงถูกต้องชัดเจน และปรับเปลี่ยนน้ำเสียงเมื่อแสดงอารมณ์ตามเนื้อเรื่องบ้าง แต่พยายามให้เป็นธรรมชาติที่สุด ผู้เล่าอาจนั่งรวมกลุ่มกับผู้ฟังหรือแยกออกมานอกกลุ่ม แต่ต้องเล่าด้วยเสียงที่ดังพอให้ได้ยินทั้งกลุ่มโดยไม่ใช้ไมโครโฟน เนื่องจากการใช้ไมโครโฟนอาจทำให้เสียงผิดธรรมชาติได้

การเล่านิทานสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นในเวลา 1 ชั่วโมงควรใช้เวลาเล่าเรื่องประมาณ 30 นาที เพื่อมีเวลาสำหรับเยาวชนสำรวจหนังสือและเลือกหนังสืออ่านมากที่สุด ในเวลา 30 นาที อาจเล่าได้ 1-2 เรื่องในแนวเดียวกัน ต้องจัดแสดงหนังสือเรื่องที่เล่าประกอบในกิจกรรม และจัดเตรียมหนังสือเหล่านั้นไว้ให้ขอยืมหรือจำหน่ายด้วย นอกจากเรื่องที่เป็นนิทานและบันเทิงคดี ร้อยแก้ว ในการเล่านิทานยังสามารถใช้หนังสืออื่น ๆ ได้อีกหลายประเภท ได้แก่ เรื่องที่แต่งเป็นร้อยกรอง เพลงพื้นบ้านที่เป็นการเล่าเรื่องซึ่งมีเนื้อความมากก่อนสำหรับร้องซ้ำซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมด้วยความสนุกสนาน เป็นต้น

4. สถานที่จัดกิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมเล่านิทานจัดได้ทั้งในอาคารเช่น ในบ้าน ห้องสมุด ห้องเรียน และสถานที่อื่น ๆ ที่เหมาะสม และนอกสถานที่ในบรรยากาศที่เหมาะสมเช่น สวนสาธารณะ ลานออกกำลังกาย และบริเวณที่มีธรรมชาติร่มรื่น เป็นต้น นอกจากการเล่านิทานโดยตรงต่อผู้ฟังแล้ว อาจจัดกิจกรรมเล่านิทานบันทึกเทปหรือจัดทำเป็นรายการวิทยุและโทรทัศน์โดยได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เรื่อง

ตัวอย่างกิจกรรมของต่างประเทศที่ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ทักษะการฟังเป็นสำคัญ

1. ข้อเขียนทรงพลัง

กิจกรรมนี้กำหนดให้เด็กอ่านหนังสือเรื่องที่เคยอ่านแล้วอย่างรวดเร็วเพื่อเลือกย่อหน้าที่เป็น “ข้อเขียนที่ทรงพลัง” เพื่ออ่านและอภิปรายกับเพื่อน ๆ หลักในการเลือกย่อหน้าคือ ย่อหน้านั้นมีความหมายสำหรับเด็ก ๆ ในทางใดทางหนึ่ง เช่น กระตุ้นให้คิด เหมาะสมกับบุคลิกภาพแปลก มีอารมณ์ขัน หรือน่าสนใจ หนังสือที่เลือกอาจเป็นหนังสือส่วนตัว หรือหนังสือที่เด็กเลือกด้วยตนเองในช่วงการอ่านเงียบ ๆ ตามลำพัง หรือครูอาจเลือกย่อหน้าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่นักเรียนทุกคนเคยอ่านเพื่อใช้ในกิจกรรมนี้

วิธีดำเนินการคือ หลังจากมีเวลาทบทวนแล้วเด็กจับคู่กันอ่านข้อความเหล่านั้นดัง ๆ แก่คู่ของตน การจับคู่อาจเลือกผู้ที่อยู่ข้าง ๆ หรือครูกำหนดให้ ระหว่างกิจกรรมอาจเปลี่ยนคู่หลายครั้ง ในลักษณะเป็นวงกลม วงนอกวงในหันหน้าเข้าหากัน การอ่านต้องอ่านข้อเขียนที่เลือกมาดังๆ และบอกถึงเหตุผลที่เลือกข้อความตอนนั้นมาอ่าน ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นต่อข้อเขียนและต่อ

ความเห็นของผู้เลือกข้อเขียนมาอ่าน หลังจากนั้นแลกเปลี่ยนกันอ่านข้อเขียนโดยครูเป็นผู้ให้สัญญาณให้เด็กในวงรอบนอกเลื่อนไปทางขวาหนึ่งลำดับเพื่อแลกเปลี่ยนกันอ่านและแสดงความคิดเห็น และครูช่วยแก้ไขเมื่อเด็กอ่านผิด การหมุนเวียนวงนอกวงในเช่นนี้ดำเนินไปจนข้อเขียนแต่ละเรื่องมีผู้อ่านหลายคน

การร่วมประสบการณ์อ่านและอภิปรายข้อเขียนที่ทรงพลังจะทำให้เด็กอ่านหนังสือคล่องและถูกต้องยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้เพิ่มความสามารถในการหาเหตุผลในการเลือกข้อเขียนตอนนั้น ๆ และมีความเข้าใจในเนื้อหาของข้อเขียนต่าง ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังได้รู้จักหนังสือต่าง ๆ มากขึ้นด้วย

2. หนังสือคืออาหาร

กิจกรรมการอ่านนี้เหมือนการปรุงอาหาร เครื่องปรุงคือเนื้อหาจากเรื่องต่าง ๆ ที่ครูอ่านให้ฟังในชั้นเรียน ซึ่งนักเรียนจะนำมาผสมผสานเป็นเรื่องใหม่ขึ้น วิธีจัดกิจกรรมนี้ คือ การจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน จัดหาหนังสือให้คนละ 1 เรื่อง โดยเป็นเรื่องที่นักเรียนเคยอ่าน นักเรียนในกลุ่มทำงานร่วมกันในการบันทึกข้อมูลตัวละคร ฉาก และโครงเรื่องจากหนังสือทั้ง 4 เรื่อง โดยแยกข้อมูลแต่ละส่วนไว้เรื่องละแผ่น ต่อจากนั้นนักเรียนปรุงอาหารหนังสือโดยเติมเครื่องปรุง คือ ข้อมูลแต่ละส่วนจากหนังสือแต่ละเรื่องลงในหม้อแต่ละใบซึ่งปิดป้ายว่า “โครงเรื่อง”, “ตัวละคร” และ “ฉาก” เมื่อคนหม้อด้วยข้อใหญ่แล้ว ให้แต่ละกลุ่มเติมส่วนผสมคือ กระจายที่มีข้อมูล ฉาก โครงเรื่อง และตัวละครเพิ่มอย่างละ 1 ชิ้นต่อจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ต่อจากนั้นเชิญแต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงเรื่องที่ปรับปรุงใหม่จากส่วนผสมต่าง ๆ นั้น

3. นับถอยหลังหนังสือในดวงใจ

นักเรียนเสนอชื่อหนังสือ 10 เรื่องที่ได้อ่านแล้วตีใจในรอบปีที่ผ่านมา นำรายชื่อไปประมวลจัดอันดับ 10 เรื่องแรกที่มีผู้เสนอสูงสุด กำหนดให้ 10 วันสุดท้ายก่อนปิดภาคเป็นวันเสนอหนังสือวันละ 1 เรื่อง จากเรื่องที่ 10 ถอยไปเรื่อย ๆ เชิญบุคลากรในโรงเรียน เช่น อาจารย์ใหญ่ พยาบาล ครูแนะแนว มาอ่านหนังสือเหล่านั้นให้เด็กฟังในชั่วโมงอ่านหนังสือ และนักเรียนอาจหมุนเวียนไปฟังการอ่านหนังสือในชั้นเรียนอื่น ๆ เพื่อรู้จักหนังสือมากขึ้น

2.4.2 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการมองเห็นหรือดู เป็นกิจกรรมที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้รับรู้สิ่งที่เสนอโดยไม่มีโอกาสแสดงออกในขณะที่ร่วมกิจกรรมมากนัก กิจกรรมประเภทนี้ซึ่งจัดมากที่สุด คือ การจัดแสดง และนิทรรศการหนังสือและสื่อการอ่านต่าง ๆ

2.4.2.1 การจัดแสดงหนังสือ

การจัดแสดงหนังสือเป็นวิธีทำให้หนังสือเป็นที่รู้จักและเกิดความสนใจอ่าน เป้าหมายการจัดแสดงหนังสือสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น คือ การขยายขอบเขตการเข้าถึงหนังสือ และสื่อการอ่านต่างๆ แก่เยาวชนก่อนวัยรุ่น และดำเนินการให้เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสุขในการสำรวจและอ่านหนังสือของห้องสมุด ทั้งนี้หนังสือที่จัดแสดงต้องมีให้ใช้และขอยืมได้ในขณะนั้นด้วย สามารถทำได้ทั้งในห้องสมุดและนอกห้องสมุด การส่งเสริมการอ่านและการใช้หนังสือนอกห้องสมุดเป็นการประชาสัมพันธ์ให้สังคมได้รู้ว่าห้องสมุดมีอะไร เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์มากขึ้น ซึ่งจะมีผลให้ลดต้นทุนของหนังสือต่อจำนวนของผู้ใช้ ทำให้การใช้เงินซื้อหนังสือคุ้มค่ายิ่งขึ้น

การจัดแสดงหนังสือที่ใช้เทคนิคการจัดแสดงสินค้าในธุรกิจต่างๆ มีผลต่อผู้อ่านทุกวัย และสามารถส่งเสริมการอ่านได้ดี โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่ตอบสนองต่อการจัดแสดงหนังสือในห้องสมุดแบบร้านหนังสือ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพและความระมัดระวังในการจัดให้ถูกรสนิยมของเยาวชนด้วย การส่งเสริมการอ่านและการใช้หนังสือสำหรับเยาวชนที่สะดวกที่สุดคือ การจัดห้องสมุดให้เป็นห้องจัดแสดงหนังสือ ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดชั้นหนังสือ การจัดหมวดหนังสือบนชั้น ป้ายประจำชั้นหนังสือ และป้ายบอกตำแหน่งชั้นหนังสือ

การจัดชั้นหนังสือ

การจัดชั้นหนังสือในลักษณะการจัดแสดงเพื่อดึงดูดความสนใจมี 2 ลักษณะ คือ หนังสือปกตติซึ่งมีไว้บริการผู้อ่านโดยทั่วไปตามปกติ คัดเลือกหนังสือบางเล่ม จัดหนังสือไว้ที่ปลายแถวของชั้นและเหนือชั้นหนังสือโดยหันด้านปกหน้าของหนังสือออก ส่วนหนังสือที่ต้องการให้เยาวชนสนใจเป็นพิเศษจัดไว้บนชั้นหนังสือพิเศษที่แยกออกมาจากหนังสืออื่น ๆ จัดเรียงบนชั้นหันปกหน้าออกให้มองเห็นเต็มที หากเนื้อที่บนชั้นจำกัดอาจเลือกวางบางเรื่อง ส่วนเรื่องอื่น ๆ เรียงแบบเอาสันออกแล้วหมุนเวียนกัน ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับห้องสมุดวัยรุ่น และการจัดแสดงหนังสือภาพ

การจัดหนังสือบนเทียงคืบชั้นให้เยาวชนสนใจทำได้โดยจัดกลุ่มตามแนวเนื้อเรื่อง แล้วจำแนกย่อยตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่ง หรือเพิ่มสัญลักษณ์เป็นภาพติดที่หนังสือ เพื่อแสดงเนื้อเรื่องกว้าง ๆ ของหนังสือ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- เรื่องสัตว์
- เรื่องร่วมสมัย
- เทพนิยายและตำนาน
- เรื่องครอบครัว
- จินตนาการและเวทย์มนตร์

- เรื่องผีและเรื่องสยองขวัญ
- เรื่องตลกขบขัน
- เรื่องลึกลับและผจญภัย
- เรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน
- บันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์
- เรื่องเกี่ยวกับเยาวชน

การจัดสารคดีบนชั้นในห้องสมุด เพื่อให้มีลักษณะเป็นการจัดแสดง มีแนวทางดังนี้

1. จัดตามเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม โดยทั่วไปนิยมจัดตามหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ หรือใช้รหัสสี เป็นสัญลักษณ์แทนเนื้อเรื่อง
2. จัดตามแนวเนื้อหาอย่างกว้าง
3. จัดตามลักษณะรูปเล่ม คือหนังสือปกอ่อน และหนังสือปกแข็ง

การจัดแสดงหนังสือรูปแบบต่าง ๆ

การจัดแสดงหนังสือเพื่อดึงดูดความสนใจของวัยรุ่นทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การจัดวางหนังสือในตู้นิทรรศการซึ่งตั้งในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นชัดเจน
2. การจัดแสดงปกหนังสือที่บอร์ดนิทรรศการ
3. การจัดแสดงหนังสือบนโต๊ะ เหมาะสำหรับการจัดแสดงหนังสือเฉพาะประเภทหรือหนังสือตามความสนใจเฉพาะกลุ่มและหนังสือใหม่ซึ่งมีหนังสือจำนวนไม่มากชั่วคราว
4. การจัดแสดงหนังสือรูปทรงพีรามิด เหมาะสำหรับการจัดแสดงหนังสือเฉพาะประเภทหรือเฉพาะแนวที่มีจำนวนมากและซ้ำกัน มีวิธีดำเนินการดังนี้
 - 1) วางกล่องซ้อนกันเป็นรูปพีรามิดหรือเป็นชั้นบันไดแล้ววางหนังสือบนกล่อง
 - 2) วางหนังสือซ้อนกันเล่นระดับด้วยตัวเอง

การจัดแสดงหนังสือรูปแบบพีรามิดนี้จัดแสดงที่ใดก็ได้ เช่น บนพื้น บนเคาน์เตอร์ หรือบนโต๊ะ

5. กองหนังสือ เป็นการจัดแสดงที่มองได้หลายด้าน เหมาะสำหรับการจัดแสดงหนังสือตามประเภทหรือแนวเรื่อง มีวิธีดำเนินการดังนี้
 - 1) การกองหนังสือปกอ่อนแบบระเกะระกะต้องมีหนังสือจำนวนมากแต่น้อยเรื่องดีที่สุดคือ 1 เรื่อง อย่างมากไม่เกิน 3 เรื่อง จำนวนกองสูงสุดคือ 9 กอง
 - 2) หากในแต่ละกองมีหนังสือมากกว่า 1 เรื่อง ให้เรียงหนังสือแต่ละเรื่องโดยหันด้านหน้าปกออก
 - 3) กองหนังสือขนาดเล็กสามารถจัดบนโต๊ะหรือบนเคาน์เตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) หนังสือควรวางตั้งหรือเอนไม่เกิน 45 องศา ในแนวสายตาของผู้ใช้

สถานที่จัดแสดงหนังสือ

สถานที่จัดแสดงหนังสือที่ดีต้องอยู่ในเส้นทางเดินปกติของอาคารซึ่งเป็นบริเวณที่ผู้ใช้เข้าถึงอยู่แล้ว สถานที่เหมาะสม มีดังนี้

1. ด้านหน้าตรงทางเข้า
 - 1) ทางเข้าห้องสมุดคือบริเวณที่มีการเดินมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณที่มีเส้นทางเดินชัดเจน
 - 2) ด้านหน้าของห้องสมุดบริเวณใกล้ทางเข้าเป็นจุดที่สะดุดตา
2. บริเวณเส้นทางเดินในห้องสมุด โดยเฉพาะปลายทางเดินที่ติดกัน เป็นตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับจัดแสดงหนังสือแบบกองบนพื้น
3. บริเวณพื้นที่ส่วนที่โล่งเหมาะสำหรับจัดแสดงหนังสือบนโต๊ะและการจัดแสดงแบบกองบนพื้น

ผู้รับผิดชอบการจัดแสดงหนังสือ

การจัดแสดงหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดเป็นกิจกรรมที่ต้องมีความร่วมมือกันทุกฝ่าย ได้แก่ บรรณารักษ์ พนักงานห้องสมุด และนักการภารโรง หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มมีดังนี้

บรรณารักษ์

1. รับผิดชอบการส่งเสริมการใช้และการจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทในห้องสมุด
2. จัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศตามความมุ่งหมายของการส่งเสริม กำหนดขอบเขตเนื้อหา และปริมาณของทรัพยากรสารสนเทศ โดยพิจารณาความต้องการทั้งปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคต
3. วางแผนด้านสถานที่จัดแสดง โดยคำนึงถึงเส้นทางสัญจรในห้องสมุด การมองเห็นและการเข้าถึงสิ่งจัดแสดง
4. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหา กำหนดรหัสและสัญลักษณ์บอกตำแหน่งของสิ่งจัดแสดง
5. กำหนดบริเวณ ชั้นหนังสือ และหน้าหนังสือที่จะเปิดเพื่อจัดแสดง และงานธุรการต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งจัดแสดง

6. ตรวจสอบการเตรียมหนังสือและสิ่งจัดแสดงให้พร้อมและเพียงพอสำหรับให้บริการยืม
7. จัดให้มีการทำเครื่องหมายและแถบป้าย เพื่อติดประจำชั้นหนังสือและบริเวณที่จัดแสดง ฯลฯ

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

1. จัดหนังสือเตรียมแทนเล่มที่จัดแสดงและมีผู้ขอยืมไป
2. จัดเก็บหนังสือเข้าที่บนชั้น
3. อยู่ประจำในบริเวณต่าง ๆ ตามที่บรรณารักษ์มอบหมาย

นักการภารโรง

1. จัดหนังสือขึ้นชั้นเพื่อแสดง
2. รวบรวมเรื่องเครื่องหมาย ป้ายต่าง ๆ บนหนังสือและบนชั้นหนังสือที่จัดแสดงเพื่อสามารถแนะนำได้

บุคลากรทุกคน

1. ดูแลบริเวณที่จัดแสดงหนังสือเมื่อมีพื้นที่ว่างหรือไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. เก็บคืนรายการที่ให้บริการยืมตามปกติตามกำหนด เช่น ทุกวัน ทุกชั่วโมง ฯลฯ
3. รู้ตำแหน่งที่เก็บหนังสือที่จะนำมาแทนที่และดำเนินการได้รวดเร็ว
4. รายงานบรรณารักษ์เมื่อพบว่าการจัดแสดงหนังสือไม่ประสบความสำเร็จ หรือมีการยืมน้อย เพื่อปรับเปลี่ยนการจัดแสดง

สิ่งนำมาจัดแสดง

ทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิดสามารถนำมาจัดแสดงเพื่อส่งเสริมการอ่านได้ แนวทางการพิจารณาในการนำมาจัดแสดงมีดังนี้

1. หนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ
 - 1) หนังสือที่ได้รับความนิยม (best seller) (บันเทิงคดีและสารคดี)
 - 2) หนังสือเพิ่งออกจำหน่าย (บันเทิงคดีและสารคดี)
 - 3) หนังสือได้รับรางวัล
2. หนังสือเฉพาะประเภท
 - 1) บันเทิงคดี
 - 1.1) หนังสือเก่าที่ดีมีคุณค่า
 - 1.2) หนังสือคลาสสิก

- หนังสือในรายการหนังสือมาตรฐาน
 - หนังสือร่วมสมัยที่ทรงคุณค่า
 - หนังสือเฉพาะด้าน เช่นเป็นผลงานของผู้แต่งคนใดคนหนึ่ง หรือเฉพาะแนว เช่น เรื่องลึกลับ เป็นต้น
 - หนังสือที่มีการแสดงละครเวที/ภาพยนตร์/โทรทัศน์
- 2) สารคดี
 - 2.1) เรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวาง
 - 2.2) เรื่องเฉพาะด้านที่ใหม่
 - 2.3) เรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจ เช่น เหตุการณ์สำคัญในโลก ฯลฯ
 - 2.4) บรรณานุกรม เช่น บรรณานุกรมเชิงประวัติศาสตร์ และร่วมสมัย
 3. จุลสาร
 - 1) จุลสารที่ได้รับมาใหม่
 - 2) จุลสารเรื่องที่อยู่ในความสนใจเป็นพิเศษ เช่น การเสพยาเสพติด การทำแท้ง ฯลฯ
 4. นิตยสาร/วารสาร
 5. แผ่นเสียงและเทปตลับ

จัดแสดงร่วมกับหนังสือในหัวข้อ หรือเรื่องเดียวกัน เช่น กีฬา การตกแต่งภายใน การทำอาหาร ฯลฯ

ส่วนประกอบในการจัดแสดงหนังสือ

ในการจัดแสดงหนังสือจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ประกอบเพื่อชี้ชวนให้ข้อมูลและกระตุ้นความสนใจต่อสิ่งที่จัดแสดง มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. เครื่องหมาย / ป้ายประกาศ
 - 1) เครื่องหมายต้องเรียบง่าย
 - 2) เครื่องหมายต้องมีสีสัน (แม้สีจะดูตลกกว่าสีผสม)
 - 3) เครื่องหมายต้องมีจำนวนมาก
 - มีเครื่องหมาย/ป้ายประกาศทุกแห่งที่มีการจัดแสดง
2. โใบแทรกในหนังสือที่จัดแสดง
 - 1) โใบแทรกต้องสอดไว้ในหนังสือเล่มที่จัดแสดง
 - 2) โใบแทรกต้องจูงใจให้ขอยืมหนังสือ

ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูที่น่าสนใจ

2.4.2.2 การประดับตกแต่งเพื่อการอ่าน

เป็นการสร้างบรรยากาศช่วยให้เยาวชนสนใจอ่านหนังสือโดยใช้ภาพ ข้อความ และข้อเขียนที่เกี่ยวกับหนังสือโดยการตกแต่งผนัง ทางเดิน และห้องสมุดด้วยโปสเตอร์และสิ่งอื่น ๆ เช่น ภาพขยายจากภาพประกอบหนังสือ ภาพวาดฝีมือเยาวชน ข้อเขียนแนะนำหนังสือ โดยเยาวชน กิจกรรมเช่นนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่นที่จัดเป็นโครงการ ในกรณีเช่นนั้น อาจเชิญนักวาดภาพประกอบมาร่วมกิจกรรมวาดภาพ เป็นโอกาสให้เยาวชนได้พบปะพูดคุยซึ่งจะทำให้สนใจหนังสือมากขึ้น

2.4.2.3 พาเหรดหนังสือ

เป็นกิจกรรมแนะนำและส่งเสริมการอ่านผ่านหนังสือเรื่องโปรดที่นักเรียนอ่าน ดำเนินการโดยครูจัดนักเรียนแต่ละคนหรือเป็นกลุ่ม จัดหากระดาษแข็งให้คนละ 2 แผ่น กระดาษด้านหน้าเขียนชื่อหนังสือเรื่องโปรด วาดภาพปกจำลอง หรือภาพจากสำคัญในเรื่อง กระดาษด้านหลังเขียนบทสรุปเกี่ยวกับหนังสือสั้น ๆ เอาเชือกหรือริบบิ้นร้อยป้ายทั้ง 2 ติดกัน แขนวนบนตัวนักเรียน จัดให้มีการเดินพาเหรดในชั้นเรียนหรือตามระเบียงทางเดินในโรงเรียน มีผลให้เยาวชนกลุ่มอื่น ๆ ได้รู้จักหนังสือที่เป็นเรื่องโปรดของผู้อื่น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นความสนใจอ่าน

2.4.3 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ทักษะการฟังและการดูมีความน่าสนใจสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นมากกว่ากิจกรรมที่ใช้ทักษะอื่น ๆ เนื่องจากมีความหลากหลาย ให้ความสนุกสนาน ให้ความรู้ หรือทั้งสองประการได้ในขณะเดียวกัน กิจกรรมประเภทนี้จึงมีการจัดอย่างแพร่หลายทั้งในลักษณะเป็นกิจกรรมเดี่ยวและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการ ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

2.4.3.1 กิจกรรมฉายภาพยนตร์ / วิดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทใช้ทักษะการดูและฟังซึ่งมีสื่อภาพยนตร์และวิดิทัศน์เป็นส่วนสำคัญเป็นกิจกรรมที่เป็นที่สนใจของทุกกลุ่มวัยโดยเฉพาะวัยรุ่น กิจกรรมนี้อาจจัดโดยลำพังหรือประกอบกับการแสดงอื่น ๆ เช่น ดนตรี การเต้นรำ ละคร การอ่านบทกวี และการบรรยาย อาจเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการอภิปรายกลุ่ม เป็นหัวข้อสำหรับกลุ่มปฏิบัติการและเป็นแนวทางกระตุ้นความสนใจอ่านหนังสือ กิจกรรมฉายภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต้องมีการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าจึงจะประสบผลสำเร็จ ประเด็นที่ต้องพิจารณาในการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์และวิดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้

1. อุปกรณ์การฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้จัดกิจกรรมต้องเตรียมเครื่องฉายภาพยนตร์ที่มีประสิทธิภาพให้พร้อม มีการตรวจสอบสภาพเครื่องฉาย เตรียมอุปกรณ์สำรองเช่น หลอดไฟ สายไฟ และจัดบุคลากรรับผิดชอบเรื่องเครื่องฉายและการฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในขณะจัดกิจกรรมโดยเฉพาะ

2. फिल्मภาพยนตร์และวีดิทัศน์ การจัดหาภาพยนตร์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดและหน่วยงานต่าง ๆ มีหลายวิธีได้แก่ การซื้อ เช่าและขอยืม เป็นต้น การพิจารณาจัดหาโดยวิธีใดต้องคำนึงถึงคุณค่า การใช้ประโยชน์และความคุ้มค่าการลงทุน การจัดหาโดยการซื้อต้องพิจารณาว่าจะมีการใช้หลายครั้งและภาพยนตร์นี้มีคุณค่ายาวนาน ไม่ล้าสมัยง่าย

3. การจัดเตรียมสถานที่ สถานที่จัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ต้องสามารถทำให้มีดพอที่จะชมภาพยนตร์ได้ชัดเจน สามารถจัดที่นั่งชมในระยะที่เหมาะสม เกณฑ์โดยทั่วไปคือ ระยะใกล้ที่สุดคือสองเท่าของความสูงของจอภาพ และระยะไกลที่สุดคือ 8 เท่าของความสูงของจอภาพ ทั้งนี้จอภาพต้องอยู่ในระดับสูงพอที่ผู้ชมจะมองเห็นได้ทั่วถึง แม้ว่าจะไม่มีเกณฑ์ตายตัวสำหรับสถานที่จัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ แต่เป็นการดีถ้ามีห้องฉายภาพยนตร์เป็นสัดส่วน

4. การทดลองฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ล่วงหน้า แม้ว่าการเลือกภาพยนตร์และวีดิทัศน์เพื่อใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะผ่านการพิจารณาคัดเลือกโดยมีบทวิจารณ์และบทแนะนำเป็นข้อมูลรองรับความเหมาะสม แต่ผู้จัดกิจกรรมต้องทดลองฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ก่อนการใช้ในการจัดกิจกรรมจริง การทดลองฉายก่อนนั้นนอกจากเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติด้านเทคนิคซึ่งได้แก่ สี เสียง และความคมชัดของภาพแล้ว ยังเป็นการประเมินประสิทธิผลของภาพยนตร์และวีดิทัศน์นั้นในการนำเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดริเริ่ม ทักษะคิดของผู้ผลิต ความลึกซึ้งของเนื้อหา และผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น การที่ผู้ดำเนินการได้ทราบล่วงหน้าย่อมเป็นการดีเพื่อเตรียมผู้ร่วมกิจกรรมสำหรับสิ่งเหล่านี้ และเตรียมพร้อมสำหรับปฏิกิริยาของผู้ร่วมกิจกรรม และในการแนะนำต่อผู้ใช้ก่อนเริ่มกิจกรรม

5. การแนะนำก่อนเริ่มกิจกรรมฉายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ ก่อนเริ่มกิจกรรมฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ทุกเรื่องหรือชุดต้องมีการแนะนำต่อผู้ใช้ การแนะนำสั้น ๆ โดยเตรียมการมาอย่างดี เป็นโอกาสที่ผู้จัดกิจกรรมนำเสนอหรือแนะนำหนังสือและสื่อการอ่านอื่น ๆ ซึ่งน่าสนใจและสอดคล้องกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่จัดฉาย และเป็นโอกาสที่ผู้ร่วมกิจกรรมจะมีโอกาสแสดงความเห็นหรือซักถามซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศของกิจกรรมให้อบอุ่นเป็นกันเองและน่าสนใจ การเตรียมการโดยการชมภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ล่วงหน้า และอ่านหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานย่อมสามารถดำเนินการได้ดีเป็นที่สนใจของผู้ร่วมกิจกรรม และหากมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะจัดฉายหรือผู้ผลิตภาพยนตร์นั้น ๆ เป็นผู้แนะนำกิจกรรมก็จะน่าสนใจยิ่งขึ้น

6. ช่วงเวลาฉาย จำนวนและลำดับของเรื่องที่จะจัดฉาย การจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์เพื่อส่งเสริมการอ่านทำได้ทุกช่วงเวลาของวันและเทศกาล ขึ้นกับความเหมาะสมของเรื่องและความสะดวกของผู้ร่วมกิจกรรมและผู้ดำเนินการ โดยพิจารณาประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดจากการจัดกิจกรรมนี้

ในด้านเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับจำนวนและความยาวของภาพยนตร์ที่จะจัดฉาย ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 1-4 เรื่องต่อครั้ง ใช้เวลาการจัดครั้งละไม่เกิน 1 ชั่วโมง 30 นาที การจัดฉายภาพยนตร์หลายเรื่องมีแนวการจัดลำดับเรื่องโดยพิจารณาให้มีความเข้มข้น รูปแบบและความยาวหลากหลาย เช่น การจัดฉายภาพยนตร์ที่ดำเนินเรื่องรวดเร็ว หรือภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องเบาต่อจากเรื่องที่หนักหรือดำเนินเรื่องช้า ในทางกลับกันภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องเข้มข้น กระตุ้นให้เกิดความคิดมาก ซึ่งควรจัดเป็นเรื่องสุดท้ายหากจัดไว้ก่อนเรื่องอื่น ผู้ร่วมกิจกรรมย่อมจะอยากคิดเรื่องนั้น ๆ ต่อและไม่สนใจชมเรื่องอื่นอีก การจัดลำดับเรื่องในการฉายภาพยนตร์ครั้งละหลายเรื่องจึงต้องคำนึงถึงผู้ร่วมกิจกรรมและความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม

7. การเลือกภาพยนตร์เพื่อจัดฉาย การพิจารณาเลือกเรื่องของภาพยนตร์ที่จะฉายในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแม้ว่าจะคำนึงถึงความสนใจของกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ แต่ไม่ใช่เกณฑ์เพียงประการเดียวในการพิจารณา เนื่องจากการฉายภาพยนตร์เป็นกิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นสนใจมาก ห้องสมุดและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้เป็นสื่อแนะนำเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมได้ดี ดังนั้นจึงสามารถใช้กิจกรรมการฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์เป็นโอกาสในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์น่าสนใจ เพิ่มพูนประสบการณ์ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ซึ่งโดยปกติเยาวชนเหล่านั้นอาจไม่มีโอกาสได้รับรู้ สามารถนำไปสู่การอ่านเรื่องที่เยาวชนโดยทั่วไปอาจไม่สนใจได้อีกด้วย

ตัวอย่างแนวเรื่องของภาพยนตร์ที่เหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

- ภาพยนตร์ในฐานะเป็นงานศิลปะ ได้แก่ การผลิตภาพยนตร์แนวต่าง ๆ และผลงานทางภาพยนตร์ของเยาวชน เป็นต้น

- ศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น ทัศนกรรม การเต้นรำ ดนตรี ละคร และการถ่ายภาพ เป็นต้น

- ภูมิศาสตร์และท่องเที่ยว เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ และภูมิประเทศต่าง ๆ เช่น เมืองและประเทศ เกาะ ภูเขา เมืองโบราณ และมนุษย์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

- วิทยาศาสตร์ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับอวกาศ มนุษย์ต่างดาว สิ่งประดิษฐ์ คอมพิวเตอร์ และการแพทย์ เป็นต้น

- ธรรมชาติ ได้แก่ เรื่องสัตว์โบราณ สัตว์ทะเล นก และสัตว์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เป็นต้น

- กีฬา ได้แก่ ฟุตบอล มวย ยูโด เทนนิส ยิมนาสติก และการแข่งขันกีฬาระดับโลกต่าง ๆ

- ปัญหาสังคม มีขอบเขตเรื่องกว้าง ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น เพศ โรคติดต่อร้ายแรง ความสัมพันธ์ของวัยรุ่น สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม สุขภาพจิต และการศึกษา เป็นต้น

- เรื่องอื่น ๆ เช่น ชีวิตประวัติ อาชีพ เรื่องตลก ชีวิตครอบครัวในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เรื่องเกี่ยวกับเยาวชน และภาพยนตร์จากหนังสือ เป็นต้น

ข้อคำนึงในการดำเนินการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ส่งเสริมการอ่าน

1. กำหนดลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิง เยาวชนก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ เป็นต้น

2. กำหนดสถานที่จัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ เช่น ในห้องสมุด ในห้องเรียน หรือห้องประชุม เป็นต้น

3. ตรวจสอบและเตรียมความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ คือเครื่องฉายภาพ

4. ผู้จัดกิจกรรมเตรียมบุคลากรผู้ฉายภาพยนตร์หรือเรียนรู้วิธีใช้เครื่องฉาย

5. เตรียมหัวข้อในขอบเขตที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและโอกาสในการจัดกิจกรรม

6. สืบหาแหล่งภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในหัวข้อที่ต้องการ

7. ทดลองฉายภาพยนตร์เรื่องที่คัดเลือกใช้ในการจัดกิจกรรม

8. กำหนดวัน เวลาจัดกิจกรรม

9. เตรียมการกล่าวนำเข้าสู่กิจกรรม

10. จัดเตรียมนิทรรศการและหนังสือที่แนะนำให้ผู้ร่วมกิจกรรมอ่านหลังการชมภาพยนตร์

11. เตรียมการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ

12. ตรวจสอบความเรียบร้อยของทุกเรื่องก่อนถึงกำหนดกิจกรรมหลายชั่วโมงหรือหลายวัน

2.4.3.2 การแสดงละคร

การแสดงละครเป็นกิจกรรมห้องสมุดที่แพร่หลายประเภทหนึ่งโดยเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน การแสดงละครเพื่อส่งเสริมการอ่านสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ที่เหมาะสม ได้แก่ การแสดงละครสั้น การแสดงละครที่มีตัวละครและการอ่านบทละครหรือข้อเขียนเชิงการแสดง เช่น เรื่องสั้น บทหรือตอนหนึ่งจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมเด่น รวมทั้งการนำเสนอฉากหรือเหตุการณ์จากวรรณกรรมหลายเรื่องของผู้แต่งคนเดียวหรือหลายคนที่เกี่ยวข้องในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เนื้อหาของผู้แต่ง รูปแบบการประพันธ์ และแนวคิดเช่น เรื่องความรัก ครอบครัว และโลก เป็นต้น

นอกจากการแสดงละครจากบทประพันธ์ของนักประพันธ์และการอ่านข้อเขียนต่าง ๆ ในเชิงการแสดงแล้วกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการแสดงละครยังดำเนินการในลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมความรู้เรื่องการแสดง และการอภิปรายบทละคร เป็นต้น

กิจกรรมทุกรูปแบบที่เกี่ยวกับการแสดงนำไปสู่การอ่านได้อย่างดี เนื่องจากในการแสดงต้องค้นหาข้อมูลและเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง เช่น บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี ชีวประวัติ บุคคลในวงการละครและการแสดงรวมทั้งหนังสือความรู้เกี่ยวกับการแสดง เครื่องแต่งกาย และฉาก เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการแสดงละครมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ชมการแสดงของกลุ่มที่สนใจจะติดต่อให้ร่วมกิจกรรมก่อนการติดต่อ
2. ติดต่อกับคณะผู้แสดง ตกลงเงื่อนไข ค่าตอบแทน แนวเรื่องการแสดง และกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย
3. นำผู้แสดงเข้าชมสถานที่จัดการแสดง และรับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น แสง เสียง สถานที่แต่งตัว เป็นต้น
4. กำหนดวันและเวลาจัดกิจกรรม
5. จัดการพบปรึกษาหารือระหว่างกลุ่มผู้แสดงและการซ้อมการแสดง
6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดนิทรรศการและหนังสือที่ส่งเสริมการอ่าน

2.4.3.3 การแสดงดนตรี

กิจกรรมการแสดงดนตรีเป็นที่สนใจของคนทั่วไปและเป็นกิจกรรมที่จะประสบความสำเร็จอย่างดีในกลุ่มเยาวชนก่อนวัยรุ่นหากมีแนวเนื้อหาตรงกับความสนใจ การแสดงดนตรีเพื่อส่งเสริมการอ่านจัดได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสมของสถานที่และความพร้อมของผู้จัด ในหน่วยงานขนาดเล็กซึ่งมีสถานที่จำกัดอาจจัดแสดงดนตรีโดยศิลปินเดี่ยว เช่น นักเปียโน นักเป่าขลุ่ย นักกีตาร์ และนักเล่นดนตรีด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้านหรือเครื่องดนตรีประจำชาติต่าง ๆ โดยอาจมีการขับร้องเพลงประกอบหรือไม่มีก็ได้

การนำเสนอกิจกรรมการแสดงดนตรีที่น่าสนใจทำได้หลายแบบ ดังนี้

1. การแสดงดนตรีประกอบการบรรยายหรือการสาธิต นักดนตรีบรรเลงดนตรีและสนทนาเกี่ยวกับดนตรีหรือเพลงที่เล่น เป็นรูปแบบกิจกรรมที่จัดไม่ยากและน่าสนใจ กิจกรรมที่แปลกออกไป เช่น นักดนตรีบรรเลงดนตรีประกอบภาพยนตร์ที่ไม่มีเสียงหรือภาพยนตร์สั้น ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เข้ากันและจบด้วยการอภิปรายเทคนิคดนตรีที่บรรเลงและหนังสือและสื่อการอ่านในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น การใช้เครื่องดนตรี ดนตรีร่วมสมัยและดนตรีประจำชาติ เป็นต้น

2. ผู้ร่วมกิจกรรมแสดงดนตรี กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนโดยการแสดงดนตรีอาจมีเยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมเป็นทั้งผู้ฟังและผู้บรรเลงดนตรีหรือขับร้องเพลง ซึ่งอาจเป็นดนตรีและเพลงที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายหรือเพลงที่เยาวชนแต่งขึ้นเอง

กิจกรรมการแสดงดนตรีเช่นนี้สามารถนำเสนอหนังสือ สื่อการอ่าน และวัสดุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้หลากหลาย นอกจากนี้ยังสามารถจัดนิทรรศการเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องดนตรี โน้ตดนตรี ต้นฉบับเนื้อเพลง แผ่นเสียง และสื่อบันทึกดนตรีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการแสดงดนตรี

1. ฟังการแสดงดนตรีและการขับร้องเพื่อพิจารณาเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงคุณภาพและความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและโอกาส

2. ติดต่อนักดนตรี / นักร้องและพิจารณาข้อตกลงและรูปแบบในการจัดกิจกรรม

3. นำนักดนตรีคู่สถานที่แสดง

4. กำหนดวัน เวลาที่จะมีกิจกรรมการแสดงดนตรี

5. รวบรวมหนังสือ สิ่งพิมพ์ และวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการจัดนิทรรศการประกอบและการส่งเสริมการอ่าน

6. ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้

7. จัดทำเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนักดนตรี / นักร้อง และรายละเอียดกิจกรรม พร้อมภาพประกอบ

8. ผู้ดำเนินรายการศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีที่จะนำเสนอในกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์และแนะนำแก่ผู้ร่วมกิจกรรม

9. จัดการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อต่าง ๆ

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดูในห้องสมุดที่จัดในต่างประเทศ มีดังนี้

2.4.3.4 ละครนักร้อง

กิจกรรมเล่นละครที่สัมพันธ์กับการอ่านทำให้เยาวชนมีโอกาสอ่านเรื่องที่คัดเลือกมาแสดงหลายครั้งในการซ้อมการแสดง

การดำเนินการเริ่มด้วยการจัดให้เด็กยืนหรือนั่งเป็นแถวหน้าห้องเรียน อ่านออกเสียงบทของตนซึ่งอาจประยุกต์จากหนังสือประกอบการเรียน หรือจากหนังสือของห้องสมุด การแสดงตามบทเหล่านั้นทำโดยไม่มีอุปกรณ์การแสดง ไม่มีฉาก หรือการกำกับเวที เพราะเป็นเพียงการอ่านออกเสียงบทละคร

การแสดงละครของนักอ่านที่ใช้เวลาดำเนินการวันละ 30 นาที เป็นเวลา 10 สัปดาห์ อาจมีกำหนดการดังนี้

วันจันทร์ ครูอ่านเรื่องจากหนังสือที่จะนำไปทำเป็นบทละครให้นักเรียนฟังหน้าชั้น และสอนการอ่านออกเสียงอย่างถูกวิธี ต่อจากนั้นเด็ก ๆ จะจัดเตรียมบทของแต่ละคนเพื่ออ่านตามลำพัง

วันอังคารและวันพุธ เด็ก ๆ พบปะกันเป็นกลุ่มการแสดงเล็ก ๆ และอ่านบทหลายครั้ง โดยเปลี่ยนบทไปในการอ่านแต่ละครั้ง ในวันพุธช่วงสุดท้ายเด็ก ๆ จึงเลือกบท

วันพฤหัสบดี เด็กแต่ละคนฝึกอ่านบทกับกลุ่มของตน

วันศุกร์ เด็กทุกคนแสดงบทของตนในชั้นเรียนหรือในโรงละครต่อหน้าผู้ชม

ผลการวิจัยพบว่าเด็กบางคนมีอัตราการอ่านสูงขึ้นมากหลังจากร่วมโครงการแสดงละครของนักอ่านในช่วง 10 สัปดาห์

การแสดงละครของนักอ่าน ทำให้เด็กมีเหตุผลในการอ่าน และให้ความสนใจในการอ่านมากขึ้นเพราะต้องอ่านบทละครซ้ำหลายครั้ง เด็กมีแรงจูงใจสูงและเต็มใจร่วมกิจกรรม การแสดงแต่ละครั้งจะเพิ่มพูนประสบการณ์ นอกจากนั้นเด็ก ๆ ยังได้เพิ่มมิตรภาพโดยการช่วยเหลือผู้อื่นในการเตรียมบทเพื่อการแสดงอีกด้วย

2.4.3.5 นักออกแบบรางวัลหนังสือ

จัดงานมอบรางวัลให้แก่หนังสือและมอบรางวัลแก่เยาวชนผู้ชนะการออกแบบรางวัลและของที่ระลึก กิจกรรมนี้จัดให้เยาวชนแสดงความสามารถใช้จินตนาการคิดชื่อรางวัลและออกแบบรางวัลสำหรับแต่ละชั้นเรียนโดยเสนอชื่อหนังสือเรื่องโปรดและอ่านชื่อเรื่องดังกล่าว นักเรียนแสดงเป็นผู้แต่งหนังสือเรื่องที่ได้รับรางวัล หรือแต่งตัวแบบตัวละครในหนังสือที่ได้รับรางวัลขึ้นรับรางวัล ตัดตรารางวัลที่สร้างขึ้นไว้บนปกหนังสือแต่ละเรื่องที่ได้รับรางวัล แล้วจัดหนังสือเหล่านั้นไว้ให้อ่านในชั้นเรียน กิจกรรมนี้นอกจากใช้ทักษะการฟังและดูแล้วยังส่งเสริมความสามารถในการออกแบบและจินตนาการด้วย

2.4.3.6 แฟชั่นนักอ่าน

จัดทำเสื้อยืดพิมพ์ลายรูปตัวละครจากหนังสือเรื่องโปรดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เยาวชนอ่านในรอบปี เยาวชนเป็นผู้ออกแบบวาดและระบายสี ผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครพิมพ์ลายลงเสื้อยืด (ตามวิธีการที่ระบุในการใช้สีวาดลายบนผ้าที่จำหน่าย) จัดงานแสดงแฟชั่นเสื้อยืดลายที่เยาวชนวาดโดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมงาน เมื่อเด็กใส่เสื้อที่มีตัวละครจากเรื่องใดเดินออกมา

เพื่อนจะอ่านข้อความตอนหนึ่งจากหนังสือเรื่องนั้น กิจกรรมนี้ส่งเสริมทักษะการออกแบบและจินตนาการ

2.4.3.7 ลูกโซ่หนังสือ

ครูช่วยนักเรียนเชื่อมโยงหนังสือเรื่องต่าง ๆ ที่อ่านในรอบปี โดยการรวบรวมหนังสือที่อ่านให้นักเรียนฟังกองไว้บนพื้นห้องเรียน จัดให้เยาวชนล้อมวงรอบกองหนังสือ ครูเลือกหนังสือหนึ่งเล่มแล้วอ่านชื่อเรื่องดัง ๆ กระตุ้นให้นักเรียนหาหนังสืออีกเล่มหนึ่งจากในกองที่มีลักษณะเหมือนกับหนังสือที่ครูเพิ่งอ่านชื่อไปอย่างน้อยในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ตัวอย่างเช่น เรื่อง James and the Giant Peach โดยโรอัล ดาห์ล และเรื่อง Harry Potter and the Sorcerer's Stone ของ เจ. เค. โรลลิง คู่กันได้เพราะมีฉากในประเทศอังกฤษเหมือนกัน ต่อจากนั้นจัดวางหนังสือที่มีส่วนเหมือนกันคู่กัน เพื่อเริ่มต้นลูกโซ่หนังสือ ทำเช่นเดียวกันนี้ต่อไปจนหนังสือเข้าคู่กันหมด

2.4.4 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนเป็นกิจกรรมที่เยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมร่วมโดยการเขียนหรือวาดภาพ กิจกรรมนี้จัดได้หลายรูปแบบ อาจเป็นกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมสืบเนื่องจากกิจกรรมอื่น เช่น การเล่านิทาน การฟังการบรรยาย และการชมนิทรรศการ หรือเป็นกิจกรรมเชิงแข่งขันหรือประกวดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการก็ได้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนและวาดภาพส่งเสริมการอ่านโดยผู้ร่วมกิจกรรมต้องอ่านหนังสือหรือข้อเขียนเพื่อเป็นข้อมูลในการร่วมกิจกรรม หรือในขณะที่ร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องมีการอ่านหนังสือที่กำหนดเพื่อสามารถเขียนหรือวาดภาพได้

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน มีดังนี้

2.4.4.1 ปลุกต้นบรรณพฤษ์

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนไผทอุดมศึกษา มี 2 ลักษณะคือ

การจัดกิจกรรมโดยห้องสมุดของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ภูมิใจให้นักเรียนเข้าใช้บริการหอสมุดมากขึ้น และเพิ่มพูนทักษะการสรุปเรื่องจากหนังสือที่อ่าน และแนะนำหนังสือให้ผู้อื่นได้

กิจกรรมดำเนินโดยผู้ร่วมกิจกรรมอ่านหนังสือที่ชอบคนละ 1 ชื่อเรื่อง และสรุปลงในใบบันทึกการอ่านหรือใบแนะนำการอ่านที่จัดทำไว้เป็นแบบฟอร์ม ต่อจากนั้นบรรณารักษ์ตกแต่งต้นไม้แห่งการเรียนรู้ และนำไปบันทึกการอ่านติดเพื่อเป็นการแนะนำหนังสือในแต่ละเล่ม

การจัดกิจกรรมปลูกต้นบรรณพฤษ์โดยอาจารย์ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษา โดยการให้โอกาสและอิสระแก่นักเรียนในการเลือกซื้อหนังสืออ่าน การบริหารเงินเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการคิด ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และฝึกให้มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก นอกเหนือจากการปลูกฝังความใฝ่รู้ และรักการอ่าน กิจกรรมเริ่มต้นโดยการแนะนำหลักการและวิธีการเลือกซื้อหนังสือ จัดงบประมาณสำหรับนักเรียนในการใช้จ่ายเพื่อเลือกซื้อหนังสือ แล้วนำนักเรียนไปเลือกซื้อหนังสือที่ศูนย์หนังสือใกล้โรงเรียน ต่อจากนั้นให้นักเรียนใช้เวลาอ่านหนังสือที่เลือกซื้อมาแล้วนำเสนอว่ามีความน่าสนใจอย่างไรให้เพื่อน ๆ ฟัง และเขียนคำแนะนำหนังสือของตนเองไปแขวนไว้ที่ต้นบรรณพฤษ์ นักเรียนที่มาอ่านคำแนะนำหนังสือบนต้นบรรณพฤษ์ หากสนใจหนังสือเล่มใด สามารถยืมไปอ่านต่อได้

2.4.4.2 ชวนอ่านหนังสือ

นักเรียนบันทึกข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือในมุมหนังสือในชั้นเรียนลงในบัตรบันทึกข้อมูล ติดของบัตรที่ด้านในของปกหลังของหนังสือ (ทำซองบัตรเองโดยการพับกระดาษ) เขียนชื่อหนังสือบนบัตร แล้วสอดบัตรลงในซองบัตร เมื่อนักเรียนแต่ละคนอ่านหนังสือเรื่องใดจบครูกระตุ้นให้นักเรียนบันทึกความเห็นและเขียนชื่อและปีการศึกษาของผู้บันทึก เมื่อมีความคิดเห็นมากขึ้นจะนำบัตรบันทึกความเห็นรวมกันในกล่อง จัดเรียงตามชื่อหนังสือตามลำดับอักษรสำหรับใช้เป็นแนวทางการอ่านแก่นักเรียนในปีต่อ ๆ ไป

2.4.4.3 กิจกรรมคณิต วิทยา คีตา ศิลป กวี

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา กิจกรรมนี้เป็นการบูรณาการวิชาการต่าง ๆ โดยนำเอาทักษะด้านคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นวิชาที่เด็กอาจจะเบื่อง่ายมาประกอบกับดนตรี ซึ่งเป็นวิชาที่สามารถดึงดูดความสนใจเด็กได้ดีกว่า โดยการนำเรื่องของจำนวนคู่ จำนวนคี่ การนับลดนับเพิ่ม มาสร้างทำนองเพลง โดยใช้บันไดเสียงต่าง และส่งเสริมการรักการอ่าน โดยนำบทประพันธ์ซึ่งเป็นกวีนิพนธ์บรรยายเป็นทำนองเสนาะคลอตามเสียงบรรเลงดนตรีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การร่วมกิจกรรมที่เยาวชนได้ฝึกทักษะทางสังคมด้านการร่วมงานกลุ่ม ได้พัฒนาสมองทั้ง 2 ซีก อย่างผสมผสานและสมดุล ทำให้เกิดความสุขหรือด้านอารมณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อจินตนาการและกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ

วิธีดำเนินงานกิจกรรม มีดังนี้

1. นักเรียนนำแนวคิดจากที่ครูจุดประกายการนำโจทย์คณิตศาสตร์ ไปสร้างเป็นบทเพลง บรรเลงโดยใช้บันไดเสียงต่าง ๆ

2. นักเรียนชักชวนเพื่อนศึกษาบันไดเสียงจากครูดนตรี และสร้างทำนองเพลงจาก โจทย์เลขการบวก-ลบ การนับเพิ่มนับลด จำนวนคู่-คี่

3. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาฟังเพลงบรรเลง และนำบทประพันธ์ ภาษาอังกฤษมาอ่านคลอเสียงดนตรีและแปลบทประพันธ์เป็นภาษาไทย

4. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสาขาภาษาไทย อ่านข้อมูลจากการแปลบทประพันธ์ และอ่านคลอตามเสียงเพลงอย่างไร้ระดับเสียงสูง-ต่ำ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม มีดังนี้

1. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ
2. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่อ่าน
4. นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่าน สามารถอ่านหนังสือ จับใจความสำคัญได้รวดเร็วขึ้น
5. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและการฟัง
6. นักเรียนรู้วิธีการวางแผนที่จะเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับวัยและเวลา ความชอบ

ของตนเอง

7. นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่าน การฟังไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
8. นักเรียนมีทักษะทางการพูดเชิงสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกในการพูด
9. นักเรียนมีทักษะการคิดคำนวณอย่างมีระบบ
10. ปรากฏผลงานด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อันสืบเนื่องมาจากการอ่าน
11. นักเรียนมีการพัฒนาด้านการคิด

2.4.4.4 ชิ้นส่วนหนังสือ

เป็นกิจกรรมที่เน้นทักษะการเขียนโดยมีการอ่าน และอภิปรายข้อเขียนที่ตัดตอน จากหนังสือเป็นเครื่องมือในกิจกรรม วิธีดำเนินการกิจกรรม มีดังนี้

เริ่มโดยการคัดลอกข้อความจากหนังสือเป็นตอนสั้น ๆ จำนวนมากพอสำหรับผู้ร่วม กิจกรรมแต่ละคนหรือกลุ่มจะใช้ซ้ำกันได้ ผู้ร่วมกิจกรรมจะได้รับข้อเขียนคนละชิ้นเพื่ออ่านในใจ

เมื่ออ่านข้อความจบแต่ละคนเขียนข้อความสั้น ๆ เป็นเชิงทำนายหรือคาดการณ์เกี่ยวกับ หนังสือที่อ่าน ต่อจากนั้นผู้ดำเนินกิจกรรมจะจัดการหมุนเวียนอ่านข้อความโดยให้สัญญาณให้ ผู้ร่วมกิจกรรมเดินไปรอบห้อง จับคู่กันและอ่านข้อเขียนที่มีให้กันฟัง โดยไม่อภิปรายหรือแปล ความหมายสิ่งที่อ่าน แล้วเปลี่ยนไปจับคู่กับคนอื่นอีก หลังจากผู้ร่วมกิจกรรมได้อ่านและฟังจาก เพื่อนๆ หลายคน จึงกลับมาเขียนข้อความทำนายเหตุการณ์ในเรื่องโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมเพิ่มเติม

จากเพื่อนๆ ที่ผลัดกันอ่าน จากนั้นหมุนเวียนกันอ่านข้อเขียนที่เรียบเรียงใหม่อีกครั้ง แล้วเรียบเรียงคำคาดการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟังเป็นครั้งสุดท้าย

สุดท้ายผู้ดำเนินกิจกรรมจัดการอภิปราย โดยให้ผู้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อเขียนที่เขียนทำนายเรื่อง และพิจารณาว่าข้อเขียนของแต่ละคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรระหว่างที่มีการหมุนเวียน ในขณะที่ฟังเพื่อนๆ เสนอเรื่องราว บางคนอาจสมัครอ่านข้อเขียนของตนให้เพื่อนฟัง เพื่อสนับสนุนหรือแย้งเกี่ยวกับการทำนายเรื่องนั้น ๆ

กิจกรรมชิ้นส่วนหนังสือ ทำให้เด็กต้องอ่านข้อความที่ตัดตอนจากหนังสือแก่เพื่อน ๆ หลายครั้ง ในขณะเดียวกันก็ต้องเตรียมเรียบเรียงเรื่องซึ่งทำให้ต้องอ่านและเขียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้รู้จักทำนาย คาดการณ์ล่วงหน้า ตั้งคำถาม และกำหนดเป้าหมายในการอ่านอีกด้วย

2.4.4.5 หนังสือยอดนิยาม

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนซึ่งผู้ร่วมกิจกรรมต้องอ่านและเขียน มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. นักเรียนแต่ละคนระบุชื่อหนังสือเรื่องโปรดของตนแล้วประมวลผลสร้างรายชื่อ "หนังสือยอดนิยาม" ของชั้นเรียน ปิดประกาศไว้หน้าห้องเพื่อใช้ในการออกเสียง หรือเสนอเพื่อ ชวนให้อ่าน
2. นักเรียนอ่านเรื่องสั้น 10 เรื่อง แล้วบันทึกชื่อเรื่องตามลำดับความชอบ และอธิบายเหตุผลที่จัดลำดับเช่นนั้น
3. เขียนเรียงความ 1 เรื่องเกี่ยวกับหนังสือเล่มโปรดของนักเรียนโดยสรุปเนื้อหาและอธิบายคุณค่าเพื่อแนะนำผู้อื่นอ่าน อาจารย์เลือกงานที่ดีที่สุดไปจัดนิทรรศการบนกระดานข่าว และพิมพ์เผยแพร่ในจดหมายข่าวของโรงเรียน หรือรวบรวมข้อเขียนจัดพิมพ์เป็นเล่มเป็นคู่มือแนะนำการอ่าน

2.4.4.6 หนังสือพิมพ์เสมือน

กิจกรรม "หนังสือพิมพ์เสมือน" เป็นกิจกรรมของโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองทำเอกสารที่มีลักษณะกึ่งหนังสือพิมพ์และกึ่งวารสาร เพื่อแลกเปลี่ยนกันอ่านในห้องเรียนและในโรงเรียน เอกสารนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "หนังสือพิมพ์ประจำห้อง"

กิจกรรม "หนังสือพิมพ์เสมือน" เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ พัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนเป็นกิจกรรมที่ไม่ยากเกินความสามารถของครูประจำการจะดำเนินการได้ โดยไม่ใช้งบประมาณมาก ค่าใช้จ่ายที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ การจัดซื้อกระดาษขนาด A4 พับครึ่ง สำหรับทำ

หนังสือพิมพ์ ดินสอสี และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน

การดำเนินการหนังสือพิมพ์เสมือนมีขั้นตอนดังนี้

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1. ครูนำหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ชื่อฉบับ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด ฯลฯ มาให้นักเรียนศึกษา แล้วให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นเรื่องรูปแบบของหนังสือพิมพ์เสมือนที่นักเรียนสนใจ ชื่อหนังสือพิมพ์ จำนวนสมาชิกในกองบรรณาธิการ และวาระของการออก เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวรายวัน นิตยสารที่ออกรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน ฯลฯ
2. ครูรวบรวมรายชื่อนักเรียนแต่ละห้องที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม
3. ผู้ประสานงานดำเนินการหาทุนสนับสนุนและจัดการฝึกอบรมการจัดทำหนังสือพิมพ์แก่นักเรียนที่ร่วมกิจกรรม
4. นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเข้ารับการฝึกอบรม“นักข่าวน้อยหนังสือพิมพ์เสมือน” โดยความร่วมมือจากสำนักงานหนังสือพิมพ์ จัดอบรมเรื่องที่เกี่ยวข้องในการหาข่าว เขียนข่าว และจัดทำหนังสือพิมพ์
5. นักเรียนแต่ละห้องรวมกลุ่มจำนวน 8-9 คน จัดตั้งกองบรรณาธิการ
6. กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เสมือนจัดประชุมดำเนินการ ดังนี้
 - 1) เลือกบรรณาธิการและบรรณาธิการผู้ช่วย สมาชิกที่เหลือทำหน้าที่เป็นกองบรรณาธิการ
 - 2) ตั้งชื่อหนังสือพิมพ์เสมือน พร้อมบอกเหตุผลที่ตั้งชื่อหนังสือพิมพ์เช่นนั้น
 - 3) กำหนดตราสัญลักษณ์หนังสือพิมพ์เสมือนพร้อมบอกเหตุผลที่ใช้สัญลักษณ์ดังกล่าว ถ้ามีสีต้องบอกว่าเหตุใดจึงกำหนดให้เป็นสีนั้น ๆ
 - 4) กำหนดกำหนดออก เช่น รายปักษ์ ทุกวันที่ 16 และวันที่ 30 ของเดือน
 - 5) กำหนดเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์เสมือน และผู้รับผิดชอบ พร้อมบอกเหตุผลที่ต้องการให้มีเนื้อหาสาระดังกล่าว การกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละคอลัมน์ทำอย่างไร เช่น ให้สมาชิกอาสาตามความสนใจ หรือบรรณาธิการมอบหมาย
 - 6) กำหนดตารางการทำงาน เช่น กองบรรณาธิการทุกคนมาพบกันหลังเลิกเรียนทุกวัน หรือให้อิสระแก่เจ้าของคอลัมน์ที่จะบริหารเวลาเอง

7. สมาชิกในกองบรรณาธิการ ปฏิบัติการหาข่าว ค้นหาข้อมูล เขียนเรียบเรียงเนื้อหา รวมกลุ่มปรึกษาและปฏิบัติงานหลังเลิกเรียนหรือช่วงพักกลางวัน โดยโรงเรียนอำนวยความสะดวก จัดสถานที่ทำงานให้

8. อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มประจำห้อง ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย และหรืออาจารย์ประจำชั้น ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา

9. จัดทำต้นฉบับสมบูรณ์

10. จัดทำสำเนาเพื่อเผยแพร่โดยการแจกจ่ายหรือจำหน่าย (อาจได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายจากโรงเรียนเป็นค่าถ่ายเอกสารจากต้นฉบับหนังสือพิมพ์ เป็นกระดาษขนาด A4 และจำหน่ายราคาเยา)

ตัวอย่างการจัดเนื้อหาและผู้รับผิดชอบในกิจกรรมหนังสือพิมพ์เสมือน

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่
1	หน้าปก	เด็กหญิงพิมพ์	บรรณาธิการ
2	บ.ก.แถลง		
3	ทักทายท้ายเล่ม	เด็กหญิงนภัส	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
4	ปกหลัง		
5	เมนูจานเด็ด	เด็กหญิงวิริน	กองบรรณาธิการ
6	ข่าวเด็ด	เด็กชายกิตติ	บรรณาธิการ
7	รูปนี้มีสีสัน	เด็กชายประธาน	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
8	เกมลับสมอง	เด็กชายปิยะ	กองบรรณาธิการ
9	ท่องเที่ยวทั่วไทย	เด็กชายศาล	กองบรรณาธิการ
10	แฟชั่นชั้นนำ	เด็กหญิงพร	กองบรรณาธิการ
11	นิทานพาเพลิน		

การประเมินผลกิจกรรมหนังสือพิมพ์เสมือน พิจารณาจากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เสมือนในด้านต่าง ๆ เช่น รูปแบบ เนื้อหา และชื่อฉบับ

กิจกรรมนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

1. นักเรียนรวมทั้งผู้อ่านและผู้ร่วมกิจกรรมจัดทำหนังสือพิมพ์เสมือน มีความสนใจอ่านและอ่านหนังสือมากขึ้น

2. นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมได้ฝึกทักษะการค้นหา การเขียนและการเรียบเรียงเนื้อหา

3. เสริมสร้างความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์
4. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
5. เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ฝึกฝนการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม

การสืบทอดกิจกรรมหนังสือพิมพ์เสมือนทำโดยจัดการฝึกอบรมผู้สนใจทำกิจกรรมนี้ โดยมีกลุ่มนักเรียนชั้นสูงสุดซึ่งมีประสบการณ์จัดทำหนังสือพิมพ์เสมือนเป็นวิทยากร อบรมการจัดทำหนังสือพิมพ์เสมือนแก่นักเรียนรุ่นน้องภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์กลุ่มสาระภาษาไทยและอาจารย์ประจำชั้น

2.4.5 กิจกรรมแข่งขัน/ประกวด

หมายถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในลักษณะการแข่งขันหรือการประกวด มีการมอบรางวัลหรือประกาศผลผู้ชนะ เยวชนก่อนวัยรุ่นส่วนมากสนใจร่วมกิจกรรมประเภทนี้ โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการที่จัดในสถานศึกษา

ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นการแข่งขัน / ประกวด มีดังนี้

2.4.5.1 ที่มารรรคทอง

กิจกรรมนี้มีผลดีในการส่งเสริมความรู้และกระตุ้นความสนใจอ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรม เตือนความจำถึงวรรคทองในหนังสือเรื่องที่อ่าน ดำเนินการโดยใช้บัตรบันทึกขนาดเล็ก บันทึกข้อความที่น่าจดจำหรือวรรคทองในหนังสือที่นักเรียนอ่านด้วยกันในรอบปีที่ผ่านมา โดยระบุที่มาคือข้อมูลทางบรรณานุกรมไว้ด้วย แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม อ่านข้อความในบัตรที่บันทึกวรรคทองจากหนังสือไว้ และให้แต่ละกลุ่มผลัดกันบอกชื่อหนังสือที่มีข้อความนั้น หากบอกชื่อเรื่องถูกให้ 1 คะแนน บอกชื่อผู้แต่งได้จะได้เพิ่มอีก 1 คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงเป็นผู้ชนะ

2.4.5.2 ภาษิตนิทศน์น่ารู้

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศัย (กระจ่างสิงหเสนี) เพื่อส่งเสริมการอ่านและความรู้ด้านภาษาไทยและเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. ครู เลือกหนังสือดีที่มีบทกลอนหรือสุภาษิตง่าย ๆ เหมาะสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลกิจกรรม
2. ครู คัดเลือกบทกลอนหรือสุภาษิตที่น่าสนใจและมีแนวคิดที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยของเยาวชนจากหนังสือที่คัดเลือกไว้ จัดทำเป็นประเด็นคำถาม พร้อมคำตอบที่เป็นความหมายของสุภาษิตบทนั้นให้นักเรียนเลือกตอบ ลักษณะคำถามมีชุดละ 5 ข้อ สัปดาห์ละ 4 เรื่อง จำนวน 20 ข้อ รวม 10 คะแนน
3. โรงเรียนจัดทำ “สมุดบันทึกข้อคิด ภาษิตินิทศน์ ... น่ารู้” แจกนักเรียนทุกคนเพื่อบันทึกคำตอบส่งอาจารย์ประจำชั้นทุกสัปดาห์
4. ชุดคำถามในกิจกรรมภาษิตินิทศน์น่ารู้แต่ละสัปดาห์จะนำไปติดป้ายประกาศส่วนกลางของโรงเรียน ในที่ที่เด็กทุกคนเห็นได้โดยง่าย และเมื่อครบ 4 สัปดาห์ จะย้ายชุดคำถามพร้อมคำตอบไปไว้ในห้องสมุดของโรงเรียน

การร่วมกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านคำกลอนภาษิตินิทศน์จากป้ายนิเทศภาษาไทยรายสัปดาห์แต่ละเรื่องให้เข้าใจ
2. นักเรียนแปลความหมายคำกลอนและสรุปใจความสำคัญ/ข้อคิดของแต่ละเรื่อง
3. อ่านคำถามของแต่ละเรื่องแล้วตอบคำถามในตัวเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวลงในสมุดบันทึกข้อคิด...ภาษิตินิทศน์...น่ารู้ ระบุชื่อเรื่อง/คำตอบที่ถูก และคัดลอกเนื้อความของคำตอบที่ถูกลงในช่องว่างที่กำหนดด้วยลายมือบรรจงเรียบร้อย
4. ตัวแทนของแต่ละห้องเก็บสมุดบันทึกที่ตอบคำถามเรียบร้อยแล้วส่งที่อาจารย์ประจำชั้นหรืออาจารย์ประจำวิชาภาษาไทยภายในทุกสัปดาห์ และไปรับคืนเพื่อตอบคำถามของสัปดาห์ใหม่ต่อไป

การให้คะแนน และการร่วมชิงรางวัล

1. ตอบคำถามถูก 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน รวมทั้งสัปดาห์จะได้ 5 คะแนน
2. ในเวลา 1 เดือน (ทุกวันที่ 30 ของเดือน) นักเรียนที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 75 (16 ข้อ) มอบสมุดบันทึกข้อคิด...ภาษิตินิทศน์...น่ารู้ ให้ตัวแทนนำส่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเพื่อรับฉลากร่วมจับฉลากชิงรางวัลประจำเดือน
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมจัดการจับฉลากรางวัล และมอบรางวัลที่ห้องสมุดในวันจับฉลาก
4. ตัวแทนเยาวชนของแต่ละห้องรับสมุดบันทึกคืนหลังการจับฉลากรายเดือนเพื่อแจกให้แก่สมาชิกตอบคำถามของเดือนต่อไป

5. ในแต่ละภาคเรียนคัดเลือกเยาวชนที่มีคะแนนสูงสุดของแต่ละห้อง 1 คน รับเกียรติบัตรรางวัลยอดนักอ่าน ภาษิตินิทศน์...น่ารู้

2.4.5.3 หนังสือเล่มโปรด

กิจกรรมนี้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอชื่อหนังสือเรื่องโปรด และเขียนคำอธิบายสั้น ๆ ถึงเหตุผลที่เสนอแนะหนังสือนี้ เป้าหมายสุดท้ายของโครงการนี้คือ คัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรม 7 คน นำเสนอหนังสือเรื่องโปรด และวาดภาพประกอบหนังสือเรื่องโปรดของตน ผู้ดำเนินกิจกรรมขยายภาพให้เป็นขนาด 14 x 17 นิ้ว จัดทำเป็นภาพสี และจัดแสดงในศูนย์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมการอ่านประมาณ 1 สัปดาห์ การดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. จัดแบบฟอร์มร่วมรายการไว้ในศูนย์การเรียนรู้
2. ประกาศประชาสัมพันธ์ทุกวัน
3. ประสานกับครูให้สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมโครงการ
4. ประกาศรายชื่อผู้ร่วมโครงการเพื่อประกันว่ามีผู้ร่วมโครงการตัวจริง
5. จัดลำดับผลงานและทำสำเนาให้คณะกรรมการ
6. การประเมินผลงานดูจากเนื้อหา ไวยากรณ์ และตัวสะกด โดยให้คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)
พอใช้ (2 คะแนน)	ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)

เมื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนสูงสุดได้ 7 คน จะประกาศชื่อนักเรียน และชื่อหนังสือเล่มโปรดผ่านสื่อในโรงเรียนและชุมชน มีการทำโปสเตอร์ภาพจากหนังสือ 7 เรื่องใส่กรอบแสดงในศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียน และเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง ครู และนักเรียน กิจกรรมเช่นนี้อาจแยกการประกาศผลเป็นกลุ่มเยาวชนชายและหญิง เพื่อได้ผลงานจากสองกลุ่มเท่า ๆ กัน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นการแข่งขัน / ประกวดอ่านหนังสือเล่มโปรดที่เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

เดือนที่ 1

1. กำหนดงบประมาณของโครงการ ได้แก่ ค่าฟิล์ม ค่าล้างอัดภาพ ขยายภาพ และกรอบรูป ฯลฯ
2. คณะผู้ดำเนินการประชุมปรึกษา จัดหาสถานที่จัดกิจกรรมและคิดวิธีส่งเสริมการอ่าน กำหนดแผนงาน และขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ใหญ่หรือหัวหน้าหน่วยงานเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่าย
3. เขียนบทความลงในจดหมายข่าวของโรงเรียนหรือหน่วยงานเกี่ยวกับกิจกรรมการประกวดหนังสือเล่มโปรดของเยาวชน

เดือนที่ 2

1. ประชาสัมพันธ์การประกวดการอ่านหนังสือเรื่องโปรดเพื่อให้เยาวชนอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคการศึกษา

เดือนที่ 3 - 4

1. ผู้ดำเนินการเข้าชมเว็บไซต์กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของหน่วยงานต่าง ๆ
2. จัดทำแบบฟอร์มการประกวดหนังสือเรื่องโปรด
3. แจกกำหนดการส่งแบบฟอร์มร่วมกิจกรรม มีหลายวิธี ได้แก่ การประกาศในชั้นเรียน จัดทำโปสเตอร์ และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อของโรงเรียนหรือหน่วยงาน การกำหนดวันรับแบบฟอร์มต้องเผื่อเวลาไว้ประมาณ 5 สัปดาห์ โดยใช้เวลา 3 สัปดาห์สำหรับอ่านข้อเขียนของผู้แข่งขัน 1 สัปดาห์สำหรับการถ่ายภาพ ขยายภาพและจัดทำกรอบ และ 1 สัปดาห์สำหรับจัดทำโปสเตอร์
4. ตั้งคณะกรรมการ ควรประกอบด้วย ผู้ชำนาญการด้านสื่อ 1 คน และครู 2-3 คน ที่สามารถประเมินข้อเขียนของเยาวชนในด้านเนื้อหา ไวยากรณ์ และเกณฑ์อื่น ๆ ได้
5. กำหนดวิธีการเสริมอื่น ๆ สำหรับการประกวดหนังสือเล่มโปรดของเยาวชน วิธีต่าง ๆ อาจประกอบด้วย การไปเยี่ยมชมชั้นเรียนต่าง ๆ การเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ของโรงเรียน การเสนอบทความทางวิทยุหรือโทรทัศน์วงจรปิดของโรงเรียน การประกาศกระจายเสียงประจำวัน จัดทำป้ายประกาศชมเชยนักเรียนที่ส่งแบบฟอร์มร่วมการประกวด เป็นต้น

เดือนที่ 5

1. รวบรวมข้อเขียน แนะนำหนังสือเรื่องโปรดของนักเรียน
2. จัดทำรายชื่อนักเรียนที่ส่งแบบฟอร์มร่วมการประกวดที่สมบูรณ์และกำหนดเลขประจำตัวนักเรียน
3. จัดทำแบบฟอร์มให้คะแนนงานของนักเรียน (จัดทำเป็น 5 คอลัมน์ ประกอบด้วย เลขประจำตัวนิสิต เนื้อหา ไวยากรณ์ ตัวสะกด และคะแนนรวม)
4. กำหนดหมายเลขประจำแบบฟอร์มการประกวดแต่ละชุดตรงกับเลขประจำตัวของนักเรียน และจัดทำสำเนาแบบฟอร์มประกวด
5. แจกจ่ายแบบฟอร์มการประกวดและคู่มือให้คะแนนแก่คณะกรรมการ กำหนดวันสุดท้ายของการรับผลงานที่ประเมินแล้วกลับคืน กำหนดวันประชุมกรรมการเพื่อพิจารณาคะแนนจากคณะกรรมการเพื่อตัดสินขั้นสุดท้าย
6. ติดต่อและจัดการสัมภาษณ์นักเรียนที่มีผลงานได้รับคัดเลือกภายในโรงเรียนหรือเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
7. ถ่ายภาพนักเรียนที่ชนะการประกวดกับหนังสือเรื่องโปรดเพื่อประชาสัมพันธ์

เดือนที่ 6

1. อัด-ขยายภาพนักเรียนที่ชนะการประกวดกับหนังสือเรื่องโปรดเป็นโปสเตอร์
2. จัดซื้อ/ทำกรอบภาพ
3. จัดทำตัวอักษรและข้อความบนโปสเตอร์ เช่น “เรื่องโปรดยอดนักอ่าน” และจัดทำป้ายเล็ก ๆ ระบุชื่อนักเรียนและปีการศึกษาสำหรับติดด้านล่างของโปสเตอร์
4. ติดข้อความ พร้อมทั้งสัญลักษณ์ต่าง ๆ และชื่อนักเรียนที่เตรียมไว้ลงบนโปสเตอร์
5. ติดโปสเตอร์บนผนังห้องสมุดของโรงเรียน
6. จัดงานฉลอง เชิญผู้ปกครอง เพื่อน ๆ ครู และผู้บริหารมาชมโปสเตอร์ จัดหาหนังสือเรื่องที่เยาวชนแนะนำมาจัดแสดงในห้องสมุด

กิจกรรมการประกวดหนังสือเรื่องโปรดเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้ว่าเพื่อน ๆ ของเขาอ่านอะไรกัน และส่งเสริมให้เยาวชนอ่านหนังสือจากห้องสมุด

2.4.5.4 เพลงส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมนี้มีการดำเนินงานในโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีความมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และสามารถประยุกต์ทักษะการเขียน การขับร้อง และดนตรีให้เกิดคุณค่าในการส่งเสริมการอ่าน เป็นกิจกรรมกลุ่มซึ่งกำหนดให้นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมแต่งเพลงที่มีความหมายให้ผู้ฟังตระหนักถึงความสำคัญและสนใจในการอ่าน โดยใช้ทำนองเพลงจากคาราโอเกะที่นักเรียนชอบ แต่งเนื้อร้องให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ แล้วบันทึกเสียงร้องพร้อมดนตรีคาราโอเกะลงในเทป หรือ CD กลุ่มละ 1 เพลง เพลงที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศจะได้รับการเปิดประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในสัปดาห์รักการอ่าน และกลุ่มที่ชนะจะต้องเสนอผลงาน ในวันที่ทำพิธีเปิดงานสัปดาห์รักการอ่าน

2.4.5.5 ยอดนักอ่าน

กิจกรรมการประกวดยอดนักอ่านเป็นกิจกรรมประจำปี โดยการสำรวจสถิติการยืมหนังสือและสังเกตพฤติกรรมการอ่านการค้นคว้าของนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์นักเรียนที่สนใจการอ่านการค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วประเมินตัดสินยอดนักอ่านประจำปีระดับโรงเรียน และระดับชั้น พร้อมทั้งจัดพิธีมอบรางวัลและเกียรติบัตรยอดนักอ่าน

2.4.6 กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

หมายถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมใหญ่และมีกิจกรรมย่อยที่หลากหลาย มีระยะเวลาดำเนินการต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายและเหมาะสม อาจจัดในช่วงสั้น ๆ 1 วัน 1 สัปดาห์ หรือระยะยาวหลายเดือน หรือเป็นโครงการระดับชาติ ตลอดปี การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการมักมีความร่วมมือและประสานงานหลายฝ่าย ต้องจัดทำแผนดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายที่ต้องการ กำหนดงบประมาณดำเนินการ บุคลากรผู้รับผิดชอบ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทั้งของไทยและต่างประเทศ มีดังนี้

2.4.6.1 โครงการการค้นหาค้นหาตนเอง

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมลินคอล์น (Lincoln High School) มลรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ในโครงการส่งเสริมเยาวชนอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินและความรู้ โครงการค้นหาค้นหาตนเองได้จัดวิทยากรหลากหลายอาชีพและวัฒนธรรมเป็นผู้บรรยาย และจัดทัศนศึกษาแหล่งที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายและวิธีดำเนินการในโครงการ คือ เพื่อให้เยาวชนตระหนักว่าการใช้ภาษาเพื่อบอกความเป็นตัวตนของเรามีหลายวิธี การสนองเป้าหมายนี้บรรณารักษ์ได้เชิญวิทยากรจำนวนมากประกอบด้วย นักประพันธ์นวนิยาย นักวิจัย และผู้เขียนบทละคร และจัดการเผยแพร่หนังสือที่เป็นผลงานของวิทยากรเหล่านี้ให้แก่เด็ก ๆ และจัดกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบ คือ จัดให้มีการอ่านผลงานของนักเขียนเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในชั้นเรียน และจัดฉายภาพยนตร์โดยเลือกเรื่องที่น่ามาจากผลงานของนักเขียนเหล่านั้น

โดยทั่วไปนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยพบผู้แต่งหนังสือใด ๆ เลย ดังนั้นการมีโอกาสได้พบนักเขียน ได้รู้ว่าพวกเขาคือคนปกติ ซึ่งใช้ชีวิต ดูโทรทัศน์ ทำงานบ้าน มีครอบครัว และทำงานเขียนหนังสือ จึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับเด็ก ๆ ในบรรดาผู้บรรยายที่เชิญมา มีนักเขียน 2 คนที่แตกต่างจากนักเขียนทั่วไปคือ เป็นอาจารย์และนักเขียนบทละคร โดยอาจารย์มหาวิทยาลัยเสนอข้อมูลผลวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับผีเสื้อที่เป็นเรื่องสำหรับเด็ก และนักเขียนบทละคร อภิปรายถึงผลงานและแนวทางทำงาน เยาวชนมีโอกาสเขียนโดยการมีส่วนร่วมในการรวบรวมผลงานของนักเขียนเหล่านี้และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้ช่วยบรรณารักษ์โครงการนี้เป็นผู้จัดทำให้เป็นต้นฉบับที่สมบูรณ์ กิจกรรมนี้ยังมีเป้าหมายเพื่อให้เยาวชนตระหนักว่า การอ่านและการเขียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลาย ๆ อาชีพ ที่เห็นได้ชัดเจนคือ นักเขียน และอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ นักประวัติศาสตร์ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

วิธีดำเนินการโครงการนี้ มีดังนี้

1. จัดให้มีผู้บรรยายหลากหลายเพื่อเด็ก ๆ จะได้รู้ว่าผู้คนหลากหลายเชื้อชาติและอาชีพมีส่วนในการสร้างสรรค์งานเขียน เช่น เชิญนักวิทยาศาสตร์มาพูดถึงการเขียนบทความวิชาการ และการเขียนหนังสือจากข้อมูลวิชาการจากการทำงาน ทำให้เยาวชนรู้ว่านักวิทยาศาสตร์เขียนเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้การค้นพบของเขา ทั้งนี้ในกลุ่มผู้บรรยายที่เชิญมาในโครงการนี้มีชนกลุ่มน้อยรวมอยู่ด้วย

2. จัดทัศนศึกษา เป็นการแนะนำเด็กให้รู้จักเทศกาลและสถานที่ทางวัฒนธรรม และทำให้เด็กสนใจศึกษาเรื่องเหล่านี้ต่อไป ได้แก่ การไปทัศนศึกษายังพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ โดยมีผู้บรรยายประกอบและชมการแสดงที่เกี่ยวข้อง เช่น ละครจากบทละครของเชคสเปียร์

3. การจัดพิพิธภัณฑ์ย่อยโดยเชิญผู้สะสมสิ่งของที่ระลึก เช่น เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 2 มาจัดแสดงในห้องสมุด สิ่งของที่นำมาแสดงประกอบด้วย เครื่องแบบทหาร ภาพถ่ายดาบ เข็มหมุด เหรียญตราและของใช้ในครัวเรือน การบรรยายเกี่ยวกับสิ่งของที่นำมาจัดแสดงทำให้เยาวชนได้รับความรู้ที่น่าตื่นเต้นและน่าสนใจมาก

กิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมลินคอล์นได้รับความสนใจจากโครงการ Reading IS Fundamental (RIF) บันทึกวิดิทัศน์เผยแพร่ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาและนำเสนอรายการหนังสือหลากหลายวัฒนธรรม โดยมีการสนทนาระหว่างผู้บรรยายหลัก 3 คน ร่วมกับครูและนักเรียน ในเรื่องความสำคัญของหนังสือ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการกิจกรรมนี้ คือ ข้อคิดเห็นในเชิงบวกของนักเรียนและบุคลากร และคำขอให้จัดโครงการในลักษณะเช่นนี้อีก

2.4.6.2 ค้นหาอ่าน

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัล และฝึกฝนการค้นจากรายการออนไลน์และเสิร์ชเอ็นจิน มีวิธีการดังนี้

1. รวบรวมรายชื่อหนังสือ ตามแนวคิดหรือหัวเรื่องของหนังสือ
2. บันทึกชื่อเรื่องลงกระดาษ
3. จัดหมวดหมู่ชื่อเรื่องตามคำที่เป็นแนวคิดหรือหัวเรื่องย่อย
4. หาภาพประกอบซึ่งนำแนวคิดติดไว้บนกระดาษที่บันทึกชื่อเรื่อง
5. เลือกรายชื่อที่ได้รับรางวัลมาอ่านโดยใช้เวลาครึ่งหนึ่งของช่วงการเรียน โดยนักเรียนอ่านเองหรือครูอ่านให้นักเรียนฟังก็ได้
6. จัดนิทรรศการหนังสือที่ได้รับรางวัล ทั้งหนังสือที่อ่านและหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ได้อ่าน
7. นักเรียนติดชื่อหนังสือที่อ่านหรือได้ฟังบนกระดาษที่มีหัวเรื่องหรือแนวคิดติดไว้ ตามที่คิดว่าเข้ากันได้

8. กรณีที่นักเรียนอ่านเรื่องที่มีแนวคิดหรือหัวเรื่องแตกต่างไปจากที่กำหนด ให้ระบุเพิ่มเติมไว้ในกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง
9. ครูพิจารณาตรวจการติดชื่อหนังสือที่อ่าน และการบันทึกข้อมูลให้ตรงกับหัวเรื่อง
10. จัดทำแผนผังเชื่อมโยงชื่อเรื่องกับหัวเรื่อง
11. นำนักเรียนไปที่ศูนย์สื่อสารนิเทศหรือห้องสมุด พร้อมระบุชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัล จำแนกตามแนวคิดหรือหัวเรื่อง
12. อธิบายการค้นคำโดยใช้ “and” ในการค้นจากชื่อเรื่องในแผนผังที่ทำไว้
13. อธิบาย / อภิปรายคำสำคัญ / หัวเรื่อง ที่เหมาะสมสำหรับสืบค้นชื่อเรื่องในแต่ละกลุ่ม
14. ให้นักเรียนค้นจากรายการออนไลน์หาหนังสือที่มีความสัมพันธ์กับหัวเรื่อง อย่างน้อย 2 หัวเรื่อง
15. ทำเช่นนี้ตลอดปีการศึกษา เด็กจะรู้จักอ่านเชิงวิเคราะห์และมีความสามารถในการสืบค้นจากคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

2.4.6.3 หนังสือที่อยู่รอด

โครงการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมเบทเทิลฟิลด์ มลรัฐเวอร์จิเนีย เพื่อส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุดและการส่งเสริมการอ่านวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม การดำเนินการเริ่มโดยบรรณารักษ์ส่งจดหมายและข่าวสารไปยังผู้ปกครองและนักเรียน พร้อมกับเอกสารชุดหนึ่งซึ่งมีรายชื่อหนังสือเรื่องโปรดที่เป็นวรรณกรรมแนวการดำรงชีวิต ในเอกสารนี้มีข้อความแจ้งว่าหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนเสนอโดยนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งจะเดินทางไปอยู่บนเกาะแห่งหนึ่ง จะมีการออกเสียงประจำวันเมื่อนักเรียนไปยังสภาประจำห้องเพื่อคัดหนังสือ และห้องสมุดจะประกาศรายชื่อหนังสือที่ยังคงอยู่และหนังสือที่ถูกคัดออกทุกวัน ผลปรากฏว่า ในจำนวนหนังสือ 30 ชื่อเรื่องซึ่งได้คัดเลือกไว้ ประกอบด้วยหนังสือแพร่หลาย เช่น Harry Potter ไปจนถึงหนังสือคลาสสิกต่าง ๆ

บรรณารักษ์ห้องสมุดและผู้ช่วยซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมต้น ช่วยกันสร้างเกาะจำลองโดยใช้โต๊ะไม้ กระดาษแข็ง และวัสดุเหลือใช้ทำเกาะเมืองร้อน มีนกนางนวลทำด้วยไม้และมีหน้ากากประดับ ส่วนป้ายประกาศทำโดยใช้พลาสติก

ในวันเปิดกิจกรรมโครงการ “หนังสือที่อยู่รอด” ทุกคนแต่งกายด้วยเสื้อเชิร์ตสีสดมาร่วมงานที่โรงเรียน มีขนมสีสวยจัดเตรียมไว้ ในช่วงพักกลางวันมีการถ่ายภาพนักเรียนในเครื่องแต่งกายสดใส นักเรียนเสนอชื่อหนังสือเพื่อใช้บนเกาะ และบรรณารักษ์แยกหนังสือที่ได้รับการเสนอชื่อไว้ จัดทำแผ่นซีดีรายชื่อหนังสือ และมีการแสดงดนตรี

บรรณารักษ์หัวหน้าโครงการฉาย power point แนะนำโครงการ หัวหน้าโครงการเรียกความสนใจของเด็ก ๆ โดยเป่าหอยสังข์และบอกวิธีการที่เด็กจะช่วยจัดทำรายชื่อ “หนังสือที่อยู่รอด” มีการสำรวจชื่อหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกอย่างคร่าว ๆ power point จบลงด้วยข้อความ “คุณคือผู้กำหนดชะตาของหนังสือเหล่านั้น” และปิดท้ายด้วยการอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่เสนอพร้อมแหล่งที่มาของข้อมูล

การลงคะแนนหนังสือ มี 3 วิธี ได้แก่

1. ออกเสียงผ่านคอมพิวเตอร์ โดยมีคำแนะนำการออกเสียงคัดหนังสือออก และกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนออกเสียงวันละ 1 ครั้ง

2. ออกเสียงโดยแบบฟอร์มสำหรับออกเสียงที่จัดทำไว้

3. การขานชื่อหนังสือและนับจำนวนผู้ยกมือ วิธีนี้ใช้เวลามาก

วิธีดำเนินการในการลงคะแนนมีดังนี้

1. นักเรียนมาลงคะแนนรายตัวหรือมาเป็นชั้นเรียนได้ตลอดเวลาในช่วงก่อน-หลังเรียน ชั่วโมง home room

2. เมื่อสิ้นสุดเวลาทำงานในแต่ละวัน ผู้ดำเนินโครงการประมวลผลการออกเสียง ทั้งนี้แต่ละวันต้องมีเด็กลงคะแนนไม่ต่ำกว่า 50 เสียง หากน้อยกว่านั้นก็จะไม่ประมวลผล แต่จะสมทบกับวันต่อไป

3. จัดพิมพ์รายชื่อหนังสือที่ถูกลงคะแนนคัดออก และคัดหนังสือที่ถูกเสนอชื่อออก 2 ลำดับแรกออก เพื่อไม่ให้เป็นการทำร้ายจิตใจผู้อ่านในการคัดหนังสือออก ป้ายประกาศรายชื่อหนังสือคัดออกจึงมีข้อความ “คัดออกไปจากเกาะแต่ยังอยู่ในดวงใจเรา”

4. ทุกเช้าจะมีการประกาศแจ้งว่าการคัดหนังสือออกดำเนินไปถึงไหน ข้อความประกาศมีลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

5. การสร้างสีสันในวันงาน บรรณารักษ์อาจสร้างบรรยากาศให้เข้ากับแนวหัวข้อหนังสือ โดยการตกแต่งสถานที่ และการแต่งกายของบรรณารักษ์ตามแบบตัวละครในหนังสือ โดยหาแหล่งให้หรือให้ยืมอุปกรณ์ หรือขอสนับสนุนงบประมาณ

6. ในช่วงกลางของโครงการนี้จะเริ่มปรากฏกลุ่มพันธมิตรที่ไม่เห็นด้วยกับการออกเสียงคัดหนังสือบางเล่มออก ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีที่บอกให้รู้ว่าเด็ก ๆ สนใจและพูดกันถึงเรื่องหนังสือในแต่ละวัน

ในการป้องกันหนังสือดีที่ถูกคัดออก บรรณารักษ์จัดให้มีการออกเสียง โดยให้นักเรียนทั้งโรงเรียนและครูเสนอหนังสือเรื่องโปรดของตน ผลคะแนนจะทำให้หนังสือที่ได้คะแนนเป็นเรื่องโปรดสูงสุด 2 เรื่อง ได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกคัดออกในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของโครงการ

เมื่อเริ่มสัปดาห์การอ่านของเยาวชน เริ่มงานออกร้านหนังสือ การลงคะแนนคัดหนังสือก็สิ้นสุดลง มีหนังสือ 10 เรื่องถูกคัดออกจากรายชื่อที่เสนอในตอนต้น หนังสือที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องคัดออกล้วนเป็นหนังสือเรื่องโปรดของนักเรียนและครู

7. ในสัปดาห์สุดท้ายของโครงการมีการคัดเลือกรอบที่สองโดยเริ่มการออกเสียงเพื่อให้เหลือหนังสือเพียง 10 เรื่อง

8. การประกาศผลผู้ชนะเมื่อสิ้นสุดการออกเสียงรอบสุดท้าย มีดนตรีบรรเลงประกอบการประกาศผลเพื่อสร้างบรรยากาศให้เร้าใจ เช่น เรื่องที่ชนะ ได้แก่ ... (ดนตรีแทรก) Harry Potter และ Hear My Cry เป็นต้น

9. เชิญชวนเด็กร่วมการแข่งขันออกแบบรางวัลสำหรับหนังสือที่ชนะ ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศการออกแบบในแต่ละระดับชั้นได้รางวัลรับประทานอาหารกลางวันของโรงเรียนฟรี 1 มื้อ

10. ผลงานของนักเรียนที่ชนะการออกแบบได้รับการนำไปจัดทำตรารางวัลสำหรับติดบนหนังสือที่ชนะเลิศทั้ง 10 เรื่อง และติดตรารองชนะเลิศบนหนังสือทุกเล่มในรายชื่อหนังสือเพื่อคัดเลือกในโครงการ “หนังสือที่อยู่รอด” ของโรงเรียน

ในระหว่างดำเนินการผู้จัดโครงการต้องคอยปรับข้อมูลในเว็บไซต์ให้ทันสมัยทุกวันเพื่อแจ้งผลการออกเสียงล่าสุด เด็ก ๆ สามารถเช็คผลได้จากบ้าน ทำให้มีการเยี่ยมชมเว็บไซต์ของโรงเรียนมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมีมากขึ้น เนื่องจากมีการกล่าวถึงห้องสมุดในประกาศของโรงเรียนทุกวัน ผู้ปกครองมาพบบรรณารักษ์ ในช่วง “เปิดบ้าน” คือ การพบปะระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียน เพื่อรู้เรื่องโครงการที่เด็ก ๆ พุดถึงกัน และเด็ก ๆ สนุกที่ได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ขั้นการเสนอชื่อหนังสือจนถึงการออกเสียงและการประกาศผลตราติดหนังสือ

โครงการ “หนังสือที่อยู่รอด” เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ได้แรงบันดาลใจจากรายการ “Survivor” ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ของสหรัฐอเมริกาซึ่งเผยแพร่ในช่วงหลังจากกิจกรรมของโรงเรียนจบลง จึงเป็นโอกาสที่เหมาะสมมากในการส่งเสริมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นที่สนใจของสังคม

2.4.6.4 ค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่าน

เป็นกิจกรรมโครงการที่นิยมจัดในโรงเรียน ซึ่งนอกจากครูและนักเรียนแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนก็มีส่วนร่วมด้วยได้ โครงการค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่านมีการจัดในประเทศไทยหลายโครงการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนสายปัญญาฯ ได้รับการมอบหมายให้เป็นแกนนำในการอบรมค่ายผู้นำเยาวชน เนื่องจากมีความพร้อมด้านห้องสมุด บุคลากรและประสบการณ์จัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ทางโรงเรียนได้สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า โดยจัดบรรยากาศห้องสมุดของโรงเรียนให้สวยงามน่าใช้ มีวัสดุสารนิเทศที่ทันสมัยเพียงพอบริการแก่ผู้ใช้ ห้องพิพิธภัณฑน์ มุมพฤษศาสตร์ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน รวมทั้งห้องสมุดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเชิญชวนให้นักเรียนเชิญผู้ปกครองเข้าใช้บริการ และเชิญชวนให้ทุกคนครอบครัวจัดมุมหนังสือในบ้าน นอกจากนี้จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน

โครงการค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่านโรงเรียนสายปัญญา ดำเนินการโดยรับสมัครนักเรียนจากโรงเรียนในเขตเดียวกัน โรงเรียนละ 10 คน ใช้เวลาในการเข้าค่ายอบรม 2 วัน มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนและครูที่สนใจการอ่านนำความรู้และแนวทางที่ได้จากการอบรมไปขยายเครือข่ายการอ่านในโรงเรียน กิจกรรมในการอบรมประกอบด้วย การอ่านสู่การเรียนรู้ กลยุทธ์สร้างศิษย์รักให้เป็นนักอ่าน ชุมทรัพย์ความรู้/หนังสือในดวงใจ เสียงเพลงกับการอ่าน Reading Rally และสิ่งประดิษฐ์จากการอ่าน

ค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่านได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รวมทั้งนักเรียนผู้นำเยาวชนรักการอ่านรุ่นก่อน ๆ เป็นวิทยากรพี่เลี้ยงให้ความรู้และความสนุกเพลิดเพลินแก่ผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แนวทางประยุกต์ใช้ในการสร้างเครือข่ายการอ่านในโรงเรียนของตนได้ นักเรียนและครูที่เข้ารับการอบรมทุกคนจะได้รับเกียรติบัตรผ่านการอบรมค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่านเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม นอกจากนี้หลังการอบรมมีการติดตามผลการสร้างเครือข่ายการอ่านในโรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรมด้วย

กิจกรรมโครงการลักษณะเดียวกันนี้มีการดำเนินการโดยหน่วยงานและกลุ่มอื่น ๆ อีก เช่น ศูนย์งานห้องสมุด กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ร่วมกับงานห้องสมุดโรงเรียนบดินทร์เดชาได้จัดโครงการค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่าน เพื่อสร้างผู้นำเยาวชนให้มีนิสัยรักการอ่านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการศึกษาค้นคว้า รู้จักพัฒนาความคิด พัฒนาตนเอง และสร้างสังคมการอ่านให้ทั่วถึงในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างเยาวชนรักการอ่าน และขยายผลไปยังโรงเรียนของตน
2. เพื่อส่งเสริมปลูกฝังวัฒนธรรมการอ่านในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทักษะเชาว์ปัญญา ทักษะทางอารมณ์และจิตใจ
3. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งกันและกัน
4. เพื่อสร้างเครือข่ายการอ่านในการขยายผล สนับสนุนส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

ในระยะเวลาดำเนินการ 3 วัน ได้กำหนดกิจกรรมย่อยในโครงการดังนี้

1. การบรรยายเรื่อง “การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิต” และเรื่อง “หนังสือในดวงใจ”
2. กิจกรรมสู่โลกกว้างด้วยการอ่าน ประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมตามฐาน 6 ฐาน ได้แก่

1. ดั่งเทพรัตนของนักอ่าน
2. โลกบรรณสารความรู้
3. พัฒนาสู่ปรีชาญาณ
4. ภาพผสานความคิด
5. ยาเสพติดพิบัติภัย
6. ก้าวไกลกับวิทยาศาสตร์

2.2 ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

พิพิธภัณฑ์ท่านเจ้าพระยาฯ

3. การแสดงกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การประเมินผลโครงการมีหลายวิธี ได้แก่

1. การสังเกต – สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. แบบประเมินผลกิจกรรม
3. แบบประเมินผลการดำเนินงาน
4. รายงาน

2.4.6.5 อ่านหนังสือเด่น

เนื่องจากมีหนังสือที่ดีจำนวนมากที่เยาวชนไม่รู้จักรู้จักหรือไม่มีโอกาสอ่าน จึงควรส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน โดยจัดโครงการรณรงค์ให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ดีมีคุณค่ามากขึ้น จัดเป็นกิจกรรมให้นักเรียนพอใจที่จะอ่าน สนุกกับการอ่านที่ครูจัดขึ้น กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน
2. ปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักการอ่านอย่างสร้างสรรค์ จรรโลงใจ อันเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิตที่ดี
3. นักเรียนได้อ่านหนังสือดีให้ได้มากที่สุดและได้ประโยชน์มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถเลือกหนังสือที่ดีมีประโยชน์
5. นักเรียนบันทึกการอ่านไว้เพื่อประกอบการค้นคว้า นำไปใช้ในชีวิตทั้งการศึกษาและการประกอบอาชีพ

นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. สนใจและรักการอ่านมากขึ้น
2. รู้จักหนังสือมากขึ้น
3. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการอ่านหนังสือ
4. รู้จักเลือกหนังสืออ่านได้เหมาะสม
5. ได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

การดำเนินการมีขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกหนังสือที่จะใช้ในโครงการนี้ (หนังสือที่ได้รับรางวัล/หนังสือยอดเยี่ยม/หนังสือคลาสสิก
 2. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และบรรณารักษ์
 3. จัดทำรายชื่อหนังสือและจัดเตรียมหนังสือกำหนดให้เลือกอ่านให้พร้อมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
 4. ทำบรรณนิทัศน์หนังสือเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักเรียน
 5. วางแผนกำหนดกิจกรรมในการอ่านและการประเมินผลการอ่าน
 6. จัดทำแบบฟอร์มประเมินผลการอ่าน
 7. กำหนดระยะเวลาโครงการและจำนวนหนังสือที่อ่าน เช่น

ระยะสั้น 1 ปี	จำนวนหนังสือ	10 – 15 เล่ม
ระยะยาว 3 ปี	จำนวนหนังสือ	35 – 40 เล่ม
 8. ประชุมนิเทศนักเรียนแต่ละระดับชั้น
 9. จัดนิทรรศการหนังสือพร้อมทั้งเอกสารรายชื่อหนังสือ ตัวอย่างบรรณนิทัศน์ พร้อมคำอธิบายวิธีการทำและแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรมโครงการนี้ เช่น แบบบันทึกข้อมูลแบบประเมินผล
 10. ทำสถิติการอ่านของนักเรียนแยกประเภทตามแบบบันทึกการอ่าน
 11. เลือกแบบบันทึกการอ่านของนักเรียนที่ดีเด่นติดป้ายประกาศ
 12. ทำหนังสือชมเชยนักเรียนถึงผู้ปกครอง
 13. จัดพิธีมอบรางวัล
- วิธีร่วมกิจกรรม มีดังนี้
1. ผู้ร่วมโครงการเลือกหนังสือเพื่ออ่าน
 2. อ่านและบันทึกการอ่านในแบบบันทึก

3. ส่งแบบบันทึกสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (กำหนดเป็นวันใดวันหนึ่งในสัปดาห์ ไม่บังคับว่าจะต้องมีส่งทุกสัปดาห์ และไม่กำหนดจำนวนเรื่องที่อ่าน)
4. ผู้ร่วมกิจกรรมทำกิจกรรม โดยครูจัดกลุ่มและเวลาให้ เช่น เล่าเรื่อง สนทนา แสดงความคิดเห็น แสดงบทบาทสมมติ แนะนำหนังสือใหม่ ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ฯลฯ
5. นักเรียนส่งบันทึกการอ่าน ทั้งหมดเมื่อสิ้นภาคเรียน ผู้มีสถิติการอ่านสูงสุดเป็นผู้ชนะ (แยกตามประเภทหนังสือ)

กิจกรรมในโครงการมีหลากหลาย ได้แก่

1. การจัดทำบรรณนิทัศน์
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การเล่าเรื่อง วาดภาพประกอบเรื่อง
4. การสนทนา
5. การแสดงบทบาทสมมติ
6. ทายปัญหาจากหนังสือ
7. การแนะนำหนังสือใหม่

การประเมินผลในแต่ละภาคเรียนพิจารณาจาก

1. สถิติการยืมหนังสืออ่าน
2. สถิติการส่งบันทึกการอ่าน
3. ผลงานการบันทึก
4. การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือที่อ่าน

2.4.6.6 แลกกันอ่าน

การส่งเสริมการอ่านและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างคุ้มค่าโดยการแลกเปลี่ยนหนังสือ อาจดำเนินการโดยห้องสมุด ร้านหนังสือของโรงเรียนหรือร้านหนังสือของหน่วยงานอื่น ๆ ในโรงเรียน ดังตัวอย่างกิจกรรมแลกกันอ่าน ต่อไปนี้

หอสมุดโรงเรียน ใตหุดมศึกษา จัดกิจกรรมแลกกันอ่านเพื่อให้นักเรียนรู้จักการถนอมรักษาหนังสือ รักการอ่าน รู้จักคุณค่าของหนังสือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีส่วนร่วมกิจกรรมของหอสมุด

การดำเนินงานมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดตั้งกองทุนหนังสือที่จะใช้ในกิจกรรมโดยรับบริจาคหนังสือจากนักเรียน
2. ลงทะเบียนและแยกประเภทหนังสือที่ได้รับบริจาค

3. ห้องสมุดกำหนดวันรับหนังสือจากผู้ต้องการแลกเปลี่ยน โดยออกบัตรแลกกันอ่าน และให้นักเรียนนำบัตรแลกกันอ่านมาติดต่อบริษัทหนังสือตามวันที่กำหนด

กิจกรรมแลกกันอ่านสามารถจัดในหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ร้านหนังสือและร้านแลกเปลี่ยนหนังสือ ซึ่งเยาวชนนำหนังสือที่ตนอ่านจบหรือไม่ต้องการไปแลกเปลี่ยนกับหนังสือหรือสื่อการอ่านอื่นในชั้นที่จัดไว้

2.4.6.7 ชมรม/สโมสรนักอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นโครงการซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ร้านจำหน่ายหนังสือ และศูนย์เยาวชน ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและหนังสือสามารถจัดเพื่อส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. การจัดหาหนังสือ การที่ห้องสมุดจัดกิจกรรมนี้ อาจประสานกับชมรมเชิงธุรกิจ เช่น ชมรมของร้านหนังสือหรือสำนักพิมพ์ เพื่อเป็นแหล่งสั่งหนังสือ ซึ่งจะได้รับประโยชน์ดังนี้

- 1) เยาวชนได้อ่านหนังสือโดยไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก
- 2) กระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับหนังสือมากขึ้น
- 3) ห้องสมุดหรือโรงเรียนได้รับหนังสือจากแหล่งที่ร่วมมือแบบให้เปล่า

เมื่อได้รายชื่อหนังสือจากนักเรียน ผู้จัดกิจกรรมพิมพ์รายชื่อ ข้อมูลบรรณานุกรม และราคาส่งให้ชมรมหนังสือชมรมหนังสือ สโมสรนักอ่าน สามารถจำหน่ายสิ่งอื่นนอกจากทรัพยากรสารนิเทศด้วย เช่น สมุดสะสม สติกเกอร์ ฯลฯ แต่ทั้งนี้ครูและบรรณารักษ์ต้องจัดหาหนังสือสำหรับอ่านเท่านั้น ไม่ใช่หนังสือที่เป็นเกมส์ต่าง ๆ

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

- 1) จัดทำรายชื่อหนังสือแนะนำให้อ่าน มีรางวัล เช่น ดิฉันดาว ของรางวัล หรือป้ายชื่อ
- 2) โครงการของห้องสมุดร่วมกับครอบครัว โดยมีผู้ปกครอง บรรณารักษ์ อ่านหนังสือร่วมกัน และอภิปราย
- 3) บางโครงการกำหนดแนวหนังสือที่จะอ่าน เช่น ชมรมนวนิยายวิทยาศาสตร์ ชมรมกีฬาวินัย

2.4.6.8 หนังสือสัญจร

กิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของหอสมุดโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักการรักษาถนอมหนังสือ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อบริการผู้ปกครอง ครู และนักเรียนได้อ่านหนังสือ และเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับความรู้และสิ่งแปลกใหม่ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

การดำเนินงานโครงการหนังสือสัปดาห์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์การใช้บริการ รับบริจาคหนังสือและวารสาร
2. นำหนังสือและวารสารที่ได้รับบริจาค หรือบรรณารักษ์จัดซื้อมาประทับตราหอสมุด และลงทะเบียน
3. แยกประเภทหนังสือ วารสารสำหรับให้บริการใส่ตะกร้า หรือตู้หอสมุดเคลื่อนที่
4. จัดทำตะกร้าใส่หนังสือ 8 ชุด โดยจัดให้มีหนังสือหลายประเภทรวมทั้งวารสาร และทำการจัดเปลี่ยนหนังสือสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
5. นำหนังสือที่ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วใส่ตู้หนังสือนอกห้องสมุด พร้อมทั้งนำวารสารจัดวางตามชั้นหนังสือภายในตู้
6. จัดหนังสือพิมพ์รายวันไว้ ณ อาคารอื่นนอกห้องสมุด 2 แห่ง แห่งละ 3 ฉบับ เป็นประจำทุกวัน
7. นำตะกร้าหนังสือ หนังสือพิมพ์ จัดวางประจำที่และเปิดบริการตู้หนังสือนอกห้องสมุด เวลาประมาณ 07.00 น. และเก็บตะกร้าหนังสือ ปิดตู้หนังสือ เวลา 17.00 น.

2.4.6.9 วางทูลงานอ่านทุกคน DEAR (Drop Everything and Read)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เยาวชน ใน พ.ศ. 2546 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเป็นโครงการ “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้” เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อกระตุ้นนักเรียน ครู ผู้บริหาร พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ เป็นการรวมพลัง ปลูกฝังนิสัย ให้เด็กไทยรักการอ่าน และมุ่งสร้างสรรค์ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดให้แก่เด็กนักเรียนทั้งโรงเรียน โดยกำหนดช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งให้ทุกคนหยุดทำกิจกรรมทุกอย่างเพื่ออ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ กฤตภาค ที่ห้องสมุดจัดหามาให้ หรือให้นักเรียนจัดหามาเอง โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน
2. เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียน ตามลำดับ ตั้งแต่ระดับอ่านออก อ่านเป็น อ่านสม่ำเสมอ จนกระทั่งอ่านเป็นนิสัย

วิธีดำเนินงาน มีดังนี้

1. คณะกรรมการคัดเลือกหนังสือที่จะใช้สำหรับการอ่านในห้องเรียนโดยยึดหลักการหนังสือที่คัดเลือกให้อ่านต้องช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ กลุ่มสาระต่างๆ และมีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน แต่ละห้องเรียนมีจำนวนหนังสือเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
2. จัดตารางให้นักเรียนได้ฝึกอ่านซึ่งอาจกำหนดเป็นกลุ่มเล็ก 1 ห้องเรียน หรือทั้งโรงเรียน การกำหนดเวลาในระยะแรกอาจใช้เวลาวันละ 3-5 นาที แล้วค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม
3. จัดทำสัญญาณบอเวลาในการอ่าน หรืออาจใช้เปิดเพลงประจำโรงเรียนก็ได้ เมื่อถึงเวลาให้ทุกคนหยุดกิจกรรมอื่น ๆ ทุกอย่างแล้วอ่านอย่างตั้งใจ เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนหยุดทำกิจกรรม
4. ในแต่ละสัปดาห์ เมื่อนักเรียนอ่านจบตอนใดตอนหนึ่งให้นักเรียนบันทึกเรื่องราวที่อ่านลงในสมุดบันทึก
5. จัดทำสาระความรู้เพื่อให้นักเรียนได้อ่าน สลับกับให้นักเรียนนำหนังสือมาอ่านเอง
6. สรรหาอดนักอ่านที่มีสถิติการอ่านสูงในแต่ละเดือน ให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณ
7. จัดการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ จากหนังสือที่ให้อ่านช่วงกิจกรรมหยุดทุกงานอ่านทุกคนตลอดปีการศึกษา โดยพิจารณาจากการปฏิบัติการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. สำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียน คัดเลือกบทความที่มีประโยชน์ไว้เสริมหากนักเรียนต้องการอ่าน
2. การทำกิจกรรมหยุดทุกอย่างเพื่ออ่าน ควรมีการประชาสัมพันธ์และทำร่วมกันทั้งโรงเรียน จึงจะประสบความสำเร็จ
3. ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการจดบันทึกความรู้จากการอ่านเป็นประจำทุกวัน และจัดให้มีการประกวดบันทึกการอ่านของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมการอ่านนี้ โรงเรียนต่าง ๆ ได้รับแนวทางไปดำเนินการตามความพร้อมและความเหมาะสม ดังตัวอย่างการจัดกิจกรรมของโรงเรียนสายปัญญา ซึ่งให้นักเรียนได้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจวันละ 15 นาที ผู้ดำเนินการ คือคณะกรรมการพัฒนาห้องสมุด (ประกอบด้วยฝ่ายบริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระทุกวิชา บรรณารักษ์กลุ่มสาระฯ และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน) ดำเนินการจัดหาหนังสือทั้งประเภทสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งความรู้ใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ต ความรู้จากวารสาร หนังสือพิมพ์ จัดทำเป็นกฤตภาค ใส่กล่องกล่องละ 50 เล่ม สำหรับทุกห้องเรียน กิจกรรมอีกอย่างหนึ่งในโครงการนี้คือการอ่านบทความจากสารานุกรม โดยการจัด

นักเรียนครึ่งละ 2 ห้องเรียนเข้าห้องสมุด เพื่ออ่านสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีบรรณารักษ์แนะนำคุณค่าของสารานุกรม ให้ นักเรียนเลือกอ่านเรื่องที่สนใจ 1 เรื่อง แล้วบันทึกการอ่านในใบบันทึกส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพร้อมลงนาม เวลาเหลือนักเรียนแลกเปลี่ยนหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือผลัดกันเล่าเรื่องที่อ่าน และเสริมด้วยกิจกรรมหนังสือดีกลับไปเล่าที่บ้าน คือ นักเรียนอ่านหนังสือเล่มใดประทับใจให้กลับไปเล่าให้ พ่อ แม่ ญาติพี่น้องฟัง แล้วให้บุคคลที่รับฟังเขียนติชม

2.4.6.10 วันอ่านหนังสือ

การกำหนดวันพิเศษปีละ 1 หรือ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน เพื่ออ่านหนังสือ ในวันนี้ทั้งโรงเรียนหรือหน่วยงานนั้นจะไม่ทำสิ่งอื่นนอกจากการอ่านหนังสือ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอ่าน โรงเรียนอาจเชิญผู้ปกครองและแขกมาร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่สามารถจัดได้ในวันอ่านหนังสือ เช่น

- การอ่านเงียบ ๆ ตามลำพัง หรืออ่านกับเพื่อนหรือผู้ปกครอง
- การอ่านออกเสียง
- การสนทนาเรื่องหนังสือ
- นักเขียนเยี่ยมโรงเรียน/ชุมชน
- การวาดภาพประกอบหนังสือเรื่องโปรด
- การแต่งกายเหมือนตัวละครในหนังสือ
- จำลองฉาก/เหตุการณ์จากหนังสือ
- การอ่านให้เด็กเล็กฟัง
- การอ่านนอกโรงเรียน
- การแสดงละครสั้นแนวตลกที่เขียนบทจากหนังสือที่มีการอภิปราย
- การเล่นนิทาน

กิจกรรมวันอ่านหนังสือควรจัดสถานที่โดยเลือกโต๊ะเรียนไว้ชิดด้านหนึ่งในห้อง จัดพื้นที่ว่างให้เด็กอ่านหนังสือตามสบายใจในอิริยาบถต่าง ๆ เช่น นั่ง นอน โดยเอาหมอน ผ้าห่ม ถูหนุน และตุ๊กตานิ่ม ๆ มาด้วยได้

2.4.6.11 สัปดาห์หนังสือต้องห้าม

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านตลอดปีการศึกษาของโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา ดำเนินการโดยบรรณารักษ์ประสานกับครูเพื่อให้สอนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเซ็นเซอร์หนังสือ และการห้ามเผยแพร่หนังสือ ครูจัดตารางชั่วโมงห้องสมุดเพื่อให้เด็กเรียนเรื่องเกี่ยวกับเสรีภาพ

ทางความคิด ลักษณะของหนังสือต้องห้ามหรือหนังสือที่มีปัญหาต่าง ๆ เช่น เรื่องเกี่ยวกับ กามารมณ์ เรื่องลามกอนาจาร และมาตรฐานต่าง ๆ ของชุมชน ต่อจากนั้นนักเรียนอ่านข้อความ ตอนหนึ่งซึ่งคัดลอกมาจากหนังสือ และสวมบทผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ ผู้บริหาร กรรมการ โรงเรียนหรือนักเรียนชั้นมัธยม เด็กที่สวมบทแต่ละกลุ่มออกเสียงว่าจะคัดหนังสือออกจาก ห้องสมุดหรือไม่ บรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานจะรับผลจากการออกเสียงของนักเรียนไปพิจารณาด้วย

ตลอดปีการศึกษาครูสำรวจความเห็นของเด็กเกี่ยวกับการพิจารณาหนังสือต้องห้ามหรือ หนังสือที่มีปัญหา นักเรียนชั้นเรียนต่าง ๆ มาห้องสมุดเพื่อค้นคว้าและอ่านหนังสือที่ทำหายและ หนังสือที่มีปัญหา การอ่านหนังสือโดยมีความเข้าใจถึงช่วงเวลาที่หนังสือเหล่านั้นเขียนขึ้น นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะชื่นชมคุณค่าของหนังสือพร้อมกับเข้าใจว่า เหตุใดหนังสือเหล่านั้นจึงเป็นเรื่อง ต้องห้าม นอกจากนี้ยังได้สำรวจและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น การร้องเรียนของ ผู้อ่านและความสำคัญของกลุ่มที่คัดค้าน และได้ข้อสรุปสาเหตุที่หนังสือและสื่อสารนิเทศอื่น ๆ ควรถูกคัดออกหรือคงอยู่ในห้องสมุด

การดำเนินการโครงการนี้อาจมีกิจกรรมย่อยอื่นประกอบด้วย เช่น

- การสนทนากับอาจารย์เกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน
- การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย
- จดหมายข่าวสำหรับอาจารย์เน้นรายการหนังสือที่จัดหาใหม่
- การจัดแสดงหนังสือ โดยเน้นการแสดงหนังสือตามหัวข้อต่าง ๆ ที่มีปัญหา หรือการจัดแสดงโปสเตอร์ส่งเสริมการอ่านของทางการ เช่น การรณรงค์ระดับชาติ
- “สัปดาห์การอ่านของเยาวชน” และการจัดแสดงหนังสือของห้องสมุด เช่น การแนะนำหนังสือร่วมสมัย มีแขกรับเชิญคือ ผู้จัดการร้านหนังสือการ์ตูนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน เป็นต้น

2.4.6.12 สัปดาห์หอสมุด

กิจกรรมสัปดาห์หอสมุดที่นำมาเป็นตัวอย่างนี้ เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดำเนินการโดยหอสมุดโรงเรียนไพฑูริคศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของ หนังสือ และมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองรู้จักหนังสือได้รับรางวัล และ หนังสือที่น่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเข้าร่วม กิจกรรมกับหอสมุด และเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และรับรู้สิ่งแปลกใหม่และใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์

วิธีดำเนินงานมีดังนี้

1. บรรณารักษ์วางแผนร่วมกับคณะกรรมการหอสมุดเกี่ยวกับการจัดงาน

2. จัดหาของที่ระลึกและรางวัลสำหรับนักเรียนและผู้เข้าร่วมกิจกรรม
3. จัดหาหนังสือได้รับรางวัลและหนังสือน่าสนใจเพื่อจัดนิทรรศการ
4. จัดนิทรรศการหนังสือได้รับรางวัล หนังสือน่าสนใจ หนังสือ 10 อันดับที่มีผู้อ่านมากของห้องสมุด
5. จัดนิทรรศการผลงานของนักเขียน

6. จัดเล่นิทานและแข่งขันตอบปัญหาพาสนุก พร้อมมอบรางวัลสำหรับนักเรียนที่ชนะการแข่งขัน

7. จัดจำหน่ายหนังสือดี

การประเมินผลโครงการมีหลายวิธี ได้แก่ สังเกตความร่วมมือของครู นักเรียนและผู้ใช้บริการ ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างถูกต้องของนักเรียน และใช้แบบสอบถามผู้ใช้บริการ

กิจกรรมนี้มีประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และสามารถปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียน และครู อาจารย์ ที่เข้าร่วมโครงการเรียนรู้วิธีการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำความรู้ไปพัฒนาชีวิตของตนและสังคม
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของหนังสือ และรู้จักวิธีการรักษาถนอมหนังสือ
4. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
5. นักเรียน และครู อาจารย์ เป็นนักอ่านที่มีคุณภาพสามารถขยายผลการอ่านให้บุคคลอื่น ๆ ในลักษณะสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อสร้างสังคมการอ่านอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินโครงการค่ายผู้นำเยาวชนรักการอ่านสำหรับนักเรียน 100 คน นอกจากคณะผู้ดำเนินงานแล้วยังต้องมีวิทยากร และพี่เลี้ยงดูแลนักเรียนอีกกลุ่มละ 10 คนเป็นอย่างน้อย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น และความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดขอบเขตการวิจัย และกลุ่มตัวอย่าง
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การกำหนดขอบเขตการวิจัย และกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งมีการจัดทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศในด้านรูปแบบ และวิธีการจัด และศึกษาสภาพการอ่านและความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เยาวชนไทยทั้งหญิงและชาย อายุระหว่าง 12 – 14 ปี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยศึกษา มีความสามารถในการอ่านด้วยตนเองดี มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 420 คน ประกอบด้วยเยาวชนก่อนวัยรุ่นจากแหล่งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น 7 แห่ง ๆ ละ 60 คน ประกอบด้วย สถานศึกษา 4 แห่ง ซึ่งเคยได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และห้องสมุดประชาชน 3 แห่งที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสม่ำเสมอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในเขตอุดมศึกษา (รางวัลดีเด่นสาขา กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ระดับประถมศึกษา) และโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่างสิงหนเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขา กิจกรรมส่งเสริมการอ่านผู้นำการเรียนรู้อันดับประถมศึกษา) โรงเรียนละ 60 คน รวม 120 คน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้) ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนละ 60 คน รวม 120 คน

3. เยาวชนอายุ 12 – 14 ปี ที่เป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนภาชีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ห้องสมุดศูนย์การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แห่งละ 60 คน รวม 120 คน และเยาวชนที่เข้าใช้ห้องสมุดและร่วมกิจกรรม ณ อุทยานการเรียนรู้ 60 คน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน มีวิธีการได้มา ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จาก 4 โรงเรียนต่างๆ ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้บริหารโรงเรียน บรรณารักษ์และอาจารย์ผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จัดนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามให้

เยาวชนอายุ 12 – 14 ปี ในห้องสมุดประชาชน และอุทยานการเรียนรู้คัดเลือกโดยผู้ช่วยวิจัยผู้แจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามพิจารณาลักษณะทางกายภาพ และสอบถามระดับการศึกษาและอายุ

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัย และเว็บไซต์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม และการอภิปรายผลการวิจัยและเป็นเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น (รายละเอียดในบทที่ 1 และ 2)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านและความสนใจอ่านและความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน (ดูตัวอย่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในภาคผนวก) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ เกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ เกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง การใช้เวลาอ่านหนังสือ

เพื่อการเรียน การใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง และประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมข้อความ

ตอนที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นคำถามเชิงประเมินค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 4.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4.2 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

แต่ละตอนจำแนกตามทักษะที่ใช้ในกิจกรรมเป็น 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ตอนที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถามความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เนื้อหาของกิจกรรม ช่วงเวลาที่จัด สถานที่จัด และวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมข้อความ

การทดสอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทดสอบแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นกับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรม ณ อุทยานการเรียนรู้ จำนวน 40 ชุด (เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2548) และทำการวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจำนวน 36 ชุด และนำผลการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางปรับปรุงแบบสอบถามในด้านเนื้อหา และรูปแบบ ดังนี้

เนื้อหา ได้ปรับปรุงประเด็นคำถามให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

รูปแบบ ได้ปรับปรุงลักษณะคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากคำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามแบบเลือกตอบ และปรับปรุงประเด็นคำถามความคิดเห็นเชิงประเมินค่าให้ง่าย กระชับ และไม่ซ้ำซ้อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 420 คน โดยกระจายให้ครอบคลุมเยาวชนทั้งเพศชายและหญิง ในวัย 12 – 14 ปี ระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2548 – วันที่ 15 มกราคม 2549

การแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมทำโดยการประสานงานกับอาจารย์ และบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ห้องสมุด และแหล่งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 7 แห่งที่ระบุไว้ในตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ตอนต้นที่ 2 และตอนต้นที่ 3 นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ข้อมูลตอนต้นที่ 4 ที่เป็นความคิดเห็นเชิงประเมินค่านำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ในการกำหนดและแปลค่าระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยได้กำหนดมาตราประมาณค่าไว้ 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง	ระดับมากที่สุด	(มส)
3.51 – 4.50 หมายถึง	ระดับมาก	(ม)
2.51 – 3.50 หมายถึง	ระดับปานกลาง	(ป)
1.51 – 2.50 หมายถึง	ระดับน้อย	(น)
1.00 – 1.50 หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด	(นส)

ผลการวิจัยในส่วนที่เป็นเนื้อหากิจกรรมส่งเสริมการอ่านนำเสนอโดยการเรียงเรียงเชิง
พรรณนา ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นนำเสนอโดยตารางประกอบการ
บรรยาย และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในบทที่ 5

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 การอ่านหนังสือ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน การใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง และประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามทักษะที่ใช้ในกิจกรรมเป็น 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ตอนที่ 4.2 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามทักษะที่ใช้ในกิจกรรมเป็น 6 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ตอนที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อมูลความคิดเห็น ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แนวเนื้อหาของกิจกรรม ช่วงเวลาที่จัด สถานที่จัด และวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา ดังนี้

1.1 เพศและอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

เยาวชนก่อนวัยรุ่นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 420 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน (ร้อยละ 62.86) และเป็นเพศชาย 156 คน (ร้อยละ 37.14)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด 204 คน (ร้อยละ 48.57) มีอายุ 12 ปี รองลงมาจำนวน 114 คน (ร้อยละ 27.14) มีอายุ 14 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 102 คน (ร้อยละ 24.29) มีอายุ 13 ปี

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวนมากที่สุด 90 คน (ร้อยละ 21.43) และเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 114 คน (ร้อยละ 27.14) มีอายุ 12 ปี เช่นเดียวกัน รองลงมาเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 35 คน (ร้อยละ 8.33) มีอายุ 13 ปี ในขณะที่เพศหญิง จำนวน 83 คน (ร้อยละ 19.76) มีอายุ 14 ปี และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวนน้อยที่สุด 31 คน (ร้อยละ 7.38) มีอายุ 14 ปี ส่วนเพศหญิงจำนวนน้อยที่สุด 67 คน (ร้อยละ 15.95) มีอายุ 13 ปี (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศและอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	12 ปี		13 ปี		14 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย (n=156)	90	21.43	35	8.33	31	7.38	156	37.14
หญิง(n=264)	114	27.14	67	15.95	83	19.76	264	62.86
รวม	204	48.57	102	24.29	114	27.14	420	100.00

1.2 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

เยาวชนก่อนวัยรุ่นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 184 คน (ร้อยละ 43.81) ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา จำนวน 83 คน (ร้อยละ 19.76) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และจำนวนน้อยที่สุด 74 คน (ร้อยละ 17.62) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย จำนวนมากที่สุด 86 คน (ร้อยละ 20.48) และเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 98 คน (ร้อยละ 23.33) ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่นเดียวกัน รองลงมาเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 26 คน (ร้อยละ 6.19) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในขณะที่เพศหญิง จำนวน 60 คน (ร้อยละ 14.29) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวนน้อยที่สุด 19 คน (ร้อยละ 4.52) ศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนเพศหญิงจำนวนน้อยที่สุด 48 คน (ร้อยละ 11.43) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	ประถมปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 1		มัธยมศึกษาปีที่ 2		มัธยมศึกษาปีที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย(n=156)	86	20.48	25	5.95	26	6.19	19	4.52
หญิง(n=264)	98	23.33	58	13.81	48	11.43	60	14.29
รวม	184	43.81	83	19.76	74	17.62	79	18.81

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่จำนวน 175 คน (ร้อยละ 85.78) ศึกษาชั้นประถมปีที่ 6 รองลงมา จำนวน 28 คน (ร้อยละ 13.73) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.49) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่จำนวน 55 คน (ร้อยละ 53.92) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รองลงมา จำนวน 38 คน (ร้อยละ 37.26) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 8.82) ศึกษาชั้นประถมปีที่ 6

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี ส่วนใหญ่จำนวน 78 คน (ร้อยละ 68.42) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และจำนวน 36 คน (ร้อยละ 31.58) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	ประถมปีที่ 6 (n=184)		มัธยมศึกษาปีที่ 1 (n=83)		มัธยมศึกษาปีที่ 2 (n=74)		มัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=79)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12 ปี(n=204)	175	85.78	28	13.73	-	-	1	0.49
13 ปี(n=102)	9	8.82	55	53.92	38	37.26	-	-
14 ปี(n=114)	-	-	-	-	36	31.58	78	68.42

ตอนที่ 2 การอ่านหนังสือ

ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยสิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนในแต่ละวัน การใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง ในแต่ละวัน และประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง

ผลการศึกษาพบว่า สิ่งที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่างมี 4 กิจกรรม ดังนี้ จำนวน 306 คน (ร้อยละ 72.86) อ่านหนังสือ จำนวน 297 คน (ร้อยละ 70.71) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD) จำนวน 267 คน (ร้อยละ 63.57) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต และจำนวน 260 คน (ร้อยละ 61.90) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรีตามลำดับ และพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้ ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา ทำงานศิลปะ / สร้างสรรค์ และเดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็องของ นอกจากนี้ พบว่าเยาวชนจำนวน 23 คน (ร้อยละ 5.48) ทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (6 คน) เล่นเกมส์ (4 คน) ทำการบ้าน (3 คน) ช่วยงานบิดามารดา (3 คน) แต่งเรื่อง/นิทาน (2 คน) ฟักผอน (2 คน) ปลูกต้นไม้ (1 คน) เล่นกับสัตว์เลี้ยง (1 คน) และฟันทบเปอร์ยบงำแพง (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า สิ่งที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่างมี 5 กิจกรรม ดังนี้ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 69.87) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต จำนวนใกล้เคียงกัน 108 คน (ร้อยละ 69.23) อ่านหนังสือ จำนวน 100 คน (ร้อยละ 64.10) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD) จำนวน 96 คน (ร้อยละ 61.54) ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา และจำนวน 82 คน (ร้อยละ 52.56) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี เยาวชนเพศชายส่วนน้อยทำงานศิลปะ / สร้างสรรค์ และเดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็องของตามลำดับ นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 11 คน (ร้อยละ 7.05) ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (3 คน) เล่นเกมส์ (3 คน) ช่วยงานบิดามารดา (2 คน) ฟักผอน (1 คน) เล่นกับสัตว์เลี้ยง (1 คน) และฟันทบเปอร์ยบงำแพง (1 คน)

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิง พบว่า สิ่งส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่างมี 5 กิจกรรม ได้แก่ จำนวน 198 คน (ร้อยละ 75.00) อ่านหนังสือ จำนวนใกล้เคียงกัน 197 คน (ร้อยละ 74.62) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD) จำนวน 178 คน (ร้อยละ 67.42) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี และจำนวน 158 คน (ร้อยละ 59.85) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต ตามลำดับ และเยาวชนเพศหญิงส่วนน้อยชอบทำงานศิลปะ / สร้างสรรค์ และเดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็องของ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าจำนวน 12 คน (ร้อยละ 4.55)

ทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (3 คน) ทำการบ้าน (3 คน) แต่งเรื่อง/นิทาน (2 คน) เล่นเกมส์ (1 คน) ช่วยงานบิดามารดา (1คน) พักผ่อน (1 คน) และปลูกต้นไม้ (1 คน) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง จำแนกตามเพศ*

สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง	ชาย(n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ่านหนังสือ	108	69.23	198	75.00	306	72.86
ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) /วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD)	100	64.10	197	74.62	297	70.71
เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต	109	69.87	158	59.85	267	63.57
ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา	96	61.54	108	40.91	204	48.57
ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี	82	52.56	178	67.42	260	61.90
เดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซั๊อของ	44	28.21	87	32.95	131	31.19
ทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ (วาดภาพ ประติมากรรม ฯลฯ)	45	28.85	95	35.98	140	33.33
อื่น ๆ	11	7.05	12	4.55	23	5.48

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า สิ่งที่ยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่างมี 5 กิจกรรม ดังนี้ จำนวน157 คน (ร้อยละ 76.96) อ่านหนังสือ จำนวน 137 คน (ร้อยละ 67.16) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) /วีซีดี (VCD) /ดีวีดี (DVD) จำนวน 123 คน (ร้อยละ 60.29) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี จำนวน 122 คน (ร้อยละ 59.80) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต และจำนวน 110 คน (ร้อยละ 53.92) ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา ตามลำดับ ยาวชนส่วนน้อยชอบทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ และเดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซั๊อของตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า จำนวน 15 คน (ร้อยละ 7.35) ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (2 คน) เล่นเกมส์ (2 คน) ช่วยงานบิดามารดา (2 คน) แต่งเรื่อง/นิทาน (2 คน) พักผ่อน (2 คน) ทำการบ้าน (1 คน) ปลูกต้นไม้ (1 คน) อ่านการ์ตูน(1 คน) เล่นกับสัตว์เลี้ยง (1 คน) และฟันสปรีย์บนกำแพง (1 คน)

ยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรม 4 กิจกรรม ดังนี้ จำนวน 72 คน (ร้อยละ 70.59) อ่านหนังสือ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 68.63) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) /วีซีดี (VCD) /ดีวีดี (DVD) จำนวน 65 คน (ร้อยละ 63.73) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต และจำนวน 61 คน (ร้อยละ 59.80) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรีตามลำดับ ยาวชน

ส่วนน้อยชอบทำ 3 กิจกรรม ได้แก่ ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา ทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ และเดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็องของ นอกจากนี้ พบว่า จำนวน 5 คน (ร้อยละ 4.90) ทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (2 คน) ทำการบ้าน (2 คน) และช่วยงานบิดามารดา (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี ส่วนใหญ่ชอบทำ 4 กิจกรรม ดังนี้ จำนวน 90 คน (ร้อยละ 78.95) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD) จำนวน 80 คน (ร้อยละ 70.18) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต จำนวน 77 คน (ร้อยละ 67.54) อ่านหนังสือ และจำนวน 76 คน (ร้อยละ 66.67) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี ตามลำดับ เยาวชนส่วนน้อยชอบออกกำลังกาย / เล่นกีฬา และทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังพบว่า จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.51) ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เล่นดนตรี (2 คน) และเล่นเกม (2 คน) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง จำแนกตามอายุ*

สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี (n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ่านหนังสือ(n=306)	157	76.96	72	70.59	77	67.54
ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD)(n=297)	137	67.16	70	68.63	90	78.95
เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต(n=267)	122	59.80	65	63.73	80	70.18
ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา(n=204)	110	53.92	50	49.02	44	38.60
ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี(n=260)	123	60.29	61	59.80	76	66.67
เดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็องของ(n=131)	72	35.29	22	21.57	37	32.46
ทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ (วาดภาพ ประติมากรรม ฯลฯ)(n=140)	88	43.14	24	23.53	28	24.56
อื่น ๆ(n=24)	15	7.35	5	4.90	4	3.51

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน

ในการใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนในแต่ละวัน เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด 133 คน (ร้อยละ 31.67) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที รองลงมาจำนวน 108 คน (ร้อยละ 25.71) อ่าน 15 นาที และจำนวนน้อยที่สุด 32 คน (ร้อยละ 7.62) อ่าน 45 นาที และมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยจำนวน 28 คน (ร้อยละ 6.67) ส่วนผู้ที่ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงมี 49 คน (ร้อยละ 11.67)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดเพศชาย 48 คน (ร้อยละ 30.77) และเพศหญิง 85 คน (ร้อยละ 32.20) อ่าน 30 นาที รองลงมาเพศชาย 43 คน (ร้อยละ 27.56) และเพศหญิง 65 คน (ร้อยละ 24.62) อ่าน 15 นาที และจำนวนน้อยที่สุดเพศชาย 10 คน (ร้อยละ 6.41) และเพศหญิง 32 คน (ร้อยละ 7.62) อ่าน 45 นาทีเช่นเดียวกัน และมีเยาวชนเพศชายจำนวน 10 คน (ร้อยละ 6.41) และเพศหญิง 18 คน (ร้อยละ 6.82) ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลย ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย 20 คน (ร้อยละ 12.82) และเพศหญิง 29 คน (ร้อยละ 10.98) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน จำแนกตามเพศ

การใช้เวลาอ่านหนังสือ เพื่อการเรียน	ชาย (n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านเลย	10	6.41	18	6.82	28	6.67
อ่าน15 นาที	43	27.56	65	24.62	108	25.71
อ่าน 30 นาที	48	30.77	85	32.20	133	31.67
อ่าน 45 นาที	10	6.41	22	8.33	32	7.62
อ่าน 1 ชั่วโมง	25	16.03	45	17.05	70	16.66
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง	20	12.82	29	10.98	49	11.67

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 33.33) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที รองลงมา จำนวน 50 คน (ร้อยละ 24.51) อ่าน15 นาที จำนวนน้อยที่สุด 17 คน (ร้อยละ 8.33) อ่าน 45 นาที และมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยจำนวน 11 คน (ร้อยละ 5.39) ส่วนผู้ที่ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงมี 27 คน (ร้อยละ 13.24)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 31.37) ใช้เวลาอ่าน15 นาที รองลงมา จำนวน 29 คน (ร้อยละ 28.43) อ่าน 30 นาที จำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 6.86) อ่าน 45 นาที และมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยจำนวน 7คน (ร้อยละ 6.86) ส่วนผู้ที่ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงมี 10 คน (ร้อยละ 9.80)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 31.58) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที รองลงมา จำนวน 26 คน (ร้อยละ 22.81) ใช้เวลาอ่าน 15 นาที และจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 7.02) ใช้อ่าน 45 นาที และมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยจำนวน 10 คน (ร้อยละ 8.77) ส่วนผู้ที่ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงมี 12 คน (ร้อยละ 10.53) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน จำแนกตามอายุ

การใช้เวลาอ่านหนังสือ เพื่อการเรียนในแต่ละวัน	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านเลย (n=28)	11	5.39	7	6.86	10	8.77
อ่าน15 นาที (n=108)	50	24.51	32	31.37	26	22.81
อ่าน 30 นาที (n=133)	68	33.33	29	28.43	36	31.58
อ่าน 45 นาที (n=32)	17	8.33	7	6.86	8	7.02
อ่าน 1 ชั่วโมง (n=70)	31	15.20	17	16.67	22	19.30
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง (n=49)	27	13.24	10	9.80	12	10.53

2.3 การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง

ในการใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองในแต่ละวัน เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด 123 คน (ร้อยละ 29.29) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมาจำนวน 102 คน (ร้อยละ 24.29) อ่าน 30 นาที และจำนวนน้อยที่สุด 44 คน (ร้อยละ 10.48) อ่าน 45 นาที และมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองเลยจำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.33)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดเพศชาย 42 คน (ร้อยละ 26.92) และเพศหญิง 81 คน (ร้อยละ 30.68) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมาเพศชาย 40 คน (ร้อยละ 25.64) และเพศหญิง 62 คน (ร้อยละ 23.48) อ่าน 30 นาที และจำนวนน้อยที่สุดเพศชาย 13 คน (ร้อยละ 8.33) และเพศหญิง 31 คน (ร้อยละ 11.74) อ่าน 45 นาที เช่นเดียวกัน และมีเยาวชนเพศชายจำนวน 8 คน (ร้อยละ 5.13) และเพศหญิง 6 คน (ร้อยละ 2.27) ไม่อ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองเลย (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง จำแนกตามเพศ

การใช้เวลาอ่านหนังสือ ตามความสนใจของตนเอง	ชาย (n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านเลย	8	5.13	6	2.27	14	3.33
อ่าน15 นาที	29	18.59	45	17.05	74	17.62
อ่าน 30 นาที	40	25.64	62	23.48	102	24.29
อ่าน 45 นาที	13	8.33	31	11.74	44	10.48
อ่าน 1 ชั่วโมง	24	15.38	39	14.77	63	15.00
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง	42	26.92	81	30.68	123	29.29

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มอายุ กล่าวคือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 25.49) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 30.39) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 40 คน (ร้อยละ 35.09) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมา เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 50 คน (ร้อยละ 24.51) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 28.43) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 20.18) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที และเยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนน้อยที่สุดของทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 26 คน (ร้อยละ 12.75) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 10.78) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 6.14) อ่าน 45 นาที เช่นเดียวกัน และกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 3.92) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.96) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.51) ไม่อ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองเลย (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง จำแนกตามอายุ

การใช้เวลาอ่านหนังสือ ตามความสนใจของตนเอง	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านเลย	8	3.92	2	1.96	4	3.51
อ่าน 15 นาที	40	19.61	15	14.71	19	16.67
อ่าน 30 นาที	50	24.51	29	28.43	23	20.18
อ่าน 45 นาที	26	12.75	11	10.78	7	6.14
อ่าน 1 ชั่วโมง	28	13.73	14	13.73	21	18.42
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง	52	25.49	31	30.39	40	35.09

2.4 ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบอ่านสิ่งพิมพ์ 2 ประเภท คือ จำนวน 327 คน (ร้อยละ 77.86) อ่านการ์ตูน และจำนวน 254 คน (ร้อยละ 60.47) อ่านนวนิยาย ซึ่งมีเยาวชนจำนวน 151 คน (ร้อยละ 35.95) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 103 คน (ร้อยละ 24.52) อ่านนวนิยายไทย เยาวชนต่ำกว่าร้อยละ 50 อ่านสื่อการอ่านต่อไปนี้อีก จำนวน 189 คน (ร้อยละ 45.00) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 187 คน (ร้อยละ 44.52) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ จำนวน 176 คน (ร้อยละ 41.90) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 146 คน (ร้อยละ 34.76) อ่านวารสารและนิตยสาร จำนวน 121 คน (ร้อยละ 28.81) อ่านจากเว็บไซต์ และจำนวน 26 คน (ร้อยละ 6.19) อ่านกวีนิพนธ์ นอกจากนี้จำนวน 16 คน (ร้อยละ 3.81) อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชน (6 คน) หนังสือกีฬา (1 คน) หนังสือเพลง (1 คน) หนังสือการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ (1 คน) หนังสือเกี่ยวกับพายุทางอากาศ

(1 คน) หนังสือสอบสวนและหนังสือโจทก์และปัญหาต่าง ๆ (1 คน) หนังสือเกี่ยวกับฟุตบอล (1 คน) หนังสือการจับบ้านและสวน (1 คน) ประกาศต่าง ๆ (1 คน) แผ่นพับความรู้ต่าง ๆ (1 คน) และกระทู้ต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 121 คน (ร้อยละ 28.81) ที่อ่านจากเว็บไซต์ ได้ระบุชื่อเว็บไซต์ที่ชอบอ่านจำนวน 52 เว็บไซต์ (ดูรายชื่อในภาคผนวก)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่เพศชายจำนวน 121 คน (ร้อยละ 77.56) และเพศหญิงจำนวน 206 คน (ร้อยละ 78.03) อ่านการ์ตูน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายรองลงมาตามลำดับ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 52.56) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ จำนวน 78 คน (ร้อยละ 50.00) อ่านนวนิยายซึ่งจำนวน 47 คน (ร้อยละ 30.13) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 31 คน (ร้อยละ 19.87) อ่านนวนิยายไทย จำนวน 65 คน (ร้อยละ 41.67) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 35.90) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 43 คน (ร้อยละ 27.56) อ่านจากเว็บไซต์ จำนวน 30 คน (ร้อยละ 19.23) อ่านวารสารและนิตยสาร และจำนวน 10 คน (ร้อยละ 6.41) อ่านกวีนิพนธ์

เยาวชนเพศหญิงรองลงมาตามลำดับ จำนวน 176 คน (ร้อยละ 61.66) อ่านนวนิยายซึ่งจำนวน 104 คน (ร้อยละ 39.39) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 72 คน (ร้อยละ 22.27) อ่านนวนิยายไทย จำนวน 124 คน (ร้อยละ 46.97) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 120 คน (ร้อยละ 45.45) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 105 คน (ร้อยละ 39.77) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ จำนวน 116 คน (ร้อยละ 43.94) อ่านวารสารและนิตยสาร จำนวน 78 คน (ร้อยละ 29.55) อ่านจากเว็บไซต์ และจำนวน 16 คน (ร้อยละ 6.06) อ่านกวีนิพนธ์

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 7 คน (ร้อยละ 4.49) อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชน (1 คน) หนังสือกีฬา (1 คน) หนังสือเกี่ยวกับพาหนะทางอากาศ (1 คน) หนังสือสอบสวนและหนังสือโจทก์และปัญหาต่าง ๆ (1 คน) หนังสือเกี่ยวกับฟุตบอล (1 คน) ประกาศต่าง ๆ (1 คน) และแผ่นพับความรู้ต่าง ๆ (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 9 คน (ร้อยละ 3.41) อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชน (5 คน) หนังสือเพลง (1 คน) หนังสือการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ (1 คน) หนังสือการจับบ้านและสวน (1 คน) และกระทู้ต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ (1 คน)

สำหรับเว็บไซต์ที่ชอบอ่าน เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 43 คน (ร้อยละ 27.56) ระบุชื่อเว็บไซต์ที่ชอบอ่าน จำนวน 31 ชื่อ และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 78 คน (ร้อยละ 29.55) ระบุชื่อเว็บไซต์ที่ชอบอ่านจำนวน 28 ชื่อ (ดูรายชื่อในภาคผนวก) (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน จำแนกตามเพศ*

ประเภท	ชาย (n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นวนิยาย	(78)	(50.00)	(176)	(61.66)	(254)	(60.47)
นวนิยายไทย	31	19.87	72	22.27	103	24.52
นวนิยายแปล	47	30.13	104	39.39	151	35.95
เรื่องสั้น	56	35.90	120	45.45	176	41.90
กวีนิพนธ์ (ร้อยกรองประเภทต่าง ๆ)	10	6.41	16	6.06	26	6.19
หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)	82	52.56	105	39.77	187	44.52
การ์ตูน	121	77.56	206	78.03	327	77.86
หนังสือพิมพ์	65	41.67	124	46.97	189	45.00
วารสารและนิตยสาร	30	19.23	116	43.94	146	34.76
เว็บไซต์	43	27.56	78	29.55	121	28.81
อื่น ๆ	7	4.49	9	3.41	16	3.81

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของทั้ง 3 กลุ่มอายุ กล่าวคือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 168 คน (ร้อยละ 82.35) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 73 คน (ร้อยละ 71.57) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 86 คน (ร้อยละ 75.44) อ่านการ์ตูน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี รองลงมาตามลำดับ จำนวน 114 คน (ร้อยละ 55.88) อ่านนวนิยายซึ่งจำนวน 64 คน (ร้อยละ 31.37) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 50 คน (ร้อยละ 24.51) อ่านนวนิยายไทย จำนวน 109 คน (ร้อยละ 53.43) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ จำนวน 91 คน (ร้อยละ 44.61) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 88 คน (ร้อยละ 43.14) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 66 คน (ร้อยละ 32.35) อ่านจากเว็บไซต์ จำนวน 61 คน (ร้อยละ 29.90) อ่านวารสารและนิตยสาร และจำนวน 17 คน (ร้อยละ 8.33) อ่านกวีนิพนธ์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี รองลงมาตามลำดับ จำนวน 61 คน (ร้อยละ 59.80) อ่านนวนิยายซึ่งจำนวน 38 คน (ร้อยละ 37.25) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 23 คน (ร้อยละ 22.55) อ่าน นวนิยายไทย จำนวน 45 คน (ร้อยละ 44.12) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 38.24) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 36 คน (ร้อยละ 35.29) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้

จำนวน 35 คน (ร้อยละ 34.31) อ่านวารสารและนิตยสาร จำนวน 27 คน (ร้อยละ 26.47) อ่านจากเว็บไซต์ และจำนวน 3 คน (ร้อยละ 2.94) อ่านกวีนิพนธ์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี รองลงมาตามลำดับ จำนวน 79 คน (ร้อยละ 69.30) อ่านนวนิยายซึ่งจำนวน 49 คน (ร้อยละ 42.98) อ่านนวนิยายแปล และจำนวน 30 คน (ร้อยละ 26.32) อ่านนวนิยายไทย จำนวน 56 คน (ร้อยละ 49.12) อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 43.86) อ่านวารสารและนิตยสาร จำนวน 46 คน (ร้อยละ 40.35) อ่านเรื่องสั้น จำนวน 42 คน (ร้อยละ 36.84) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 24.56) อ่านจากเว็บไซต์ และจำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.26) อ่านกวีนิพนธ์ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน จำแนกตามอายุ*

ประเภท	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นวนิยาย	(114)	(55.88)	(61)	(59.80)	(79)	(69.30)
นวนิยายไทย(n=103)	50	24.51	23	22.55	30	26.32
นวนิยายแปล(n=151)	64	31.37	38	37.25	49	42.98
เรื่องสั้น(n=176)	91	44.61	39	38.24	46	40.35
กวีนิพนธ์ (ร้อยกรองประเภทต่าง ๆ)(n=26)	17	8.33	3	2.94	6	5.26
หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)(n=187)	109	53.43	36	35.29	42	36.84
การ์ตูน(n=327)	168	82.35	73	71.57	86	75.44
หนังสือพิมพ์(n=189)	88	43.14	45	44.12	56	49.12
วารสารและนิตยสาร (n=146)	61	29.90	35	34.31	50	43.86
เว็บไซต์ (n=121)	66	32.35	27	26.47	28	24.56
อื่น ๆ(n=16)	9	4.41	5	4.90	2	1.75

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรอบปีที่รวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวน 353 คน (ร้อยละ 84.05) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจำนวน 67 คน (ร้อยละ 15.95) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเลย

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่จำนวน 122 คน (ร้อยละ 78.21) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงส่วนใหญ่จำนวน 231 คน (ร้อยละ 87.50) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเลยเป็นเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 34 คน (ร้อยละ 21.79) และเพศหญิงจำนวน 33 คน (ร้อยละ 12.50) (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

การเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วมเลย	34	21.79	33	12.50	67	15.95
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	122	78.21	231	87.50	353	84.05
รวม	156	100.00	264	100.00	420	100.00

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 179 คน (ร้อยละ 87.74) กลุ่มอายุอายุ 13 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 81.37) และกลุ่มอายุ 14 ปีจำนวน 91 คน (ร้อยละ 79.82) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 67 คน ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เป็นเยาวชนที่มีอายุ 12 ปีจำนวน 25 คน (ร้อยละ 12.25) เยาวชนที่มีอายุ 13 ปีจำนวน 19 คน (ร้อยละ 18.63) และเยาวชนที่มีอายุ 14 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 20.18) (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ

การเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วมเลย (n=67)	25	12.25	19	18.63	23	20.18
เคยเข้าร่วมกิจกรรม(n=353)	179	87.74	83	81.37	91	79.82

3.2 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรอบปีที่รวบรวมข้อมูล (พ.ศ. 2548) จำนวน 353 คน มีความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด 161 คน (ร้อยละ 45.61) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง รองลงมาจำนวน 93 คน (ร้อยละ 26.35) เข้าร่วม 3 – 4 ครั้ง จำนวน 72 คน (ร้อยละ 20.40) เข้าร่วมมากกว่า 6 ครั้ง จำนวนน้อยที่สุด 27 คน (ร้อยละ 7.65) เข้าร่วม 5 – 6 ครั้ง

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวนมากที่สุด 59 คน (ร้อยละ 48.36) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 102 คน (ร้อยละ 44.16) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง รองลงมาเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 32 คน (ร้อยละ 26.23) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 61 คน (ร้อยละ 26.41) เข้าร่วม 3 – 4 ครั้ง และเพศชายจำนวน 25 คน (ร้อยละ 20.49) เพศหญิงจำนวน 47 คน (ร้อยละ 20.35) เข้าร่วมมากกว่า 6 ครั้ง เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนน้อยที่สุดเพศชาย 6 คน (ร้อยละ 4.92) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 21 คน (ร้อยละ 9.09) เข้าร่วม 5 – 6 ครั้ง (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

ความถี่ในการเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ชาย (n=122)		หญิง(n=231)		รวม(n=353)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วม 1 - 2 ครั้ง	59	48.36	102	44.16	161	45.61
3 - 4 ครั้ง	32	26.23	61	26.41	93	26.35
5 - 6 ครั้ง	6	4.92	21	9.09	27	7.65
มากกว่า 6 ครั้ง	25	20.49	47	20.35	72	20.40

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 41.34) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 39 คน (ร้อยละ 46.99) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 62.75) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวนรองลงมา 49 คน (ร้อยละ 27.37) เข้าร่วมมากกว่า 6 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 14 คน (ร้อยละ 7.82) เข้าร่วม 5 – 6 ครั้ง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนรองลงมา 28 คน (ร้อยละ 33.73) เข้าร่วม 3 - 4 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 3.61) เข้าร่วม 5 – 6 ครั้ง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปีจำนวนรองลงมา 23 คน (ร้อยละ 25.27) เข้าร่วม 3 - 4 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 10 คน (ร้อยละ 10.99) เท่ากัน เข้าร่วม 5 - 6 ครั้ง และมากกว่า 6 ครั้ง (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ

ความถี่ในการเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 ปี(n=179)		13 ปี(n=83)		14 ปี(n=91)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วม 1 - 2 ครั้ง (n=161)	74	41.34	39	46.99	48	62.75
3 - 4 ครั้ง (n=93)	42	23.46	28	33.73	23	25.27
5 - 6 ครั้ง (n= 27)	14	7.82	3	3.61	10	10.99
มากกว่า 6 ครั้ง (n=72)	49	27.37	13	15.66	10	10.99

3.3 สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำนวน 353 คน ระบุสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวน 222 คน (ร้อยละ 62.89) มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง รองลงมาจำนวน 210 คน (ร้อยละ 59.49) มีสาเหตุมาจากการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน จำนวนน้อยที่สุด 185 คน (ร้อยละ 52.41) มีสาเหตุมาจากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น นอกจากนี้ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.85) มีสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ การที่โรงเรียนให้เข้าร่วม “โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน” ในสมเด็จพระเทพรัตนฯ ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (1 คน) คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (1 คน) และการได้รับความรู้ (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 185 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากคำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่นระบุผู้ให้คำแนะนำ / ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ส่วนใหญ่จำนวน 103 คน (ร้อยละ 55.68) ระบุว่าเป็นครู/ อาจารย์ รองลงมาจำนวน 91 คน (ร้อยละ 49.19) ระบุว่าเป็นเพื่อน จำนวนน้อยที่สุด 83 คน (ร้อยละ 44.86) ระบุว่าเป็นผู้ปกครอง / บิดา / มารดา และจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.54) ระบุอื่น ๆ คือ พี่

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่จำนวน 78 คน (ร้อยละ 63.93) มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง รองลงมาจำนวน 67 คน (ร้อยละ 54.92) มีสาเหตุมาจากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น และจำนวน 63 คน (ร้อยละ 51.64) มีสาเหตุมาจากการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน นอกจากนี้ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.64) มีสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ การที่โรงเรียนให้เข้าร่วม “โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน” ในสมเด็จพระเทพรัตนฯ ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (1 คน) และการได้รับความรู้ (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 67 คนที่ระบุผู้ให้คำแนะนำ / ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนใหญ่จำนวน 39 คน (ร้อยละ 58.21) ระบุว่าเป็นครู/ อาจารย์ รองลงมาจำนวน 33 คน (ร้อยละ 49.25) เท่ากัน ระบุว่าเป็นผู้ปกครอง /บิดา / มารดา และเพื่อน และจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.54) ระบุบุคคลอื่น ๆ คือ พี่

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่จำนวน 147 คน (ร้อยละ 63.64) มีสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน รองลงมาจำนวน 144 คน (ร้อยละ 62.34) มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง และจำนวน 118 คน (ร้อยละ 51.08) มีสาเหตุมาจากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น นอกจากนี้ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.43) มีสาเหตุอื่น ๆ คือ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงจำนวน 118 คนที่ระบุผู้ให้คำแนะนำ / ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนใหญ่จำนวน 64 คน (ร้อยละ 54.24) ระบุว่าเป็นครู/อาจารย์ รองลงมาจำนวน 58 คน (ร้อยละ 49.15) ระบุว่าเป็นเพื่อน และจำนวนน้อยที่สุด 50 คน (ร้อยละ 42.37) ระบุว่าเป็นผู้ปกครอง/บิดา/มารดา (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ*

สาเหตุที่เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ชาย (n=122)		หญิง(n=231)		รวม(n=353)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน	63	51.64	147	63.64	210	59.49
ความสนใจของตนเอง	78	63.93	144	62.34	222	62.89
คำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น	(67)	(54.92)	(118)	(51.08)	(185)	(52.41)
ครู/อาจารย์	39	58.21	64	54.24	103	55.68
ผู้ปกครอง /บิดา /มารดา	33	49.25	50	42.37	83	44.86
เพื่อน	33	49.25	58	49.15	91	49.19
อื่น ๆ	1	1.64	-	-	1	0.54
อื่น ๆ	2	2.99	1	0.28	3	0.85

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 125 คน (ร้อยละ 69.83) และกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 53 คน (ร้อยละ 63.86) ระบุว่ามีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 58 คน (ร้อยละ 63.74) มีสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เป็นจำนวนรองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี และ 13 ปี มีสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 107 คน (ร้อยละ 59.78) ระบุว่าสาเหตุมาจากคำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น และจำนวน 100 คน (ร้อยละ 55.87) มีสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน นอกจากนี้ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.12) ระบุว่าสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (1 คน) และการได้รับความรู้ (1 คน) สำหรับเยาวชนจำนวน 107 คน ที่ระบุผู้ให้คำแนะนำ / ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนใหญ่จำนวน 58 คน (ร้อยละ 54.21) ระบุว่าเพื่อน รองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 57 คน (ร้อยละ 53.27) ระบุว่าเป็นผู้ปกครอง / บิดา / มารดา และจำนวนน้อยที่สุด 49 คน (ร้อยละ 45.80) ระบุว่า เป็นครู/ อาจารย์ และจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.93) ระบุอื่น ๆ คือ พี่

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 62.65) ระบุว่าสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และจำนวน 37 คน (ร้อยละ 44.58) มีสาเหตุมาจาก คำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น นอกจากนี้ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.20) ระบุว่าสาเหตุอื่น ๆ คือ การที่โรงเรียนให้เข้าร่วม “โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน” ในสมเด็จพระเทพรัตนฯ ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (1 คน) สำหรับเยาวชนจำนวน 37 คน ที่ระบุผู้ให้คำแนะนำ / ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนใหญ่จำนวน 24 คน (ร้อยละ 64.86) ระบุว่า เป็นครู/ อาจารย์ รองลงมาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 40.54) ระบุว่า เป็นเพื่อน และจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน 14 คน (ร้อยละ 37.84) ระบุว่า เป็นผู้ปกครอง / บิดา / มารดา

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยของกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 44 คน (ร้อยละ 48.35) ระบุว่าสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง และจำนวน 41 คน (ร้อยละ 45.05) มีสาเหตุมาจาก คำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น ซึ่งในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่จำนวน 30 คน (ร้อยละ 73.17) ระบุว่า เป็นครู / อาจารย์ รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 43.90) ระบุว่า เป็นเพื่อน และจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 29.27) ระบุว่า เป็นผู้ปกครอง / บิดา / มารดา (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 สาเหตุที่การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ*

สาเหตุที่เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 ปี (n=179)		13 ปี(n=83)		14 ปี(n=91)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน(n=210)	100	55.87	52	62.65	58	63.74
ความสนใจของตนเอง(n=222)	125	69.83	53	63.86	44	48.35
คำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น(n=185)	(107)	(59.78)	(37)	(44.58)	(41)	(45.05)
ครู/อาจารย์(n=103)	49	45.80	24	64.86	30	73.17
ผู้ปกครอง /บิดา /มารดา(n=83)	57	53.27	14	37.84	12	29.27
เพื่อน(n=91)	58	54.21	15	40.54	18	43.90
อื่น ๆ (n=1)	1	0.93	-	-	-	-
อื่น ๆ(n=3)	2	1.12	1	1.20	-	-

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.4 สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่จำนวน 263 คน (ร้อยละ 74.50) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมาตามลำดับจำนวน 237 คน (ร้อยละ 67.14) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง และจำนวน 184 คน (ร้อยละ 52.12) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ ศูนย์หนังสือ เยาวชนส่วนน้อย (ร้อยละ 21.53 – 14.16) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานที่ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ ที่งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า ชั้น 6) (ร้อยละ 20.11) และในห้องสมุดอื่น ในจำนวนนี้ จำนวน 24 คน ระบุห้องสมุดที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (7 คน) ห้องสมุดประชาชน (7 คน) หอสมุดแห่งชาติ (2 คน) อุทยานการเรียนรู้ (2 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ (1 คน) ห้องสมุดรถไฟ (1 คน) ห้องสมุดในสวนรถไฟ (1 คน) ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) ห้องสมุดในกรุงเทพมหานคร (1 คน) และห้องสมุดโรงเรียนเซนต์ดอมินิก (1 คน)

สำหรับงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน มีผู้เข้าร่วมจำนวน 76 คน (ร้อยละ 21.53) ในจำนวนนี้ จำนวน 44 คน ระบุงานต่าง ๆ ได้แก่ งานสัปดาห์หนังสือ / งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ (27 คน) งานมหกรรมหนังสือแห่งชาติ (15 คน) และงานสัปดาห์ห้องสมุด (2 คน)

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.42) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานที่อื่น ๆ ได้แก่ ที่บ้าน (4 คน) ร้านหนังสือ (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดเพศชายจำนวน 89 คน (ร้อยละ 72.95) และเพศหญิงจำนวน 174 คน (ร้อยละ 75.32) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมาเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 76 คน (ร้อยละ 62.30) เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 161 คน (ร้อยละ 69.70) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 60 คน (ร้อยละ 49.18) และเพศหญิงจำนวน 124 คน (ร้อยละ 53.68) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ ศูนย์หนังสือ นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 22 คน (ร้อยละ 18.03) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 28 คน (ร้อยละ 12.12) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดอื่น ในจำนวนนี้ เพศชายจำนวน 7 คน ระบุห้องสมุดที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ห้องสมุดประชาชน (2 คน) หอสมุดแห่งชาติ (1 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ (1 คน) ห้องสมุดรถไฟ (1 คน) ห้องสมุดในสวนรถไฟ (1 คน) และห้องสมุดในกรุงเทพมหานคร (1 คน) เพศหญิงจำนวน 16 คน ระบุห้องสมุดที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (6 คน) ห้องสมุดประชาชน (5 คน) อุทยานการเรียนรู้ (2 คน) หอสมุดแห่งชาติ (1 คน) ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) และห้องสมุดโรงเรียนเซนต์ดอมินิก (1 คน) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.64) ระบุสถานที่อื่น ๆ ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ที่บ้าน และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.30) ระบุสถานที่อื่น ๆ ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ที่บ้าน (2 คน) และร้านหนังสือ (1 คน)

สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ จำนวน 71 คน (ร้อยละ 20.11) จำแนกตามเพศพบว่า เป็นเยาวชนเพศชายจำนวน 30 คน (ร้อยละ 24.95) และเป็นเยาวชนเพศหญิงจำนวน 41 คน (ร้อยละ 17.75) (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ*

สถานที่ที่เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ชาย (n=122)		หญิง(n=231)		รวม(n=353)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง	89	72.95	174	75.32	263	74.50
ในโรงเรียนอื่น	20	16.39	40	17.32	60	17.00
ในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง	76	62.30	161	69.70	237	67.14
ในห้องสมุดอื่น	22	18.03	28	12.12	50	14.16
อุทยานการเรียนรู้ (TK Parkเซ็นทรัลเวิร์ลด์ พลาซ่า ชั้น6)	30	24.59	41	17.75	71	20.11
ร้านหนังสือ / ศูนย์หนังสือ	60	49.18	124	53.68	184	52.12
งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน	26	21.31	50	21.65	76	21.53
อื่น ๆ	2	1.64	3	1.30	5	1.42

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 134 คน (ร้อยละ 74.86) และกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 80.72) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 119 คน (ร้อยละ 66.48) และกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 54 คน (ร้อยละ 65.06) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง นอกจากนี้ เยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 99 คน (ร้อยละ 55.31) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ ศูนย์หนังสือ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 64 คน (ร้อยละ 70.33) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง รองลงมาตามลำดับ จำนวน 62 คน (ร้อยละ 68.13) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง และจำนวน 48 คน (ร้อยละ 52.75) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ ศูนย์หนังสือ

สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ จำแนกตามอายุพบว่า เป็นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 27 คน (ร้อยละ 15.08) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 24.10) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 26.37) ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ*

สถานที่ที่เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 ปี (n=179)		13 ปี(n=83)		14 ปี(n=91)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง (n=263)	134	74.86	67	80.72	62	68.13
ในโรงเรียนอื่น(n=60)	24	13.41	19	22.89	17	18.68
ในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง(n=237)	119	66.48	54	65.06	64	70.33
ในห้องสมุดอื่น (n=50)	29	16.20	10	12.05	11	12.09
อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า ชั้น 6)(n=71)	27	15.08	20	24.10	24	26.37
ร้านหนังสือ / ศูนย์หนังสือ (n=184)	99	55.31	37	44.58	48	52.75
งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน (n=76)	47	26.26	13	15.66	16	17.58
อื่น ๆ (n=5)	4	2.24	-	-	1	1.10

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามลำดับดังนี้ จำนวน 301 คน (ร้อยละ 85.27) ได้ความรู้รองลงมา จำนวน 271 คน (ร้อยละ 76.77) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 269 คน (ร้อยละ 76.20) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย จำนวน 217 คน (ร้อยละ 61.47) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ จำนวน 203 คน (ร้อยละ 57.51) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ และจำนวนน้อยที่สุด 75 คน (ร้อยละ 21.25) ได้รู้จักเพื่อนใหม่ นอกจากนี้ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.54) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้รู้ในสิ่งที่สงสัย (1คน) ได้รู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข (1คน) ได้ของรางวัล (1คน) สามารถนำความรู้ที่อ่านมาใช้ในการชีวิตประจำวัน (1คน) ได้แสดงความคิดเห็น (1คน) ได้แนวคิดแนวทางในการเขียนนิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ (1คน) ได้รู้จักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่าน (1คน) ได้รู้หลักการเขียนหนังสือ (1คน) และเป็นการห่างไกลยาเสพติด (1คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่จำนวน 103 คน (ร้อยละ 84.43) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่จำนวน 198 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ความรู้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายรองลงมาตามลำดับจำนวน 93 คน (ร้อยละ 76.23) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย จำนวน 87 คน (ร้อยละ 71.31) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 67.21) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ จำนวน 73 คน (ร้อยละ 59.84) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ จำนวนน้อยที่สุด 26 คน (ร้อยละ 21.31) ได้รู้จักเพื่อนใหม่ นอกจากนี้ จำนวน 3 คน

(ร้อยละ 2.46) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้รู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข (1คน) ได้รู้จักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่าน (1คน) และเป็นการทำงานไกลยาเสพติด (1คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงรองลงมาตามลำดับจำนวน 184 คน (ร้อยละ 79.65) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 176 คน (ร้อยละ 76.19) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย จำนวน 135 คน (ร้อยละ 58.44) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ จำนวน 130 คน (ร้อยละ 56.28) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ และจำนวนน้อยที่สุด 49 คน (ร้อยละ 21.21) ได้รู้จักเพื่อนใหม่ นอกจากนี้จำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.60) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้รู้ในสิ่งที่สงสัย (1คน) ได้ของรางวัล (1คน) สามารถนำความรู้ที่อ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน (1คน) ได้แสดงความคิดเห็น (1คน) ได้แนวคิดแนวทางในการเขียนนิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ (1คน) และได้รู้หลักการเขียนหนังสือ (1คน) (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ*

ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ชาย (n=122)		หญิง (n=231)		รวม (n=353)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย	93	76.23	176	76.19	269	76.20
ได้แสดงความสามารถ	33	27.05	51	22.08	84	23.80
ได้ความรู้	103	84.43	198	85.71	301	85.27
ได้เพิ่มพูนประสบการณ์	73	59.84	130	56.28	203	57.51
ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ	82	67.21	135	58.44	217	61.47
ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	87	71.31	184	79.65	271	76.77
ได้แนวทางในการอ่านหนังสือ	49	40.16	78	33.77	127	35.98
ได้รู้จักเพื่อนใหม่	26	21.31	49	21.21	75	21.25
อื่นๆ	3	2.46	6	2.60	9	2.54

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 156 คน (ร้อยละ 87.15) ได้ความรู้รองลงมาจำนวน 146 คน (ร้อยละ 81.56) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 137 คน (ร้อยละ 76.54) ได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย จำนวน 118 คน (ร้อยละ 65.92) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ และจำนวน 111 คน (ร้อยละ 62.01) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 6 คน (ร้อยละ 3.35) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้ของรางวัล (1คน) ได้แสดงความคิดเห็น (1คน)

ได้แนวคิดแนวทางในการเขียนนิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ (1 คน) ได้รู้จักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่าน (1คน) ได้รู้หลักการเขียนหนังสือ (1คน) และเป็นการห่างไกลยาเสพติด (1คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 70 คน (ร้อยละ 84.34) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมาจำนวน 67 คน (ร้อยละ 80.72) ได้ความรู้ จำนวน 61 คน (ร้อยละ 73.49) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 54.22) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.20) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้รู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 78 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ความรู้ รองลงมาจำนวน 64 คน (ร้อยละ 70.33) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 62 คน (ร้อยละ 68.13) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย จำนวน 54 คน (ร้อยละ 59.34) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ จำนวน 49 คน (ร้อยละ 53.85) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.20) ระบุประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ได้รู้ในสิ่งที่สงสัย (1คน) และสามารถนำความรู้ที่อ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน (1คน) (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ*

ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 ปี (n=179)		13 ปี (n=83)		14 ปี (n=91)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย (n=269)	137	76.54	70	84.34	62	68.13
ได้แสดงความสามารถ (n=84)	52	29.05	16	19.28	16	17.58
ได้ความรู้ (n=301)	156	87.15	67	80.72	78	85.71
ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ (n=203)	111	62.01	43	51.81	49	53.85
ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ (n=217)	118	65.92	45	54.22	54	59.34
ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (n=271)	146	81.56	61	73.49	64	70.33
ได้แนวทางในการอ่านหนังสือ (n=127)	82	45.81	19	22.89	26	28.57
ได้รู้จักเพื่อนใหม่ (n=75)	39	21.79	17	20.48	19	20.87
อื่น ๆ (n=9)	6	3.35	1	1.20	2	2.20

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจำแนกเป็น 6 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 5 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.85$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.83$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.71$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.52$) และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.44$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 2 ประเภท ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.71$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.70$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.47 - \bar{x} = 3.20$) ได้แก่ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวดตามลำดับ

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านใน ระดับมากทั้งหมดตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.93$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.87$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.86$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.70$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.65$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.56$) ตามลำดับ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	143	1.28	3.23	ป	240	1.14	3.56	ม	383	1.17	3.44	ป/
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	119	1.20	3.70	ม	200	1.06	3.87	ม	319	1.14	3.83	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	140	1.12	3.71	ม	239	1.01	3.93	ม	379	1.07	3.85	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	130	1.26	3.28	ป	222	1.10	3.65	ม	352	1.17	3.52	ม
กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด	140	1.32	3.20	ป	238	1.16	3.70	ม	378	1.24	3.51	ม
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	131	1.29	3.47	ป/	221	1.11	3.86	ม	352	1.19	3.71	ม

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความน่าสนใจระดับมากที่สุดทั้ง 6 ประเภท ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.99$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.96$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.84$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.68$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.65$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความน่าสนใจระดับมากที่สุดมี 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.82$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.81$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.42 - \bar{x} = 3.31$) ได้แก่ กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากัน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความน่าสนใจระดับมากที่สุดมี 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.73$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.62$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.35$) ได้แก่ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ตามลำดับ (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	186	1.21	3.51	ม	93	1.14	3.40	ป	104	1.11	3.35	ป
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	154	1.10	3.99	ม	77	1.21	3.82	ม	88	1.12	3.62	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	183	1.08	3.96	ม	91	1.00	3.81	ม	103	1.08	3.73	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	170	1.16	3.68	ม	85	1.12	3.31	ป	85	1.14	3.42	ป
กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด	182	1.21	3.65	ม	92	1.26	3.42	ป	104	1.23	3.38	ป
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	168	1.18	3.84	ม	86	1.16	3.31	ป	96	1.23	3.48	ป

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อย

เมื่อจำแนกกิจกรรมประเภทใหญ่ๆ แต่ละประเภทออกเป็นกิจกรรมย่อย พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นให้ความสนใจต่อกิจกรรมย่อยๆ ในแต่ละประเภทใหญ่ ดังรายละเอียดดังนี้

1) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 10 กิจกรรม ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การอ่านบทกวี การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอภิปราย การได้วาที และการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง(จากบทละคร / วรรณคดี)

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) ($\bar{x} = 3.81$) การเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.57$) การได้วาที ($\bar{x} = 3.54$) และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 3.03$) ได้แก่ การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ ได้แก่ การเล่าจากประสบการณ์ และการเล่าเรื่องหนังสือที่ตนเองสนใจ

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังในระดับปานกลางทั้งหมด ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 2.80$) ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ การเล่าเรื่องจากหนังสือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง การเล่านิทาน การได้วาที การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การแนะนำ /

วิจารณ์หนังสือ การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย นอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ คือ การเล่าเรื่องหนังสือที่ตนเองสนใจ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x} = 4.02$) การได้วาที ($\bar{x} = 3.71$) การเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.62$) และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.59$) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.16$) ได้แก่ การแนะนำ / วิจารณ์หนังสือ การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ ได้แก่ การฟังเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการฟัง	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการฟัง											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่านิทาน	156	1.09	3.38	ป	264	1.00	3.59	ม	420	1.04	3.51	ม
การเล่าเรื่องจากหนังสือ	154	1.16	3.48	ป	262	1.03	3.62	ม	416	1.03	3.57	ม
การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน	154	1.14	3.15	ป	264	1.04	3.49	ป	418	1.07	3.36	ป/
การอ่านบทกวี	155	1.20	2.93	ป	263	1.09	3.19	ป	418	1.12	3.09	ป
การแนะนำ / วิจารณ์หนังสือ	156	1.24	3.02	ป	263	1.11	3.50	ป/	419	1.17	3.32	ป
การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง	154	1.27	3.07	ป	263	1.23	3.45	ป	417	1.23	3.31	ป
การบรรยาย	156	1.23	3.00	ป	263	1.15	3.34	ป	419	1.18	3.21	ป
การอภิปราย	156	1.27	2.80	ป	264	1.17	3.16	ป	420	1.22	3.03	ป
การได้วาที	153	1.49	3.25	ป	258	1.33	3.71	ม	411	1.32	3.54	ม
การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี)	153	1.36	3.46	ป	258	1.29	4.02	ม	411	1.23	3.81	ม
อื่นๆ	1				1				2			

ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) ($\bar{x} = 3.93$) การเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.69$) การได้วาที ($\bar{x} = 3.62$) และการเล่านิทาน

2) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูในระดับมากทั้งหมด ดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.17$) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.00$) และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.53$) ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ ได้แก่ การดูการเล่นของเพื่อน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 3.89$) และนิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.75$) ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.16$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.33$) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.15$) และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.75$) ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ ได้แก่ การดูการเล่นของเพื่อน (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการดู	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการดู											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ	156	1.16	3.89	ม	264	0.90	4.33	ม	420	1.03	4.17	ม
นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ	155	1.13	3.75	ม	264	0.91	4.15	ม	419	1.01	4.00	ม
การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ	154	1.31	3.16	ป	260	1.08	3.75	ม	414	1.20	3.53	ม
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.32$) และ นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.19$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.44$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ ได้แก่ การดูการเล่นของเพื่อน

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมากทั้งหมดเช่นเดียวกันดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.07$ และ $\bar{x} = 3.99$ ตามลำดับ) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.83$ และ $\bar{x} = 3.82$ ตามลำดับ) และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$ และ $\bar{x} = 3.55$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการดู	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการดู											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ	204	0.98	4.32	ม	102	1.11	4.07	ม	114	0.99	3.99	ม
นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ	203	0.97	4.19	ม	102	1.06	3.83	ม	114	0.97	3.82	ม
การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ	201	1.25	3.44	ป	102	1.14	3.70	ม	111	1.17	3.55	ม
อื่นๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร / หุ่น) การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย การฉายภาพยนตร์ การฉายวีดิทัศน์ และการสาธิต

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.35$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.16$) การฉายวีดิทัศน์($\bar{x} = 4.02$) การเล่าเรื่อง

โดยมีภาพประกอบ($\bar{x} = 3.98$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ($\bar{x} = 3.91$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.86$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร/หุ่น) ($\bar{x} = 3.80$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.71$) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.31$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันอื่นๆ ได้แก่ การดูเพื่อนเล่นตลก

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 6 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.19$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.01$) การฉายวีดิทัศน์($\bar{x} = 3.94$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.74$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ($\bar{x} = 3.61$) และการแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร/หุ่น) ($\bar{x} = 3.54$) ระดับปานกลาง มี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.08$) ดังนี้ การสาธิต การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) และการฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยายตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.44$)) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.24$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 4.11$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 4.10$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ($\bar{x} = 4.09$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.08$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร/หุ่น) ($\bar{x} = 3.95$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.83$) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.44$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมอื่นๆ คือ การดูเพื่อนเล่นตลก (ตารางที่ 28)

อุทยานการเรียนรู้

ตารางที่ 28 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ	156	1.05	3.74	ม	264	0.96	4.11	ม	420	1.01	3.98	ม
การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ	155	1.13	4.01	ม	264	0.91	4.24	ม	419	1.00	4.16	ม
การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ	155	1.18	3.61	ม	264	1.01	4.09	ม	419	1.09	3.91	ม
การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง)	156	1.23	3.45	ป	263	1.00	4.10	ม	419	1.13	3.86	ม
การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น)	155	1.18	3.54	ม	264	1.04	3.95	ม	419	1.11	3.80	ม
การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย	153	1.22	3.08	ป	263	1.04	3.44	ป	416	1.12	3.31	ป
การฉายภาพยนตร์	155	1.12	4.19	ม	264	0.88	4.44	ม	419	0.98	4.35	ม
การฉายวีดิทัศน์	156	1.09	3.94	ม	264	1.01	4.08	ม	420	1.04	4.02	ม
การสาธิต	154	1.16	3.50	ป	263	1.05	3.83	ม	417	1.10	3.71	ม
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งกลุ่มอายุ 12 ปี อายุ 13 ปี และอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฉายภาพยนตร์ (\bar{x} = 4.44, \bar{x} = 4.32 และ \bar{x} = 4.19 ตามลำดับ) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาของเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี และอายุ 13 ปี คือ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/ สิ่งของประกอบ (\bar{x} = 4.27 และ \bar{x} = 4.16 ตามลำดับ) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี คือ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ (\bar{x} = 4.03) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรมทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย (\bar{x} = 3.39, \bar{x} = 3.26 และ \bar{x} = 3.23 ตามลำดับ) นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันอื่นๆ ได้แก่ การดูเพื่อนเล่นตลก (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ	204	1.01	4.06	ม	102	0.99	3.96	ม	114	1.03	3.84	ม
การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ	203	0.99	4.27	ม	102	0.95	4.16	ม	114	1.05	3.96	ม
การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ	204	1.10	3.90	ม	101	1.17	3.82	ม	114	1.02	4.03	ม
การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง)	203	1.17	3.87	ม	102	1.14	3.84	ม	114	1.08	3.84	ม
การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น)	203	1.15	3.88	ม	102	1.03	3.71	ม	114	1.10	3.75	ม
การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย	202	1.17	3.39	ป/	101	1.02	3.26	ป/	113	1.13	3.23	ป/
การฉายภาพยนตร์	203	0.95	4.44	ม	102	1.00	4.32	ม	114	1.01	4.19	ม
การฉายวีดิทัศน์	204	1.08	4.11	ม	102	1.05	3.88	ม	114	0.95	3.99	ม
การสาธิต	203	1.08	3.78	ม	101	1.04	3.66	ม	113	1.19	3.61	ม
อื่น ๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ และการจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.72$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.65$) เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ และระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 3.20$) ได้แก่ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ

นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.42 - \bar{x} = 3.02$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ การวาดภาพประกอบเรื่อง และเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.91$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.78$) และ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) และการจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ ($\bar{x} = 3.53$) ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.31$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการเขียน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการเขียน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การวาดภาพประกอบ เรื่อง	156	1.29	3.39	ป	264	1.05	3.91	ม	420	1.17	3.72	ม
การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่อง จากหนังสือ	153	1.26	3.42	ป	263	1.01	3.78	ม	416	1.12	3.65	ม
เรียงความแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือ	154	1.17	3.31	ป	263	1.04	3.63	ม	417	1.10	3.51	ม
การเรียงความ / สรุปความ จากหนังสือ	154	1.22	3.02	ป	262	1.09	3.31	ป/	416	1.15	3.20	ป
การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์	152	1.33	3.05	ป	262	1.18	3.53	ม	414	1.25	3.36	ป/
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับ

ปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.82$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.67$) และ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.44 - \bar{x} = 3.30$) ได้แก่ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.65$) และการแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.59$) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.33 - \bar{x} = 3.08$) ได้แก่ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนมีความน่าสนใจ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.66$) และการวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.60$) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.14$) ได้แก่ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการเขียน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการเขียน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การวาดภาพประกอบ เรื่อง	204	1.14	3.82	ม	102	1.17	3.65	ม	114	1.22	3.60	ม
การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่อง จากหนังสือ	201	1.17	3.67	ม	101	1.14	3.59	ม	114	1.03	3.66	ม
เรียงความแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือ	203	1.12	3.63	ม	100	1.05	3.33	ป	114	1.08	3.46	ป
การเรียงความ / สรุปความ จากหนังสือ	203	1.18	3.30	ป	102	1.14	3.08	ป	111	1.08	3.14	ป
การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์	199	1.27	3.44	ป	102	1.23	3.30	ป	113	1.25	3.27	ป

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการเขียน	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการเขียน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
อื่นๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การแข่งขันวาดภาพประกอบ การแข่งขันการแสดง ประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การแข่งขันตอบปัญหา การแข่งขันได้อาที่ การประกวดเรียงความ การประกวดคำขวัญ และการประกวดป้ายนิเทศ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรมตามลำดับมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.77$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ และการแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.65$ เท่ากัน) และการแข่งขันได้อาที่ ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.30$) ได้แก่ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การประกวดป้ายนิเทศ การประกวดคำขวัญ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี และการประกวดเรียงความ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ คือ การแข่งขันวาดภาพ

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 2.90$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.44$) และการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.33$) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 7 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.96$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.84$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.77$) การแข่งขันได้อาที่ ($\bar{x} = 3.73$) การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน ($\bar{x} = 3.65$) การประกวดป้ายนิเทศ ($\bar{x} = 3.60$) และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x} = 3.56$) ระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม ได้แก่ การประกวดเรียงความ และการประกวดคำขวัญ ($\bar{x} = 3.48$) เท่ากัน นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม เชิงแข่งขัน / ประภวด	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การแข่งขันเล่าเรื่องจากการ อ่าน	155	1.34	3.19	ป	262	1.07	3.65	ม	417	1.20	3.48	ป
การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ)	156	1.33	3.45	ป	264	1.01	3.96	ม	420	1.16	3.77	ม
การแข่งขันการแสดงประกอบ เรื่องจากหนังสือ	156	1.25	3.33	ป	262	1.06	3.84	ม	418	1.16	3.65	ม
การแข่งขันร้องเพลงจาก บทละคร / วรรณคดี	155	1.26	2.90	ป	264	1.20	3.56	ม	419	1.27	3.32	ป
การแข่งขันตอบปัญหา	153	1.30	3.44	ป	262	1.15	3.77	ม	415	1.22	3.65	ม
การแข่งขันได้วาที	156	1.45	3.15	ป	264	1.23	3.73	ม	420	1.34	3.51	ม
การประกวดเรียงความ	156	1.28	3.00	ป	263	1.24	3.48	ป	419	1.28	3.30	ป
การประกวดคำขวัญ	155	1.32	3.12	ป	263	1.20	3.48	ป	418	1.26	3.34	ป
การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริม การอ่าน	155	1.35	3.00	ป	261	1.25	3.60	ม	416	1.32	3.38	ป
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 6 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.93$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.76$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.63$) การแข่งขันได้วาที ($\bar{x} = 3.61$) การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน ($\bar{x} = 3.57$) และการประกวดป้ายนิเทศ ($\bar{x} = 3.55$) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48$ - $\bar{x} = 3.36$) ได้แก่ การประกวดคำขวัญ การประกวดเรียงความ และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน ($\bar{x} = 3.65$) การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.64$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.58$) ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.43$ - $\bar{x} = 3.16$) ได้แก่ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การ

แข่งขันได้ว่าที่ การประกวดเรียงความ การประกวดคำขวัญและการประกวดป้ายนิเทศ (เท่ากัน) และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.68$) การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.61$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.53$) ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.06$) ได้แก่ การแข่งขันได้ว่าที่ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การประกวดคำขวัญ การประกวดป้ายนิเทศ และการประกวดเรียงความ ตามลำดับ (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม เชิงแข่งขัน / ประกวด	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เชิงแข่งขัน / ประกวด											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน	201	1.23	3.57	ม	102	1.17	3.43	ป	114	1.16	3.35	ป
การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ)	204	1.13	3.93	ม	102	1.22	3.64	ม	114	1.14	3.61	ม
การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ	203	1.17	3.76	ม	102	1.16	3.58	ม	113	1.13	3.53	ม
การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี	203	1.28	3.36	ป	102	1.31	3.16	ป	114	1.20	3.39	ป
การแข่งขันตอบปัญหา	202	1.25	3.63	ม	99	1.20	3.65	ม	114	1.18	3.68	ม
การแข่งขันได้ว่าที่	204	1.39	3.61	ม	102	1.34	3.40	ป	114	1.23	3.45	ป
การประกวดเรียงความ	204	1.28	3.43	ป	101	1.30	3.32	ป	114	1.21	3.06	ป
การประกวดคำขวัญ	203	1.26	3.48	ป	101	1.26	3.31	ป	114	1.24	3.14	ป
การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน	201	1.32	3.55	ม	101	1.30	3.31	ป	114	1.31	3.13	ป
อื่น ๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

6) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ โครงการยอदनักอ่าน โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา (\bar{x} = 3.84 เท่ากัน) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด (\bar{x} = 3.83) โครงการยอมนักอ่าน (\bar{x} = 3.77) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน (\bar{x} = 3.69) นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (1 คน) และการจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (1 คน)

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา (\bar{x} = 3.58) เท่ากัน และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด (\bar{x} = 3.54) ระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม (\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.42) ได้แก่ โครงการยอมนักอ่าน และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด (\bar{x} = 4.01) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา (\bar{x} = 4.00) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด (\bar{x} = 3.99) โครงการยอมนักอ่าน (\bar{x} = 3.96) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน (\bar{x} = 3.85) นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (1 คน) และการจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (1 คน) (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
โครงการยอมนักอ่าน	155	1.31	3.45	ป/	263	1.09	3.96	ม	418	1.20	3.77	ม
โครงการอ่านหนังสือในช่วง ปิดภาคเรียน	154	1.25	3.42	ป	259	1.08	3.85	ม	413	1.16	3.69	ม
โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด	156	1.25	3.58	ม	263	1.08	3.99	ม	419	1.16	3.84	ม
โครงการอ่านหนังสือประกอบ ทัศนศึกษา	156	1.29	3.58	ม	264	1.09	4.00	ม	420	1.18	3.84	ม
ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด	155	1.29	3.54	ม	262	1.11	4.01	ม	417	1.20	3.83	ม

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
อื่นๆ	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-

ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.06$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.98$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.93$) โครงการยอมนักอ่าน ($\bar{x} = 3.86$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.76$) นอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประท้วงอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.81$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.76$) โครงการยอมนักอ่าน ($\bar{x} = 3.73$) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.70$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.67$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.70$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.65$) โครงการยอมนักอ่าน ($\bar{x} = 3.64$) โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.60$) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.58$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประท้วงอื่นๆ ได้แก่ การจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
โครงการยอมนักอ่าน	202	1.22	3.86	ม	102	1.14	3.73	ม	114	1.21	3.64	ม
โครงการอ่านหนังสือในช่วง ปิดภาคเรียน	198	1.16	3.76	ม	102	1.15	3.67	ม	113	1.18	3.60	ม
โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด	204	1.17	3.93	ม	101	1.14	3.81	ม	114	1.17	3.70	ม
โครงการอ่านหนังสือประกอบ	204	1.13	4.06	ม	102	1.15	3.70	ม	114	1.24	3.58	ม

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
ทัศนศึกษา												
ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด อื่น ๆ	202	1.21	3.98	ม	102	1.14	3.76	ม	113	1.21	3.65	ม
	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

ตอนที่ 4.2 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 6 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x}=3.91$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x}=3.69$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x}=3.63$) ระดับปานกลางมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x}=3.39$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x}=3.36$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x}=3.33$) ตามลำดับ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x}= 3.57$) ระดับปานกลางมี 5 ประเภท ($\bar{x}=3.45 - \bar{x}=3.07$) ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 5 ประเภท ตามลำดับ ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.91$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.84$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.81$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.53$) เท่ากัน ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x}= 3.46$) (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	143	1.27	3.12	ป	240	1.13	3.46	ป/	383	1.20	3.33	ป
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	120	1.33	3.45	ป/	199	1.09	3.84	ม	319	1.21	3.69	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	141	1.18	3.57	ม	237	1.02	3.91	ม	378	1.06	3.91	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	130	1.23	3.15	ป	220	1.14	3.53	ม	350	1.19	3.39	ป/
กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด	141	1.31	3.07	ป	236	1.23	3.53	ม	377	2.13	3.36	ป
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	131	1.30	3.33	ป	220	1.17	3.81	ม	351	1.25	3.63	ม

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 5 ประเภท ตามลำดับ ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x}= 3.89$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.88$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x}=3.58$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.53$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x}= 3.51$) ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x}=3.12$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x}= 3.67$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x}=3.62$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x}=3.29 - \bar{x}=3.17$) ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.71$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x}= 3.57$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x}=3.41$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 3 ประเภท ($\bar{x}=3.21 - \bar{x}=3.17$) ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ตามลำดับ (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	186	1.23	3.51	ม	93	1.20	3.29	ป/	104	1.12	3.21	ป/
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	154	1.17	3.89	ม	77	1.12	3.24	ป	88	1.15	3.57	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	183	1.12	3.88	ม	91	1.05	3.67	ม	103	1.06	3.71	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	170	1.21	3.58	ม	85	1.16	3.17	ป	85	1.16	3.17	ป
กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด	182	1.28	3.53	ม	92	1.26	3.21	ป	104	1.25	3.19	ป
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	168	1.25	3.12	ป/	86	1.15	3.62	ม	96	1.28	3.41	ม

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อย

1) ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 10 กิจกรรม ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การอ่านบทกวี การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอภิปราย การได้วาที และการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ผลการวิจัยพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 1 กิจกรรม คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x}=3.69$) ระดับปานกลางมี 9 กิจกรรม ($\bar{x}=3.46 - \bar{x}=2.89$) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การได้วาที รองลงมาค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ($\bar{x}=3.45$) การเล่าเรื่องจากหนังสือ การเล่านิทาน การอ่านเรื่อง / ข้อเขียนและการสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง (เท่ากัน) การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ ได้แก่ การฟังเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และการเล่าเรื่องหนังสือที่ตนเองสนใจ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x}=3.31 - \bar{x}=2.74$) ได้แก่ การเล่าเรื่องจากหนังสือและการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี (เท่ากัน) การเล่านิทาน การได้วาที และการอ่านเรื่อง / ข้อเขียน (เท่ากัน) การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การอ่านบทกวี และการอภิปราย ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ ได้แก่ การเล่าเรื่องหนังสือที่ตนเองสนใจ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 4 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x}= 3.92$) การได้วาที ($\bar{x}= 3.67$) การเล่านิทาน ($\bar{x}= 3.56$) และการเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x}= 3.53$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x}=3.45 - \bar{x}=2.98$) ได้แก่ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ คือ การฟังเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการฟัง	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการฟัง											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่านิทาน	156	1.16	3.22	ป	261	1.07	3.56	ม	417	1.11	3.43	ป
การเล่าเรื่องจากหนังสือ	153	1.08	3.31	ป	262	1.07	3.53	ม	415	1.08	3.45	ป
การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน	154	1.15	3.10	ป	263	1.10	3.39	ป	417	1.12	3.28	ป
การอ่านบทกวี	155	1.20	2.83	ป	263	1.07	3.13	ป	418	1.13	3.02	ป
การแนะนำ / วิจัยหนังสือ	156	1.32	2.92	ป	264	1.13	3.38	ป	420	1.23	3.21	ป
การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง	154	1.26	2.99	ป	263	1.20	3.45	ป	417	1.24	3.28	ป
การบรรยาย	156	1.25	2.97	ป	262	1.14	3.21	ป	418	1.19	3.12	ป
การอภิปราย	156	1.28	2.74	ป	264	1.18	2.98	ป	420	1.22	2.89	ป
การได้วาที	153	1.48	3.10	ป	258	1.24	3.67	ม	411	1.36	3.46	ป
การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง จากบทละคร / วรรณคดี	153	1.33	3.31	ป	258	1.13	3.92	ม	411	1.24	3.69	ม
อื่นๆ	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 5 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การอภิปราย ($\bar{x} = 3.94$) การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x}= 3.80$) การได้วาทีและการเล่านิทาน ($\bar{x}= 3.55$) เท่ากัน และการเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x}= 3.52$) ระดับปานกลางมี 5 กิจกรรม ($\bar{x}=3.46 - \bar{x}=3.02$) ได้แก่ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การบรรยาย และการอ่านบทกวี ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังอื่นๆ ได้แก่ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ และการเล่าเรื่องหนังสือที่ตนเองสนใจ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 1 กิจกรรมตรงกัน คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร /วรรณคดี (\bar{x} = 3.64 และ \bar{x} = 3.55 ตามลำดับ) ระดับปานกลางมี 9 กิจกรรม ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี (\bar{x} =3.50 - \bar{x} =2.83) ได้แก่ การเล่าเรื่องจากหนังสือ การได้วาที การเล่นนิทาน การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การอ่านบทกวี การบรรยาย และการอภิปราย ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี (\bar{x} =3.33 - \bar{x} =2.84) ได้แก่ การได้วาที การเล่าเรื่องจากหนังสือ การเล่นนิทาน การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การอ่านเรื่อง / ข้อเขียนและการสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง (เท่ากัน) การบรรยาย การอ่านบทกวี และการอภิปราย ตามลำดับ (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการฟัง/พูด	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการฟัง											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่นนิทาน	203	1.14	3.55	ม	101	1.15	3.39	ป	113	1.01	3.27	ป
การเล่าเรื่องจากหนังสือ	200	1.12	3.52	ม	101	0.99	3.50	ป/	114	1.08	3.28	ป
การอ่านเรื่อง / ข้อเขียน	202	1.06	3.38	ป	102	1.22	3.25	ป	113	1.12	3.13	ป
การอ่านบทกวี	203	1.17	3.02	ป	102	1.13	3.05	ป	113	1.06	2.98	ป
การแนะนำ / วิจัยหนังสือ	204	1.30	3.24	ป	102	1.24	3.23	ป	114	1.08	3.15	ป
การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง	201	1.27	3.46	ป/	102	1.28	3.10	ป	114	1.12	3.13	ป
การบรรยาย	203	1.20	3.22	ป	102	1.20	2.99	ป	113	1.14	3.06	ป
การอภิปราย	204	1.23	3.94	ม	102	1.34	2.83	ป	114	1.09	2.84	ป
การได้วาที	201	1.41	3.55	ม	98	1.31	3.43	ป	112	1.32	3.33	ป/
การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง จากบทละคร /วรรณคดี	200	1.25	3.80	ม	99	1.30	3.64	ม	112	1.16	3.55	ม
อื่น ๆ	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2) ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.12$) และ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.92$) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.41$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ คือ การดูการเล่นของเพื่อน

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 3.84$) และนิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.63$) ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.06$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูในระดับมากทุกกิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.28$) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.10$) และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.62$) ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ ได้แก่ การดูการเล่นของเพื่อน (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการดู	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการดู											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ	154	1.22	3.84	ม	262	0.94	4.28	ม	416	1.07	4.12	ม
นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ	155	1.21	3.63	ม	261	0.98	4.10	ม	416	1.09	3.92	ม
การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ	154	1.32	3.06	ป	258	1.15	3.62	ม	412	1.24	3.41	ป
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรมตรงกัน ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.25$, $\bar{x} = 4.01$ และ $\bar{x} = 3.97$ ตามลำดับ) และรองลงมา คือ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ($\bar{x} = 4.08$, $\bar{x} = 3.73$ และ $\bar{x} = 3.81$ ตามลำดับ)

ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x}=3.34, \bar{x} = 3.47$ และ $\bar{x} = 3.48$ ตามลำดับ) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูอื่นๆ ได้แก่ การดูการเล่นของเพื่อน (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการดู	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ใช้ทักษะการดู											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ	201	1.02	4.25	ม	101	1.15	4.01	ม	114	1.07	3.97	ม
นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ	202	1.08	4.08	ม	101	1.17	3.73	ม	113	1.01	3.81	ม
การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ	198	1.25	3.34	ป/	100	1.20	3.47	ป/	114	1.27	3.48	ป/
อื่นๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3) ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะฟังและดูร่วมกัน

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย การฉายภาพยนตร์ การฉายวีดิทัศน์ และการสาธิต ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.30$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.02$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 3.93$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.86$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ และการเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.74$) เท่ากัน การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.69$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.62$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.21$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันอื่นๆ ได้แก่ การดูเพื่อนเล่นตลก

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.08$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 3.88$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 3.79$) และการเล่าเรื่อง

โดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 5 กิจกรรม ($\bar{x}=3.46 - \bar{x}=3.05$) ได้แก่ การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ และการสาธิต (เท่ากัน) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) และการฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.43$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.11$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.01$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.97$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.95$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.93$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.82$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.74$) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x}=3.31$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันอื่นๆ ได้แก่ การดูเพื่อนเล่นตลก (ตารางที่ 42)

การเปรียบเทียบความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันของเยาวชนชายและหญิง พบว่า อยู่ในลำดับตรงกัน 3 กิจกรรม ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ (ชาย $\bar{x} = 4.08$ หญิง $\bar{x} = 4.43$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ (ชาย $\bar{x} = 3.88$ หญิง $\bar{x} = 4.11$) การฉายวีดิทัศน์ (ชาย $\bar{x} = 3.79$ หญิง $\bar{x} = 4.01$) ตามลำดับ

TKK
park
อุทยานการเรียนรู้

ตารางที่ 42 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน
จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ	156	1.08	3.71	ม	262	1.03	3.95	ม	418	1.06	3.86	ม
การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/ สิ่งของประกอบ	155	1.17	3.88	ม	262	0.97	4.11	ม	417	1.05	4.02	ม
การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทาง ประกอบ	155	1.19	3.40	ป	261	1.05	3.93	ม	416	1.14	3.74	ม
การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง)	156	1.21	3.37	ป	261	1.07	3.97	ม	417	1.16	3.74	ม
การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น)	155	1.22	3.46	ป	261	1.05	3.82	ม	416	1.13	3.69	ม
การฉายภาพนิ่งประกอบ คำบรรยาย	153	1.24	3.05	ป	261	1.10	3.31	ป	414	1.16	3.21	ป
การฉายภาพยนตร์	155	1.15	4.08	ม	261	0.87	4.43	ม	416	1.00	4.30	ม
การฉายวีดิทัศน์	156	1.15	3.79	ม	262	1.06	4.01	ม	418	1.10	3.93	ม
การสาธิต	154	1.21	3.40	ป	261	1.11	3.74	ม	415	1.15	3.62	ม
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน
จำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มี
ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2 ระดับตรงกัน คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากมี 8 กิจกรรมเท่ากันทุกกลุ่ม กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดและรองลงมาลำดับแรกของทั้ง 3 กลุ่มอายุตรงกัน กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฉาย
ภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.37$, $\bar{x} = 4.31$ และ $\bar{x} = 4.17$ ตามลำดับ) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาลำดับ
แรก คือ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.12$, $\bar{x} = 3.98$ และ $\bar{x} = 3.88$ ตามลำดับ)

กิจกรรมอื่น ๆ ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นสนใจเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมาก
ของแต่ละกลุ่มอายุ มีดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี ได้แก่ การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.03$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ
($\bar{x} = 3.94$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.79$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทาง
ประกอบ ($\bar{x} = 3.77$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.76$) และการสาธิต
($\bar{x} = 3.67$) ตามลำดับ

4) ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน ประกอบด้วย กิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ และการจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง (\bar{x} = 3.62) และการแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ (\bar{x} = 3.55) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม (\bar{x} = 3.42 - \bar{x} = 3.11) ได้แก่ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนจำแนกตามเพศพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลางทุกกิจกรรม (\bar{x} = 3.39 - \bar{x} = 2.85) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ การวาดภาพประกอบเรื่อง เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน / ฟัง (\bar{x} = 3.81) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ (\bar{x} = 3.64) และ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ (\bar{x} = 3.55) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม (\bar{x} = 3.47 - \bar{x} = 3.27) ได้แก่ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการเขียน	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การวาดภาพประกอบ เรื่อง	155	1.31	3.28	ป	262	1.09	3.81	ม	417	1.20	3.62	ม
การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่อง จากหนังสือ	153	1.25	3.39	ป	261	1.03	3.64	ม	414	1.12	3.55	ม
เรียงความแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือ	154	1.20	3.21	ป	260	1.12	3.55	ม	414	1.16	3.42	ป
การเรียงความ / สรุปความ จากหนังสือ	155	1.23	2.85	ป	260	1.16	3.27	ป	415	1.20	3.11	ป
การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์	152	1.28	2.91	ป	257	1.20	3.47	ป	409	1.26	3.27	ป
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปีมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.77$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.62$) และเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.54$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.44$ - $\bar{x} = 3.22$) ได้แก่ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ และนอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนอื่นๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความในงานโรงเรียน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลางทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.48$ - $\bar{x} = 2.94$) ได้แก่ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ การวาดภาพประกอบเรื่อง เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ และการเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม คือ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.66$) และการวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.60$) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46$ - $\bar{x} = 3.14$) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ เรียงความแสดงความคิดเห็น

คิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ตามลำดับ (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่ใช้ทักษะการเขียน	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การวาดภาพประกอบเรื่อง	203	1.17	3.77	ม	100	1.20	3.45	ป	114	1.22	3.60	ม
การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่อง จากหนังสือ	200	1.15	3.62	ม	100	1.19	3.48	ป	114	1.03	3.66	ม
เรียงความแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือ	202	1.16	3.54	ม	99	1.18	3.23	ป	114	1.08	3.46	ป
การเรียงความ / สรุปความ จากหนังสือ	201	1.21	3.22	ป	101	1.21	2.94	ป	111	1.08	3.14	ป
การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์	198	1.27	3.44	ป	100	1.25	3.05	ป	113	1.25	3.27	ป
อื่น ๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5) ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การแข่งขันตอบปัญหา การแข่งขันได้วาที การประภวดเรียงความ การประภวดคำขวัญ และการประภวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) ($\bar{x} = 3.65$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.53$) และการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.52$) ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.38 - \bar{x} = 3.15$) ได้แก่ การแข่งขันได้วาที การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การประภวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน การประภวดคำขวัญ การประภวดเรียงความ และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 1 คน ระบูกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวดอื่นๆ คือ การแข่งขันวาดภาพ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 2.78$) ได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหา การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันได้วาที การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่านและการประกวดคำขวัญ(เท่ากัน) การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน การประกวดเรียงความ และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) ($\bar{x} = 3.83$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.63$) และการแข่งขันได้วาที ($\bar{x} = 3.56$) ระดับปานกลาง มี 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.34$) ได้แก่ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี และการประกวดเรียงความ (เท่ากัน) และการประกวดคำขวัญ ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม เชิงแข่งขัน / ประกวด	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน	154	1.25	2.99	ป	259	1.12	3.43	ป	413	1.19	3.27	ป
การแข่งขันวาดภาพประกอบ	156	1.34	3.33	ป	262	1.09	3.83	ม	418	1.21	3.65	ม
การแข่งขันการแสดงประกอบ เรื่องจากหนังสือ	156	1.31	3.22	ป	260	1.10	3.70	ม	416	1.21	3.52	ม
การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี	155	1.21	2.78	ป	262	1.23	3.37	ป	417	1.26	3.15	ป
การแข่งขันตอบปัญหา	153	1.35	3.36	ป	258	1.23	3.63	ม	411	1.28	3.53	ม
การแข่งขันได้วาที	156	1.43	3.09	ป	262	1.31	3.56	ม	418	1.37	3.38	ป
การประกวดเรียงความ	156	1.29	2.88	ป	260	1.26	3.37	ป	416	1.29	3.19	ป
การประกวดคำขวัญ	155	1.31	2.99	ป	261	1.22	3.34	ป	416	1.26	3.21	ป
การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน	154	1.32	2.93	ป	259	1.28	3.45	ป	413	1.32	3.26	ป
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) ($\bar{x} = 3.87$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.67$) และการแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.53$) ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.21$) ได้แก่ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน และรองลงมา ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ การแข่งขันไต่วาที ($\bar{x} = 3.47$) การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การประกวดคำขวัญ การประกวดเรียงความและการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ คือ การแข่งขันวาดภาพ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับคือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมระดับมาก 1 กิจกรรม ตรงกัน คือ การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน ($\bar{x} = 3.54$ และ $\bar{x} = 3.53$) กิจกรรมระดับปานกลางมี 8 กิจกรรม ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของแต่ละกลุ่มอายุ มีดังนี้

กลุ่มอายุ 13 ปี ($\bar{x} = 3.49 - \bar{x} = 3.01$) ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันไต่วาที การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือ (นิทาน ...) การประกวดคำขวัญ การประกวดป้ายนิเทศ การประกวดเรียงความ และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ตามลำดับ

กลุ่มอายุ 14 ปี ($\bar{x} = 3.39 - \bar{x} = 2.95$) ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) การแข่งขันไต่วาที การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การประกวดเรียงความ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน และการประกวดคำขวัญ ตามลำดับ (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม เชิงแข่งขัน / ประภวด	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวด											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน	198	1.21	3.41	ป	101	1.12	3.21	ป	114	1.18	3.06	ป
การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ)	202	1.18	3.87	ม	102	1.24	3.49	ป	114	1.18	3.39	ป
การแข่งขันการแสดงประกอบ เรื่องจากหนังสือ	201	1.19	3.67	ม	102	1.22	3.46	ป	113	1.19	3.29	ป
การแข่งขันร้องเพลงจาก บทละคร / วรรณคดี	201	1.28	3.21	ป	102	1.21	3.01	ป	114	1.26	3.18	ป
การแข่งขันตอบปัญหา	199	1.32	3.53	ม	98	1.23	3.54	ม	114	1.26	3.53	ม
การแข่งขันได้วาที	202	1.43	3.47	ป	102	1.40	3.25	ป	114	1.24	3.34	ป
การประกวดเรียงความ	201	1.30	3.35	ป	101	1.27	3.09	ป	114	1.28	3.00	ป
การประกวดคำขวัญ	201	1.28	3.38	ป	101	1.22	3.18	ป	114	1.25	2.95	ป
การประกวดป้ายนิเทศ	198	1.32	3.48	ป	101	1.29	3.16	ป	114	1.27	2.96	ป
ส่งเสริมการอ่าน อื่น ๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

6) ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ โครงการยอदनักอ่าน โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา (\bar{x} = 3.75) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด (\bar{x} = 3.72) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด (\bar{x} = 3.69) โครงการยอदनักอ่าน (\bar{x} = 3.61) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน (\bar{x} = 3.55) นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประภวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (1 คน) และการจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (1 คน)

ความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับปานกลางทุกกิจกรรม (\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.22) ได้แก่ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา

ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด โครงการยอดนักอ่าน และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียนตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x}=3.91$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.88$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.84$) โครงการยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.78$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.74$) นอกจากนี้ จำนวน 2 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพ (1 คน) และการจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (1 คน) (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	ชาย				หญิง				รวม			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
โครงการยอดนักอ่าน	155	1.28	3.32	ป	261	1.14	3.78	ม	416	1.21	3.61	ม
โครงการอ่านหนังสือในช่วง ปิดภาคเรียน	155	1.25	3.22	ป	257	1.15	3.74	ม	412	1.21	3.55	ม
โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด	154	1.27	3.50	ป	261	1.17	3.84	ม	415	1.22	3.72	ม
โครงการอ่านหนังสือประกอบ ทัศนศึกษา	155	1.27	3.48	ป	262	1.16	3.91	ม	417	1.22	3.75	ม
ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด	153	1.33	3.35	ป	258	1.20	3.88	ม	411	1.27	3.69	ม
อื่นๆ	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.00$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.88$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.77$) โครงการยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.73$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.61$) นอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดอื่นๆ คือ การแข่งขันวาดภาพ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน /

สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.74$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.64$) โครงการยอตนักอ่าน ($\bar{x} = 3.59$) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.57$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.53$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 1 กิจกรรม คือ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.60$) ระดับปานกลางมี 4 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.40$) ได้แก่ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และรองลงมาค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.45$) โครงการยอตนักอ่าน และ ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ตามลำดับนอกจากนี้ จำนวน 1 คน ระบุกิจกรรมที่ใช้ทักษะการอ่านเชิงแข่งขัน / ประท้วงอื่น ๆ คือ การจัดโครงการค่ายฤดูร้อนรักการอ่าน (1 คน) (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ

ประเภทของกิจกรรม ที่จัดเป็นโครงการ	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ											
	12 ปี				13 ปี				14 ปี			
	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.	f	S.D	\bar{x}	ปค.
โครงการยอตนักอ่าน	200	1.26	3.73	ม	102	1.17	3.59	ม	114	1.15	3.42	ป
โครงการอ่านหนังสือในช่วง ปิดภาคเรียน	197	1.23	3.61	ม	102	1.20	3.53	ม	113	1.19	3.45	ป
โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด	200	1.23	3.77	ม	101	1.10	3.74	ม	114	1.29	3.60	ม
โครงการอ่านหนังสือประกอบ ทัศนศึกษา	201	1.18	4.00	ม	102	1.16	3.57	ม	114	1.26	3.46	ป
ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด	196	1.25	3.88	ม	102	1.26	3.64	ม	113	1.28	3.40	ป
อื่น ๆ	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

ตอนที่ 4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

1) เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทใหญ่

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมในด้านความน่าสนใจเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งจำแนกตามทักษะที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็น 6 ประเภท ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทใหญ่ว่ามีความน่าสนใจในระดับมากตรงกัน 5 ประเภท (คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของ

กิจกรรมทั้งหมด) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวด ตามลำดับ และเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นว่าจะสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากตรงกัน 3 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.83$: $\bar{x} = 3.69$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.85$: $\bar{x} = 3.51$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.71$: $\bar{x} = 3.63$) (ตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทใหญ่

ลำดับ	กิจกรรม (6 กิจกรรม)	ความน่าสนใจของกิจกรรม		ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1	กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	3.44	ปานกลาง	3.33	ปานกลาง
2	กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	3.83	มาก	3.69	มาก
3	กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน	3.85	มาก	3.91	มาก
4	กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	3.52	มาก	3.39	ปานกลาง
5	กิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวด	3.51	มาก	3.36	ปานกลาง
6	กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	3.71	มาก	3.63	มาก

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทย่อย

การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทย่อยซึ่งมีจำนวน 41 ประเภท ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นว่าจะสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อยมีความน่าสนใจในระดับมาก 27 กิจกรรม (คิดเป็นร้อยละ 65.85 ของกิจกรรมทั้งหมด) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ การฉายวีดิทัศน์ นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และโครงการสัปดาห์การอ่าน /

สัปดาห์ห้องสมุด (เท่ากัน) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร/หุ่น) การแข่งขันวาดภาพประกอบและโครงการยอดนักอ่าน (เท่ากัน) การวาดภาพประกอบเรื่อง การสาธิต โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน การแต่ง / ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ และการแข่งขันตอบปัญหา (เท่ากัน) การเล่าเรื่องจากหนังสือ การได้วาที การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ การเล่านิทาน, เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ/ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือและการแข่งขันได้วาที (เท่ากัน) ตามลำดับ และมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทย่อยมีความน่าสนใจในระดับปานกลาง 14 กิจกรรม (ร้อยละ 34.15)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นว่าสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก 21 กิจกรรม (ร้อยละ 51.11 ของกิจกรรมทั้งหมด) ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ การฉายวีดิทัศน์ นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบและการเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) เท่ากัน โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง, การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร/หุ่น) และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด (เท่ากัน) การแข่งขันวาดภาพประกอบ การสาธิต และการวาดภาพประกอบเรื่อง (เท่ากัน) โดยการยอดนักอ่าน การแต่ง / ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ, การแข่งขันตอบปัญหา และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน (เท่ากัน) และมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง 20 กิจกรรม (ร้อยละ 48.78) ของกิจกรรมทั้งหมด

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมากตรงกันจำนวน 21 กิจกรรม (ร้อยละ 51.22 ของกิจกรรมทั้งหมด) ดังนี้ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร/วรรณคดี) ($\bar{x} = 3.81 : \bar{x} = 3.69$) นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.17 : \bar{x} = 4.12$) นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.00 : \bar{x} = 3.92$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.98 : \bar{x} = 3.86$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 3.16 : \bar{x} = 4.02$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.91 : \bar{x} = 3.74$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.86 : \bar{x} = 3.74$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.80 : \bar{x} = 3.69$) การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.35 : \bar{x} = 4.30$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.00 : \bar{x} = 3.93$) การสาธิต ($\bar{x} = 3.71 : \bar{x} = 3.62$) การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.72 : \bar{x} = 3.62$) การแต่ง / ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.65 : \bar{x} = 3.55$) การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.77 : \bar{x} = 3.65$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.65 : \bar{x} = 3.52$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.65 : \bar{x} = 3.53$) โครงการ

ยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.77 : \bar{x} = 3.61$) โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.69 : \bar{x} = 3.55$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.84 : \bar{x} = 3.72$) โครงการอ่านหนังสือประกอบบทศกศึกษา ($\bar{x} = 3.84 : \bar{x} = 3.75$) และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.83 : \bar{x} = 3.69$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลางตรงกันจำนวน 13 กิจกรรม (ร้อยละ 31.71 ของกิจกรรมทั้งหมด) ได้แก่ การฟังการอ่านบทกวี การแนะนำ / วิจารณ์หนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอภิปราย การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การประกวดเรียงความ การประกวดคำขวัญ และการประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นด้านความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับแตกต่างกัน คือ มีความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมในระดับมาก แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง จำนวน 6 กิจกรรม (ร้อยละ 14.63 ของกิจกรรมทั้งหมด) ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การได้วาที การแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ/ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ และการแข่งขันตอบปัญหา (ตารางที่ 51)

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทย่อย

ลำดับ	กิจกรรม (41 กิจกรรม)	ความน่าสนใจของกิจกรรม		ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง (10 กิจกรรม)					
1	การเล่านิทาน	3.51	มาก	3.43	ปานกลาง
2	การเล่าเรื่องจากหนังสือ	3.57	มาก	3.45	ปานกลาง
3	การฟังการอ่านเรื่อง / ข้อเขียน	3.36	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
4	การฟังการอ่านบทกวี	3.09	ปานกลาง	3.02	ปานกลาง
5	การแนะนำ / วิจารณ์หนังสือ	3.32	ปานกลาง	3.21	ปานกลาง
6	การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง	3.31	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
7	การบรรยาย	3.21	ปานกลาง	3.12	ปานกลาง
8	การอภิปราย	3.03	ปานกลาง	2.89	ปานกลาง
9	การได้วาที	3.54	มาก	3.46	ปานกลาง

ลำดับ	กิจกรรม (41 กิจกรรม)	ความน่าสนใจของกิจกรรม		ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
10	* การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี)	3.81	มาก	3.69	มาก
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (3 กิจกรรม)					
11	* นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ	4.17	มาก	4.12	มาก
12	* นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ	4.00	มาก	3.92	มาก
13	การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ	3.53	มาก	3.41	ปานกลาง
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน (9 กิจกรรม)					
14	* การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ	3.98	มาก	3.86	มาก
15	* การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ	4.16	มาก	4.02	มาก
16	* การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ	3.91	มาก	3.74	มาก
17	* การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร / ขับร้อง)	3.86	มาก	3.74	มาก
18	* การแสดงจากเรื่องในหนังสือ	3.80	มาก	3.69	มาก
19	การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย	3.31	ปานกลาง	3.21	ปานกลาง
20	* การฉายภาพยนตร์	4.35	มาก	4.30	มาก
21	* การฉายวีดิทัศน์	4.02	มาก	3.93	มาก
22	* การสาธิต	3.71	มาก	3.62	มาก
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน (5 กิจกรรม)					
23	* การวาดภาพประกอบเรื่อง	3.72	มาก	3.62	มาก
24	* การแต่ง / ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ	3.65	มาก	3.55	มาก
25	การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร / เหตุการณ์จากหนังสือ	3.51	มาก	3.42	ปานกลาง
26	การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ	3.20	ปานกลาง	3.11	ปานกลาง
27	การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์	3.36	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง
กิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวด (9 กิจกรรม)					
28	การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน	3.48	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง
29	* การแข่งขันวาดภาพประกอบ	3.77	มาก	3.65	มาก
30	* การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ	3.65	มาก	3.52	มาก
31	การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี	3.32	ปานกลาง	3.15	ปานกลาง
32	* การแข่งขันตอบปัญหา	3.65	มาก	3.53	มาก
33	การแข่งขันได้วาที	3.51	มาก	3.38	ปานกลาง
34	การประกวดเรียงความ	3.30	ปานกลาง	3.19	ปานกลาง
35	การประกวดคำขวัญ	3.34	ปานกลาง	3.21	ปานกลาง
36	การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน	3.38	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง

* กิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก

ลำดับ	กิจกรรม (41 กิจกรรม)	ความน่าสนใจของกิจกรรม		ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (5 กิจกรรม)					
37	*โครงการยอคนักอ่าน	3.77	มาก	3.61	มาก
38	*โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน	3.69	มาก	3.55	มาก
39	*โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด	3.84	มาก	3.72	มาก
40	*โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา	3.84	มาก	3.75	มาก
41	*ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด	3.83	มาก	3.69	มาก

ตอนที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ผลการวิจัยโดยจำแนกเพศ กลุ่มอายุ และประเภทห้องสมุด ปรากฏดังต่อไปนี้

4.4.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวน 322 คน (ร้อยละ 76.67) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล รองลงมาตามลำดับ จำนวน 310 คน (ร้อยละ 73.81) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย จำนวน 281 คน (ร้อยละ 66.90) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) จำนวน 279 คน (ร้อยละ 66.43) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก จำนวน 213 คน (ร้อยละ 50.71) ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 44.52 – ร้อยละ 39.76) ต้องการกิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสารแจก และกิจกรรมที่มีแบบประเมิน ซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 2.86) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีหนังสือใหม่มาแนะนำเสนอ (1 คน) กิจกรรมที่มีหนังสือขาย (1 คน) กิจกรรมที่มีสื่อการอ่านอื่นๆ รวมอยู่ด้วย (1 คน) กิจกรรมที่ได้อ่านหนังสือฟรี (1 คน) กิจกรรมที่มีเกมเชิงสร้างสรรค์ความรู้

* กิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก

(1 คน) กิจกรรมที่มีการแข่งขันการอ่าน (1 คน) กิจกรรมแบบโต้วาที (1 คน) กิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์การอ่าน (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งผลิตหนังสือ (1 คน) และกิจกรรมทัศนศึกษาบ้านของบุคคลในวงการหนังสือ (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ต้องการลักษณะการจัดกิจกรรม ดังนี้ จำนวน 126 คน (ร้อยละ 80.77) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล รองลงมาจำนวน 106 คน (ร้อยละ 67.95) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย จำนวน 99 คน (ร้อยละ 63.46) ต้องการกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก และจำนวน 90 คน (ร้อยละ 57.70) ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายส่วนน้อย (ร้อยละ 45.51 – ร้อยละ 33.18) ต้องการลักษณะการจัดกิจกรรม ดังนี้ ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือ (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) มาร่วมด้วย กิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสารแจก และกิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.92) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีสื่อการอ่านอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย (1 คน) กิจกรรมที่มีการแข่งขันการอ่าน (1 คน) และกิจกรรมแบบโต้วาที (1 คน)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ต้องการลักษณะการจัดกิจกรรม ดังนี้ จำนวน 204 คน (ร้อยละ 77.27) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย รองลงมาจำนวน 196 คน (ร้อยละ 74.24) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล จำนวน 191 คน (ร้อยละ 72.35) ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) จำนวน 180 คน (ร้อยละ 68.18) ต้องการกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก และจำนวน 142 คน (ร้อยละ 53.79) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนน้อย (ร้อยละ 45.45 – ร้อยละ 41.29) ต้องการกิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสารแจก และกิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้จำนวน 9 คน (ร้อยละ 3.41) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีหนังสือใหม่มาแนะนำ (1 คน) กิจกรรมที่มีหนังสือขาย (1 คน) กิจกรรมที่ได้อ่านหนังสือฟรี (1 คน) กิจกรรมที่มีเกมเชิงสร้างสรรค์ความรู้ (1 คน) กิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์การอ่าน (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งผลิตหนังสือ (1 คน) และกิจกรรมทัศนศึกษาบ้านของบุคคลในวงการหนังสือ (1 คน) (ตารางที่ 52)

ตารางที่ 52 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ*

ลักษณะการจัดกิจกรรม	ชาย(n=156)		หญิง(n=264)		รวม(420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย	106	67.95	204	77.27	310	73.81
กิจกรรมที่มีการแข่งขัน / รางวัล	126	80.77	196	74.24	322	76.67
กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ)	90	57.70	191	72.35	281	66.90
กิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือ มาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล / ฯลฯ)	71	45.51	142	53.79	213	50.71
กิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสาร แจก	67	42.95	120	45.45	187	44.52
กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก	99	63.46	180	68.18	279	66.43
กิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วม สามารถแสดงความคิดเห็น อื่น ๆ	58	33.18	109	41.29	167	39.76
	3	1.92	9	3.41	12	2.86

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 161 คน (ร้อยละ 78.92) และกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 79 คน (ร้อยละ 77.45) ต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล ในขณะที่กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 77.19) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวนรองลงมาของแต่ละกลุ่มอายุต้องการลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 153 คน (ร้อยละ 75.00) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย จำนวน 133 คน (ร้อยละ 65.20) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก จำนวน 125 คน (ร้อยละ 61.27) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) และจำนวน 103 คน (ร้อยละ 50.49) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 73 คน (ร้อยละ 71.57) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) จำนวน 69 คน สองกลุ่ม (ร้อยละ 67.65) เท่ากัน ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย และกิจกรรมที่มี

ของที่ระลึกแจก จำนวน 53 คน (ร้อยละ 51.96) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 72.81) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) จำนวน 82 คน (ร้อยละ 71.93) ต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล จำนวน 77 คน (ร้อยละ 67.54) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก และจำนวน 57 คน (ร้อยละ 50.00) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) ตามลำดับ

นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นแต่ละกลุ่มอายุยังต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ดังนี้ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.43) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีสื่อการอ่านอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย (1 คน) กิจกรรมที่ได้่านหนังสือฟรี (1 คน) กิจกรรมที่มีเกมเชิงสร้างสรรค์ความรู้ (1 คน) กิจกรรมที่มีการแข่งขันการอ่าน (1 คน) กิจกรรมแบบโต้วาที (1 คน) กิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์การอ่าน (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาออกสถานที่ (1 คน) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.98) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ คือ กิจกรรมที่มีหนังสือขาย ส่วนกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.51) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีหนังสือใหม่มาแนะนำเสนอ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งผลิตหนังสือ (1 คน) และกิจกรรมทัศนศึกษาบ้านของบุคคลในวงการหนังสือ (1 คน) (ตารางที่ 53)

ตารางที่ 53 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการเยาวชนก่อนวัยรุ่น
จำแนกตามอายุ*

ลักษณะการจัดกิจกรรม	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย (n=310)	153	75.00	69	67.65	88	77.19
กิจกรรมที่มีการแข่งขัน / รางวัล (n=322)	161	78.92	79	77.45	82	71.93
กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) (n=281)	125	61.27	73	71.57	83	72.81
กิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือ มาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล / ฯลฯ) (n=213)	103	50.49	53	51.96	57	50.00
กิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสารแจก (n=187)	99	48.53	37	36.27	51	44.74
กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก (n=279)	133	65.20	69	67.65	77	67.54
กิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วม สามารถแสดงความคิดเห็น (n=167)	92	45.10	38	37.25	37	32.46
อื่น ๆ (n=12)	7	3.43	1	0.98	4	3.51

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดทั้ง 2 ประเภท คือ ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 193 คน (ร้อยละ 80.42) และห้องสมุดประชาชนจำนวน 129 คน (ร้อยละ 71.67) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนรองลงมาของห้องสมุดแต่ละประเภท ต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านลักษณะดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 183 คน (ร้อยละ 76.25) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย จำนวน 170 คน (ร้อยละ 70.83) กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก จำนวน 166 คน (ร้อยละ 69.17) กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) และจำนวน 135 คน (ร้อยละ 56.25) กิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) ตามลำดับ

ห้องสมุดประชาชน เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 127 คน (ร้อยละ 70.56) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย จำนวน 115 คน (ร้อยละ 63.89) กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) และจำนวน 109 คน (ร้อยละ 60.56) กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยจากห้องสมุดแต่ละประเภทต้องการการจัดกิจกรรมลักษณะ ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียน เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 49.58 - ร้อยละ 43.33) ต้องการกิจกรรมที่มีรายชื่อนั่ง / เอกสารแจก และกิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ห้องสมุดประชาชน เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 43.33 - ร้อยละ 35.00) ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) กิจกรรมที่มีรายชื่อนั่ง / เอกสารแจก และกิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจากห้องสมุดแต่ละประเภทต้องการการจัดกิจกรรมลักษณะ ดังนี้

เยาวชนกลุ่มห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.92) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีสื่อการอ่านอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย (1 คน) กิจกรรมที่ได้่านหนังสือฟรี (1 คน) กิจกรรมที่มีเกมเชิงสร้างสรรค์ความรู้ (1 คน) กิจกรรมที่มีการแข่งขันการอ่าน (1 คน) กิจกรรมแบบโต้วาที (1 คน) กิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์การอ่าน (1 คน) และกิจกรรมที่มีหนังสือขาย (1 คน)

เยาวชนกลุ่มห้องสมุดประชาชนจำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.78) ต้องการกิจกรรมลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่มีหนังสือใหม่มานำเสนอ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งผลิตหนังสือ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาออกสถานที่ (1 คน) กิจกรรมทัศนศึกษาบ้านของบุคคลในวงการหนังสือ (1 คน) (ตารางที่ 54)

ตารางที่ 54 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น
จำแนกตามประเภทห้องสมุด

ลักษณะการจัดกิจกรรม	ห้องสมุดโรงเรียน (n=240)		ห้องสมุดประชาชน (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย (n=310)	183	76.25	127	70.56
กิจกรรมที่มีการแข่งขัน / รางวัล (n=322)	193	80.42	129	71.67
กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) (n=281)	166	69.17	115	63.89
กิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือ มาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล / ฯลฯ) (n=213)	135	56.25	78	43.33
กิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสารแจก (n=187)	119	49.58	68	37.78
กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก (n=279)	170	70.83	109	60.56
กิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วม สามารถแสดงความคิดเห็น (n=167)	104	43.33	63	35.00
อื่นๆ (n=12)	7	2.92	5	2.78

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.4.2 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด 290 คน (ร้อยละ 69.05) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม รองลงมาจำนวน 223 คน (ร้อยละ 53.10) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ และจำนวน 216 คน (ร้อยละ 51.43) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 46.90 - ร้อยละ 24.05) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม ภาษาและวรรณคดี / วรรณกรรม สถานที่สำคัญ และอาชีพ ตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.04) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ คือ หนังสือแปล / นวนิยายแปล / วรรณกรรมเยาวชนแปล (5 คน)

นวนิยาย (5 คน) กีฬา/นักกีฬา (4 คน) ความรู้ทั่วไป (3 คน) การ์ตูน (3 คน) พุทธศาสนา (2 คน) นิตยสาร/วารสาร (2 คน) แฮร์รี พอตเตอร์ (2 คน) แฟนตาซี/ผจญภัย (2 คน) วรรณกรรมเยาวชน (1 คน) ดนตรี (1 คน) ศิลปะ (1 คน)) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) ชีวประวัติบุคคล (1 คน) คณิตศาสตร์ (1 คน) นักแสดง (1 คน) เครื่องบิน (1 คน) การเมือง (1 คน) และสภาพปัญหาปัจจุบัน (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ จำนวน 100 คน (ร้อยละ 64.10) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ และรองลงมา จำนวน 87 คน (ร้อยละ 55.77) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนน้อย (ร้อยละ 45.51 - ร้อยละ 25.64) ต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม หนังสือที่ได้รับรางวัล สถานที่สำคัญ และอาชีพตามลำดับ นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 17 คน (ร้อยละ 10.90) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ คือ กีฬา/นักกีฬา (4 คน) พุทธศาสนา (2 คน) แฮร์รี พอตเตอร์ (2 คน) หนังสือแปล/นวนิยายแปล/วรรณกรรมเยาวชนแปล (2 คน) ความรู้ทั่วไป (1 คน) การ์ตูน (1 คน) นิตยสาร/วารสาร (1 คน) ดนตรี (1 คน) ศิลปะ (1 คน) เครื่องบิน (1 คน) และคณิตศาสตร์ (1 คน)

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดจำนวน 203 คน (ร้อยละ 76.89) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม รองลงมา จำนวน 153 คน (ร้อยละ 57.95) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงส่วนน้อย (ร้อยละ 48.48 - ร้อยละ 23.11) ต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม สถานที่สำคัญ และอาชีพตามลำดับ นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงจำนวน 21 คน (ร้อยละ 7.95) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ คือนวนิยาย (5 คน) หนังสือแปล/นวนิยายแปล/วรรณกรรมเยาวชนแปล (3 คน) ความรู้ทั่วไป (2 คน) การ์ตูน (2 คน) แฟนตาซี/ผจญภัย (2 คน) วรรณกรรมเยาวชน (1 คน) นิตยสาร/วารสาร (1 คน) ชีวประวัติบุคคล (1 คน) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) นักแสดง (1 คน) การเมือง (1 คน) และสภาพปัญหาปัจจุบัน (1 คน) (ตารางที่ 55)

ตารางที่ 55 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น
จำแนกตามเพศ*

แนวเนื้อหาของกิจกรรม	ชาย (n=156)		หญิง (n=264)		รวม (n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม	65	41.67	121	45.83	186	44.29
วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์	100	64.10	123	46.59	223	53.10
ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม	71	45.51	118	44.70	189	45.00
บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง	69	44.23	128	48.48	197	46.90
หนังสือยอดนิยม (Best seller)	87	55.77	203	76.89	290	69.05
อาชีพ	40	25.64	61	23.11	101	24.05
หนังสือที่ได้รับรางวัล	63	40.38	153	57.95	216	51.43
สถานที่สำคัญ	61	39.10	107	40.53	168	40.00
อื่น ๆ	17	10.90	21	7.95	38	9.04

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 139 คน (ร้อยละ 68.14) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 67.65) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 82 คน (ร้อยละ 71.93) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม

เยาวชนจำนวนรองลงมาของแต่ละกลุ่มอายุต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวนรองลงมา 121 คน (ร้อยละ 59.31) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 52.94) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล จำนวน 106 คน (ร้อยละ 51.96) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยกลุ่มอายุ 12 ปี (ร้อยละ 48.53 - ร้อยละ 23.53) ต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม บุคคลสำคัญ/บุคคลที่มีชื่อเสียง สถานที่สำคัญ และอาชีพตามลำดับ นอกจากนี้จำนวน 19 คน (ร้อยละ 9.31) ยังต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือแปล / นวนิยายแปล / วรรณกรรมเยาวชนแปล (4 คน) นวนิยาย (2 คน) พุทธศาสนา (2 คน) แฟนตาซี/ผจญภัย (2 คน) กีฬา/นักกีฬา (1 คน) ความรู้ทั่วไป (1 คน) การ์ตูน (1 คน) แฮร์รี่ พอตเตอร์ (1 คน) ดนตรี (1 คน) ศิลปะ (1 คน) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) ชีวประวัติบุคคล (1 คน) และคณิตศาสตร์ (1 คน)

กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนรองลงมา 52 คน (ร้อยละ 50.98) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ/บุคคลที่มีชื่อเสียง เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยกลุ่มอายุ 13 ปี (ร้อยละ 49.02 - ร้อยละ 25.92) ต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ หนังสือที่ได้รับรางวัล วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ สถานที่สำคัญ ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม และอาชีพ นอกจากนี้ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 4.90) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ นวนิยาย (2 คน) ความรู้ทั่วไป (1 คน) นิติสาร/วารสาร (1 คน) และแฮร์รี พอตเตอร์ (1 คน)

กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวนรองลงมา 58 คน (ร้อยละ 50.88) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยกลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 49.12 - ร้อยละ 23.68) ต้องการแนวเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ บุคคลสำคัญ /บุคคลที่มีชื่อเสียง ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม สถานที่สำคัญ และอาชีพ ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 12.28) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ พุทธศาสนา (2 คน) หนังสือแปล/นวนิยายแปล/วรรณกรรมเยาวชนแปล (1 คน) นวนิยาย (1 คน) กีฬา/นักกีฬา (1 คน) ความรู้ทั่วไป (1 คน) การ์ตูน (1 คน) นิติสาร/วารสาร (1 คน) แฮร์รี พอตเตอร์ (1 คน) วรรณกรรมเยาวชน (1 คน) นักแสดง (1 คน) เครื่องบิน (1 คน) การเมือง (1 คน) และสภาพปัญหาปัจจุบัน (1 คน) (ตารางที่ 56)

ตารางที่ 56 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อน

วัยรุ่น จำแนกตามอายุ*

แนวเนื้อหาของกิจกรรม	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม (n=186)	99	48.53	41	40.20	46	40.35
วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ (n=223)	121	59.31	46	45.10	56	49.12
ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม (n=189)	106	51.96	36	35.29	47	41.23
บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง (n=197)	90	44.12	52	50.98	55	48.25
หนังสือยอดนิยม (n=290)	139	68.14	69	67.65	82	71.93
อาชีพ (n=101)	48	23.53	26	25.49	27	23.68
หนังสือที่ได้รับรางวัล (n=216)	108	52.94	50	49.02	58	50.88
สถานที่สำคัญ (n=168)	79	38.73	44	43.14	45	39.47
อื่น ๆ(n=37)	19	9.31	5	4.90	14	12.28

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดทั้ง 2 ประเภท คือ ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 182 คน (ร้อยละ 75.83) และห้องสมุดประชาชนจำนวน 108 คน (ร้อยละ 60.00) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนรองลงมาของห้องสมุดแต่ละประเภท ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหา ดังนี้ ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 137 คน (ร้อยละ 57.08) แนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล จำนวน 133 คน (ร้อยละ 55.42) วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ และห้องสมุดประชาชนจำนวน 90 คน (ร้อยละ 50.00) ต้องการเนื้อหา วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยจากห้องสมุดแต่ละประเภทต้องการแนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 47.92 – ร้อยละ 34.58) ต้องการแนวเนื้อหาบุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง สถานที่สำคัญ ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม ภาษา / วรรณคดี / วรรณกรรม และอาชีพ ตามลำดับ

ห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 48.33 – ร้อยละ 23.33) ต้องการแนวเนื้อหา ภาษา และวรรณคดี/วรรณกรรม ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง หนังสือที่ได้รับรางวัล สถานที่สำคัญ และอาชีพ ตามลำดับ

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นจากห้องสมุดแต่ละประเภทยังต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 28 คน (ร้อยละ 11.67) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ นวนิยาย (5 คน) หนังสือแปล/นวนิยายแปล/วรรณกรรมเยาวชนแปล (4 คน) กีฬา/นักกีฬา (2 คน) แฮร์รี่ พอตเตอร์ (2 คน) การ์ตูน (2 คน) แฟนตาซี/ผจญภัย (2 คน) วรรณกรรมเยาวชน (1 คน) พุทธศาสนา (1 คน) นิยายสาร/วารสาร (1 คน) ดนตรี (1 คน) ศิลปะ (1 คน)) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) ความรู้ทั่วไป (1 คน) ชีวประวัติบุคคล (1 คน) คณิตศาสตร์ (1 คน) เครื่องบิน (1 คน) และนักแสดง (1 คน)

ห้องสมุดประชาชนจำนวน 10 คน (ร้อยละ 5.56) ต้องการแนวเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป (2 คน) พุทธศาสนา (2 คน) หนังสือแปล/นวนิยายแปล/วรรณกรรมเยาวชนแปล (1 คน) กีฬา/นักกีฬา (1 คน) นิยายสาร/วารสาร (1 คน) แฮร์รี่ พอตเตอร์ (1 คน) การเมือง (1 คน) และสภาพปัญหาปัจจุบัน (1 คน) (ตารางที่ 57)

ตารางที่ 57 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น
จำแนกตามประเภทห้องสมุด*

แนวเนื้อหาของกิจกรรม	ห้องสมุดโรงเรียน (n=240)		ห้องสมุดประชาชน (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม (n=186)	99	41.25	87	48.33
วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ (n=223)	133	55.42	90	50.00
ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม (n=189)	104	43.33	85	47.22
บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง (n=197)	115	47.92	82	45.56
หนังสือยอดนิยม (Best seller) (n=290)	182	75.83	108	60.00
อาชีพ (n=101)	59	34.58	42	23.33
หนังสือที่ได้รับรางวัล (n=216)	137	57.08	79	43.89
สถานที่สำคัญ (n=168)	105	43.75	63	35.00
อื่น ๆ (n=38)	28	11.67	10	5.56

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.4.3 ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวน 268 คน (ร้อยละ 63.81) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมา จำนวน 260 คน (ร้อยละ 61.90) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 27.14 – ร้อยละ 25.71) ต้องการให้จัดในช่วงเวลา ดังนี้ ในเวลาเรียน ช่วงพักกลางวัน และช่วงเย็นหลังเลิกเรียน นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 12 คน (ร้อยละ 2.86) ต้องการให้จัดในช่วงเวลาอื่น ๆ คือ วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (4 คน) ช่วงเช้า (4 คน) จัดทุกวันตลอดทั้งวัน (2 คน) และช่วงเวลาว่าง (2 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด เพศชายจำนวน 98 คน (ร้อยละ 62.82) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 170 คน (ร้อยละ 64.39) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมา เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 95 คน (ร้อยละ 60.90) และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 165 คน (ร้อยละ 62.50) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย ส่วนน้อย (ร้อยละ 26.28 – ร้อยละ 21.79) ต้องการให้จัดช่วงพักกลางวัน ในเวลาเรียน และในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ตามลำดับ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่น

เพศหญิงส่วนน้อย (ร้อยละ 28.03 – ร้อยละ 26.89) ต้องการให้จัดในเวลาเรียนและช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (เท่ากัน) และช่วงพักกลางวัน ตามลำดับ

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิง ยังต้องการแนวเนื้อหาอื่นๆ ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายจำนวน 6 คน (ร้อยละ 3.85) ต้องการให้จัดในช่วงอื่นๆ คือ วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (2 คน) ช่วงเช้า (2 คน) จัดทุกวันตลอดทั้งวัน (1 คน) และช่วงเวลาว่าง (1 คน) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.27) ต้องการให้จัดในช่วงอื่นๆ คือ วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (2 คน) ช่วงเช้า (2 คน) จัดทุกวันตลอดทั้งวัน (1 คน) และช่วงเวลาว่าง (1 คน) (ตารางที่ 58)

ตารางที่ 58 ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ*

ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	ชาย(n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วันหยุดสุดสัปดาห์	98	62.82	170	64.39	268	63.81
ปิดภาคการศึกษา	95	60.90	165	62.50	260	61.90
ในเวลาเรียน	40	25.64	74	28.03	114	27.14
ช่วงพักกลางวัน	41	26.28	71	26.89	112	26.67
ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน	34	21.79	74	28.03	108	25.71
อื่น ๆ	6	3.85	6	2.27	12	2.86

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 130 คน (ร้อยละ 63.73) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 77 คน (ร้อยละ 67.54) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ในขณะที่กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 66 คน (ร้อยละ 64.71) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา รองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 128 คน (ร้อยละ 62.75) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 66 คน (ร้อยละ 57.89) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา ส่วนกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 61 คน (ร้อยละ 59.80) ต้องการให้จัดในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์

เยาวชนส่วนน้อยในแต่ละกลุ่มอายุต้องการให้จัดในช่วงเวลา ดังนี้ กลุ่มอายุ 12 ปี (ร้อยละ 29.90 - ร้อยละ 25.49) ต้องการให้จัดในช่วงพักกลางวัน ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน และในเวลาเรียน กลุ่มอายุ 13 ปี (ร้อยละ 30.39 - ร้อยละ 20.59) ต้องการให้จัดในเวลาเรียน ช่วงพัก

กลางวัน และช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ส่วนกลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 27.19 - ร้อยละ 24.56) ต้องการให้จัดในเวลาเรียน และช่วงพักกลางวันและช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (เท่ากัน) ตามลำดับ

นอกจากนี้กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 4.41) ต้องการให้จัดในช่วงอื่นๆ คือ ช่วงเช้า(4 คน) วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (3 คน) และช่วงเวลาว่าง(2 คน) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.98) ต้องการให้จัดในช่วงอื่นๆ คือ จัดทุกวันตลอดทั้งวัน และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.75) ต้องการให้จัดในช่วงอื่นๆ คือ วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (1 คน) และจัดทุกวันตลอดทั้งวัน (1 คน) (ตารางที่ 59)

ตารางที่ 59 ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ*

ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วันหยุดสุดสัปดาห์ (n=268)	130	63.73	61	59.80	77	67.54
ปิดภาคการศึกษา (n=260)	128	62.75	66	64.71	66	57.89
ในเวลาเรียน (n=114)	52	25.49	31	30.39	31	27.19
ช่วงพักกลางวัน (n=112)	61	29.90	23	22.55	28	24.56
ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (n=108)	59	28.92	21	20.59	28	24.56
อื่น ๆ (n=12)	9	4.41	1	0.98	2	1.75

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดทั้ง 2 ประเภท คือ ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 141 คน 2 กลุ่ม (ร้อยละ 58.75) เท่ากัน ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ และในช่วงปิดภาคการศึกษา ส่วนห้องสมุดประชาชนจำนวน 127 คน (ร้อยละ 70.56) ต้องการให้จัดในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ และรองลงมาจำนวน 119 คน (ร้อยละ 66.11) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา

เยาวชนส่วนน้อยจากห้องสมุดแต่ละประเภทต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในเวลา ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 34.58 - ร้อยละ 29.17) ต้องการให้จัดในเวลาเรียน และในช่วงพักกลางวัน และช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (เท่ากัน) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มห้องสมุด

ประชาชน(ร้อยละ 23.33 – ร้อยละ 17.22) ต้องการให้จัดในช่วงพักกลางวัน ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน และในช่วงเวลาเรียน ตามลำดับ

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นยังต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงเวลาอื่น ๆ ดังนี้ ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 9 คน (ร้อยละ 3.75) ต้องการให้จัดช่วงเช้า (4 คน) วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (2 คน) ช่วงเวลาว่าง(2 คน) และจัดทุกวันตลอดทั้งวัน (1 คน) ส่วนห้องสมุดประชาชนจำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.67) ต้องการให้จัด วันสำคัญ/เทศกาลต่าง ๆ (2 คน) และจัดทุกวันตลอดทั้งวัน (1 คน) (ตารางที่ 60)

ตารางที่ 60 ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด*

ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	ห้องสมุดโรงเรียน (n=240)		ห้องสมุดประชาชน (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	วันหยุดสุดสัปดาห์ (n=268)	141	58.75	127
ปิดภาคการศึกษา (n=260)	141	58.75	119	66.11
ในเวลาเรียน (n=114)	83	34.58	31	17.22
ช่วงพักกลางวัน (n=112)	70	29.17	42	23.33
ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (n=108)	70	29.17	38	21.11
อื่น ๆ (n=13)	9	3.75	3	1.67

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.4.4 สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวน 306 คน (ร้อยละ 72.86) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน รองลงมา จำนวน 225 คน (ร้อยละ 53.57) ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง เยาวชนส่วนน้อย (ร้อยละ 41.90 – ร้อยละ 18.81) ต้องการให้จัดที่อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า ชั้น 6) ศูนย์การค้า ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่น ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการให้จัดในห้องสมุดอื่นจำนวน 79 คน (ร้อยละ 18.81) จำนวน 49 คนระบุสถานที่ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (17คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(11 คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (6 คน) หอสมุด

แห่งชาติ (5 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ(3 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(4 คน) ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) ห้องสมุดในแต่ละเขต (1 คน) และ ICT (1 คน)

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.09) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ หมู่บ้านที่พักอาศัย (4 คน) ร้านหนังสือ (2 คน) ห้างสรรพสินค้า (2 คน) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) สวนสาธารณะ (1 คน) ห้องสมุดทั่วประเทศ (1 คน) ค่ายพักแรม (1 คน) ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เป็นจำนวนสูงสุด เพศชายจำนวน 113 คน (ร้อยละ 72.44) และเพศหญิงจำนวน 193 คน (ร้อยละ 73.11) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน รองลงมา กลุ่มเพศชายจำนวน 80 คน (ร้อยละ 51.28) และกลุ่มเพศหญิงจำนวน 145 คน (ร้อยละ 54.92) ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยทั้งชายและหญิงต้องการสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกัน ดังนี้ ชาย (ร้อยละ 41.67 – ร้อยละ 21.79) และหญิง (ร้อยละ 42.05 – 17.05) ต้องการให้จัดที่อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า ชั้น 6) ศูนย์การค้า ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่น ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดอื่น มีดังนี้ กลุ่มเพศชายจำนวน 34 คน โดย 19 คน ระบุสถานที่ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (3 คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(8 คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (2 คน) หอสมุดแห่งชาติ (3 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(2 คน) ห้องสมุดในแต่ละเขต (1 คน) และกลุ่มเพศหญิงจำนวน 45 คน โดย 30 คนระบุสถานที่ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (14 คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (4 คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(3 คน) หอสมุดแห่งชาติ (2 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ(3 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(2 คน) ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) และ ICT (1 คน)

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มเพศชายจำนวน 5 คน (ร้อยละ 3.21) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ หมู่บ้านที่พักอาศัย (2 คน) ห้างสรรพสินค้า (1 คน) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) และศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (1 คน) ส่วนกลุ่มเพศหญิงจำนวน 8 คน (ร้อยละ 3.03) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ หมู่บ้านที่พักอาศัย (2 คน) ร้านหนังสือ (2 คน) ห้างสรรพสินค้า (1 คน) สวนสาธารณะ (1 คน) ห้องสมุดทั่วประเทศ (1 คน) และค่ายพักแรม (1 คน) (ตารางที่ 61)

ตารางที่ 61 สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น
จำแนกตามเพศ*

สถานที่จัดกิจกรรม	ชาย (n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน	113	72.44	193	73.11	306	72.86
ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง	80	51.28	145	54.92	225	53.57
ห้องสมุดอื่น	34	21.79	45	17.05	79	18.81
ศูนย์การค้า	51	32.69	102	38.64	153	36.43
ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ	48	30.77	74	28.03	122	29.05
อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า ชั้น 6)	65	41.67	111	42.05	176	41.90
อื่น ๆ	5	3.21	8	3.03	13	3.09

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 150 คน (ร้อยละ 73.53) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 67.65) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 87 คน (ร้อยละ 76.32) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน จำนวนรองลงมา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 119 คน (ร้อยละ 58.33) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 65 คน (ร้อยละ 57.02) ตามลำดับต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง ส่วนกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนรองลงมา 44 คน (ร้อยละ 43.14) ต้องการให้จัดที่อุทยานการเรียนรู้ ตามลำดับ

เยาวชนส่วนน้อยของแต่ละกลุ่มอายุต้องการสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี (ร้อยละ 40.20 - ร้อยละ 19.12) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ (ร้อยละ 40.20) ศูนย์การค้า และในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่น ตามลำดับ

กลุ่มอายุ 13 ปี (ร้อยละ 43.14 - ร้อยละ 13.73) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ (ร้อยละ 43.14) ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง ศูนย์การค้า และในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่น ตามลำดับ

กลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 48.25 - ร้อยละ 22.81) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ศูนย์การค้า อุทยานการเรียนรู้ (ร้อยละ 43.80) ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่นตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุต่างๆ จำนวน 79 คน ที่ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดอื่น ระบุสถานที่ ดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 39 คน โดย 25 คนระบุสถานที่ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (10 คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(5 คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (2 คน) หอสมุดแห่งชาติ (1 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ(2 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(3 คน) ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) ห้องสมุดในแต่ละเขต (1 คน)

กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 14 คน โดย 9 คนระบุสถานที่ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (5 คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(2 คน) หอสมุดแห่งชาติ (1 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ(1 คน)

กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 26 คน โดย 15 คนระบุสถานที่ ได้แก่ ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(4 คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (4 คน) หอสมุดแห่งชาติ (3 คน) ห้องสมุดประชาชน (2 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(1 คน) และ ICT (1 คน)

นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุต่างๆ จำนวน 13 คน ระบุสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอื่น ๆ ดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.09) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ ร้านหนังสือ (2 คน) หมู่บ้านที่พิกาศัย (2 คน) สวนสาธารณะ(1 คน) และศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (1 คน)

กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.1 9) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ หมู่บ้านที่พิกาศัย (2 คน) ห้างสรรพสินค้า (1 คน) สถานที่ท่องเที่ยว (1 คน) และค่ายพักแรม (1 คน)

กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.48) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ ห้างสรรพสินค้า (1 คน) และห้องสมุดทั่วประเทศ (1 คน) (ตารางที่ 62)

ตารางที่ 62 สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ*

สถานที่จัดกิจกรรม	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน(n=306)	150	73.53	69	67.65	87	76.32
ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง(n=225)	119	58.33	41	40.20	65	57.02
ห้องสมุดอื่น (n=79)	39	19.12	14	13.73	26	22.81
ศูนย์การค้า(n=153)	65	31.86	33	32.35	55	48.25
ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ (n=122)	60	29.41	27	26.47	35	30.70
อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า ชั้น 6) (n=176)	82	40.20	44	43.14	50	43.86
อื่น ๆ (n=13)	6	2.94	5	4.90	2	1.75

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดทั้ง 2 ประเภท คือ กลุ่มห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 173 คน (ร้อยละ 72.08) และห้องสมุดประชาชนจำนวน 133 คน (ร้อยละ 73.89) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน รองลงมา ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 132 คน (ร้อยละ 55.00) และห้องสมุดประชาชนจำนวน 93 คน (ร้อยละ 51.67) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยจากห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 43.30 - ร้อยละ 11.25) ต้องการให้จัดที่อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การค้า ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และห้องสมุดอื่น ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยจากห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 40.00 - ร้อยละ 16.11) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ ห้องสมุดอื่น และศูนย์การค้า (เท่ากัน) และในศูนย์ประชุมต่าง ๆ ตามลำดับ

เยาวชนจากห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 27 คน โดย 22 คน ระบุสถานที่ห้องสมุดอื่น ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (7คน) ห้องสมุดในโรงเรียนอื่น(11 คน) หอสมุดแห่งชาติ (3 คน) ห้องสมุดมหาวิทยาลัย(4 คน) ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (1 คน) ห้องสมุดในแต่ละเขต (1 คน)

เยาวชนจากห้องสมุดประชาชนจำนวน 52 คน โดย 22 คนระบุสถานที่ห้องสมุดอื่น ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน (10คน) ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย อาคารศูนย์

วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (6 คน) ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ(3 คน) หอสมุดแห่งชาติ (2 คน) และ ICT (1 คน)

นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจากห้องสมุดแต่ละประเภทระบุสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอื่น ๆ ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 8 คน (ร้อยละ 1.90) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ หมู่บ้านที่พักอาศัย (4 คน) ร้านหนังสือ (2 คน) ค่ายพักแรม(1 คน) และศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (1 คน)

ห้องสมุดประชาชนจำนวน 5 คน (ร้อยละ1.19) ต้องการให้จัดในสถานที่อื่น ๆ คือ ห้างสรรพสินค้า(2 คน) สถานที่ท่องเที่ยว(1 คน) สวนสาธารณะ(1 คน) และห้องสมุดทั่วประเทศ (1 คน) (ตารางที่ 63)

ตารางที่ 63 สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด*

สถานที่จัดกิจกรรม	ห้องสมุดโรงเรียน (n=240)		ห้องสมุดประชาชน (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน(n=306)	173	72.08	133	73.89
ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง(n=225)	132	55.00	93	51.67
ห้องสมุดอื่น (n=79)	27	11.25	52	28.89
ศูนย์การค้า(n=153)	101	42.08	52	28.89
ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ (n=122)	93	39.75	29	16.11
อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า(n=176)	104	43.33	72	40.00
อื่น ๆ(n=13)	8	3.33	5	2.78

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.4.5 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุด จำนวน 325 คน (ร้อยละ 77.38) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน รองลงมา จำนวน 290 คน (ร้อยละ 70.48) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต และจำนวน 291 คน (ร้อยละ 69.29) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 49.05 – ร้อยละ 24.52) ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ไปปลิว/แผ่นพับ วิทยู ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด และจดหมาย ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.14) ระบุความต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (3 คน) ทางโทรทัศน์ (1 คน) ทางหนังสือ (1 คน) ทางโทรศัพท์ (1 คน) การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ (1 คน) ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (1 คน) และการส่งจดหมายไปยังโรงเรียนให้เลือกนักเรียนเป็นตัวแทนโรงเรียน (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุด เพศชายจำนวน 110 คน (ร้อยละ 70.51) และเพศหญิงจำนวน 215 คน (ร้อยละ 81.44) ต้องการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน และกลุ่มเพศชายจำนวนเท่ากันยังต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวนรองลงมา เพศชายจำนวน 102 คน (ร้อยละ 65.38) และเพศหญิง จำนวน 189 คน (ร้อยละ 71.59) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ นอกจากนี้ เยาวชนเพศหญิงจำนวน 186 คน (ร้อยละ 70.45) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย ชาย (ร้อยละ 44.23 – ร้อยละ 23.08) ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ไปปลิว/แผ่นพับ ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด วิทยู และจดหมาย ตามลำดับ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย หญิง (ร้อยละ 31.44 – ร้อยละ 25.00) ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสาร ดังนี้ วิทยู จดหมาย และผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด ตามลำดับ

นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงยังต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอื่น ๆ ดังนี้ เพศชายจำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.92) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (1 คน) ทางหนังสือ (1 คน) และทางโทรศัพท์ (1 คน) และเพศหญิงจำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.27) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (2 คน) ทางโทรทัศน์ (1 คน) การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ (1 คน) ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (1 คน) และการส่งจดหมายไปยังโรงเรียนให้เลือกนักเรียนเป็นตัวแทนโรงเรียน (1 คน) (ตารางที่ 64)

ตารางที่ 64 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ
เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเพศ*

วิธีการเผยแพร่ข่าวสาร	ชาย (n=156)		หญิง(n=264)		รวม(n=420)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผ่านโรงเรียน	110	70.51	215	81.44	325	77.38
ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด	51	32.69	66	25.00	117	27.86
อินเทอร์เน็ต	110	70.51	186	70.45	296	70.48
โทรทัศน์	102	65.38	189	71.59	291	69.29
วิทยุ	48	30.72	83	31.44	131	31.19
ใบปลิว / แผ่นพับ	69	44.23	137	51.89	206	49.05
จดหมาย	36	23.08	67	25.38	103	24.52
อื่น ๆ	3	1.92	6	2.27	9	2.14

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุ กล่าวคือ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 152 คน (ร้อยละ 74.51) กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 81 คน (ร้อยละ 79.41) และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 92 คน (ร้อยละ 80.70) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน และรองลงมาของแต่ละกลุ่มอายุต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 145 คน (ร้อยละ 71.08) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน 136 คน (ร้อยละ 66.67) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ และจำนวน 107 คน (ร้อยละ 52.45) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบใบปลิว/แผ่นพับ

กลุ่มอายุ 13 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 67.65) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ และจำนวน 63 คน (ร้อยละ 61.76) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต

กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 77.19) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต และจำนวน 86 คน (ร้อยละ 75.44) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

กลุ่มอายุ 12 ปี (ร้อยละ 30.88 – ร้อยละ 26.96) ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสาร โดยวิทยุ ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด และจดหมาย ตามลำดับ กลุ่มอายุ 13 ปี (ร้อยละ 44.12 – ร้อยละ 21.57) และกลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 47.37 – ร้อยละ 22.81) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกันคือ ผ่านใบปลิว/แผ่นพับ วิทยุ ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด และจดหมาย ตามลำดับ

นอกจากนี้ กลุ่มอายุ 12 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.45) ต้องการให้โดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ (1 คน) ทางหนังสือ (1 คน) ทางโทรศัพท์ (1 คน) การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ (1 คน) และการส่งจดหมายไปยังโรงเรียนให้เลือกนักเรียนเป็นตัวแทนโรงเรียน (1 คน)

กลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.51) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (3 คน) และทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (1 คน) (ตารางที่ 65)

ตารางที่ 65 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามอายุ*

วิธีการเผยแพร่ข่าวสาร	12 ปี(n=204)		13 ปี(n=102)		14 ปี(n=114)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผ่านโรงเรียน(n=325)	152	74.51	81	79.41	92	80.70
ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด(n=117)	56	27.45	24	23.53	37	32.46
อินเทอร์เน็ต(n=296)	145	71.08	63	61.76	88	77.19
โทรทัศน์ (n=291)	136	66.67	69	67.65	86	75.44
วิทยุ(n=131)	63	30.88	30	29.41	38	33.33
ใบปลิว / แผ่นพับ(n=206)	107	52.45	45	44.12	54	47.37
จดหมาย (n=103)	55	26.96	22	21.57	26	22.81
อื่น ๆ(n=9)	5	2.45	-	-	4	3.51

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อจำแนกเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดของห้องสมุดทั้ง 2 ประเภท คือ ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 192 คน (ร้อยละ 80.00) และกลุ่มห้องสมุดประชาชนจำนวน 133 คน (ร้อยละ 73.89) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนจำนวนรองลงมา 184 คน (ร้อยละ 76.67) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน 174 คน (ร้อยละ 72.50) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ และจำนวน 132 คน (ร้อยละ 55.00) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบป๊อปอัพ / แผ่นพับ

ห้องสมุดประชาชนจำนวนรองลงมา 117 คน (ร้อยละ 65.00) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ และจำนวน 112 คน (ร้อยละ 62.22) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยของห้องสมุดแต่ละประเภทต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 35.42 – ร้อยละ 27.08) ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยุ ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด และจดหมายตามลำดับ

ห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 41.11 - ร้อยละ 21.11) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านป๊อปอัพ / แผ่นพับ กิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด วิทยุ และจดหมาย ตามลำดับ

นอกจากนี้ กลุ่มห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.50) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (1 คน) ทางโทรทัศน์ (1 คน) ทางหนังสือ(1 คน) ทางโทรศัพท์(1 คน) การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ (1 คน) และทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(1 คน)

กลุ่มห้องสมุดประชาชนจำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.67) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์/นิตยสาร (2 คน) และการส่งจดหมายไปยังโรงเรียนให้เลือกนักเรียนเป็นตัวแทนโรงเรียน(1 คน) (ตารางที่ 66)

อุทยานการเรียนรู้

ตารางที่ 66 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของ
เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทห้องสมุด*

วิธีการเผยแพร่ข่าวสาร	ห้องสมุดโรงเรียน (n=240)		ห้องสมุดประชาชน (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผ่านโรงเรียน(n=325)	192	80.00	133	73.89
ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด (n=117)	66	27.50	51	28.33
อินเทอร์เน็ต(n=296)	184	76.67	112	62.22
โทรทัศน์ (n=291)	174	72.50	117	65.00
วิทยุ(n=131)	85	35.42	46	25.56
ใบปลิว / แผ่นพับ(n=206)	132	55.00	74	41.11
จดหมาย (n=103)	65	27.08	38	21.11
อื่น ๆ(n=9)	6	2.50	3	1.67

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำนวน 102 คน (ร้อยละ 24.28) ได้ให้ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ดังนี้

5.1 ด้านประเภทของหนังสือที่ห้องสมุดควรจัดหา และนำมาจัดกิจกรรม (19 คน)

หนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจและให้ความรู้ในจำนวนที่เพียงพอ (3 คน)

เน้นเนื้อหาเฉพาะเรื่อง (2 คน)

การ์ตูน หรือมีการ์ตูนประกอบ หรือการ์ตูนที่มีความรู้ เช่น คณิตศาสตร์ (3 คน)

หนังสือหลายประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล
(1 คน)

นวนิยายแปล (1 คน)

นวนิยายรัก (1 คน)

นวนิยาย (1 คน)

เรื่องสั้น (1 คน)

หนังสือที่ได้รับรางวัล (1 คน)

หนังสือดี (1 คน)

หนังสือแนวใหม่ (1 คน)

หนังสือผจญภัยลึกลับ (1 คน)

หนังสือแนวแฟนตาซีและโรแมนติก (1 คน)

หนังสือที่มีเนื้อหาการเรียนในปัจจุบัน (1 คน)

5.2 ลักษณะการจัดกิจกรรม (84 คน)

ลักษณะทั่วไปของกิจกรรม (42 คน)

จัดกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน (7 คน)

จัดกิจกรรมในรูปแบบที่มีความน่าสนใจ และดึงดูดใจ (4 คน)

จัดกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วม และเปิดให้ผู้ที่ต้องการค้นคว้าเข้าร่วมด้วย
อย่างกว้างขวาง (4 คน)

จัดกิจกรรมที่มีขม หรือของแฉกมาก ๆ (3 คน)

จัดกิจกรรมที่มีการเล่นเกมเกี่ยวกับการอ่านที่สร้างสรรค์ และได้รับความรู้ (3 คน)

จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย (2 คน)

จัดหาหนังสือและภาพประกอบกิจกรรมให้มากเพื่อดึงดูดผู้อ่าน (2 คน)

จัดกิจกรรมที่มีกิจกรรมหลายประเภทผสมกัน เช่น การแข่งขัน เกมส์ (2 คน)

จัดโครงการที่เชิญชวนเยาวชนไปร่วมกันอ่านหนังสือมาก ๆ (1 คน)

จัดโครงการที่ปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่เล็ก (1 คน)

จัดกิจกรรมที่เด็กได้ออกมาพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการอ่านของไทย
ในปัจจุบัน (1 คน)

จัดกิจกรรมทำหนังสือนิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ (1 คน)

จัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่คนทุกเพศทุกวัย (1 คน)

จัดกิจกรรมที่ได้คุยกับผู้อ่านเหมือนกัน (1 คน)

จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแบบเป็นสมาชิก ถ้าอ่านมากก็จะได้รับรางวัล (1 คน)

จัดกิจกรรมเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับหนังสือให้มากขึ้น (1 คน)

จัดกิจกรรมที่ได้ติดตามหนังสือที่เป็นที่สนใจในแต่ละวัน และประโยชน์ที่ได้รับ (1 คน)

จัดกิจกรรมที่ได้มีการปฏิบัติ (1 คน)

จัดกิจกรรมตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ด้านสถานที่ที่น่าสนใจ (1 คน)

จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านที่ดี สร้างสรรค์ และได้รับความรู้ (1 คน)

จัดกิจกรรมที่มีการอ่านหนังสืออย่างน้อยวันละ 2 – 3 เล่ม (1 คน)

มีกิจกรรมการอ่านประกอบในการจัดกิจกรรมค่ายของแต่ละโรงเรียน (1 คน)

การตัดสินใจของกรรมการในการจัดกิจกรรมควรมีความโปร่งใส (1 คน)

ความถี่/ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม (37 คน)

จัดกิจกรรมให้มากและบ่อยครั้งขึ้น (16 คน)

แต่ละโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือบ่อย ๆ (6 คน)

ควรมีการจัดสัปดาห์ห้องสมุดบ่อย ๆ (3 คน)

จัดกิจกรรมแข่งขันการอ่านหนังสือทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพบ่อย ๆ (3 คน)

ควรจัดงานเกี่ยวกับหนังสือบ่อย ๆ และมีระยะเวลายาวขึ้น (3 คน)

ระยะเวลาในการทำกิจกรรมควรมีมากกว่านี้ (2 คน)

ควรจัดกิจกรรมในวันศุกร์ ช่วงกลางวัน (1 คน)

จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับหนังสืออย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง และประชาสัมพันธ์ให้

นักเรียนได้ทราบอย่างชัดเจน (1 คน)

ห้องสมุดควรจัดกิจกรรมในเวลาเลิกเรียน (1 คน)

จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางโทรทัศน์ให้มากกว่านี้ (1 คน)

สถานที่ในการจัดกิจกรรม (5 คน)

ให้สถานที่ต่าง ๆ หลายแห่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และงานแสดงหนังสือ

(4 คน)

ควรจัดกิจกรรมการอ่านภายในห้องสมุด (1 คน)

อื่น ๆ (6 คน)

ควรขายหนังสือราคาถูกกว่านี้ เพื่อที่เยาวชนสามารถซื้อได้ (4 คน)

ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้มากกว่านี้ (1 คน)

จัดให้มีเกมออนไลน์ (1 คน)

5.3 ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น (26 คน)

ทำให้มีความรู้มากขึ้น (10 คน)

ปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมเด็กไทยให้รักการอ่าน มีประโยชน์กว่าการเล่นเกม

คอมพิวเตอร์ (10 คน)

เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน (1 คน)

เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนในด้านต่าง ๆ (1 คน)

ทำให้เด็กไทยก้าวทันโลก (1 คน)

ทำให้นักเรียนได้อ่านหนังสือจำนวนมากขึ้น (1 คน)

ได้อ่านหนังสือหลายแนว (1 คน)

ทำให้นักเรียนรู้จักการร่วมมือในห้องเรียนและในโรงเรียน (1 คน)

5.4 ด้านการผลิตหนังสือ (2 คน)

ควรมีการ์ตูนประกอบเรื่องในหนังสือ (1 คน)

หนังสือทุกเล่มควรจัดทำให้ดึงดูดใจผู้อ่าน โดยการมีภาพประกอบ การตกแต่ง
หน้าปก การสอดแทรกความรู้ คุณธรรม ความเมตตา และควรมีเรื่องย่อของ
หนังสือปรากฏท้ายเล่ม (1 คน)

5.5 การอำนวยความสะดวก (6 คน)

จัดให้มีห้องน้ำใช้ได้สะดวก (1 คน)

จัดให้มีของรับประทาน (1 คน)

มีโต๊ะ เก้าอี้ที่มีพนักพิง (1 คน)

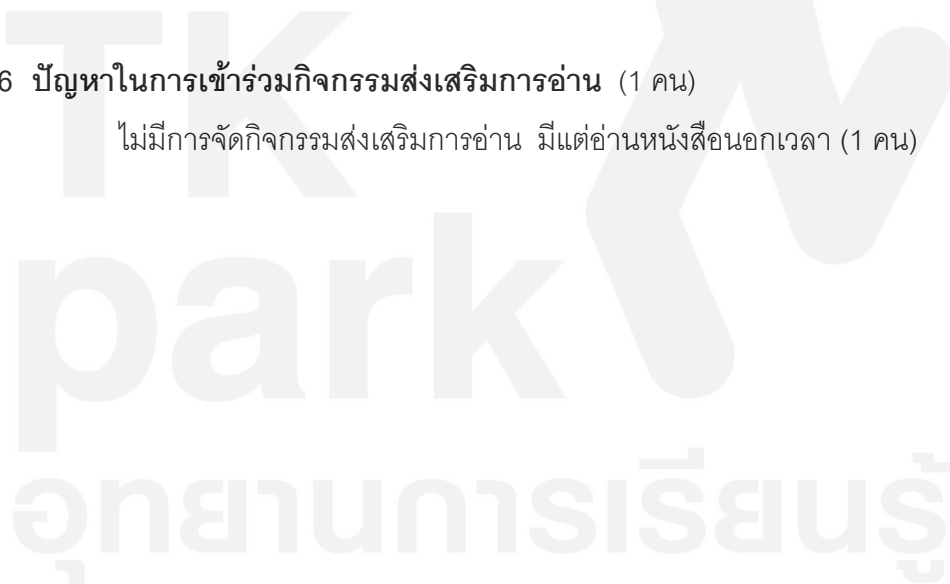
ควรจัดเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ (1 คน)

ควรอนุญาตให้แสดงบัตรประจำตัวชนิดใดก็ได้ในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต (1 คน)

ห้องสมุดควรจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา เพื่อนำไปจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น
เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน (1 คน)

5.6 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (1 คน)

ไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีแต่อ่านหนังสือนอกเวลา (1 คน)

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ศึกษาสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น และศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านความน่าสนใจของกิจกรรม ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัย 2 ประการ ดังนี้

3. เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และประโยชน์ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับคือ ความรู้

4. เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือ กิจกรรมส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก และเยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการสาธิตในระดับมากที่สุด

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาจากเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งหญิงและชาย อายุระหว่าง 12 – 14 ปี จำนวน 420 คน จากแหล่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 7 แห่ง ประกอบด้วยเยาวชนก่อนวัยรุ่นจากสถานศึกษา 4 แห่ง ซึ่งได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดีเด่น และเยาวชนจากห้องสมุดประชาชนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสม่ำเสมอ 3 แห่ง ๆ ละ 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแจกแก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน และได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 420 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา ดังนี้

เยาวชนก่อนวัยรุ่นผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 420 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน (ร้อยละ 62.86) เป็นเพศชาย 156 คน (ร้อยละ 37.14)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 204 คน (ร้อยละ 48.57) มีอายุ 12 ปี รองลงมา 114 คน (ร้อยละ 27.14) มีอายุ 14 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 102 คน (ร้อยละ 24.29) มีอายุ 13 ปี

ในด้านระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 184 คน (ร้อยละ 43.81) ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา 83 คน (ร้อยละ 19.76) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และจำนวนน้อยที่สุด 74 คน (ร้อยละ 17.62) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. การอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ประกอบด้วยสิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนและการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง และประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน สรุปได้ดังนี้

2.1 สิ่งที่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อมีเวลาว่างมี 4 กิจกรรม ดังนี้ 306 คน (ร้อยละ 72.86) อ่านหนังสือ 297 คน (ร้อยละ 70.71) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD) 267 คน (ร้อยละ 63.57) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต และ 260 คน (ร้อยละ 61.90) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรีตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรมในเวลาว่าง 5 กิจกรรม เช่นเดียวกัน แต่มีลำดับแตกต่างกันดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ 109 คน (ร้อยละ 69.87) เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต จำนวนใกล้เคียงกัน 108 คน (ร้อยละ 69.23) อ่านหนังสือ 100 คน (ร้อยละ 64.10) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO)/วีซีดี (VCD)/ดีวีดี (DVD) 96 คน (ร้อยละ 61.54) ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา และ 82 คน (ร้อยละ 52.56) ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรีตามลำดับ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ 198 คน (ร้อยละ 75.00) อ่านหนังสือ จำนวนใกล้เคียงกัน 197 คน (ร้อยละ 74.62) ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO)/วีซีดี (VCD)/ดีวีดี (DVD) 178 คน (ร้อยละ 67.42) ฟังเพลง/ชมการแสดงดนตรี และ 158 คน (ร้อยละ 59.85) เล่นเกมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต ตามลำดับ

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี 13 ปี และ 14 ปี ส่วนใหญ่ทำ 4 ลำดับแรก มีดังนี้ อ่านหนังสือ (ร้อยละ 70.59, ร้อยละ 68.63 และร้อยละ 66.67) ดูโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ (VDO)/วีซีดี (VCD)/ดีวีดี (DVD) (ร้อยละ 67.16, ร้อยละ 68.63 และร้อยละ 67.54) เล่นเกมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 59.80, ร้อยละ 63.73 และร้อยละ 70.18) ฟังเพลง/ชมการแสดงดนตรี (ร้อยละ 60.29, ร้อยละ 59.80 และร้อยละ 66.67 ตามลำดับ

ผลการวิจัยซึ่งปรากฏว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.86) อ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่างอาจเป็นเพราะเยาวชนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งอาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง จึงได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้อ่านหนังสืออยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) ซึ่งพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจอ่านหนังสือมากถึงร้อยละ 94.99 นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างด้านการอ่านระหว่างชาย-หญิง คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายส่วนใหญ่ที่ชอบอ่านหนังสือกับผู้ที่ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ตมีอัตราใกล้เคียงกัน (ร้อยละ

69.29 และร้อยละ 75.00) แต่กลุ่มเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายที่ชอบอ่านหนังสือก็มีอัตราต่ำกว่าหญิง (ร้อยละ 69.23 และร้อยละ 75.00) นอกจากนี้ผลการวิจัยจำแนกตามอายุ ยังแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่อ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่างมีอัตราลดลงตามกลุ่มอายุที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 70.59 : 68.63 และ 66.67 ตามลำดับ) ในขณะที่อัตราเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต และผู้ที่ฟังเพลง/ชมการแสดงดนตรีเมื่อมีเวลาว่างมีอัตราร้อยละเพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้สะท้อนความสนใจที่พัฒนาตามวัยของเยาวชน ซึ่งเยาวชนอายุ 14 ปีจะสนใจการอ่านลดลง และมีความสนใจด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิโพลด์, ดุทธิและลาร์สัน (2005) ที่พบว่า ความสนใจการอ่านของเยาวชนลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น

a. การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน

ในการใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนในแต่ละวัน พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมจำนวนมากที่สุด 133 คน (ร้อยละ 31.67) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที รองลงมา 108 คน (ร้อยละ 25.71) ใช้เวลาอ่าน 15 นาที ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงมี 49 คน (ร้อยละ 11.67) ส่วนผู้ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยมี 28 คน (ร้อยละ 6.67)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนสอดคล้องกัน คือ จำนวนมากที่สุดเพศชาย 48 คน (ร้อยละ 30.77) และเพศหญิง 85 คน (ร้อยละ 32.20) ใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียน 30 นาที รองลงมาเพศชาย 43 คน (ร้อยละ 27.56) และเพศหญิง 65 คน (ร้อยละ 24.62) ใช้เวลาอ่าน 15 นาที ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมงเพศชายมี 20 คน (ร้อยละ 12.82) เพศหญิง 29 คน (ร้อยละ 10.98) นอกจากนี้มีเยาวชนที่ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยเป็นชาย 10 คน (ร้อยละ 6.41) หญิง 18 คน (ร้อยละ 6.82)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุ 12 ปีและ 14 ปี สอดคล้องกัน คือ จำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 33.33) และ 36 คน (ร้อยละ 31.58) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที รองลงมา 50 คน (ร้อยละ 24.51) และ 26 คน (ร้อยละ 22.81) ใช้เวลาอ่าน 15 นาที ตามลำดับ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 31.37) ใช้เวลาอ่าน 15 นาที รองลงมา 29 คน (ร้อยละ 28.43) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที

2.3 การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง

ในการใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองในแต่ละวัน เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด 123 คน (ร้อยละ 29.29) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมา 102 คน (ร้อยละ 24.29) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที และ 14 คน (ร้อยละ 3.33) ไม่อ่านเลย

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดเพศชาย 42 คน (ร้อยละ 26.92) และเพศหญิง 81 คน (ร้อยละ 30.68) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมา เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย 40 คน (ร้อยละ 25.64) และเพศหญิง 62 คน (ร้อยละ 23.48) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 52 คน (ร้อยละ 25.49) กลุ่มอายุ 13 ปี 31 คน (ร้อยละ 30.39) และกลุ่มอายุ 14 ปี 40 คน (ร้อยละ 35.09) ใช้เวลาอ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมา เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี 50 คน (ร้อยละ 24.51) กลุ่มอายุ 13 ปี 29 คน (ร้อยละ 28.43) และกลุ่มอายุ 14 ปี 23 คน (ร้อยละ 20.18) ใช้เวลาอ่าน 30 นาที

ผลการวิจัยการใช้เวลาอ่านหนังสือของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในแต่ละวันในภาพรวมโดยจำแนกเป็นการอ่านเพื่อการเรียนและการอ่านตามความสนใจของตนเอง ซึ่งปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองมากกว่าการอ่านเพื่อการเรียน โดยในการอ่านเพื่อการเรียน เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดร้อยละ 31.67 ใช้เวลาวันละ 30 นาที ผู้ที่อ่านเพื่อการเรียนวันละมากกว่า 1 ชั่วโมงมีร้อยละ 11.67 ส่วนการอ่านตามความสนใจของตนเอง เยาวชนจำนวนมากที่สุดร้อยละ 29.29 ใช้เวลาวันละมากกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมา ร้อยละ 24.29 ใช้เวลาวันละ 30 นาที ซึ่งน่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้รักการอ่าน อย่างไรก็ตาม ผู้ไม่อ่านหนังสือเพื่อการเรียนเลยในแต่ละวันมีร้อยละ 6.67 ในขณะที่ในขณะที่ผู้ไม่อ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองเลยในแต่ละวันมีเพียงร้อยละ 3.33

2.4 ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุด 327 คน (ร้อยละ 77.86) ชอบอ่านการ์ตูน และสอดคล้องกันทั้งชายและหญิง คือ ชาย 121 คน (ร้อยละ 77.56) และหญิง 206 คน (ร้อยละ 78.03) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่น 254 คน (ร้อยละ 60.47) ชอบอ่านนวนิยาย ในจำนวนนี้มี 151 คน (ร้อยละ 35.95) ชอบอ่านนวนิยายแปล และ 103 คน (ร้อยละ 24.52) ชอบอ่านนวนิยายไทย

เยาวชนส่วนน้อยอ่านสื่อต่างๆ ดังต่อไปนี้ 189 คน (ร้อยละ 45.00) อ่านหนังสือพิมพ์ 187 คน (ร้อยละ 44.52) อ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ 176 คน (ร้อยละ 41.90) อ่านเรื่องสั้น 146 คน (ร้อยละ 34.76) อ่านวารสารและนิตยสาร 121 คน (ร้อยละ 28.81) อ่านจากเว็บไซต์ และ 26 คน (ร้อยละ 6.19) อ่านกีวีนิพนธ์

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 168 คน (ร้อยละ 82.35) กลุ่มอายุ 13 ปี 73 คน (ร้อยละ 71.57) และกลุ่มอายุ 14 ปี 86 คน (ร้อยละ 75.44) ชอบอ่านการ์ตูน

และจำนวนรองลงมาของทั้ง 3 กลุ่มอายุชอบอ่านนวนิยาย ดังนี้ กลุ่มอายุ 12 ปี 114 คน (ร้อยละ 55.88) 64 คน (ร้อยละ 31.37) อ่านนวนิยายแปล และ 50 คน (ร้อยละ 24.51) อ่านนวนิยายไทย กลุ่มอายุ 13 ปี 61 คน (ร้อยละ 59.80) อ่านนวนิยายโดย 38 คน (ร้อยละ 37.25) อ่านนวนิยายแปล และ 23 คน (ร้อยละ 22.55) อ่านนวนิยายไทย และกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 79 คน (ร้อยละ 69.30) อ่านนวนิยายโดย 49 คน (ร้อยละ 42.98) อ่านนวนิยายแปล และ 30 คน (ร้อยละ 26.32) อ่านนวนิยายไทย

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวนสูงสุดและรองลงมา อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทการ์ตูน และนวนิยาย (ร้อยละ 77.86 และ 60.47 ตามลำดับ) โดยสอดคล้องกันทั้งชายและหญิง และทุกกลุ่มอายุ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) ที่พบว่า หนังสือที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชอบมากที่สุดคือ การ์ตูน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะการ์ตูนเป็นสื่อที่นำเสนอเรื่องราวด้วยภาพและมีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว ตรงกับความสนใจของเยาวชน และมีเนื้อหาหลากหลาย นอกจากนี้ปัจจุบันการ์ตูนเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมสูง มีการนำไปใช้ทั้งกับเนื้อหาที่เป็นบันเทิงคดี และความรู้ ทั้งสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เยาวชนเข้าถึงได้ง่ายจึงมีผู้อ่านมาก ส่วนการที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบอ่านนวนิยายสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุปรีย์ดี อ่อนหวาน (2530) ที่พบว่านักเรียนสนใจอ่านบันเทิงคดีในระดับมาก และสอดคล้องกับเวลาที่ใช้ในการอ่าน ซึ่งเยาวชนร้อยละ 60.47 ที่ใช้เวลาเพื่ออ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองอ่านนวนิยาย ผลการวิจัยยังพบว่าประเภทของหนังสือที่เยาวชนชายและหญิง ส่วนใหญ่จำนวนรองลงมาอ่านแตกต่างกัน คือ ชายอ่านหนังสือสารคดี/ความรู้ หญิงอ่านนวนิยาย สอดคล้องกับความสนใจอ่านตามพัฒนาการตามเพศและวัยของเยาวชน ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าในจำนวนผู้ที่ชอบอ่านนวนิยาย เยาวชนที่อ่านนวนิยายแปลมีมากกว่าผู้ที่อ่านนวนิยายไทย (ร้อยละ 35.95: 24.52) สะท้อนความนิยมนวนิยายแปลในตลาดหนังสือในประเทศไทย ในขณะเดียวกันก็น่าจะแสดงถึงความไม่แพร่หลายของนวนิยายไทยซึ่งอาจรวมถึงวรรณกรรมเยาวชนไทยในตลาดหนังสือในประเทศไทยด้วย ส่วนการอ่านวารสารและนิตยสารซึ่งเป็นสื่อการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นสนใจตามวัย พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อย (ร้อยละ 34.76) อ่านวารสารและนิตยสาร แต่ก็ใกล้เคียงกับกลุ่มผู้อ่านนวนิยายแปล ซึ่งอาจเป็นเพราะเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 48.57) มีอายุ 12 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่อ่านวารสาร/นิตยสารมากนัก ส่วนผู้ที่อ่านจากเว็บไซต์ซึ่งแม้ว่าจะมีไม่มากนัก (ร้อยละ 28.81) แต่ก็พอจะแสดงให้เห็นได้ว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีความสนใจสื่อรูปแบบใหม่ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง ดังที่พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่โดยเฉพาะชายชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

3. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรอบปีที่รวบรวมข้อมูล (พ.ศ. 2548) ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ปรากฏดังนี้

3.3 สภาพการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ 353 คน (ร้อยละ 84.05) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และมีเยาวชนก่อนวัยรุ่น 67 คน (ร้อยละ 15.95) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเลย การเปรียบเทียบผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ทั้งเพศชาย 34 คน (ร้อยละ 78.21) และเพศหญิง 33 คน (ร้อยละ 87.50) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 179 คน (ร้อยละ 87.74) กลุ่มอายุ 13 ปี 83 คน (ร้อยละ 81.37) และกลุ่มอายุ 14 ปี 91 คน (ร้อยละ 79.82) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเลยในกลุ่มชายมีอัตราสูงกว่าหญิง (ร้อยละ 21.79 และร้อยละ 12.50)

3.4 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่น 353 คน ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังนี้ จำนวนมากที่สุด 161 คน (ร้อยละ 45.61) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง รองลงมา 93 คน (ร้อยละ 26.35) เข้าร่วม 3 – 4 ครั้ง และ 72 คน (ร้อยละ 20.40) เข้าร่วมมากกว่า 6 ครั้ง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดในกลุ่มชาย 59 คน (ร้อยละ 48.36) และในกลุ่มหญิง 102 คน (ร้อยละ 44.16) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในภาพรวม และโดยการจำแนกตามกลุ่มอายุซึ่งพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 74 คน (ร้อยละ 41.34) กลุ่มอายุ 13 ปี 39 คน (ร้อยละ 46.99) และกลุ่มอายุ 14 ปี 48 คน (ร้อยละ 62.75) เข้าร่วม 1 – 2 ครั้ง เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 84.05 เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันซึ่งมีการส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะในโรงเรียน ซึ่งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย โดยมุ่งหวังให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมปีละ 2 ครั้ง ซึ่งผลการวิจัยความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมก็สอดคล้องกับเป้าหมาย เนื่องจากพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 45.61 เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 1 - 2 ครั้ง และจำนวนรองลงมาเข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้งกว่านั้น อย่างไรก็ตามยังปรากฏว่ามีเยาวชนก่อนวัยรุ่นร้อยละ 15.95 ไม่เคยเข้าร่วม

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเลย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในกลุ่มตัวอย่างมีเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนซึ่งอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างจากห้องสมุดประชาชนรวมอยู่ด้วย

3.3 สาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีสาเหตุในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายประการ ดังนี้ 222 คน (ร้อยละ 62.89) มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง 210 คน (ร้อยละ 59.49) มีสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และ 185 คน (ร้อยละ 52.41) มีสาเหตุมาจากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น

เยาวชนก่อนวัยรุ่น 185 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากคำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่นส่วนใหญ่ 103 คน (ร้อยละ 55.68) ระบุผู้ให้คำแนะนำ/ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือครู/อาจารย์ รองลงมา 91 คน (ร้อยละ 49.19) ระบุว่าเป็นเพื่อน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงระบุสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแตกต่างกันเล็กน้อย โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายส่วนใหญ่ 78 คน (ร้อยละ 63.93) มีสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากความสนใจของตนเอง รองลงมา 67 คน (ร้อยละ 54.92) มีสาเหตุมาจากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น โดยส่วนใหญ่ 39 คน (ร้อยละ 58.21) ระบุว่าเป็นครู/อาจารย์ รองลงมา 33 คน 2 กลุ่ม (ร้อยละ 49.25) เท่ากัน ระบุว่าเป็นผู้ปกครอง/บิดา/มารดา และเพื่อน นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชาย 63 คน (ร้อยละ 51.64) ระบุว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ในขณะที่ เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ 147 คน (ร้อยละ 63.64) มีสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน รองลงมา 144 คน (ร้อยละ 62.34) มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง และ 118 คน (ร้อยละ 51.08) จากคำแนะนำ/ชักชวนของผู้อื่น ตามลำดับ ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ 64 คน (ร้อยละ 54.24) ระบุว่าเป็นครู/อาจารย์ รองลงมา 58 คน (ร้อยละ 49.15) ระบุว่าเป็นเพื่อน

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดใน กลุ่มอายุ 12 ปี 125 คน (ร้อยละ 69.83) และกลุ่มอายุ 13 ปี 53 คน (ร้อยละ 63.86) ระบุสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี 58 คน (ร้อยละ 63.74) มีสาเหตุมาจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายประการ โดยส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเอง และรองลงมา มีสาเหตุจากเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ย่อมแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่ดี คือ มีความใฝ่รู้ และมีความเป็นตัวของตัวเอง จึงเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเอง ประกอบกับโรงเรียนต่าง ๆ ได้จัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ปรากฏว่าในกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามคำแนะนำชักชวนของผู้อื่นนั้นผู้แนะนำชักชวนกว่าครึ่งหนึ่ง คือ ครู อาจารย์ นอกจากนี้ผลการวิจัยโดยจำแนกตามกลุ่มอายุก็สอดคล้องกันโดยพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มอายุคือ 12 ปี (ร้อยละ 55.87) อายุ 13 ปี (ร้อยละ 66.65) และ 14 ปี (ร้อยละ 63.74) มีสาเหตุในการเข้าร่วมจากการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน

3.5 สถานที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายสถานที่ โดยจำนวนสูงสุด 263 คน (ร้อยละ 74.50) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมาตามลำดับ 237 คน (ร้อยละ 67.14) เข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง และ 184 คน (ร้อยละ 52.12) เข้าร่วมกิจกรรมที่ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนน้อยเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ที่งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า ชั้น 6) และในห้องสมุดอื่น

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนสูงสุดเพศชาย 89 คน (ร้อยละ 72.95) และเพศหญิง 174 คน (ร้อยละ 75.32) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมาเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย 76 คน (ร้อยละ 62.30) เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิง 161 คน (ร้อยละ 69.70) เข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง และเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชาย 60 คน (ร้อยละ 49.18) และเพศหญิง 124 คน (ร้อยละ 53.68) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าแตกต่างจากผลการวิจัยโดยรวมเล็กน้อย คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 12 ปี 134 คน (ร้อยละ 74.86) และกลุ่มอายุ 13 ปี 67 คน (ร้อยละ 80.72) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง รองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี 119 คน (ร้อยละ 66.48) และกลุ่มอายุ 13 ปี 54 คน (ร้อยละ 65.06) เข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง นอกจากนี้ เยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี 99 คน (ร้อยละ 55.31) ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ

ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 14 ปี จำนวน 64 คน (ร้อยละ 70.33) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง รองลงมา 62 คน (ร้อยละ 68.13) เข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง และ 48 คน (ร้อยละ 52.75) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ

สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ 71 คน (ร้อยละ 20.11) พบว่าในกลุ่มชายมีอัตราสูงกว่าหญิง (ร้อยละ 24.95 และร้อยละ 17.75) และประกอบด้วยทุกกลุ่มอายุ โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุ 12 ปี 13 ปี และ 14 ปี (ร้อยละ 15.08, ร้อยละ 24.10 และร้อยละ 26.37) ตามลำดับ

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่า สถานที่ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.50) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ ในชั้นเรียนที่โรงเรียนตนเอง และรองลงมา (ร้อยละ 67.14) เข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุดของโรงเรียนตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ (ร้อยละ 52.12) ตามลำดับ โดยผลการวิจัยสอดคล้องกันทั้งการจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ในปัจจุบันมีการส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐที่ประกาศปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 และมีการดำเนินงานต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จึงได้เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนมากกว่าสถานที่อื่น ๆ นอกจากนี้ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือและการอ่านก็มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากขึ้น จึงปรากฏว่าเยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่อุทยานการเรียนรู้ ร้านหนังสือ/ศูนย์หนังสือ และแหล่งการอ่านอื่น ๆ อีกด้วย

3.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้รับประโยชน์หลายประการตามลำดับดังนี้ จำนวนสูงสุด 301 คน (ร้อยละ 85.27) ได้ความรู้ 271 คน (ร้อยละ 76.77) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 269 คน (ร้อยละ 76.20) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย 217 คน (ร้อยละ 61.47) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ และ 203 คน (ร้อยละ 57.51) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดเพศชาย 103 คน (ร้อยละ 84.43) และเพศหญิง 198 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ความรู้เช่นเดียวกัน และยังพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายรองลงมา 93 คน (ร้อยละ 76.23) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย 87 คน (ร้อยละ 71.31) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 82 คน (ร้อยละ 67.21) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ และ 73 คน (ร้อยละ 59.84) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ตามลำดับ ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงรองลงมา 184 คน (ร้อยละ 79.65) ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 176 คน (ร้อยละ 76.19) ได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย 135 คน (ร้อยละ 58.44) ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ และ 130 คน (ร้อยละ 56.28) ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ตามลำดับ

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุไม่สอดคล้องกันทั้งหมด โดยพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดของกลุ่มอายุ 12 ปี 156 คน (ร้อยละ 87.15) และ 14 ปี 78 คน (ร้อยละ 85.71) ได้รับความรู้ ในขณะที่กลุ่มอายุ 13 ปี 76 คน (ร้อยละ 84.34) ได้รับความสนุกสนานผ่อนคลาย

เยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนรองลงมากลุ่มอายุ 12 ปี 146 คน (ร้อยละ 81.86) และ 14 ปี 64 คน (ร้อยละ 70.33) ได้ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มอายุ 13 ปี 67 คน (ร้อยละ 80.72) ได้รับความรู้

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.27 – 57.51) ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายประการ ได้แก่ ได้รับความรู้ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความสนุกสนานผ่อนคลาย ได้รู้จักหนังสือที่น่าสนใจ และได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ตามลำดับ แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการจัดในปัจจุบันมีลักษณะหลากหลายและให้ประโยชน์หลายด้าน โดยประโยชน์ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดได้รับคือ ได้รับความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสถานที่ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกิจกรรมคือ โรงเรียน ส่วนประโยชน์อื่นๆ ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมลักษณ์ สุดหอม (2522) 2 ประการคือ ได้รับความสนุกสนานผ่อนคลายและได้เพิ่มพูนประสบการณ์ นอกจากนี้การที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ คือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยสอดคล้องกันทั้งชายและหญิงและในทุกกลุ่มอายุ ประกอบกับการที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเอง น่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนส่วนใหญ่รู้จักใช้เวลาอย่างเหมาะสม

4. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจำแนกเป็น 6 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

4.1.1 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 5 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.85$) กิจกรรมที่ใช้

ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.83$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.71$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.52$) และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.44$)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าไม่สอดคล้องกันทั้งหมดโดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.71$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.70$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.47 - \bar{x} = 3.20$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านใน ระดับมาก ทั้งหมดตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.93$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.87$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.86$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.70$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.65$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.56$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าไม่สอดคล้องกันทั้งหมด โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความน่าสนใจระดับมากทั้ง 6 ประเภทตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.99$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.96$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.84$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.68$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.65$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความน่าสนใจระดับมาก 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.82$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.81$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.41 - \bar{x} = 3.31$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความน่าสนใจระดับมาก 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.73$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.62$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.35$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

4.1.2 ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.91$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.69$) และ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.63$) ระดับปานกลางมี 3 ประเภท ($\bar{x} = 3.39 - \bar{x} = 3.33$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.39$)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าสอดคล้องกันในบางส่วน คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.57$) ระดับปานกลางมี 5 ประเภท ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.07$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 5 ประเภท ตามลำดับ ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.91$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.84$) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.81$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.53$ เท่ากัน) ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.46$)

ผลการวิจัยตามกลุ่มอายุพบว่าไม่สอดคล้องกัน คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 5 ประเภท ตามลำดับ ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.99$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.88$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน ($\bar{x} = 3.58$) กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด ($\bar{x} = 3.53$) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ($\bar{x} = 3.51$) ระดับปานกลางมี 1 ประเภท คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.12$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.67$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.62$) ระดับปานกลางมี 4 ประเภท ($\bar{x} = 3.29 - \bar{x} = 3.27$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง รองลงมาคือกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.24$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน ($\bar{x} = 3.71$) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู ($\bar{x} = 3.57$) และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ($\bar{x} = 3.41$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 3 ประเภท ($\bar{x} = 3.21 - \bar{x} = 3.17$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งจำแนกเป็น 6 ประเภทใหญ่ มีความน่าสนใจในระดับมาก 5 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวด ตามลำดับ และในระดับปานกลาง มีเพียง 1 ประเภทคือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ในขณะที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในระดับมาก 3 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ โดยทั้งสามกิจกรรมมีลำดับสอดคล้องกับความน่าสนใจของ กิจกรรม น่าจะแสดงว่าโดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 3 ประเภท อย่างแท้จริง ส่วนการที่เยาวชนเห็นว่ากิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมสามารถฟังและดูได้ในคราวเดียวกัน น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.85$ และ $\bar{y} = 3.91$) น่าจะเป็นเพราะ กิจกรรมเช่นนี้เป็นที่คุ้นเคยสามารถเข้าร่วมได้โดยง่ายและน่าสนใจสำหรับทุกคนโดยเฉพาะเยาวชน ก่อนวัยรุ่นซึ่งยังต้องการสิ่งเร้ามาก ดังปรากฏในผลการวิจัยของลิวอนไคส์ (1986) ที่พบว่านักเรียน ชอบกิจกรรมที่เร้าความสนใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏ ว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีความเห็นตรงกันว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความ น่าสนใจและกิจกรรมที่สนใจเข้าร่วมในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู ส่วนกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังเพียงอย่างเดียวมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและในการจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ อาจจะเป็นเพราะต้องใช้จินตนาการสูงและไม่เข้าใจเท่ากิจกรรมที่ใช้ทักษะหลายอย่างร่วมกัน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนก่อน วัยรุ่นด้านความน่าสนใจของกิจกรรมและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมต่างๆ สูงกว่าระดับค่าเฉลี่ยความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นส่วน ใหญ่ และพบว่าความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงในกิจกรรมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าชาย อีกเช่นกัน

การเปรียบเทียบความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามกลุ่มอายุพบว่าทุกกลุ่มอายุมีความเห็นสอดคล้องกันในกิจกรรมที่ใช้ ทักษะการฟังและดูร่วมกันซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมากตรงกันทุกกลุ่มทั้งด้านความน่าสนใจของกิจกรรม และความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มอายุ 12 ปี และ 14 ปี ความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสอดคล้องกัน ส่วนในกลุ่มอายุ 13 ปี ไม่ สอดคล้องกัน คือ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดูในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุดและ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการในระดับมากค่าเฉลี่ยรองลงมา ส่วนกิจกรรมที่ใช้ทักษะ การดูซึ่งเห็นว่าน่าสนใจในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสูดนั้นกลับสนใจเข้าร่วมในระดับปานกลาง

4.2 ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในประเภทย่อย

ผลการวิจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทย่อย พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมย่อยในแต่ละประเภทใหญ่ ดังนี้

4.2.1 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 10 กิจกรรม ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การฟังการอ่านเรื่อง / ข้อเขียน การฟังการอ่านบทกวี การแนะนำ / วิจัยหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง การบรรยาย การอภิปราย การโต้วาที และการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง(จากบทละคร / วรรณคดี)

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง(จากบทละคร / วรรณคดี) (\bar{x} = 3.81) การเล่าเรื่องจากหนังสือ (\bar{x} = 3.57) การโต้วาที (\bar{x} = 3.54) และการเล่านิทาน (\bar{x} = 3.51) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม (\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 3.03) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการฟังการอ่านเรื่อง / ข้อเขียน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังแตกต่างกันคือ เยาวชนชายมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้งหมด (\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 2.80) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ และรองลงมาคือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร/วรรณคดี) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังในระดับมาก 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี (\bar{x} = 4.02) การโต้วาที (\bar{x} = 3.71) การเล่าเรื่องจากหนังสือ (\bar{x} = 3.62) และการเล่านิทาน (\bar{x} = 3.59) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม (\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.16) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแนะนำ / วิจัยหนังสือ

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าไม่สอดคล้องกันทั้งหมด คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี 13 ปี และ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจ ระดับมากตรงกัน 1 กิจกรรม คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) (\bar{x} = 3.93, \bar{x} = 3.71 และ \bar{x} = 3.69) และเยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี และ 13 ปี ยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันอีก 2 กิจกรรม ได้แก่ การเล่าเรื่องจากหนังสือ (\bar{x} = 3.69 และ \bar{x} =

3.55) การได้วาที ($\bar{x} = 3.62$ และ $\bar{x} = 3.55$) นอกจากนี้เยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ยังมีความคิดเห็นในระดับมากอีก 1 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.60$) ซึ่งในกลุ่มอายุ 13 ปี และ 14 ปี มีความเห็นว่าร่าสนใจในระดับปานกลาง

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 1 กิจกรรม คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร /วรรณคดี ($\bar{x} = 3.69$) ระดับปานกลางมี 9 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 2.89$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การได้วาที

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงมีความคิดเห็นเรื่องความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.31 - \bar{x} = 2.74$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเล่าเรื่องจากหนังสือและการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร /วรรณคดี (เท่ากัน) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมาก มี 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร /วรรณคดี ($\bar{x} = 3.92$) การได้วาที ($\bar{x} = 3.67$) การเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.56$) และการเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.53$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 2.98$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก 5 กิจกรรม ได้แก่ การอภิปราย ($\bar{x} = 3.94$) การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร /วรรณคดี ($\bar{x} = 3.80$) การได้วาทีและการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.55$) เท่ากัน และการเล่าเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.52$) ระดับปานกลางมี 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.02$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนทนาเรื่องหนังสือ / ผู้แต่ง

เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับมาก 1 กิจกรรมตรงกัน คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) ($\bar{x} = 3.64$ และ $\bar{x} = 3.55$ ตามลำดับ) ระดับปานกลางมี 9 กิจกรรม กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของกลุ่มอายุ 13 ปี และ 14 ปี แตกต่างกันดังนี้ กลุ่มอายุ 13 ปี ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.02$) คือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ ส่วนกลุ่มอายุ 14 ปี ($\bar{x} = 3.33 - \bar{x} = 2.84$) คือ การได้วาที

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทย่อยในกลุ่มกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง มีความน่าสนใจในระดับมาก 4 กิจกรรม ได้แก่ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) การเล่าเรื่องจากหนังสือ การโต้วาที และการเล่านิทาน ตามลำดับ แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากเพียง 1 กิจกรรม คือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) ส่วนผลการวิจัย จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุไม่สอดคล้องกันทั้งหมด คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจในระดับปานกลางทุกกิจกรรมและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลางทุกกิจกรรมในลำดับตรงกัน โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจในระดับมาก 4 กิจกรรม และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากทั้ง 4 กิจกรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี)

นอกจากนี้ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุก็ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทย่อยในกลุ่มกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังคือการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) มีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นความสนใจตามพัฒนาการของเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่สนใจดนตรี ร้องเพลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิพโพลด์ (2005) ที่พบว่า กิจกรรมที่เยาวชนชอบมากที่สุดคือการฟังเพลง หรือชมการแสดงดนตรี และสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่พบว่ากิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) ทำคือ ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจในระดับปานกลางทุกกิจกรรม โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเล่าเรื่องจากหนังสือ รองลงมาคือการบรรเลงดนตรี / ร้องเพลง (จากบทละคร / วรรณคดี) โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสองประเภทนี้ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน สอดคล้องกับลักษณะกิจกรรมที่เยาวชนชายชอบทำในเวลาว่าง คือ ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี ซึ่งมีผู้ตอบประมาณครึ่งหนึ่งแต่มีอัตราส่วนต่ำกว่าหญิงมาก (ร้อยละ 52.56 และ ร้อยละ 67.42)

การที่ผลการวิจัยความน่าสนใจของกิจกรรมและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในการวิเคราะห์โดยจำแนกประเภทย่อยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะการแสดงความคิดเห็นในส่วนของกิจกรรมประเภทใหญ่ระบุแต่ทักษะที่ใช้ไม่มีตัวอย่างกิจกรรมอาจทำให้ไม่น่าสนใจเท่าที่ควร แต่ในส่วนที่มี

การจำแนกประเภทกิจกรรมย่อยมีตัวอย่างกิจกรรมซึ่งมีกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจของเยาวชนก่อนวัยรุ่น คือ การบรรเลงดนตรีและร้องเพลงรวมอยู่ด้วย เยาวชนส่วนใหญ่จึงเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก อนึ่ง หากในคำตอบเปิดกว้างไม่จำกัดว่าเป็นเพลงจากบทละคร / วรรณคดี เยาวชนก่อนวัยรุ่นอาจสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านี้

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นบางกลุ่มยังสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทการเล่าเรื่องจากหนังสือและการได้วาทีในระดับมากด้วย โดยเฉพาะเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงและเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปีและ 13 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเยาวชนรู้จักและมีความคุ้นเคยกับกิจกรรม โดยการเล่าเรื่องหนังสืออาจเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการแนะนำหนังสือของห้องสมุด ดังปรากฏในงานวิจัยหลายเรื่อง ได้แก่ สมใจ พุทธเบญจพจน์ (2528) พบว่านักเรียนได้รับการส่งเสริมการอ่านโดยวิธีต่าง ๆ ซึ่งมีการเล่าเรื่องหนังสือเป็นวิธีแรก นงนุช พิเศษฐพันธ์ (2529) และวิไล ประกิจ (2531) พบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดมากที่สุดคือการแนะนำหนังสือ และกรมวิชาการ (2546) พบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมัธยมศึกษาจัดวิธีหนึ่งคือการแนะนำการอ่าน

ส่วนการได้วาทีซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทที่ใช้ทักษะการฟัง หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมเข้าฟังการได้วาทีในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งจะกระตุ้นหรือนำไปสู่การอ่าน แม้ว่าจะไม่ปรากฏข้อมูลในรายงานผลการวิจัยต่างๆ ที่ศึกษา แต่เยาวชนก่อนวัยรุ่นในปัจจุบันอาจมีประสบการณ์ในกิจกรรมนี้จากรายการทอล์คโชว์และจากรายการอื่นๆ ในสื่อโทรทัศน์ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน เยาวชนส่วนหนึ่งจึงสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ในระดับมาก

4.2.2 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ (\bar{x} = 4.17) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ (\bar{x} = 4.00) และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ (\bar{x} = 3.53)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูสอดคล้องกันในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 3.89$ และ $\bar{x} = 4.33$) และนิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.75$ และ $\bar{x} = 4.15$) แต่ไม่สอดคล้องกันในกิจกรรมการแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือซึ่งเพศชายมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) ส่วนเพศหญิงมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุไม่สอดคล้องกันทั้งหมด โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.32$) และนิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 4.19$) ตามลำดับ และในระดับปานกลาง 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.44$) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมากสอดคล้องกันทั้งหมด ดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.07$ และ $\bar{x} = 3.99$) นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.83$ และ $\bar{x} = 3.82$) และการแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$ และ $\bar{x} = 3.55$) ตามลำดับ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.12$) และ นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.92$) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.41$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูสอดคล้องกันในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 3.84$ และ $\bar{x} = 4.28$) และนิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} = 3.63$ และ $\bar{x} = 4.10$) แต่ไม่สอดคล้องกันใน 1 กิจกรรม การแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือซึ่งชายมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การแสดงละครไปจากเรื่องในหนังสือในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุมีความสอดคล้องกันทุกกลุ่มอายุในทุกกิจกรรม คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับมาก 2 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ ($\bar{x} = 4.25$, $\bar{x} = 4.01$ และ $\bar{x} = 3.97$) และนิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ($\bar{x} =$

4.08, $\bar{x} = 3.73$ และ $\bar{x} = 3.81$) และระดับปานกลาง 1 กิจกรรม คือ การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 3.34$, $\bar{x} = 3.47$ และ $\bar{x} = 3.48$)

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทย่อยในกลุ่มกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมากที่สุด 3 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ นิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ และแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ ตามลำดับ แต่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ และนิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ส่วนผลการวิจัยโดยจำแนกตามกลุ่มอายุไม่สอดคล้องกันทั้งหมด โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี เห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมาก 2 กิจกรรม คือ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ และนิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และ 14 ปี มีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจในระดับมากที่สุด 3 กิจกรรม แต่ทุกกลุ่มอายุมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ และนิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ

ทั้งนี้จะเป็นเพราะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทนิทรรศการและการจัดแสดงทั้งหนังสือและภาพ มีการจัดในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในระดับชาติ เช่น มหกรรมหนังสือต่างๆ และในโรงเรียนอยู่เสมอ ดังปรากฏในผลการวิจัย ได้แก่ นางนุช พิเศษฐพันธ์ (2529) ซึ่งพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดกิจกรรมหนึ่งคือ การจัดนิทรรศการรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมรองในลำดับที่สาม และงานวิจัยของวิไล ประกิจ (2531) พบว่ากิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่านที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุดคือ การจัดแสดงหนังสือ โดยมีเหตุผลว่าเป็นกิจกรรมที่จัดง่ายกว่าวิธีอื่น และเป็นกิจกรรมที่เข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจง่ายจึงสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมาก ส่วนการแสดงละครใบ้แม้เยาวชนก่อนวัยรุ่นจะเห็นว่าน่าสนใจในระดับมากแต่กิจกรรมเช่นนี้มีการจัดไม่มากนักเพราะต้องจัดโดยผู้มีความสามารถเฉพาะ ดังปรากฏในผลการวิจัยของสาลินี หมายเจริญ (2527) ซึ่งพบว่าอาจารย์ระบุว่านาฏการที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยในระดับปานกลางอย่างหนึ่งคือ การแสดงละครใบ้ประกอบการวรรณคดี เยาวชนก่อนวัยรุ่นจึงมีโอกาสเข้าร่วมน้อยประกอบกับต้องใช้จินตนาการในการเข้าร่วมกิจกรรมสูง จึงอาจมีผลให้สนใจเข้าร่วมในระดับปานกลาง

ส่วนผลการวิจัยโดยจำแนกเพศซึ่งปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 2 กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ และนิทรรศการ / การจัดแสดงภาพ ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูมีความ

น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากที่สุด 3 กิจกรรมคือรวมถึงการแสดงละครใบ้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม น่าจะแสดงว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงสนใจกิจกรรมการแสดงและใช้จินตนาการมากกว่าชาย ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงสนใจบันเทิงคดีประเภทจินตนาการ

4.2.3 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย การฉายภาพยนตร์ การฉายวีดิทัศน์ และการสาธิต

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.35$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.16$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.02$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.98$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.91$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.86$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.80$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.71$) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.31$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน สอดคล้องกันในระดับมาก 6 กิจกรรม ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.19$ และ $\bar{x} = 4.44$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.01$ และ $\bar{x} = 4.24$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 3.94$ และ $\bar{x} = 4.08$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.74$ และ $\bar{x} = 4.11$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.61$ และ $\bar{x} = 4.09$) และการแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.54$ และ $\bar{x} = 3.95$) โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าชายในทุกกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีความเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูในระดับมากอีก 2 กิจกรรม ได้แก่ เล่าเรื่อง

โดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 4.10$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.83$) ซึ่งเยาวชนก่อนวัยรุ่นชาย มีความเห็นว่าน่าสนใจในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งกลุ่มอายุ 12 ปี อายุ 13 ปี และอายุ 14 ปี เห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันมีความน่าสนใจในระดับมาก 8 กิจกรรมเช่นเดียวกัน โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกันทุกกลุ่มอายุมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.44$, $\bar{x} = 4.32$ และ $\bar{x} = 4.19$ ตามลำดับ) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาไม่สอดคล้องกันทั้งหมด ดังนี้ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 4.06$, $\bar{x} = 3.96$ และ $\bar{x} = 3.84$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.27$, $\bar{x} = 4.16$ และ $\bar{x} = 3.96$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.90$, $\bar{x} = 3.82$ และ $\bar{x} = 4.03$) และการเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.87$, $\bar{x} = 3.84$ และ $\bar{x} = 3.84$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.88$, $\bar{x} = 3.71$ และ $\bar{x} = 3.75$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.11$, $\bar{x} = 3.88$ และ $\bar{x} = 3.99$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.78$, $\bar{x} = 3.66$ และ $\bar{x} = 3.61$) ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรมตรงกันทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.39$, $\bar{x} = 3.26$ และ $\bar{x} = 3.23$ ตามลำดับ)

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.30$) การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.02$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 3.93$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.86$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบและการเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.74$) เท่ากัน การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.69$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.62$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.21$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ความคิดเห็นในระดับมากสอดคล้องกัน 4 กิจกรรม กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกันคือ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.08$ และ $\bar{x} = 4.43$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 3.88$ และ $\bar{x} = 4.11$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 3.79$ และ $\bar{x} = 4.01$) และการเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.71$ และ $\bar{x} = 3.95$)

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.05$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) รองลงมาคือการเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบและการสาธิต ($\bar{x} = 3.40$) เท่ากัน ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงยังมีความเห็นเกี่ยวกับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และดูร่วมกันในระดับมากอีก 4 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร/ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.97$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.93$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ(ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.82$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.74$) ตามลำดับ และระดับปานกลาง 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.31$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง และดูร่วมกัน 2 ระดับ คือ ในระดับมาก และระดับปานกลาง ทุกกลุ่มอายุมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากสอดคล้องกัน 8 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกัน คือ การฉายภาพยนตร์ ($\bar{x} = 4.37, \bar{x} = 4.31$ และ $\bar{x} = 4.17$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาไม่สอดคล้องกันทั้งหมด มีดังนี้ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ ($\bar{x} = 4.12, \bar{x} = 3.98$ และ $\bar{x} = 3.88$) การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.94, \bar{x} = 3.86$ และ $\bar{x} = 3.73$) การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ ($\bar{x} = 3.77, \bar{x} = 3.58$ และ $\bar{x} = 3.81$) การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร / ขับร้อง) ($\bar{x} = 3.76, \bar{x} = 3.77$ และ $\bar{x} = 3.68$) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) ($\bar{x} = 3.79, \bar{x} = 3.53$ และ $\bar{x} = 3.65$) การฉายวีดิทัศน์ ($\bar{x} = 4.03, \bar{x} = 3.80$ และ $\bar{x} = 3.85$) และการสาธิต ($\bar{x} = 3.67, \bar{x} = 3.61$ และ $\bar{x} = 3.53$)

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปียังมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 1 กิจกรรมตรงกัน คือการฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย ($\bar{x} = 3.28, \bar{x} = 3.10$ และ $\bar{x} = 3.19$)

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่าการส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน 9 กิจกรรม มีความน่าสนใจในระดับมาก และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากเกือบทั้งหมด คือ 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ การฉายวีดิทัศน์ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร / ขับร้อง) การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) และการสาธิต น่าจะเป็นเพราะกิจกรรมเหล่านี้มีความหลากหลายสามารถนำเสนอเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความเร้าใจชวนให้ร่วมกิจกรรม

ส่วนการที่พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากเกือบทั้งหมดคือ 8 กิจกรรม ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายเห็นว่ากิจกรรมมีความน่าสนใจในระดับมาก 6 กิจกรรม แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 4 กิจกรรม และเพื่อเปรียบเทียบกันก็พบว่า กิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีความเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากตรงกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวมมี 3 กิจกรรม ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ และการฉายวีดิทัศน์ ตามลำดับ น่าจะเป็นเพราะการฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์เป็นกิจกรรมที่มีความเคลื่อนไหว รับรู้ได้โดยง่าย มีเนื้อหาหลากหลายทั้งสาระความรู้และบันเทิง และเป็นที่ยอมรับของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ดังปรากฏว่าผลการวิจัยที่ว่ากิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.01) ชอบทำในเวลาว่างคือ ดูโทรทัศน์/วีดิทัศน์/ วีซีดี/ดีวีดี และสอดคล้องกันทุกเพศทุกกลุ่มอายุ ส่วนกิจกรรมการเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ ซึ่งเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมและโดยจำแนกตามเพศสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะเป็นการนำเสนอเรื่องราวที่ดูจะมีความสมจริงมากกว่าการเล่าเรื่องแบบอื่นๆ ในกิจกรรมกลุ่มเดียวกัน เช่น การแสดงละครพูด การแสดงบทบาทสมมติประกอบวรรณคดี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อาจารย์และนักเรียนระบุว่าใช้ในระดับปานกลาง สาลินี หมายเจริญ (2527)

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยโดยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกันที่ทุกกลุ่มอายุมีความสนใจและต้องการร่วมกิจกรรมตรงกันมีเพียง 2 กิจกรรม ได้แก่ การฉายภาพยนตร์และการเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ ส่วนกิจกรรมการฉายวีดิทัศน์เป็นกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากลำดับที่ 3 ในกลุ่มอายุ 12 และ 14 ปี และเป็นลำดับที่ 4 ในกลุ่มอายุ 13 ปี

สำหรับกิจกรรมการสาธิตเป็นกิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากลำดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 3.71$ และ $\bar{x} = 3.62$) และผลการวิจัยโดยจำแนกตามเพศปรากฏว่ามีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มชายและหญิงโดยพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายเห็นว่ากิจกรรมการสาธิตมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 3.50$ และ $\bar{x} = 3.40$) ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นว่ากิจกรรมการสาธิตมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$ และ $\bar{x} = 3.74$) อาจจะเป็นเพราะกิจกรรมการสาธิตมักจะเป็นกิจกรรมที่นำเสนอเรื่องที่เป็นสาระความรู้มากกว่าความบันเทิง อาจต้องมีการปฏิบัติซึ่งต้องใช้ทักษะหลากหลาย เช่น การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ซึ่งอาจตรงกับความสนใจของเยาวชนหญิงมากกว่าชาย

4.2.4 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน / ฟัง การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือที่อ่าน / ฟัง การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือที่อ่าน และการจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.72$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.65$) และเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ และระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 3.20$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์

เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนไม่สอดคล้องกัน โดยเยาวชนชายมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.42 - \bar{x} = 3.02$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ รองลงมาคือการวาดภาพประกอบเรื่อง ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.91$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.78$) เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) และการจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ ($\bar{x} = 3.53$) ระดับปานกลาง มี 1 กิจกรรม คือ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.44$)

ผลการวิจัยจำแนกตามอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี มีความคิดเห็นเรื่องกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนสอดคล้องกันในระดับมาก 2 กิจกรรม ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.82, \bar{x} = 3.82$ และ $\bar{x} = 3.60$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.67, \bar{x} = 3.59$ และ $\bar{x} = 3.66$) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นอายุ 12 ปี ยังมีความคิดเห็นในระดับมากอีก 1 กิจกรรม คือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ /ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) และในระดับปานกลาง 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.44 - \bar{x} = 3.30$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และ 14 ปี มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนมีความน่าสนใจระดับปานกลาง 3 กิจกรรมเช่นเดียวกัน (13 ปี $\bar{x} = 3.33 - \bar{x} = 3.08$ และ 14 ปี $\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.14$) โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกัน คือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.62$) และการแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.55$) ระดับปานกลางมี 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.42 - \bar{x} = 3.11$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นเรื่องความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนแตกต่างกันโดยเยาวชนชายมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.39 - \bar{x} = 2.85$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.81$) การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.64$) และเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.55$) ตามลำดับ ระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.47 - \bar{x} = 3.27$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์

ผลการวิจัยจำแนกตามอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นเรื่องความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมไม่สอดคล้องกันทั้งหมด คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนกันในระดับมากตรงกัน 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง ($\bar{x} = 3.77$ และ $\bar{x} = 3.60$) และการแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.62$ และ $\bar{x} = 3.66$) นอกจากนี้เยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ยังมีความคิดเห็นในระดับมากอีก 1 กิจกรรม คือ เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ ($\bar{x} = 3.54$) ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 2.94$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือ

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี ยังมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลางอีก 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.44 - \bar{x} = 3.22$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์ ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วม

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลางอีก 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.27$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือ กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือ

ผลการวิจัยข้างต้นนี้แสดงว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและการจำแนกตามเพศ มี 3 ประเภท ได้แก่ การวาดภาพประกอบเรื่อง การแต่ง / ดัดแปลงเรื่องจากหนังสือ และเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ/ตัวละคร/เหตุการณ์จากหนังสือ โดยความคิดเห็นในภาพรวมและในกลุ่มเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงอยู่ในระดับมาก ส่วนในกลุ่มเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้จะเป็นเพราะการวาดภาพประกอบและการแต่ง / ดัดแปลงเรื่องจากหนังสือ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและส่งเสริมจินตนาการซึ่งตรงกับความสนใจตามวัยของเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยเฉพาะเพศหญิง ส่วนการเรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ/ตัวละคร/ เหตุการณ์จากหนังสือน่าจะเป็นกิจกรรมที่เยาวชนคุ้นเคยเนื่องจากการจัดในโรงเรียนและในห้องสมุดและชอบ ดังปรากฏในผลการวิจัยลิวนไดส์ (1986) พบว่า กิจกรรมการเขียนสั้น ๆ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักเรียนชอบ

4.2.5 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี การแข่งขันตอบปัญหา การแข่งขันได้วาที การประกวดเรียงความ การประกวดคำขวัญ และการประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรมตามลำดับมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน / นวนิยาย) ($\bar{x} = 3.77$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ และการแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.65$) เท่ากัน และการแข่งขันได้วาที ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.30$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ ในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 2.90$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ รองลงมาใกล้เคียงกันคือ การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.44$)

เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 7 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.96$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.84$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.77$) การแข่งขันไต่วาที ($\bar{x} = 3.73$) การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน ($\bar{x} = 3.65$) การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 3.60$) และการแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี ($\bar{x} = 3.56$) ระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ได้แก่ การประกวดเรียงความ และการประกวดคำขวัญ ($\bar{x} = 3.48$) เท่ากัน

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี มีความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง กิจกรรมในระดับมากที่สุดดคล้องกันทุกกลุ่มอายุมี 3 กิจกรรม ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.93, \bar{x} = 3.64$ และ $\bar{x} = 3.61$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.76, \bar{x} = 3.58$ และ $\bar{x} = 3.53$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.63, \bar{x} = 3.65$ และ $\bar{x} = 3.68$)

นอกจากนี้เยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ยังมีความคิดเห็นในระดับมากอีก 3 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันไต่วาที ($\bar{x} = 3.61$) การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน ($\bar{x} = 3.57$) และการประกวดป้ายนิเทศ ($\bar{x} = 3.55$) และมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.36$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดคำขวัญ ส่วนเยาวชนกลุ่มอายุ 13 และ 14 ปี มีความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศอีก 6 กิจกรรม ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ ในระดับปานกลาง 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.43 - \bar{x} = 3.16$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่าน

และเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ ในระดับปานกลาง 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.06$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันไต่วาที

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3

กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.65$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.53$) และการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.52$) ระดับปานกลาง มี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.38 - \bar{x} = 3.15$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันได้วาที

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงมีความคิดเห็นเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ไม่สอดคล้องกัน คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวดในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.36 - \bar{x} = 2.78$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันตอบปัญหา ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) ($\bar{x} = 3.83$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.63$) และการแข่งขันได้วาที ($\bar{x} = 3.56$) ระดับปานกลาง มี 5 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45 - \bar{x} = 3.34$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี มีความคิดเห็นเรื่องความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ในระดับมากและระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกันทั้งหมด คือ เยาวชนทุกกลุ่มอายุมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากตรงกันเพียง 1 กิจกรรม คือ การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.63, \bar{x} = 3.53$ และ $\bar{x} = 3.54$) ตามลำดับ

นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ในระดับมากอีก 2 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ) ($\bar{x} = 3.87$) และการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.67$) และระดับปานกลางมี 6 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.48 - \bar{x} = 3.21$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด ตรงกัน 1 กิจกรรม คือ ระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน และในระดับปานกลาง 8 กิจกรรม ดังนี้ กลุ่มอายุ 13 ปี ($\bar{x} = 3.49 - \bar{x} = 3.01$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย/ ฯลฯ) กลุ่มอายุ 14 ปี ($\bar{x} = 3.39 - \bar{x} = 2.95$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉากในนวนิยาย ฯลฯ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิง

แข่งขัน/ประกวด มีความน่าสนใจและมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากสอดคล้องกัน 3 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.77$ และ $\bar{x} = 3.65$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.65$ และ $\bar{x} = 3.53$) และการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.65$ และ $\bar{x} = 3.52$) การเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยรวมและความคิดเห็นของเยาวชนชายและหญิงปรากฏว่ากิจกรรมที่เยาวชนมีความเห็นที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกัน คือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ น่าจะเป็นเพราะทั้ง 3 กิจกรรมนี้เยาวชนมีความคุ้นเคยจากการร่วมกิจกรรมในโรงเรียนและในงานที่มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ดังปรากฏในผลการวิจัยของสุวิมล โสมวงศ์ (2531) ที่พบว่ารูปแบบของกิจกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาที่จัดมากคือการประกวด / แข่งขัน และนงนุช พิเศษฐพันธ์ (2529) พบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่บรรณารักษ์จัดมากที่สุดอย่างหนึ่งคือ การแข่งขันตอบปัญหา นอกจากนี้กิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมยังเป็นกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อน เยาวชนแต่ละคนสามารถเข้าร่วมได้ด้วยตนเอง และกิจกรรมแข่งขันวาดภาพประกอบและการแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือยังเป็นกิจกรรมที่สามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยโดยจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงมีความเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับแตกต่างกัน คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายมีความเห็นว่าการส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด มีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับปานกลางทุกกิจกรรม โดยกิจกรรม 2 อันดับแรกตามลำดับค่าเฉลี่ยตรงกันคือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.45$ และ $\bar{x} = 3.33$) และการแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.44$ และ $\bar{x} = 3.36$) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงมีความเห็นว่าการส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน / ประกวด มีความน่าสนใจในระดับมาก 7 กิจกรรม แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 4 กิจกรรม กิจกรรมที่เห็นที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมากสอดคล้องกันและมีลำดับตรงกัน 4 กิจกรรม ได้แก่ การแข่งขันวาดภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.96$ และ $\bar{x} = 3.83$) การแข่งขันการแสดงประกอบเรื่องจากหนังสือ ($\bar{x} = 3.84$ และ $\bar{x} = 3.70$) การแข่งขันตอบปัญหา ($\bar{x} = 3.77$ และ $\bar{x} = 3.63$) และการแข่งขันไต่วาที่ ($\bar{x} = 3.73$ และ $\bar{x} = 3.56$)

4.2.6 ความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ได้แก่ โครงการยอตนักอ่าน โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด

ความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.84$ เท่ากัน) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.83$) โครงการยอदनักอ่าน ($\bar{x} = 3.77$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.69$)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการไม่สอดคล้องกัน โดยเยาวชนชายมีความคิดเห็นใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 3 กิจกรรม ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.58$ เท่ากัน) และ ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.54$) ระดับปานกลางมี 2 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.45$ - $\bar{x} = 3.42$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการยอदनักอ่าน ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 4.01$) โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.00$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.99$) โครงการยอदनักอ่าน ($\bar{x} = 3.96$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.85$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่ากลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี มีความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทั้ง 5 กิจกรรมในทุกกลุ่มอายุและมีลำดับสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12 ปี โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.06$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.98$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.93$) โครงการยอदनักอ่าน ($\bar{x} = 3.86$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.76$)

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 13 ปีและ 14 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกตรงกัน ดังนี้ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.81$ และ $\bar{x} = 3.70$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.76$ และ $\bar{x} = 3.65$) และโครงการยอदनักอ่าน ($\bar{x} = 3.73$ และ $\bar{x} = 3.64$) ส่วนโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.70$ และ $\bar{x} = 3.58$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.67$ และ $\bar{x} = 3.60$) เป็นลำดับที่ 4 และ 5 ในกลุ่มอายุ 13 ปี และเป็นลำดับที่ 5 และ 4 ในกลุ่มอายุ 14 ปี

ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.75$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.72$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.69$) โครงการยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.61$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.55$)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนชายและหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับปานกลางทุกกิจกรรม ($\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.22$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด รองลงมาค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.48$) ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 3.91$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.88$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.84$) โครงการยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.78$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.74$)

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุ 12 ปี และ 13 ปีมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการในระดับมากทุกกิจกรรมเช่นเดียวกัน แต่กลุ่มอายุ 12 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มอายุ 13 ปีทุกกิจกรรม และมีลำดับตามค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ดังนี้ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.00$ และ $\bar{x} = 3.57$) ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด ($\bar{x} = 3.88$ และ $\bar{x} = 3.64$) โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.77$ และ $\bar{x} = 3.74$) โครงการยอดนักอ่าน ($\bar{x} = 3.73$ และ $\bar{x} = 3.59$) และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 3.61$ และ $\bar{x} = 3.53$)

ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 1 กิจกรรม คือ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.60$) ระดับปานกลางมี 4 กิจกรรม ($\bar{x} = 3.46 - \bar{x} = 3.40$) กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความคิดเห็นว่าการส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการมีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากทุกกิจกรรมสอดคล้องกัน โดยกิจกรรมที่มีความน่าสนใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 กิจกรรมคือ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา

ในขณะที่ผลการวิจัยโดยจำแนกตามเพศพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นชาย และหญิงมีความเห็นว่าการส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการมีความน่าสนใจในระดับมากที่สุดคล้อยกันใน 3 ลำดับแรกตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยเยาวชนก่อนวัยรุ่นชายสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก และผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุซึ่งพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุ เห็นว่าการส่งเสริมการอ่านน่าสนใจในระดับมากทั้ง 5 กิจกรรม และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกตรงกัน ได้แก่ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด และโครงการยอदनักอ่าน แต่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมไม่สอดคล้องกันทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี และ 13 ปี สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากทุกกิจกรรม ส่วนกลุ่มอายุ 14 ปี มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากเพียง 1 กิจกรรม คือ โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด และรองลงมาซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเรื่องความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วน่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าการอ่านที่น่าสนใจและที่สนใจเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดในโรงเรียนและห้องสมุดต่าง ๆ อยู่เป็นประจำและเยาวชนมีความคุ้นเคย อีกกิจกรรมหนึ่งที่เยาวชนเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมมากโดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 12 ปีและกลุ่มเยาวชนหญิง คือ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา ซึ่งเป็นการอ่านประกอบมีการเดินทางไปร่วมประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นสิ่งที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้เองและมีการจัดไม่มากนัก จึงสนใจเข้าร่วมมาก โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 12 ปี และกลุ่มเยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิง ซึ่งอาจต้องพึ่งพาผู้ใหญ่นำไปหรือไปเป็นหมู่คณะ

4.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ผลการวิจัยโดยจำแนกเพศ กลุ่มอายุ และประเภทห้องสมุด ปรากฏดังต่อไปนี้

4.3.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ 322 คน (ร้อยละ 76.67) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล รองลงมาตามลำดับ 310 คน (ร้อยละ 73.81) ต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย 281 คน (ร้อยละ 66.90) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / ฯลฯ) 279 คน (ร้อยละ 66.43) ต้องการการจัดกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก 213 คน (ร้อยละ 50.71) ต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่า ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงส่วนใหญ่ต้องการสอดคล้องกัน 4 ลักษณะ แต่มีลำดับตามค่าร้อยละไม่ตรงกัน ดังนี้ กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วยซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มหญิง (ชายร้อยละ 67.95 หญิงร้อยละ 77.27) และกิจกรรมที่มีการแข่งขัน / รางวัล ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มชาย (ชายร้อยละ 80.77 หญิงร้อยละ 74.24) กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง/นักแสดง/พิธีกร/ ฯลฯ) (ชายร้อยละ 57.70 หญิงร้อยละ 73.35) และกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก (ชายร้อยละ 63.46 หญิงร้อยละ 68.18) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ยังต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วม (นักเขียน/นักแปล/ ฯลฯ) อีกลักษณะหนึ่งด้วย

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี ต้องการการจัดกิจกรรม 4 ลักษณะสอดคล้องกัน ดังนี้ กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มอายุ 14 ปี (12 ปี ร้อยละ 75.00, 13 ปี ร้อยละ 67.65 และ 14 ปี ร้อยละ 77.19) กิจกรรมที่มีการแข่งขัน/รางวัล ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มอายุ 12 และ 13 ปี (12 ปี ร้อยละ 78.92, 13 ปี ร้อยละ 77.45 และ 14 ปี ร้อยละ 71.93) กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง/นักแสดง/พิธีกร/ ฯลฯ) (12 ปี ร้อยละ 61.27, 13 ปี ร้อยละ 71.57 และ 14 ปี ร้อยละ 72.81) และกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก (12 ปี ร้อยละ 65.20, 13 ปี ร้อยละ 67.65 และ 14 ปี ร้อยละ 67.54) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของกลุ่มอายุ 12 และ 13 ปี (ร้อยละ 50.49 และร้อยละ 51.96) และครึ่งหนึ่งของกลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 50.00) ยังต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วม (นักเขียน/นักแปล/ ฯลฯ) อีกลักษณะหนึ่งด้วย

ผลการวิจัยจำแนกตามประเภทห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จากห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 ลักษณะสอดคล้องกัน กิจกรรมที่มีอัตราร้อยละสูงสุดและรองลงมาลำดับแรกสอดคล้องกัน ได้แก่ กิจกรรมที่มีการแข่งขัน/รางวัล (ร้อยละ 80.42 และร้อยละ 71.67) และกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย (ร้อยละ 76.25 และร้อยละ 70.56) กิจกรรมอื่น อีก 2

กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง/นักแสดง/พิธีกร/ฯลฯ) (ร้อยละ 69.17 และร้อยละ 63.89) และกิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก (ร้อยละ 70.83 และร้อยละ 60.56) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จากห้องสมุดโรงเรียนยังต้องการกิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน/นักแปล/ฯลฯ) (ร้อยละ 56.25)

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีการแข่งขัน / รางวัล และรองลงมาต้องการกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย (ร้อยละ 76.67 และร้อยละ 73.81) โดยสอดคล้องกันทั้งชายและหญิงและในทุกกลุ่มอายุ น่าจะสะท้อนถึงคุณสมบัติของเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เป็นเป้าหมายของการศึกษาในปัจจุบันและเป็นสิ่งที่ผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมุ่งหวัง ดังปรากฏในผลการวิจัยของสมลักษณ์ สุดหอม (2522) ที่พบว่าจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนคือเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ และผลการวิจัยของสมใจ พุทธิเบญจพจน์ (2528) ซึ่งพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้จัดต้องการคือกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งผลการวิจัยของลิออนไคส์ (1986) ซึ่งพบว่านักเรียนชอบกิจกรรมที่ให้เพื่อนมีส่วนร่วม แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของจาร์ก พุ่มพวง (2536) ที่พบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านน้อย

ส่วนลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีบุคคลมาร่วมกิจกรรม ซึ่งมีสองกลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลผู้มีชื่อเสียง (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร ฯลฯ) และบุคคลในวงการหนังสือ (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ) ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่าโดยรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการให้บุคคลผู้มีชื่อเสียงมาร่วมในกิจกรรมมีอัตราร้อยละสูงกว่ากลุ่มผู้ที่ต้องการให้มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 66.90: ร้อยละ 50.71) และผู้ที่ต้องการให้บุคคลผู้มีชื่อเสียงมาร่วมกิจกรรมมีอัตราร้อยละเพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุ คือ อายุ 12 ปี ร้อยละ 61.27 อายุ 13 ปี ร้อยละ 71.57 และอายุ 14 ปี ร้อยละ 72.81 ในขณะที่ผู้ที่ต้องการให้มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมกิจกรรมมีอัตราไม่แตกต่างกันนักในแต่ละกลุ่มอายุ คือ ร้อยละ 50.49, ร้อยละ 51.69 และร้อยละ 50.00 ตามลำดับ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้น่าจะสะท้อนถึงความสนใจของเยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งเป็นไปตามความนิยมของเยาวชนในสังคมโดยรวมที่สนใจผู้มีชื่อเสียงซึ่งเป็นนักร้อง / นักแสดงและพิธีกร ซึ่งน่าจะเป็นเพราะบุคคลเหล่านี้ปรากฏตัวหรือเป็นข่าวในสื่อต่าง ๆ จนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ส่วนการที่ผู้ที่ต้องการให้บุคคลในวงการหนังสือมาร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีไม่มากนักอาจเป็นเพราะเยาวชนก่อนวัยรุ่นอ่านหนังสือโดยไม่สนใจผู้แต่งหรือผู้จัดทำหนังสือ ทำให้รู้จักบุคคลในวงการหนังสือน้อยหรือไม่รู้จักและไม่เห็นความสำคัญ

4.3.2 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการแนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 แนว คือ จำนวนสูงสุด 290 คน (ร้อยละ 69.05) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม รองลงมา 223 คน (ร้อยละ 53.10) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ และ 216 คน (ร้อยละ 51.43) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล

ผลการวิจัยตามเพศพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงส่วนใหญ่ต้องการแนวเนื้อหาของกิจกรรมกลุ่มละ 2 แนว โดยแนวเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ทั้งสองกลุ่มต้องการตรงกัน คือ หนังสือยอดนิยม (ชายร้อยละ 55.77 หญิงร้อยละ 76.89) ซึ่งเป็นแนวเนื้อหาที่เยาวชนหญิงจำนวนสูงสุดต้องการ นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด 100 คน (ร้อยละ 64.10) ยังต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ อีกแนวหนึ่ง ส่วนเยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิงส่วนใหญ่จำนวนรองลงมา 153 คน (ร้อยละ 57.95) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 139 คน (ร้อยละ 68.14) กลุ่มอายุ 13 ปี 69 คน (ร้อยละ 67.65) และกลุ่มอายุ 14 ปี 82 คน (ร้อยละ 71.93) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม

นอกจากนี้เยาวชนจำนวนรองลงมาของแต่ละกลุ่มอายุยังต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาอื่นอีก คือ กลุ่มอายุ 12 ปี 121 คน (ร้อยละ 59.31) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ 108 คน (ร้อยละ 52.94) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล และ 106 คน (ร้อยละ 51.96) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม ตามลำดับ กลุ่มอายุ 13 ปี 52 คน (ร้อยละ 50.98) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ/บุคคลที่มีชื่อเสียง และกลุ่มอายุ 14 ปี 58 คน (ร้อยละ 50.88) ต้องการแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัล

ผลการวิจัยจำแนกตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียน 182 คน (ร้อยละ 75.83) และห้องสมุดประชาชน 108 คน (ร้อยละ 60.00) ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแนวเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยม นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนรองลงมาของห้องสมุดโรงเรียนยังต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอีก 2 แนวเนื้อหา ดังนี้ 137 คน (ร้อยละ 57.08) ต้องการหนังสือที่ได้รับรางวัล และ 133 คน (ร้อยละ 55.42) ต้องการแนวเนื้อหาวิทยาศาสตร์ /

เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ ซึ่งแนวเนื้อหาเนี่ยาวชนก่อนวัยรุ่นจากห้องสมุดประชาชนครั้งหนึ่ง คือ 90 คน (ร้อยละ 50.00) ต้องการ

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 เนื้อหา ได้แก่ หนังสือยอดนิยม (Best Seller) วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ และหนังสือที่ได้รับรางวัล (ร้อยละ 69.05, ร้อยละ 53.10 และร้อยละ 51.43 ตามลำดับ) น่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ และการที่ต้องการกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือยอดนิยมมากกว่าหนังสือที่ได้รับรางวัลก็อาจเป็นเพราะหนังสือที่ได้รับรางวัลอาจไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่เยาวชนก่อนวัยรุ่น ดังปรากฏจากผลงานวิจัยของสุพรรณิ วราทร (2546) ซึ่งพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.00) ไม่รู้จักบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลระดับชาติของไทยที่นำมาให้อ่าน ในขณะที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีโอกาสรู้จักหนังสือยอดนิยมซึ่งมีการจัดอันดับไว้ได้จากหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ รวมทั้งยังสามารถรับรู้จากกิจกรรมในการเปิดตัวหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ต่างๆ ที่จัดอยู่เสมอ เช่น หนังสือเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ซึ่งเป็นหนังสือในดวงใจของนักเรียนในการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ. 2546 (ผลสำรวจหนังสือในดวงใจของนักเรียนทั่วประเทศ 2546) ซึ่งมีกิจกรรมในการเปิดตัวหนังสือมาก นอกจากนี้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ยังประชาสัมพันธ์หนังสือยอดนิยมที่เป็นเรื่องแปลอย่างกว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ว่า เมื่อมีเวลาว่างเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ชอบอ่านนวนิยายแปลมีมากกว่าผู้ที่ชอบอ่านนวนิยายไทย (ร้อยละ 35.92 และ ร้อยละ 24.52) เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแนวเนื้อหาหนังสือยอดนิยมจึงมีมากกว่าแนวเนื้อหาหนังสือที่ได้รับรางวัล

ส่วนที่พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการแนวเนื้อหาวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ คือ เป็นแนวเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจและกิจกรรมที่เยาวชนส่วนใหญ่ทำเมื่อมีเวลาว่าง คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นร้อยละ 63.57 ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์และใช้อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้อาจเป็นเพราะแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ 2 แห่ง มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ ห้องสมุดศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย ณ ห้องฟ้าจำลอง ถนนสุขุมวิท และอุทยานการเรียนรู้ซึ่งมีศูนย์คอมพิวเตอร์รวมอยู่ด้วย

4.3.3 ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ 268 คน (ร้อยละ 63.81) และในช่วงปิดภาคการศึกษา รองลงมา 260 คน (ร้อยละ 61.90)

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดชาย 98 คน (ร้อยละ 62.82) และหญิง 170 คน (ร้อยละ 64.39) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมา ชาย 95 คน (ร้อยละ 60.90) และหญิง 165 คน (ร้อยละ 62.50) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ทุกกลุ่มอายุ ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสองช่วงเวลา คือ วันหยุดสุดสัปดาห์และปิดภาคการศึกษา โดยจำนวนสูงสุดกลุ่มอายุ 12 ปี 130 คน (ร้อยละ 63.73) และกลุ่มอายุ 14 ปี 77 คน (ร้อยละ 67.54) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันหยุดสุดสัปดาห์ ในขณะที่กลุ่มอายุ 13 ปี 66 คน (ร้อยละ 64.71) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา และจำนวนรองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี 128 คน (ร้อยละ 62.75) และกลุ่มอายุ 14 ปี 66 คน (ร้อยละ 57.89) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา ส่วนกลุ่มอายุ 13 ปี 61 คน (ร้อยละ 59.80) ต้องการให้จัดในวันหยุดสุดสัปดาห์

ผลการวิจัยจำแนกตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล พบว่า สอดคล้องกันทั้งในห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม และโดยจำแนกตามเพศ คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เป็นจำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียน 141 คน 2 กลุ่ม (ร้อยละ 58.75) เท่ากัน ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันหยุดสุดสัปดาห์ และในช่วงปิดภาคการศึกษา ส่วนห้องสมุดประชาชน 127 คน (ร้อยละ 70.56) ต้องการให้จัดในวันหยุดสุดสัปดาห์ และ 119 คน (ร้อยละ 66.11) ต้องการให้จัดในช่วงปิดภาคการศึกษา ตามลำดับ

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และช่วงปิดภาคการศึกษา (ร้อยละ 63.81 และร้อยละ 61.90) โดยสอดคล้องกันทั้งชายหญิงในทุกกลุ่มอายุและในห้องสมุดทุกประเภท น่าจะเป็นเพราะเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียน แม้จะได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนในช่วงโมงเรียนและในห้องสมุดของโรงเรียน แต่มักเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน นอกจากนี้กิจกรรมบางอย่างใช้เวลามากทำให้ต้องใช้เวลานอกชั่วโมงเรียนเพิ่มเติม เช่น กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ จึงต้องการให้จัดกิจกรรมในวันหยุดสุดสัปดาห์และในช่วงปิดภาคการศึกษาซึ่งเยาวชนสะดวกที่จะเข้าร่วม ทั้งนี้เยาวชนอาจหมายถึงการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ นอกสถานศึกษาด้วย

4.3.4 สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวนสูงสุด 306 คน (ร้อยละ 72.86) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน รองลงมา 225 คน (ร้อยละ 53.57) ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นชายและหญิงมีความต้องการสอดคล้องกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่เป็นจำนวนสูงสุดทั้งเพศชาย (ร้อยละ 72.44) และเพศหญิง (ร้อยละ 73.11) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน รองลงมา กลุ่มเพศชาย (ร้อยละ 51.28) และกลุ่มเพศหญิง (ร้อยละ 54.92) ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ คือ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน (12 ปี ร้อยละ 73.53, 13 ปี ร้อยละ 67.65 และ 14 ปี ร้อยละ 76.32) เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จำนวนรองลงมา กลุ่มอายุ 12 ปี และกลุ่มอายุ 14 ปี (ร้อยละ 58.33 และร้อยละ 57.02) ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง ส่วนกลุ่มอายุ 13 ปี จำนวนรองลงมา (ร้อยละ 43.14) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ (ร้อยละ 43.14)

ผลการวิจัยตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดของกลุ่มห้องสมุดโรงเรียน ร้อยละ 72.08 และห้องสมุดประชาชน ร้อยละ 73.89 ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน รองลงมา ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง (ร้อยละ 55.00 และ ร้อยละ 51.67) ตามลำดับ

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน (ร้อยละ 72.86) และจำนวนรองลงมาซึ่งแตกต่างกันมาก (ร้อยละ 53.57) ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดที่โรงเรียนของตนเอง โดยผลการวิจัยจำแนกตาม เพศ กลุ่มอายุ และประเภทห้องสมุดที่เป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูล สอดคล้องกันทั้งหมด น่าจะแสดงว่าโรงเรียนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่สะดวกและคุ้นเคยจึงพอใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนการที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนมีอัตราร้อยละสูงกว่าห้องสมุดโรงเรียนมาก (ร้อยละ 76.32 : ร้อยละ 57.02) อาจจะเป็นเพราะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดที่โรงเรียนมีความหลากหลายมากกว่ากิจกรรมของห้องสมุด

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นร้อยละ 41.90 ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ โดยเป็นจำนวนรองจากกลุ่มที่ต้องการให้จัดที่โรงเรียนและห้องสมุดของโรงเรียน และสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและการจำแนกตามเพศ (ชายร้อยละ 41.67 หญิงร้อยละ 42.05) การจำแนกตามกลุ่มอายุ (ร้อยละ 40.20 – ร้อยละ 43.86) โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 13 ปีที่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้มีอัตราร้อยละสูงกว่ากลุ่มที่ต้องการให้จัดที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง และการจำแนกตามประเภทห้องสมุด (ร้อยละระหว่าง 40.00 – ร้อยละ 43.33) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจากอุทยานการเรียนรู้มี 60 คน และผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้มี 71 คน (ร้อยละ 20.11) ซึ่งน่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นจำนวนมากรู้จักและสนใจกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ และเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่ต้องการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกโรงเรียนต้องการร่วมกิจกรรมที่อุทยานการเรียนรู้มากกว่าสถานที่อื่น ๆ

4.3.5 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุด 325 คน (ร้อยละ 77.38) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน รองลงมา 290 คน (ร้อยละ 70.48) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต และ 291 คน (ร้อยละ 69.29) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์

ผลการวิจัยจำแนกตามเพศพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีความต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสอดคล้องกัน 3 วิธี ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดชาย 110 คน (ร้อยละ 70.51) และหญิง 215 คน (ร้อยละ 81.44) ต้องการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน เยาวชนส่วนใหญ่ชายจำนวน 110 คน (ร้อยละ 70.51) เท่ากับกลุ่มแรกและหญิงจำนวน 186 คน (ร้อยละ 70.45) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต และเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชาย 102 คน (ร้อยละ 65.38) และหญิง 189 คน (ร้อยละ 71.59) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางโทรทัศน์ นอกจากนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศหญิง 137 คน (ร้อยละ 51.89) ยังต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยไปปลิวและแผ่นพับอีกวิธีหนึ่ง

ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 12, 13 และ 14 ปี ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสอดคล้องกัน 3 วิธี ดังนี้ เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มอายุ คือ 12 ปี 152 คน (ร้อยละ 74.51)

13 ปี 81 คน (ร้อยละ 79.41) และ 14 ปี 92 คน (ร้อยละ 80.70) ต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอีก 2 วิธีที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุจำนวนรองลงมาต้องการ มีดังนี้ อินเทอร์เน็ต (12 ปี 136 คน ร้อยละ 71.08, 13 ปี ร้อยละ 61.76 และ 14 ปี ร้อยละ 71.19) โทรทัศน์ (12 ปี ร้อยละ 66.67, 13 ปี ร้อยละ 67.65 และ 14 ปี ร้อยละ 75.44) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.45) ยังต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นใบปลิว/แผ่นพับ อีกวิธีหนึ่ง

ผลการวิจัยจำแนกตามประเภทของห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ของห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน ต้องการวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสอดคล้องกัน 3 วิธี ดังนี้ เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน (ร้อยละ 80.00 และร้อยละ 73.89) อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 76.67 และร้อยละ 62.22) และโทรทัศน์ (ร้อยละ 72.50 และ 65.00) นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่จากห้องสมุดโรงเรียน ยังต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นใบปลิว / แผ่นพับ (ร้อยละ 55.00) อีกวิธีหนึ่ง

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน อินเทอร์เน็ต และโทรทัศน์ (ร้อยละ 72.86, 70.48 และ 69.29) ตามลำดับ และสอดคล้องกันทั้งชายและหญิง และประเภทห้องสมุดที่เป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลน่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อยู่ในวัยเรียนและกำลังศึกษาอยู่จึงสะดวกที่จะรับทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน ส่วนการที่เยาวชนส่วนใหญ่จำนวนรองลงมาซึ่งใกล้เคียงกันต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ตน่าจะแสดงว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และชอบใช้อินเทอร์เน็ตและเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์เมื่อมีเวลาว่าง และการที่เยาวชนส่วนใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งยังต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมทางโทรทัศน์น่าจะเพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่แพร่หลายในหมู่ประชาชนในกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.05) ต้องการให้เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านใบปลิวและแผ่นพับ โดยเป็นเยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี (ร้อยละ 52.45) และเยาวชนจากห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 55.00) ซึ่ง น่าจะเป็นเพราะใบปลิวและแผ่นพับเป็นสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้สะดวก มีข้อมูลที่เป็นรายละเอียดสามารถเก็บไว้ดูและนำติดตัวไปได้ จึงเป็นที่ต้องการของเยาวชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มอายุ 12 ปี ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 59.80) น้อยกว่ากลุ่มอายุ 13 และ 14 ปี (ร้อยละ 63.73 และร้อยละ 70.18)

5. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

เยาวชนก่อนวัยรุ่น จำนวน 102 คน (ร้อยละ 24.28) ได้ให้ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ดังนี้

5.1 ด้านประเภทของหนังสือที่ห้องสมุดควรจัดหา และนำมาจัดกิจกรรม (19 คน)

ได้แก่ หนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจและให้ความรู้ในจำนวนที่เพียงพอ (3 คน) เน้นเนื้อหาเฉพาะเรื่อง (2 คน) การ์ตูน หรือมีการ์ตูนประกอบ หรือการ์ตูนที่มีความรู้ เช่น คณิตศาสตร์ (3 คน) หนังสือหลายประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล (1 คน) นวนิยายแปล (1 คน) นวนิยายรัก (1 คน) นวนิยาย (1 คน) เรื่องสั้น (1 คน) หนังสือที่ได้รับรางวัล (1 คน) หนังสือดี (1 คน) หนังสือแนวใหม่ (1 คน) หนังสือผจญภัยลึกลับ (1 คน) หนังสือแนวแฟนตาซีและโรแมนติก (1 คน) และหนังสือที่มีเนื้อหาการเรียนในปัจจุบัน (1 คน)

5.7 ลักษณะการจัดกิจกรรม (84 คน)

ลักษณะทั่วไปของกิจกรรม (44 คน)

ได้แก่ จัดกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน (7 คน) จัดกิจกรรมในรูปแบบที่น่าสนใจ และดึงดูดใจ (4 คน) จัดกิจกรรมที่มีขนม หรือของแถมมาก ๆ (3 คน) จัดกิจกรรมที่มีการเล่นเกมเกี่ยวกับการอ่านที่สร้างสรรค์ และได้รับความรู้ (3 คน) จัดกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วม และเปิดให้ผู้ที่ต้องการค้นคว้าเข้าร่วมด้วยอย่างกว้างขวาง (4 คน) จัดหาหนังสือและภาพประกอบกิจกรรมให้มากเพื่อดึงดูดผู้อ่าน (2 คน) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย (2 คน) จัดกิจกรรมที่มีกิจกรรมหลายประเภทประสมกัน เช่น การแข่งขัน เกมส์ (2 คน) การตัดสินใจของกรรมการในการจัดกิจกรรมควรมีความโปร่งใส (1 คน) จัดโครงการที่เชิญชวนเยาวชนไปร่วมกันอ่านหนังสือมาก ๆ (1 คน) จัดโครงการที่ปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่เล็ก (1 คน) จัดกิจกรรมที่เด็กได้ออกมาพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการอ่านของไทยในปัจจุบัน (1 คน) จัดกิจกรรมทำหนังสือนิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ (1 คน) จัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่คนทุกเพศทุกวัย (1 คน) จัดกิจกรรมที่ได้คุยกับผู้ที่อ่านเหมือนกัน (1 คน) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแบบเป็นสมาชิก ถ้าอ่านมากก็จะได้รับรางวัล (1 คน) จัดกิจกรรมเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับหนังสือให้มากขึ้น (1 คน) จัดกิจกรรมที่ได้ติดตามหนังสือที่เป็นที่สนใจในแต่ละวัน และประโยชน์ที่ได้รับ (1 คน) จัดกิจกรรมที่ได้มีการปฏิบัติ (1 คน) จัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสืออย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ทราบอย่างชัดเจน (1 คน) จัดกิจกรรมตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ด้านสถานที่ที่น่าสนใจ (1 คน) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านที่ดี สร้างสรรค์ และได้รับความรู้ (1 คน) จัดกิจกรรมที่มีการอ่านหนังสืออย่างน้อยวันละ 2 – 3 เล่ม (1 คน) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางโทรทัศน์ให้

มากกว่านี้ (1 คน) และมีกิจกรรมการอ่านประกอบในการจัดกิจกรรมค่ายของแต่ละโรงเรียน (1 คน)

ความถี่/ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม (35 คน)

ได้แก่ จัดกิจกรรมให้มากและบ่อยครั้งขึ้น (16 คน) แต่ละโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือบ่อย ๆ (6 คน) ควรมีการจัดสัปดาห์ห้องสมุดบ่อย ๆ (3 คน) จัดกิจกรรมแข่งขันการอ่านหนังสือทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพบ่อย ๆ (3 คน) ควรจัดงานเกี่ยวกับหนังสือบ่อย ๆ และมีระยะเวลายาวขึ้น (3 คน) ระยะเวลาในการทำกิจกรรมควรมีมากกว่านี้ (2 คน) ควรจัดกิจกรรมในวันศุกร์ ช่วงกลางวัน (1 คน) ห้องสมุดควรจัดกิจกรรมในเวลาเลิกเรียน (1 คน)

สถานที่ในการจัดกิจกรรม (5 คน)

ได้แก่ ให้สถานที่ต่าง ๆ หลายแห่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และงานแสดงหนังสือ (4 คน) และควรจัดกิจกรรมการอ่านภายในห้องสมุด (1 คน)

อื่น ๆ (6 คน)

ได้แก่ ควรขายหนังสือราคาถูกกว่านี้ เพื่อที่เยาวชนสามารถซื้อได้ (4 คน) ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้มากกว่านี้ (1 คน) และจัดให้มีเกมออนไลน์ (1 คน)

5.8 ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น (26 คน)

ได้แก่ ทำให้มีความรู้มากขึ้น (10 คน) ปลุกจิตสำนึกและส่งเสริมเด็กไทยให้รักการอ่าน มีประโยชน์กว่าการเล่นเกมนคอมพิวเตอร์ (10 คน) เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน (1 คน) เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนในด้านต่าง ๆ (1 คน) ทำให้เด็กไทยก้าวทันโลก (1 คน) ทำให้นักเรียนได้อ่านหนังสือจำนวนมากขึ้น (1 คน) ทำให้นักเรียนรู้จักการร่วมมือในห้องเรียนและในโรงเรียน (1 คน) และได้อ่านหนังสือหลายแนว (1 คน)

5.9 ด้านการผลิตหนังสือ (2 คน)

ได้แก่ ควรมีการตูนประกอบเรื่องในหนังสือ (1 คน) และหนังสือทุกเล่มควรจัดทำให้ดึงดูดใจผู้อ่าน โดยการมีภาพประกอบ การตกแต่งหน้าปก การสอดแทรกความรู้ คุณธรรม ความเมตตา และควรมีเรื่องย่อของหนังสือปรากฏท้ายเล่ม (1 คน)

5.10 การอำนวยความสะดวก (6 คน)

ได้แก่ จัดให้มีห้องน้ำใช้ได้สะดวก (1 คน) จัดให้มีของรับประทาน (1 คน) มีโต๊ะ เก้าอี้ที่มีพนักพิง (1 คน) ห้องสมุดควรจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา เพื่อนำไปจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน (1 คน) ควรจัดเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ (1 คน) และควรอนุญาตให้แสดงบัตรประจำตัวชนิดใดก็ได้ในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต (1 คน)

5.11 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (1 คน)

ได้แก่ ไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีแต่อ่านหนังสือนอกเวลา (1 คน)

อภิปรายสมมติฐาน

การวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นกำหนดสมมติฐานไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1. เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และประโยชน์ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้คือ ความรู้
2. เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก และเยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการสาธิตในระดับมากที่สุด

สมมติฐานข้อ 1

ผลการวิจัยปรากฏข้อมูลที่เป็นคำตอบสมมติฐานข้อ 1 ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประเด็น “เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนโดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน” พบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.50) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน โดยผลการวิจัยจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุสอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เป็นชายร้อยละ 72.95 หญิงร้อยละ 75.32 ผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเป็นเยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ร้อยละ 74.86 กลุ่มอายุ 13 ปี ร้อยละ 80.70 และกลุ่มอายุ 14 ปี ร้อยละ 68.13 นอกจากนี้เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่กลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนรองลงมา คือ ร้อยละ 67.14 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง โดยผลการวิจัยจำแนกตามเพศและอายุก็สอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เป็นชายร้อยละ 62.30 หญิงร้อยละ 69.70 และเป็นเยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ร้อยละ 66.48 กลุ่มอายุ 13 ปี ร้อยละ 65.00 และกลุ่มอายุ 14 ปี ร้อยละ 70.33 ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน

ประเด็น “เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน” ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 59.49 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และผลการวิจัยจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุก็สอดคล้องกับผลการวิจัยโดยรวม คือ เป็นชายร้อยละ 51.64 หญิงร้อยละ 63.64 เป็นเยาวชนกลุ่มอายุ 12 ปี ร้อยละ 55.87 กลุ่มอายุ 13 ปี ร้อยละ 63.80 และกลุ่มอายุ 14 ปี ร้อยละ 63.74

ประเด็นประโยชน์ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับคือความรู้ ผลการวิจัยพบว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 82.27 ระบุว่าได้รับความรู้ โดยสอดคล้องกันทั้งผลการวิจัยจำแนกตามเพศ ซึ่งพบว่าเป็นชายร้อยละ 84.43 และหญิงร้อยละ 85.71 และจำแนกตามกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 12 ปี ร้อยละ 87.15 กลุ่มอายุ 13 ปี ร้อยละ 80.72 และกลุ่มอายุ 14 ปี ร้อยละ 85.71

ผลการวิจัยดังรายละเอียดข้างต้นนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า **“เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน และประโยชน์ที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับคือความรู้”**

การที่ผลการวิจัยปรากฏสอดคล้องกับสมมติฐานเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะนับตั้งแต่ พ.ศ. 2546 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ “เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้” และมีมาตรการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ทำให้เยาวชนก่อนวัยรุ่นซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียนโอกาสได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนทั้งในชั้นเรียน ในห้องสมุดที่โรงเรียน ตลอดจนการร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นโครงการในบริเวณโรงเรียนของตนเอง และเนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ประสบตามที่ได้เข้าร่วมเป็นกิจกรรมที่จัดในโรงเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน จึงมุ่งประโยชน์ด้านความรู้เป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยสาเหตุของการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่ระบุว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนนั้นมีร้อยละ 59.49 ซึ่งเป็นจำนวนรองจากสาเหตุจากความสนใจของตนเองซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 62.89) ซึ่งน่าจะแสดงว่าในภาพรวมเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนเป็นผู้สนใจการอ่าน ส่วนใหญ่จึงเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเอง และมีความสอดคล้องกันในการจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในเพศชายและในกลุ่มอายุ 13 ปี ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความสนใจของตนเองเป็นส่วนใหญ่ที่มีจำนวนสูงสุดเช่นเดียวกับผลการวิจัยโดยรวม

สมมติฐานข้อ 2

ผลการวิจัยปรากฏข้อมูลที่เป็นคำตอบสมมติฐานข้อ 2 ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็น “เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความคิดเห็นในด้านความน่าสนใจของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือกิจกรรมส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก” พบว่า ผลการวิจัยซึ่งจำแนกประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามทักษะที่ใช้ในการร่วมกิจกรรมเป็น 6 ประเภทใหญ่ พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก 5 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะ

การดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน และกิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวด และมีความสนใจในระดับปานกลาง 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง ผลการวิจัยจำแนกตามกิจกรรมย่อยปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่าจากกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งหมด 41 กิจกรรม มีความน่าสนใจในระดับมาก 27 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 65.85 ของกิจกรรมทั้งหมดซึ่งเป็นส่วนใหญ่ ผลการวิจัยประเด็นนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทต่างๆ ทั้งในกลุ่มประเภทใหญ่และประเภทย่อยส่วนใหญ่มีความน่าสนใจในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะเยาวชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจึงรู้จักกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทต่างๆ ประกอบกับเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน อยู่ในวัยที่กำลังแสวงหาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์จึงเห็นว่ากิจกรรมต่างๆ น่าสนใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

ประเด็น “เยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง ได้แก่ การฉายภาพยนตร์และการสาธิตในระดับมากที่สุด” ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในประเภทใหญ่และในกิจกรรมย่อย ใน 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ผลการวิจัยความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมประเภทใหญ่ซึ่งจำแนกเป็น 6 ประเภทพบว่า เยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 3 ประเภทตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการระดับปานกลางมี 3 ประเภท ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังตามลำดับ

ผลการวิจัยด้านความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมย่อยแต่ละประเภท พบว่า สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมระดับมาก 8 กิจกรรมตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ การฉายวีดิทัศน์ การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบและการเล่าเรื่องโดยมีการแสดง (ละคร / ขับร้อง) เท่ากัน การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น) และการสาธิต ตามลำดับ ระดับปานกลางมี 1 กิจกรรม คือ การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดว่า “เยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการสาธิตในระดับมากที่สุด” เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการฉายภาพยนตร์ และการสาธิตในระดับมากเท่านั้น

ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่าเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความต้องการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมากและปานกลางเท่านั้น และตรงกันกับผลการวิจัยความคิดเห็นด้านความน่าสนใจของ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อาจจะเป็นเพราะเยาวชนส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคุ้นเคยกับกิจกรรมต่างๆ จากประสบการณ์ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนโดยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบางประเภทอาจทำให้มีงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับเยาวชนกำลังศึกษามีเวลาว่างไม่มากนัก จึงอาจมีผลต่อความคิดเห็นมีความสนใจหรือสนใจเข้าร่วมกิจกรรมได้ในระดับมากที่สุด และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทการฉายภาพยนตร์และการสาธิตในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

จากผลการวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ทำให้ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อแหล่งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แหล่งผลิตและเผยแพร่สื่อการอ่าน และผู้เกี่ยวข้องกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเยาวชนและสังคมโดยรวม ดังต่อไปนี้

1. แหล่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

หมายถึง ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดโรงเรียน โรงเรียน รวมทั้งองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ควรดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเภทและลักษณะดังนี้

1.1 ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมประเภทที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ เช่น กิจกรรมที่มีการฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ นิทรรศการ/การจัดแสดงหนังสือและภาพ การเล่าเรื่องโดยมีของจริง/สิ่งของประกอบ เป็นต้น

1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ กิจกรรมที่เยาวชนสามารถมีส่วนร่วมด้วยโดยตรง เช่น กิจกรรมแข่งขันและประกวด และกิจกรรมที่มีวิทยากรหรือแขกรับเชิญเป็นบุคคลผู้มีชื่อเสียง เช่น ดารา นักร้อง พิธีกร และบุคคลในวงการหนังสือ เช่น นักเขียน และนักแปล มาร่วมในกิจกรรมด้วย

1.3 แนวเนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ควรจัดกิจกรรมตามแนวเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่ได้รับความนิยมแพร่หลายและหนังสือที่ได้รับรางวัลแนววิชาการแขนงที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่สนใจ คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ

คอมพิวเตอร์ รวมทั้งแนวเนื้อหาที่เกี่ยวกับอาชีพซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนอย่างยิ่ง แต่เยาวชนมีความสนใจไม่มากและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแนวนี้น้อย

1.4 ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือปิดภาคเรียน ซึ่งเยาวชนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่

1.5 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายวิธีร่วมกัน ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสารผ่านโรงเรียน ผ่านสื่อโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งเอกสารและแผ่นพับ เพื่อเข้าถึงเยาวชนได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง และประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าในช่วงเวลานานพอที่เยาวชนจะมีเวลาเตรียมตัวร่วมกิจกรรม

1.6 ควรคำนึงถึงความแตกต่างด้านความสนใจและทักษะของเยาวชนก่อนวัยรุ่นตามเพศและกลุ่มอายุ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและตรงกับความสนใจของกลุ่มเฉพาะต่างๆ เหล่านี้ด้วย เพื่อให้เยาวชนทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้าถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความสนใจอย่างแท้จริง

2. สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

นอกจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามข้อ 1 งานด้านจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นควรดำเนินการดังนี้

2.1 ควรเป็นแหล่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกเวลาเรียน คือในช่วงสุดสัปดาห์ และปิดภาคการศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่เยาวชนต้องการให้จัด แต่แหล่งการอ่านที่เป็นสถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ อาจดำเนินการไม่สะดวก และเยาวชนก็มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ณ อุทยานการเรียนรู้มากกว่าแหล่งอื่นๆ ใดนอกสถานศึกษา

2.2 ควรเน้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเห็นว่าน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมมากแต่มีการจัดในโรงเรียนและแหล่งการอื่นอื่นๆ น้อย ได้แก่ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา และโครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน รวมทั้งกิจกรรมเชิงแข่งขัน/ประกวดต่างๆ

2.3 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทใช้ทักษะการฟังซึ่งเยาวชนก่อนวัยรุ่นมีความเห็นที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับปานกลางและมีการจัดน้อย แต่เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดและจินตนาการ เช่น การโต้วาทิ การบรรเลงดนตรี และร้องเพลง โดยจัดให้น่าสนใจและเชื่อมโยงกับหนังสือและการอ่าน

2.4 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทที่ใช้ทักษะการวาดและอื่นๆ ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งมีการจัดน้อย เช่น การวาดภาพหรือการจัดทำภาพประกอบจากเนื้อหาในหนังสือ และการแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ เป็นต้น

2.5 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนและการเรียบเรียงเรื่องต่างๆ ที่ส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสม

2.6 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกประเภททั้งที่จัดเป็นการจัดครั้งเดียวและจัดเป็นโครงการในทุกเนื้อหา ควรมีการจัดแสดงหนังสือที่เกี่ยวข้องและจัดทำบรรณานุกรมหรือบรรณนิทัศน์เผยแพร่เสมอ

3. แหล่งผลิตสื่อการอ่าน

แหล่งผลิตสื่อการอ่าน ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์และร้านหนังสือ สามารถมีบทบาทด้านการส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

3.1 จัดหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพื่อบริการสังคม โดยไม่มุ่งเน้นเฉพาะการส่งเสริมการอ่านหนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นเองหรือจัดจำหน่าย

3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ช่วยให้เยาวชนก่อนวัยรุ่นรู้จักบุคคลผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือ เช่น ผู้แต่ง ผู้แปล ผู้วาดภาพประกอบ

3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ส่งเสริมคุณค่าและความสำคัญของหนังสือประเภทต่างๆ

3.4 ผลิตหรือเผยแพร่และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือทั้งในสาขาที่เยาวชนสนใจและในสาขาที่มีน้อย แต่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนก่อนวัยรุ่นมาก เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ เป็นต้น

3.5 ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน หอสมุด และองค์กรต่างๆ ที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่น

4. ผู้เกี่ยวข้องกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผู้เกี่ยวข้องกับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ได้แก่ บุคคลในครอบครัว ครูอาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานต่างๆ ที่ติดต่อกับใกล้ชิดกับเด็ก สามารถมีบทบาทด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ ดังนี้

4.1 สร้างความตระหนักแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านโดยใช้หนังสือและการอ่านเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

4.2 ให้โอกาสในการอ่านแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งการอ่านเพื่อการเรียนและการอ่านตามความสนใจของตนเอง

4.3 เปิดโลกทัศน์หนังสือและการอ่านแก่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยนำไปร่วมงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่านตามโอกาสที่เหมาะสม

4.4 จัดหาหนังสือและสื่อการอ่านที่เหมาะสมไว้ให้ใช้ได้โดยสะดวกในที่พักหรือสถานที่ทำการ

5. สื่อมวลชน

ควรมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ดังนี้

5.1 เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่น่าสนใจในประเภทและเนื้อหาต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและน่าสนใจโดยไม่เน้นการประชาสัมพันธ์เชิงธุรกิจ

5.2 เผยแพร่เรื่องราวและข่าวสารเกี่ยวกับเยาวชนก่อนวัยรุ่นที่รักการอ่านและประสบความสำเร็จ โดยมีการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญ หรือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน

5.3 เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตุลาคม – ธันวาคม 2528 สรุป
รายงานและเอกสารทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.
- กรมวิชาการ. การเล่านิทานเพื่อนำไปสู่การอ่าน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2531. (ชุดอบรมความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่าน อันดับที่ 3).
- กรมวิชาการ. การสร้างยอดนักอ่าน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531. (ชุด
อบรมความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อันดับที่ 4).
- กรมวิชาการ. การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
ในโรงเรียน : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- กรมวิชาการ. ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48
พรรษา. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2546.
- กรมวิชาการ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.
- กอง บ.ก. “รวมพลังรักการอ่าน พ.ศ. 2546 ปีแห่งการอ่าน.” **หนังสือ** 2, 9 (มกราคม - มีนาคม
2546): 14 -16.
- ชมชาติ อุ่นไธสง. การศึกษาการเรียนการสอนหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทยชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- จารึก พุ่มพวง. “ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขต
การศึกษา 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- จุมพล เหมะศิริรินทร์. “2546 ปีแห่งการส่งเสริมการอ่าน.” **Update** (พฤษภาคม – มิถุนายน): 126.
- นงนุช พิเศษฐ์พันธ์. “การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์และผู้บริหาร
โรงเรียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นุช ม่วงเก่า. “การนำเสนอโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2533.

- “ผลสำรวจหนังสือในดวงใจของนักเรียนทั่วประเทศ,” **ข่าววิชาการ** (16-31 มกราคม 2546): 1-2. ภาวดี ศศิยศชาติ. การนำเสนอโครงการกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- แมนมาส ขวลิขิต, คุณหญิง. “กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.” ใน **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน** 77 -88. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ, 2546.
- วิไล ประกิจ. “สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านสำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ. **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- สมใจ พุทธเบญพจน์. “ผลของการส่งเสริมการอ่านต่อความสนใจในการอ่าน และเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมพร สวายนแก้ว. “กิจกรรมและบริการของห้องสมุดโรงเรียนสำหรับการเรียนการสอนวิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516.
- สมลักษณ์ สูดหอม. “โปรแกรมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สาลินี หมายเจริญ. “โครงการเสนอการจัดนฏกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1. **รักการอ่าน สานสัมพันธ์**. (เอกสารประกอบการนิเทศการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา). กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1, 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.
- สุปรดี อ่อนหวาน. “ความสนใจอ่านหนังสือภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- สุพรรณณี วราพร. รายงานผลการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของเยาวชนต่อหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลระดับชาติของไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรมการวิจัยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุวิมล ไชยมวงศ์. “ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อรทัย วารีสอาด. “การเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของผู้ใช้หอสมุดแห่งชาติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สัมภาษณ์

- กรองกาญจน์ ถนอมพล. สัมภาษณ์ 18 เมษายน 2549.
- วิจิตรา ศิริสังจาพิพัฒน์. สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2549.
- งามลักขณา กังวานเลิศ. สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2549.
- มยุรี เหลืองสิมศิริ. สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2549.
- พวงเพชร เจริญสิทธิ์. สัมภาษณ์ 21 มิถุนายน 2549.

ภาษาอังกฤษ

- Berman, Matt. *What Else Should I Read?: Guiding Kids to Good Books*. Vol. 1. Englewood, Colo.: Libraries Unlimited, 1995.
- “Caldecott Categories.” *The School Librarian’s Workshop* 20,5 (January 2000): 4.
- Cohen, Laura B. “10 Tips for Teaching How to Search the Web.” *American Libraries* 32,10 (November 2001) : 40 – 43.
- Farr, Roger. “Building Useful Instructional Reading Assessments.” *The New England Reading Association Journal* 39, 1(2003): 1-8.
- Fenn, Jane. “8 Ways your Librarian can Help Promote Literacy.” *Principal Leadership (High School Ed.)* 5, 6 (Fall 2005): 49 – 51.
- Goodman, Rhonna. “Booktalking.” in Libretto, Ellen V., ed. *New Directions for Young Adult Services*. pp. 93 – 97. New York : R.R. Bowker, 1983.
- Gordon, Anitra. “Helping Students Find Their Voices.” *Book Report* 20,4 (January – February 2002): 32.
- Johnson, Patricia M. “Seven Ways Children Will Love Reading.” *Momentum* 33, 4 (November/December 2002): 55.

- Keith, Jackie. "Survivor in the Library." **Book Report** 20,3 (November – December 2001): 24-26.
- Krepps, Kathy, Null, Mindy, and Pakowski, Kim. "Teen Reading Matter : Transforming Your High School Library for Literacy." **Knowledge Quest** 32,1 (September – October 2003): 44.
- Libretto, Ellen V., ed. **New Directions for Young Adult Services**. New York: R.R. Bowker, 1983.
- Morshell, Margaret R. **An Introduction to the World of Children's Books**. 2nd ed. Aldershot: Gower, 1988.
- Nippold, Marilyn A.; Duthie, Jill K., and Larsen, Jennifer. "Literacy as a Leisure Activity : Free-time Preferences of Older Children and Young Adolescents." **Language, Speech, and Hearing Services in Schools** 36, 2 (April 2005): 93 – 102.
- Ray, Shiela G. **Children's Librarianship**. London: Clive Bingley, 1979.
- "Reading Promotion Themes and Projects." **Library of Congress Information Bulletin** 61, 2 (Fall 2002): 46 – 47.
- Robotham, John S., and LaFleur, Lydia. **Library Programs : How to Select, Plan and Produce Them**. Metuchen,N.J.: Scrcrow Press, 1976.
- Sanacore, Joseph. "Promoting the Lifetime Habit in Middle School Students." **The Clearing House** 73, 3 (January 2000): 157 – 161.
- Seager, Andrew ; Roberts, Sarah J., and Lincoln, Carol Z. **Check This Out : Library Program Models**. Hampton, New Hamshire: RMC RE=esearch, 1987.
- "Teen Reading Matters: Transforming your High School Library for Literacy." **Knowledge Quest** 32, 1 (September/ October 2003): 44.
- Trim, Mary. **Growing and Knowing : A Selection Guide for Children's Literature**. Muchen: K.G. Saur, 2004.
- "We Love to Read." **Instructor** 111,8 (May – June 2002): 44-46.
- Yopp, Ruth Helen, and Yopp, Kallie Kay. "Tune with Text." **The Reading Teacher** 57,3 (November 2003): 284-287.
- Yutzey, Susan D. "Promoting Teen Read Week." **Book Report** 20,3 (November – December 2001): 34-35.

ภาคผนวก

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง **กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น** ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัยเรื่อง “กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น” ตามความต้องการของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นไทยต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามชุดนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย รวมทั้งจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น ให้ตรงกับความสนใจ และมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย และน่าสนใจมากขึ้นต่อไป

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

รองศาสตราจารย์สุพรรณณี วราทร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

แบบสอบถามเรื่องกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

โปรดให้ข้อมูลโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ หรือเติมข้อความในช่องว่างท้ายประเด็นคำถาม ทั้งนี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพียงขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการอ่าน และความคิดเห็นเรื่องกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของคุณเท่านั้น

คำอธิบาย กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาส และแนะแนวทางให้สนใจอ่านหนังสือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 12 ปี 13 ปี 14 ปี
3. ระดับการศึกษา ประถมปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1
 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 สภาพการอ่าน

4. สิ่งที่คุณชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - อ่านหนังสือ
 - ดูโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์ (VDO) / วีซีดี (VCD) / ดีวีดี (DVD)
 - เล่นเกมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต
 - ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา
 - ฟังเพลง / ชมการแสดงดนตรี
 - เดินเที่ยวในศูนย์การค้า / ซ็opping
 - ทำงานศิลปะ/ สร้างสรรค์ (วาดภาพ ประดิษฐ์สิ่งของ ฯลฯ)
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
5. โปรดประเมินเวลาที่คุณใช้ในการอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยต่อวัน
 - 5.1 การใช้เวลาอ่านหนังสือเพื่อการเรียนในแต่ละวัน
 - ไม่อ่านเลย
 - อ่าน 15 นาที
 - อ่าน 30 นาที
 - อ่าน 45 นาที
 - อ่าน 1 ชั่วโมง
 - อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง

5.2 การใช้เวลาอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง (ไม่เกี่ยวกับการเรียน)

- ไม่อ่านเลย
- อ่าน 15 นาที
- อ่าน 30 นาที
- อ่าน 45 นาที
- อ่าน 1 ชั่วโมง
- อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง

6. ประเภทของหนังสือ/สิ่งพิมพ์/เว็บไซต์ที่ชอบอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- นวนิยาย นวนิยายไทย
- นวนิยายแปล
- เรื่องสั้น
- กวีนิพนธ์ (ร้อยกรองประเภทต่าง ๆ)
- หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)
- การ์ตูน
- หนังสือพิมพ์
- วารสารและนิตยสาร
- เว็บไซต์ (โปรดระบุชื่อเว็บไซต์).....
- อื่น (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

7. ในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548) คุณได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบ่อยครั้งเพียงใด

- เข้าร่วม 1 - 2 ครั้ง
- 3 - 4 ครั้ง
- 5 - 6 ครั้ง
- มากกว่า 6 ครั้ง

8. สาเหตุที่คุณร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน
- ความสนใจของตนเอง
- คำแนะนำ / ชักชวนของผู้อื่น ครู/อาจารย์
- ผู้ปกครอง / บิดา / มารดา
- เพื่อน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ชื่อ/ลักษณะกิจกรรม	ความน่าสนใจของกิจกรรม					ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การได้วาที่										
การบรรเลงดนตรี / ร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										
11.2 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู										
นิทรรศการ / การจัดแสดงหนังสือ										
นิทรรศการ/การจัดแสดงภาพ										
การแสดงละครใบ้จากเรื่องในหนังสือ										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										
11.3 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน										
การเล่าเรื่องโดยมีภาพประกอบ										
การเล่าเรื่องโดยมีของจริง / สิ่งของประกอบ										
การเล่าเรื่องโดยแสดงท่าทางประกอบ										
การเล่าเรื่องโดยมีการแสดง(ละคร/ขับร้อง)										
การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร / หุ่น)										
การฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย										
การฉายภาพยนตร์										
การฉายวีดิทัศน์										
การสาธิต										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										
11.4 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน										
การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน / ฟัง										
การแต่ง/ดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน										
เรียงความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ / ตัวละคร / เหตุการณ์จากหนังสือ										
การเรียงความ / สรุปความจากหนังสือที่อ่าน										
การจัดทำจดหมายข่าว / สิ่งพิมพ์										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										
11.5 กิจกรรมเชิงแข่งขัน / ประกวด										
การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือ (นิทาน / เรื่องต่าง ๆ)										

ชื่อ/ลักษณะกิจกรรม	ความน่าสนใจของกิจกรรม					ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/ฉาก ในนวนิยาย ฯลฯ)										
การแข่งขันการแสดงผลงานประกอบเรื่องจาก หนังสือ										
การแข่งขันร้องเพลงจากบทละคร / วรรณคดี										
การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน										
การแข่งขันได้วาที										
การประกวดเรียงความ										
การประกวดคำขวัญ										
การประกวดป้ายนิเทศส่งเสริมการอ่าน										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										
11.6 กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ										
โครงการยอคนักอ่าน										
โครงการอ่านหนังสือในช่วงปิดภาคเรียน										
โครงการสัปดาห์การอ่าน / สัปดาห์ห้องสมุด										
โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา										
ชมรมนักอ่าน / ชมรมห้องสมุด										
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....										

12. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการของเยาวชนก่อนวัยรุ่น

12.1 ลักษณะการจัดกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมด้วย
- กิจกรรมที่มีการแข่งขัน / รางวัล
- กิจกรรมที่มีบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมด้วย (นักร้อง / นักแสดง / พิธีกร / นักกีฬา ฯลฯ)
- กิจกรรมที่มีบุคคลในวงการหนังสือมาร่วมด้วย (นักเขียน / นักแปล ฯลฯ)
- กิจกรรมที่มีรายชื่อหนังสือ / เอกสาร แจก
- กิจกรรมที่มีของที่ระลึกแจก
- กิจกรรมที่มีแบบประเมินซึ่งผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12.2 แนวเนื้อหาของกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี / คอมพิวเตอร์
 ธรรมชาติ / สภาพแวดล้อม บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีชื่อเสียง
 หนังสือยอดนิยม (Best seller) อาชีพ
 หนังสือที่ได้รับรางวัล สถานที่สำคัญ
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12.3 ช่วงเวลาที่จัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- วันหยุดสุดสัปดาห์ ปิดภาคการศึกษา ในเวลาเรียน
 ช่วงพักกลางวัน ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

12.4 สถานที่จัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง
 ห้องสมุดอื่น (โปรดระบุ)
 ศูนย์การค้า ในศูนย์ประชุมต่าง ๆ
 อุทยานการเรียนรู้ (TK Park เซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า)
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

12.5 วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผ่านโรงเรียน ผ่านกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด
 อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์
 วิทยุ ใบปลิว / แผ่นพับ
 จดหมาย อื่น ๆ (โปรดระบุ)

13. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

รายชื่อเว็บไซต์ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นชอบอ่าน
เรียงตามลำดับจำนวนเยาวชนที่ระบุการเข้าใช้

ลำดับที่	ชื่อเว็บไซต์	ชาย	หญิง	รวม
1	www.dekdee.com	2	22	24
2	www.google.com	5	16	21
3	www.kapook.com	7	14	21
4	www.sanook.com	8	11	19
5	www.yenta4.com	1	3	4
6	www.suntree.com	1	2	3
7	www.jamsai.com		2	2
8	www.madoo.com		2	2
9	www.manager.co.th	2		2
10	www.mugglethai.com	1	1	2
11	www.narak.com		2	2
12	www.airliners.net	1		1
13	www.angle-cafe.com		1	1
14	www.barbie.com		1	1
15	www.cityblue.net		1	1
16	www.clubbuildboard.com		1	1
17	www.direngreygazette.com		1	1
18	www.epetthailand.com		1	1
19	www.ethaimusic.com	1		1
20	www.g-seed.com	1		1
21	www.golf-mike.com	1		1
22	www.groffiticreator.net		1	1
23	www.ipst.ac.th	1		1
24	www.itvcartoon.com	1		1
25	www.japankika.com		1	1
26	www.maggatoon.com	1		1
27	www.meemodel.com	1		1

ลำดับที่	ชื่อเว็บไซต์	ชาย	หญิง	รวม
28	www.monrak.net	1		1
29	www.musicatm.com		1	1
30	www.nanmeebooks.com		1	1
31	www.nextstep.co.th		1	1
32	www.nipponcomics.com		1	1
33	www.parefiction.th		1	1
34	www.pantip.com		1	1
35	www.pangya.in.th	1		1
36	www.postjung.com		1	1
37	www.pramool.com	1		1
38	www.prayaprasertsoontarasai.ac.th		1	1
39	www.ragnarok.com	1		1
40	www.santonino.com	1		1
41	www.siamphone.com	1		1
42	www.thaiastro.nectec.or.th	1		1
43	www.thaigoodview.com	1		1
44	www.thaitafan.com	1		1
45	www.thaimisc.com	1		1
46	www.thaimusic.com	1		1
47	www.thaitv3.com		1	1
48	www.think.com	1		1
49	www.tiny.com	1		1
50	www.topicthaimusic.com	1		1
51	www.updiary.com		1	1
52	www.wwe.com	1		1
	รวม	50	93	143

ตัวอย่างแบบบันทึกการอ่าน
โครงการอ่านหนังสือเด่น

ชื่อ ชั้น

ประเภทหนังสือที่อ่าน

หนังสือกำหนดให้เลือกอ่าน

หนังสืออ่านที่ไม่มีในรายการ

1. เรื่องย่อ

2. ข้อคิดที่ได้รับ

3. ความประทับใจ

4. วิจารณ์ (ด้านเนื้อเรื่อง, ที่มา, ภาษาที่ใช้, การนำไปใช้ประโยชน์, อ้างอิง ฯลฯ)

5. อื่น ๆ (เช่น อ่านเฉพาะบางบท บางตอน ใช้ประกอบการค้นคว้าในการเรียนเรื่องใด วิชาใด ฯลฯ)

หมายเหตุ โครงการ “อ่านหนังสือเด่น” ประยุกต์จากโครงการ “อ่านสร้างสรรค์จรใจ” ของ
อาจารย์ปราณี บุญชุ่ม

ตัวอย่างแบบบันทึกการอ่าน

โครงการรักการอ่านเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ชื่อหนังสือ _____ ชื่อผู้แต่ง _____

สำนักพิมพ์ _____ ปีที่พิมพ์ _____

จำนวนหน้า _____ ราคา _____

สรุปสาระสำคัญ _____

อ่านวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ แหล่งข้อมูล _____

อาจารย์ที่ปรึกษา _____ วันที่ _____

บรรณารักษ์ _____ วันที่ _____

